

T.C.

İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

Yüksek Lisans Tezi

**YEMİNÎ'NİN FAZÎLET-NÂMESİ'NİN ON
DOKUZUNCU FAZÎLETİ ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Gökhan ŞENYURT

165160100

İSTANBUL-2019

T.C.

İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

**YEMİNİ'NİN FAZİLET-NÂME'SİNİN ON DOKUZUNCU
FAZİLETİ ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan: Gökhan ŞENYURT

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Üzeyir ASLAN

İSTANBUL-2019

T.C.
İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

30 /01/2019

Enstitümüz *Türk Dili ve Edebiyatı* yüksek lisans programı öğrencilerinden **165160100** numaralı **Gökhan ŞENYURT'un** "*Istanbul Arel Üniversitesi Lisansüstü Eğitim - Öğretim ve Sınav Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "**YEMİNİNİN AZİLET-NAMESİ'NİN ON DOKUZUNCU FAZİLETİ ÜZERİNE BİR İNCELEME**" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun **02/01/2019** tarih ve **2019/01** sayılı toplantısında seçilen ve Sefaköy Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, ilgili yönetmeliğin 39. maddesi gereğince **(60)** lakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında **oyçokluğu/oybirliği** ile **Kabul/Red veya Düzeltme** kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 1 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
PROF.DR. ÜZEYİR ASLAN

ÜYE
PROF.DR. MUHAMMET YELTEN

ÜYE
PROF.DR. MUHAMMET NUR DOĞAN

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “YEMİNİNİN FAZİLET-NÂMESİNİN ON DOKUZUNCU FAZİLETİ ÜZERİNE BİR İNCELEME” başlıklı bu çalışmamın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmanın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

**Gökhan
ŞENYURT**

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge ve şekillerin kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ONAY METNİ

Tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Tezim/Raporum sadece İstanbul Arel yerleşkelerinden erişime açılabilir.

Tezimin/Raporumun **2 yıl süreyle** erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

**Gökhan
ŞENYURT**

ÖZET

Bu çalışma, XVI. yüzyılın ilk yarısında, Derviş Muhammed Yemîni tarafından yazılan Fazîlet-nâme isimli manzum bir eseri incelemek üzere yapılmıştır. Eski Anadolu Türkçesi'nin tesirini büyük ölçüde barındıran ve bir geçiş döneminin ürünü olan bu eser, toplamda on dokuz fazîletten oluşmaktadır. Eser, içerik itibarıyla Hz. Ali'nin hayatını ve fazîletlerini anlatan biyografi ve nasihat kitabı niteliğindedir.

Biz bu çalışmamızda, daha kapsamlı olması ve ilginç anlatıları barındırması sebebiyle on dokuzuncu fazîleti incelemeyi uygun gördük. Çalışmamızın “Giriş” bölümünde, Alevîlik-Bektâşîlik kavramları üzerine genel hatlarıyla değindik. “Birinci Bölüm”de, Derviş Muhammed Yemîni'nin hayatı ve eseri/eserleri hakkında birtakım açıklamalar ve karşılaştırmalar yaptık.

Asıl olan “İkinci Bölüm”de ise, on dokuzuncu fazîleti detaylı olarak incelemeye başladık. Bu fazîlette yer alan anlatıların ve ele alınan nazım türlerinin içerikleriyle ilgili geniş bilgiler verdikten sonra on dokuzuncu fazîletin transkripsiyonlu metnini ve dil içi çevirisini de bu kısma ekledik. Daha sonra eserle ilgili tıpkıbasım örneklerini, içeriğe ilişkin somut veri olması amacıyla çeşitli görselleri ve Nevşehir'in Hacıbektaş ilçesinde bu eser temelli yaptığımız saha çalışmasına ait görsel materyalleri çalışmamıza ekleyerek dikkatlerinize sunduk.

Anahtar Kelimeler: XVI. yüzyıl, Eski Anadolu Türkçesi, Derviş Muhammed Yemîni, Fazîlet-nâme, Hz. Ali, Alevîlik-Bektâşîlik.

ABSTRACT

This study, was done because of analysing the composition which was written by Dervish Muhammed Yemini in the begining of sixteenth century. This composition having the impression of Turkish consists of nineteen parts. It is about the life of Hz. Ali and gives advice to humanbeing.

İn this study ve approve to analyse the nineteeth part because of consisting more interesting narration. İn the introduction part of the strong, we mentioned Alevilik-Bektaşilik. İn the first part, we made explanation and comparison between the life and studies of Dervish Muhammed Yemini.

İn the second part, we started to analyze the nineteeth part more detailed. After giving information about the conctects of the nineteeth part, we added transcription and translation. After that we added the Visiual materials, which are from the studies in Hacibektaş, Nevşehir, for giving concrete evidance.

Key Words: 16th century, Old Anatolian Turkish, Dervish Muhammed Yemini, Faziletname, Hz. Ali, Alevilik-Bektaşilik

ÖN SÖZ

Bu çalışma, XVI. yüzyılın ilk yarısında Derviş Muhammed Yemînî tarafından yazılan Fazîlet-nâme isimli manzum bir eseri incelemek üzere yapılmıştır. Eski Anadolu Türkçesinin tesirini büyük ölçüde barındıran ve bir geçiş döneminin ürünü olan bu eser, toplamda on dokuz fazîletten oluşmaktadır. Eser, içerik itibarıyla Hz. Ali'nin hayatını ve fazîletlerini anlatan biyografi ve nasihat kitabı niteliğindedir.

Biz bu çalışmamızda, daha kapsamlı olması ve ilginç anlatıları barındırması sebebiyle on dokuzuncu fazîleti incelemeyi uygun gördük.

Çalışmamızın “Giriş” bölümünde, Alevîlik-Bektâşîlik kavramları üzerine genel hatlarıyla değindik. Alevîlik-Bektâşîlik anlayışının XVI. yüzyıl edebiyatına yansımalarıyla ilgili bilgilere yer verip, bu anlayışın divan ve halk edebiyatındaki rolüne ilişkin çıkarımlarda bulunduk. Özellikle “Yedi Ulu Ozan” kavramının Alevî-Bektâşî kültüründeki yerine dair çeşitli açıklamalar yaptık.

“Birinci Bölüm”de, Derviş Muhammed Yemînî'nin hayatı ve eseri/eserleri hakkında birtakım açıklamalarda ve karşılaştırmalarda bulunduk. Şairin mahlası, edebî kişiliği gibi bilgilerin yanında eser hakkında da bazı detaylara bu bölümde yer verdik.

Asıl olan “İkinci Bölüm”de ise, on dokuzuncu fazîleti detaylı olarak incelemeye başladık. Bu fazîlette yer alan anlatıların ve ele alınan mesnevi, gazel, murabba-yı mütekerrir gibi nazım türlerinin içerikleriyle ilgili geniş bilgiler verdikten sonra on dokuzuncu fazîletin transkripsiyonlu metnini ve dil içi çevirisini de bu kısma ekledik. Son olarak incelediğimiz kısım ile ilgili olarak birkaç nüshadan aldığımız tıpkıbasım örneklerini, içeriğe ilişkin somut veri olması amacıyla “Yedi Ulu Ozan” a atfedilen çeşitli görselleri ve Nevşehir’in Hacıbektaş ilçesinde yer alan Hacıbektaş Dergâhı’nda, bu eser temelli yaptığımız saha çalışmasına ait görsel materyalleri çalışmamıza ekleyerek dikkatlerinize sunduk.

Çalışmamıza, başvurduğumuz ve referans aldığımız kaynaklar ile ön plana çıkması gereken kelimelerle donatılmış dizin kısmını da ekledik. Böylelikle bugüne kadar üzerinde bu denli bir içerik çalışması yapılmamış eserin, en azından bir kısmını inceleyerek araştırmacılara ve akademi sahasına katkıda bulunmanın verdiği gururla çalışmamızı bitirmiş olduk.

Çalışma süresince yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen, her fırsatta desteğini gördüğüm tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Üzeyir ASLAN'a,engin bilgilerinden sürekli istifade ettiğim enstitü hocalarım Sayın Prof. Dr. Muhammet YELTEN'e ve Sayın Prof. Dr. Muhammed Nur DOĞAN'a, araştırma ve yazma süresince sürekli istişarede bulunduğum ve çeşitli konularda fikir alışverişi yaptığım enstitü arkadaşlarım Tolgahan YALÇIN'a ve Mehmet KUNT'a, arşivlerin ve yazma nüshaların incelenmesi için yardımlarını bir an olsun esirgemeyen Nevşehir Hacı Bektaş İlçe Halk Kütüphanesi'nin çok kıymetli müdürü Sayın Gönül KÖSEOĞLU'na, saha çalışmalarımnda beni yalnız bırakmayan kıymetli dostum Oruç ERMİŞ'e ve genel süreçte her türlü destekçim olan değerli öğrencim Yusuf GÜLDAĞI'na teşekkürü bir borç bilirim.

Gökhan ŞENYURT

OCAK-2019

İÇİNDEKİLER

İÇ KAPAK	ii
KABUL VE ONAY.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
YEMİN METNİ.....	iv
ONAY METNİ	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	vii
ÖN SÖZ.....	viii
İÇİNDEKİLER	x
KISALTMALAR DİZİNİ	xii
GİRİŞ.....	1
A. ALEVİLİK VE BEKTÂŞİLİK KAVRAMLARINA GENEL BİR BAKIŞ .	1
1- ALEVİLİK KAVRAMI.....	1
2- BEKTÂŞİLİK KAVRAMI.....	2
B. XVI. YÜZYIL EDEBİYATINDA ALEVİLİK VE BEKTÂŞİLİK	3
BİRİNCİ BÖLÜM	9
DERVİŞ MUHAMMED YEMİNİ.....	9
1.1. DERVİŞ MUHAMMED	10
1.1.1. HAYATI.....	10
1.1.2. EDEBİ KİŞİLİĞİ	11
1.1.3. DERVİŞ MUHAMMED'İN MAHLASI.....	12
1.1.4. YEMİNİ'NİN ESERİ/ ESERLERİ	13
İKİNCİ BÖLÜM	16
YEMİNİ'NİN FAZİLET-NÂMESİ'NİN ON DOKUZUNCU FAZİLETİ	16
2.1. ON DOKUZUNCU FAZİLETİN İNCELENME SEBEPLERİ.....	17
2.2. ON DOKUZUNCU FAZİLETİN İÇERİĞİ	18
2.2.1. ANLATILARIN İÇERİĞİ	18
2.2.2. GAZELLERİN İÇERİĞİ	26
2.2.3. MURABBA'-YI MÜTEKERRİRİN İÇERİĞİ.....	29
2.3. HZ. ALİ'NİN KERÂMETİ	30
2.4. ON DOKUZUNCU FAZİLETTE ŞAHİS KADROSU	38
2.3. ON DOKUZUNCU FAZİLETİN DİL İÇİ ÇEVİRİSİ	50

SONUÇ.....	161
KAYNAKÇA	162
DİZİN	164
ÖZGEÇMİŞ.....	170
TIPKIBASIM	171
GÖRSELLER	220

KISALTMALAR DİZİNİ

a.g.e. : Adı geçen eser

a.g.t. : Adı geçen tez

bkz.: Bakınız

bşk. : Başkan

c. : Cilt

Hız. : Hazreti

s. : Sayfa

TDVİA: Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

vb.: Ve benzeri

YT: Yusuf Tepeli

GİRİŞ

A. ALEVİLİK VE BEKTÂŞİLİK KAVRAMLARINA GENEL BİR BAKIŞ

1- ALEVİLİK KAVRAMI

Sözlükteki karşılığı, “Ali’ye mensup, Ali yandaşı” olan Alevî terimi, İslâm kültür tarihine bakıldığı zaman Hz.Ali’nin soyundan gelenler anlamının yanında siyâsî, tasavvufî anlamda da kullanılmaktadır. Mezhepler tarihinde ve tasavvuf edebiyatında ise “Hz. Ali’yi sevmek, saymak ve ona bağlı olmak” anlamlarında kullanıldığı görülmektedir. Dolayısıyla da Hz. Ali’yi seven, sayan veya ona bağlanan kişiler “Alevî” olarak tanımlanmaktadır.¹

Tarihsel sürece bakıldığı zaman ise Alevîlik kavramı, tasavvufî düşünceleri içinde barındıran, bâtinî inançların tamamını olmasa bile bir kısmını benimseyen, tek bir mezhebe bağlı olmamakla birlikte bazı tarikatların içerisine yayılmış olan bir düşünce olgusudur. XIII. yüzyıldan itibaren Bektâşîlik, Hamzavîlik gibi tarikatları etkileyen bu yapı daha sonraları Halvetîlik, Kadirîlik, Bayramîlik gibi topluluklara da temas etmiştir. XV. yüzyılda da Anadolu sahasında bulunan Alevîler, müstakil bir yapıya bürünüp “Kızılbaş” adını almışlardır.²

Günümüz inanışlarında saygın bir yere sahip olan Alevîlik kavramı, azımsanmayacak kadar büyük bir kitleye hitap etmektedir. Hz. Ali’ye ve onun soyuna bağlı olmayı, Hz. Muhammed’den sonra onun hilâfet makamına oturması gerektiği gibi birtakım dinî ve siyâsî konular çerçevesinde ayrı bir inanç faktörü olarak görülmektedir. Aslında bu kavramın mezhep olmaktan çok, bir grup Müslümanın, Hz. Ali’ye karşı hassasiyetinden kaynaklı ayrımcılık yapma olgusu sonucunda ortaya çıktığı muhakkaktır.

¹ Ahmet Yaşar Ocak, “Alevî”, *TDVİA*, 2. Cilt, İstanbul, 1989, s. 368,

² Alevîlik anlayışının detayları için ayrıca bkz. Atilla Özkırımlı, *Alevîlik-Bektâşîlik ve Edebiyatı*, Cem Yayınevi, İstanbul, 1985, s. 15-17 aralığı.

2- BEKTÂŞİLİK KAVRAMI³

Bektâşilik, bir tarikat olarak adını Hacı Bektâş-ı Veli'den almıştır. Dolayısıyla da adının öncelikle “Hacı Bektaş’a bağlı olan, ona mensup olmuş” anlamlarında kullanılması kaçınılmazdır.

Tarihsel sürece bakılacak olursa, ilk şekillenmeleri XIII. yüzyılda başlamış, XV. yüzyılın sonlarına doğru ise Hacı Bektâş-ı Veli'nin kültürü etrafında son halini alıp Anadolu'da bir tarikat olarak ortaya çıkmıştır. Bu tarikat, tahmini XVI. yüzyıldan itibaren tamamen kurumlaşmaya başlayarak, tekkeler aracılığıyla örgütsel bir yapı halini alarak yaygınlaşmıştır. Bunun yanısıra, Bektâşî inançlarını, geleneklerini ve törenlerini belli kurallara bağlayıp müstakil hale getiren kişi, Hacı Bektâş-ı Veli'den sonra ikinci pîr sayılan Balım Sultan'dır.⁴ Balım Sultan'dan sonra ise Bektâşîliği, Hacı Bektaş soyundan gelen ve pîrin halifesi olarak görülen babalar temsil etmiştir. Osmanlı döneminde de önemli bir yere sahip olan bu tarikat, özellikle yeniçerilerin üzerinde de etkili olmuştur. Fakat II. Mahmut döneminde yeniçeri ocakları kaldırılınca padişah, Bektâşî tekkelerini kapatmış, daha eski tekkelere Nakşî müşidlerini atamış ve hatta sorun yaşatan Bektâşîleri sürmüştür veya öldürtmüştür. Abdülmecid döneminde ise ortaya çıkma fırsatını bulan bu tarikat üyeleri, tekrar yeni tekkeler kurarak bu anlayışı gün yüzüne çıkarmışlardır. Cumhuriyet döneminde ise tüm tekke ve zaviyeler kapatılınca, Bektâşilik, örgütsel ve siyâsal yapı olarak ortadan kalkmış, bir inanç faktörü olarak varlığını devam ettirmiştir.

Bir inanç faktörü olarak da Bektâşîler, on iki imama bağlılardır. Özellikle Allah-Muhammed-Ali üçlemesine ek olarak pîrleri Hacı Bektâş-ı Veli'dir. Hz. Ali sevgisi her şeyin üstündedir.

³ Bu bilgilerin kaynağı ve detayları için bkz. Atilla Özkırmı, *Alevîlik-Bektâşilik ve Edebiyatı*, Cem Yayınevi, İstanbul, 1985, s. 17-20 aralığı.

⁴XV. yüzyılın sonları ile XVI. yüzyılın başlarında yaşadığı düşünülen, Bektâşilik olgusunu kurumsallaştıran, Hacı Bektâş-ı Veli'den sonraki pîr makamına kabul edilmiş Alevî-Bektâşî şairi.

B. XVI. YÜZYIL EDEBİYATINDA ALEVİLİK VE BEKTÂŞİLİK

XVI. yüzyıl, Alevîlik-Bektâşîlik şiiri için önemli bir yere sahiptir. Çünkü önceki asırlarda, yönetsel ve siyâsî faktörler, bu türde eserler vermeye bir şekilde engel olmaktadır. Kent baskısı altında olmaktan oldukça sıkılan bu kesim, genel olarak kırsal topluluklarda yayılmaya başlamış ve XVI. yüzyıl edebiyatında daha da güçlü hâle gelmiştir.

Alevî-Bektâşî halk edebiyatında, bu anlayışa özgü terimler yer almış, tarikat ile ilgili kurallara yer verilmiş ve bunun sonucunda da tasavvufî halk edebiyatı içinde önemli bir yere sahip olmuştur.⁵ Zaten tasavvufî halk edebiyatı müstakil bir incelemeye maruz kalırsa, türün içerik olarak bu anlayışla beslendiği somut bir şekilde görülebilmektedir. Bu yapının halk edebiyatına bu denli tesir etmesinin öncü sebebi, Alevîlik-Bektâşîlik kültürünün genel olarak kırsal kesimde yaygınlaşması gösterilebilir.

Bu dönem edebiyatında, kalemi oldukça güçlü şairlerin olduğunu görmekteyiz. Genellikle Alevî-Bektâşî sahasında “Yedi Ulu Ozan” olarak anılan, XV.-XVI. yüzyıllarda yaşamış olan, Derviş Muhammed Yemînî’nin de içlerinde bulunduğu yedi Alevî-Bektâşî şairi, bu sahaya önemli katkılar sağlamıştır.

Aşağıda, bu şairlerin kısaca hayatları ve örnek şiirleri verilmiştir.⁶

Seyyid Nesîmî: XIV. yüzyılda Bağdat’ta doğduğu söylenmektedir. Yaşamı hakkında çok detaylı bilgi olmamakla birlikte XV. yüzyılda, düşüncelerinden ötürü derisinin yüzülerek idam edildiği belirtilmektedir. Şiirlerinde Hz. Ali’ye yakınlığı göze çarpmaktadır. Hurufîlik⁷ inancını benimseyen şairin eserlerinde varlık birliği görüşü önemli bir yer tutmaktadır. Buna göre; Tanrı, kâmil insanda görünür duruma gelir, görüşüne yönelik olarak Nesîmî de Hz. Ali’nin kâmil kişi

⁵ Verilen bilgilerin detayları için bkz. Atilla Özkırmı, *Alevilik-Bektaşilik ve Edebiyatı*, Cem Yayınevi, İstanbul, 1985, s. 28-31 aralığı.

⁶ Yedi Ulu Ozan’a ve Alevî-Bektâşî edebiyatının öncüleri sayılan bazı şairlere atfedilen çeşitli görsel materyaller “Görseller” başlığı altında yer almaktadır.

⁷ XIV. yüzyılda Fazlullah Hurufî’nin kurup geliştirdiği, harflerin esasına dayanan, bâtinî bir akım. İslam dünyasında da harflerin gizli özellikleri olduğu inancı da ön plana almış, hatta kimi Şîî âlimleri Allah’ı harflere benzetmişti. Bu anlayışın detayları ve bilgilerin tamamı için bkz. Hüsametdin Aksu, “Hurufîlik”, *TDVİA*, 18. Cilt, 1998, s. 408-412 aralığı.

olduğunu söylemiş ve onu Tanrı'nın bir görüntüsü haline getirmiştir. Buradan hareketle de Alevî-Bektâşî toplumu tarafından sevilir hale gelmiştir.

Seyyid Nesîmî, özellikle Fuzûlî olmak üzere, birçok divan şairinden de etkilenmiş, Anadolu'nun kırsal kesimlerinde güçlenmeye çalışan Alevî-Bektâşî akımının da gelişmesine, yaygınlık göstermesine katkı sağlamıştır.

Şairin örnek niteliğindeki bir şiiri şu şekildedir:

Her neye kim baktın ise anda sen Allah'ı gör
Kancaru kim azm kılsan "semme vechullah"ı gör
Bu ikilik perdesinden geç hicabı ref' kıl
Gel bu birlik vahdetinden bak bu resullahı gör
Hacc-ı ekber kılmak istersen gel ey zâhid berü
Aşıkın kalbi içinde sen bu beytullahı gör.⁸

Şah İsmail (Hatâ'î): XV. yüzyılın sonlarına doğru Erdebil'de doğan şair, ilköğrenimini özel hocalardan almıştır. Babası Haydar'ın müridlerinin, onu sıkça ziyaret ettikleri söylenmektedir. Olgunluk çağlarında Safevîlik adıyla bir tarikat kurmuştur. Bu tarikat önderliğinde birçok ülkeyle savaşıp yurdunun sınırlarını genişletmiş ve ayrıca tarikat düşüncelerini de benimsetmeye çalışmıştır. Yaptığı savaşların neredeyse tamamını kazanan Şah İsmail, Yavuz Sultan Selim'le yaptığı Çaldıran Savaşı'nda yenilgiye uğrayarak İran'a kaçmıştır. Yaşadığı ruhsal çöküntü sebebiyle kendini alkole vermiş, XVI. yüzyılın ilk çeyreğinde de vefat etmiştir.

Şah İsmail, Hatâ'î mahlasıyla aruz ve hece kullanarak şiirler yazmıştır. Alevî-Bektâşî kültürüne bağlılığı, şiirlerinden hareketle de anlaşılmaktadır. Hece ölçüsüyle yazdığı şiirler tekke edebiyatını da önemli ölçüde etkilemiştir. Bu şiirler halka hitap etmekle birlikte, aruzla yazdığı şiirlerde kullandığı dil, klasik edebiyatın dil özelliklerini taşımaktadır. Şiirlerinde genellikle tasavvufî inançları, Alevîlik anlayışını, aşk temalı konuları işlemiştir.⁹

Örnek olması bakımından birkaç dörtlük aşağıda verilmiştir:

⁸ "Nesîmî" başlığıyla ilgili yararlanılan kaynak ve detaylı bilgi için bkz. İsmet Zeki Eyuboğlu, *Alevî-Bektâşî Edebiyatı*, Der Yayınları, İstanbul, 1991, s. 112-116 aralığı.

⁹ "Şah İsmail Hatâ'î" başlığıyla ilgili yararlanılan kaynaklar ve detaylı bilgi için bkz. a.g.e. 123-129 aralığı, Atilla Özkırmı, *Alevîlik-Bektâşîlik ve Edebiyatı*, Cem Yayınları, İstanbul, 1985, s. 91-92

Hü deyerem gerçeklerin demine
Gerçeklerin demi nurdan sayılar.
On iki imam kahtarına uyanlar,
Mehemmed 'Elî'ye yardan sayılar.

Üç gün imiş bu dünyanın şefâsı
Sefâsından artıh olur cefâsı
Gerçek erenlerin lütf ü nefesi
Biri kırhdır, kırhı birden sayılar.¹⁰

...

Fuzûlî: XVI. yüzyıl şairlerindedir. Bağdat'ta doğmuş ve öğrenimini orada görmüştür. Yaşamı ile ilgili çok kesin bilgiler olmamakla birlikte, şiirlerinden hareketle, Hz. Ali'ye, Oniki İmam'a olan bağlılığından söz edilebilmektedir. Ayrıca iyi bir eğitim gördüğü de şiirlerinden anlaşılmaktadır.

Yaşadığı dönemde Safevîlerin ve daha sonra Osmanlıların Bağdat üzerinde egemenliğine tanık olan Fuzûlî, önce Şah İsmail'e ithafen "Beng ü Bâde" eserini, daha sonra da Kanunî Sultan Süleyman'a bir kaside yazmıştır. Fakat her iki dönemde de gerekli ilgiyi görememiş, bu durumu kimi eserlerinde hissettirmiştir.

Fuzûlî, XVI. yüzyılın ikici yarısında çıkan veba salgını sonucunda vefat etmiştir.¹¹

Örnek olması bakımından birkaç beyit aşağıda yer almaktadır:

Ey derd-perver-i elem Kerbelâ Hüseyin
Vây Kerbelâ belalarına mübtelâ Hüseyin

Gam pare pare bağrunı yandurdı dāgla
Ey lâle-i hadîka-i Al-i Abâ Hüseyin

Tiğ-i cefa ile bedenün oldı çāk çāk
Ey bustân-ı sebze-i tiğ-i cefa Hüseyin¹²

...

¹⁰ Tuyuğnun devamı için ayrıca bkz. *Şah İsmail Hatâ'î Külliyyatı*, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 2006, s.471

¹¹ "Fuzulî" başlığıyla ilgili yararlanılan kaynak ve bilgilerin detayları için bkz. Muhammet Nur Doğan, *Şiiristan*, Yelkenli Yayınları, İstanbul, 2017 s.205 ve İsmet Zeki Eyuboğlu, *Alevî-Bektâşî Edebiyatı*, Der Yayınları, İstanbul, 1991, s. 149-153 aralığı.

¹² Mersiyenin tamamı için bkz. Muhammet Nur Doğan, a.g.e., s. 221-227 aralığı

Pir Sultan Abdal: Hayatı üzerine müstakil bir bilgi olmamakla birlikte, şiiirlerinden anlaşıldığı kadarıyla XVI. yüzyılın ikinci ve üçüncü çeyreğinde yaşadığı ve Sivas'ın Banaz köyünde dünyaya geldiği anlaşılmaktadır. Asıl adı Haydar olan Pir Sultan Abdal, Alevî-Bektâşî edebiyatının en büyük şairi sayılmaktadır.

Şiirlerinde gayet sade bir halk dili kullanmıştır. Divan edebiyatının neredeyse hiç etkisi altında kalmamış, sözlü edebiyat geleneği üzerinden şiirlerini aktarmıştır. Şiirlerinde Hz. Ali'ye ve çocuklarına, Oniki İmam'a gönülden aşkla bağlılığı, yüzeysel olmanın aksine gayet içeriksel anlamda görülmektedir. Ayrıca dönemin yönetimine, siyâsî olgularına eleştiri niteliğinde de şiirler söylemiştir.

Pir Sultan Abdal, bir Alevî başkaldırısına öncülük etmiş, bu isyanı bastıran dönemin ileri gelenlerinden Hızır Paşa tarafından diğer isyancılarla birlikte yakalanarak zindana atılmış ve sonra da idam edilmiştir. Onun inancı ve davası uğruna idam edildiği günümüzde bile dilden dile dolaşmaktadır.¹³

Pir Sultan Abdal'a ait, örnek niteliğinde birkaç dördlük aşağıda verilmiştir:

Sabahın seherinde niyaza geldim
Dağlar ya Muhammed Ali çağırır
Bülbülün figanı bağırimi deldi
Güller ya Muhammed Ali çağırır.

Vird verildi gökte uçan kuşlara
Bakmaz mısın gözden akan yaşlara
Sular yüzün sürer taştan taşlara
Çağlar ya Muhammed Ali çağırır.

Gördüm çarh-ı felek sema'sın döner
Talib olan mürşit meyinden kanar
Yüreğime bir od düşmüş de yanar
Yanar ya Muhammed Ali çağırır.¹⁴

¹³ İlgili başlıkla ilgili yararlanılan kaynak ve bilgilerin detayları için bkz. Atilla Özkırmı, *Alevilik-Bektâşilik ve Edebiyatı*, Cem Yayınları, İstanbul, 1985, s. 110-111 aralığı.

¹⁴ Şiirin tamamı için bkz. a.g.e. s.113

Viranî: Yaşamı ile doğum ve ölüm tarihi konusunda tam bir bilgi yoktur. Şiirlerinde verdiği bilgiler doğrultusunda XVI. yüzyılda yaşadığı bilinmektedir. Birtakım Bektâşî rivâyetleri, onun Necef'te bulunan bir Bektâşî tekkesi şeyhi olduğunu söylemektedir.

Şiirlerini ağır bir dille ve aruz ölçüsü kullanarak yazmıştır. Hece ölçüsüyle de şiirler yazmışsa da şairlik gücünü divan şiirlerinde yoğunlaştırmıştır. Şairde, Hz. Ali'ye karşı duyulan derin ve aşırı bir bağlılık görülmektedir. Hatta kimi şiirlerinde Hz. Ali'yi tanrı yerine koyarak onun ölümsüz olduğunu dile getirmektedir. Bu da onu Hurufîlik inancına yaklaştırmış olmaktadır.

Örnek maksadıyla birkaç dördlük aşağıda verilmiştir:

İstemem âlemde gayrı meyvayı
Tadına doyulmaz balımdır Ali
İstemem eşyayı verseler dahi
Kokmazam sünbülü gülümdür Ali

Ali'mdir kadehim Ali'mdir şişe
Ali'm sahralarda morlu menekşe
Ali'm dolu yedi iklim dört köşe
Ali'm saki Kevser dolumdur Ali

Ali vahid şâh-ı Resul Kibriyâ
İmam Hasan Hüseyin Şah-ı Kerbelâ
İmam Zeynel-'Aba ol sahib-livâ
Büküldü kametim dalımdır Ali.¹⁵

Kul Himmet: Hayatı üzerinde yeterli bir bilgi yoktur. Şiirlerinden hareketle XVI. yüzyılın sonlarına doğru yaşadığı anlaşılmaktadır. Pir Sultan Abdal'dan etkilenerek şiirler yazdığı, hatta Pir Sultan Abdal'ın müridi veya çok yakın dostu olduğu söylenmektedir. Alevî-Bektâşî edebiyatına önemli katkıları olan şair, hece ölçüsüyle şiirler yazmıştır.

¹⁵ Verilen bilgilerin detayları ve şiirin tamamı için bkz. a.g.e. s. 199 ve İsmet Zeki Eyuboğlu, *Alevî-Bektâşî Edebiyatı*, Der Yayınları, İstanbul, 1991, s. 167-169 aralığı.

Şiirlerinde, Hacı Bektâş-ı Veli, Hz. Ali gibi Alevî-Bektâşî kültürünü oluşturan önemli kişilere yer vermekle birlikte, duygusal ve kendine özgü bir üslubu vardır.¹⁶

Kul Himmet tarafından yazılan, örnek olması bakımından birkaç dörtlük aşağıda verilmiştir:

Seyran edip bu âlemi gezerken

Uğradım gördüm bir bölük canları

Cümlesinin erkânı bir yolu bir

Mevlam bir nurdan yaratmış onları

Cümle bir mürşide demişler beli

Tesbihleri Allah Muhammed Ali

Meşrebi Hüseyini ismi Alevî

Muhammed Ali'ye çıkar yolları

Durakları irfan bağ ile bostan

Silinmiş kalpleri gümandan pastan

Cümlenin muradı bir fidan dosttan

Arı gibi sadalaşır ünleri¹⁷

Yemînî: Yemînî mahlasıyla anılan Derviş Muhammed hakkındaki bilgiler tez içerisinde detaylı olarak verildiğinden, aynı içeriği burada tekrar etmemeyi uygun gördük.¹⁸

¹⁶ Bilgilerin kaynağı ve detayları için bkz. İsmet Zeki Eyuboğlu, *Alevî-Bektâşî Edebiyatı*, Der Yayınları, İstanbul, 1991, 174-177 aralığı.

¹⁷ Şiirin tamamı ve başka örnek şiirler için bkz. a.g.e., s. 174-177 aralığı ve ayrıca bkz. Atilla Özkırmı, *Alevîlik-Bektâşîlik ve Edebiyatı*, Cem Yayınları, İstanbul, 1985, s. 148-149.

¹⁸ Derviş Muhammed Yemînî'nin hayatı ve diğer bilgileri için bkz. "Birinci Bölüm".

BİRİNCİ BÖLÜM
DERVİŞ MUHAMMED YEMÎNÎ

1.1. DERVİŞ MUHAMMED

1.1.1. HAYATI

Eski Anadolu Türkçesi Dönemi'nin XVI. yüzyıl çevresinde yaşamış olan, eserin muhtevasından hareketle, dönemin güçlü tekke şairlerinden biri sayılan Derviş Muhammed'in hayatı hakkında çok fazla bilgi olmadığı gibi, eldeki bilgilerin kesinliği konusunda da şüpheli yaklaşmak gerekir. Tezkirelerde ve herhangi bir başka kaynakta da kesin bir bilgiye tam olarak rastlanmamakta; dolayısıyla doğum ve ölüm tarihleri, eserini ne zaman yazdığı veya şeceresi hakkında nesnel bir sonuç ortaya çıkamamaktadır. Bunun yanında Fazîlet-nâme adlı eserinde şair, hayatıyla ilgili birtakım ipuçları vermektedir.

Şair, eserinin son kısımlarında,

Resûlün hicretinden ba'de bilgil

Toğuz yüzden dahı yigirmi beş yıl

Geçecek nazma geldi bu kerâmet

Muhammed Muştafâya biñ şalâvat¹⁹ (602/7397-7398)

diyerek, hicretin 925. yılında bu eseri tamamladığını ortaya koyar. Milâdî olarak 1519 yılına denk gelen bu tarihî bilgiden hareketle, eserin XVI. yüzyılın ilk yarısında tamamlanmış olduğu anlaşılmaktadır. Buradan da şairin XV. yüzyılın ikinci yarısıyla XVI. yüzyılın ilk yarısında yaşamış olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Şair eserinin gene hatime bölümünde,

Çomışlar pîrler adını muhalled

Çarîk-i fakrda Dervîş Muhammed

Lağabdur Hâfız Oğlı aña ol ad

Îlâhî cehl odından eyle âzâd

¹⁹ Bu bölümde yer alan Derviş Muhammed Yemîni'ye ait beyitlerin tamamı “Yusuf Tepeli *Derviş Muhammed Yemîni, Fazîlet-nâme*, Cilt 1-2, (Giriş-İnceleme-Metin), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2002” adlı eserden alınmıştır. Beyitlerin yanında bulunan parantez içinde yazılmış olan ilk sayı Fazîlet-nâme'deki sayfa numarasını, bölüm işaretinden sonraki sayılar beyit numarasını, kısa çizgi ise beyitlerin ve sayfaların eserdeki aralığını göstermektedir.

Diline eyle medh-i Haidarı bend
Atası p̄ir-i ferzend-i Semerkand (600/ 7366-7368)

diyerek, adının Derviş Muhammed, lakabının Hâfız Oğlu olduğuna ve Semerkant'ta Hâfız diye anılan bir şahsın oğlu olduğuna işaret etmektedir.

Bu bilgilerin dışında şair hakkında bilgiye bir de Demir Baba Velâyetnâmesi'nde²⁰ rastlanılmaktadır. Burada, Derviş Muhammed ile ilgili birtakım bilgiler verilmektedir.

Bir başka kaynak²¹, şairin 1533 yılında şehit olduğunu ve kabrinin Manastır'da olduğunu söylemektedir. Ayrıca şairin hayatı hakkında ipuçları da vermektedir.

Yukarıda çeşitli kaynaklarla ve yaklaşımlarla, Derviş Muhammed'in hayatı hakkında müstakil bir bilgiye ulaşılamayacağı açıktır. Muhtemel bilgilerle yola çıkarak şair hakkında objektif bir biyografik kompozisyon ortaya çıkamayacağı gibi, eserindeki bir kısım bilgilerin, hayatına ve eserine yönelik az da olsa nesnel veriler sunduğu da gözardı edilemez.

1.1.2. EDEBİ KİŞİLİĞİ

Derviş Muhammed, Fazîlet-nâme adlı eserinde,

Bunı Şeyh-Rükn'ed-dîn şerh eylemişdür
Lisân-ı Fâris üzre söylemişdür (167/1037)

diyerek bu eserin aslının Şeyh Rükneddin tarafından yazılmış Farsça bir eser olduğunu söylemektedir. Yine eserinde,

Fazîlet-nâme-i şâhı o bihter
Degüldür nazm u neşr içinde söyler

²⁰ Derviş Muhammed'in ismi Velâyetnâme'nin birkaç yerinde zikredilmektedir. Dolayısıyla da buradan çıkan sonuç; Derviş Muhammed'in XVI. yüzyıl çevresinde yaşamış olduğu ve Alevî-Bektâşi sahasına mensub bir derviş olduğudur. Detaylı bilgi için bkz. Filiz Kılıç, Tuncay Bülbül, *Demir Baba Velâyetnâmesi*, İnceleme-Tenkitli Metin, Grafiker Yayınları, Ankara, 2011, s. 46,55,61,64,142,150,173.

²¹ Bedri Noyan tarafından hazırlanan "*Bütün Yönleriyle Bektâşilik ve Alevilik*" isimli bu kitapta, Derviş Muhammed hakkında kısaca bilgi verildikten sonra ölümüyle ilgili, 1902 yılında bir hattat tarafından kopyalanan Fazilet-nâme'nin son yaprağındaki biyografik bilgiler şairin akıbetini de açıklar niteliktedir. Detaylı bilgi için bkz. Bedri Noyan, *Bütün Yönleriyle Bektâşilik ve Alevilik*, Ardıç Yayınları, Ankara, 1999, s. 278-279

Biz itdük Türkî dil içinde manzûm

Bilür varısa eksük ehl-i ma'lûm (167-168/1038-1039)

diyerek eserini mensur bir eserden Türkçe'ye manzum olarak kazandırdığını belirtmektedir. Bu beyitler ayrıca Derviş Muhammed'in Türkçe'yi çok iyi kullandığını da ispatlar niteliktedir²².

Derviş Muhammed, bu eserinde, mesnevî nazım biçimi haricinde, gazel, murabba'-yı mütekerrir, terci-i bend gibi nazım biçimlerini de kullanarak, aslında edebî yönünün ne kadar kuvvetli olduğunu da göstermektedir. Konunun bütünlüğüne bağlı kalarak, eserin asıl kısmına diğer nazım biçimlerini yerleştirmesi, hadis ve ayetlerle eserini zenginleştirmesi, eserin akıcılığı, göze ve kulağa hoş gelmesi, onun dile ve sanata hâkimiyetine dolayısıyla şiire olan yatkınlığını açık bir şekilde göstermektedir.

1.1.3. DERVİŞ MUHAMMED'İN MAHLASI

Derviş Muhammed'in, mahlas olarak Yemîni²³ mahlasını seçtiğini, eserinden hareketle anlamaktayız. Yemîni mahlası haricinde, Hâfız Oğlu ve İbn-i Hâfız mahlaslarını da kullanan Derviş Muhammed, genellikle Yemîni mahlasını kullanmakla birlikte, diğer mahlaslarını da az da olsa eserine dâhil etmiştir. Mahlaslarını kullandığı örnek niteliğinde birkaç beyit aşağıda verilmiştir:

Zînet-i dünyâya ma'zûr eylemezler dillerin

İ **Yemîni** şöyle bil ehl-i cinândur gâziler (181/1244)

...

Ahmedden isteriseñ eger sen şefâ'ati

Evrâd idüp **Yemîni** getürgil şalâvatı (397/4403)

...

Yemîni **Hâfız Oğluna** lağab şâh eyledi himmet

Anuñçün şubh u şâm söyler 'Alînuñ medhîni ezber (476/5556)

²² Derviş Muhammed, Türkçe dışında Farsça ve Arapça dillerine de hâkim olduğunu eserin genelinde göstermektedir. Kısa bilgi için bkz. "Eserin Dili" başlığı. Ayrıntı için bkz. Yusuf Tepeli *Fazîlet-nâme* 1. cilt, TDK Yayınları, Ankara, 2002 s. 15-16, eserin genel incelemesi için ayrıca bkz. a.g.e., s. 97 ve sonrası.

²³ Bundan sonraki başlıklarda ve açıklama kısımlarında Derviş Muhammed yerine Yemîni mahlası kullanılacaktır.

...

‘Amel olmayacak i **ibn-i Hâfız**

Oğumak n‘eylesün fiğh u ferâyız (491/5787)

1.1.4. YEMÎNÎ’NİN ESERİ/ ESERLERİ

1.1.4.1. YEMÎNÎ’NİN DİVANI

Yemînî’nin tüm şiiirlerinin içinde bulunduğu bir divanı olduğu fakat bu divanın şimdiye kadar ele geçmediği söylenmektedir.²⁴ Ayrıca burada, aruz ölçüsünün yanında hece ölçüsüyle de şiiirler yazdığı belirtilmektedir.

1.1.4.2. YEMÎNÎ’NİN FAZİLET-NÂMESİ

1.1.4.2.1. ESERİNİN ADI

Yemînî’nin eserinin adı, bugüne kadar ulaşılan nüshalarda farklı biçimlerde geçmektedir.²⁵ Nüshalardaki isimlerin farklı olmasının yanında tüm nüshalarda ortak olan Fazîlet-nâme isminden hareketle, eseri edebiyat sahasına kazandıran Yusuf Tepeli, başlık olarak “Yemînî’nin Fazîlet-nâmesi” adını seçmiştir.²⁶ Biz gene de örnek olması maksadıyla birkaç tanesine yer veriyoruz:

1- Kitâb-ı Fazîlet-nâme-i ‘Alî

2- Fazîlet-nâme-i Haydar-ı Kerrâr

3- Fazîlet-nâme-i Yemîni

4- Kitâb-ı Fazîlet-i ‘Alî

1.1.4.2.2. ESERİN KONUSU

Fazîlet-nâme, esas itibariyle Hz. Ali etrafında teşekkül eden biyografik bir eser niteliğindedir. Hz. Ali’nin hayatını anlatması yanında Hz. Muhammed, On İki İmam, Ehlibeyt gibi karakterleri de içinde barındırmaktadır. Eser, Hz. Ali’nin on dokuz fazîletini tek tek barındırmakla birlikte, İslâm tarihinde önemli yere sahip birtakım olaylara da yer vermiştir. Örneğin, birinci fazîlette, Hz.

²⁴ Bilgi için bkz. İsmail Özmen, *Alevî-Bektâşî Şiiirleri Antolojisi 2*. Cilt, Saypa Yayınları, Ankara, 1995, s. 33

²⁵ Detaylı bilgi için bkz. Yusuf Tepeli, *Fazîlet-Nâme* 1. Cilt, TDK Yayınları, Ankara, 2002, s. 7-8 aralığı.

²⁶ Bilgi için bkz. Yusuf Tepeli, a.g.e., 1. Cilt, s. 8.

Ali'nin doğumuna ve bazı mucizelerine yer verilirken, bir yandan da Hz.Muhammed'in hicretiyle ilgili bilgilere değinilmiştir.²⁷ Bizim konumuz, eseri yalnızca bir kısmını incelemek²⁸ olduğu için, bu başlığın içeriğini kısa tutmayı uygun görüyoruz.

1.1.4.2.3. ESERİN İÇERİĞİ

Fazîlet-nâme, içeriği itibariyle geniş hacimli bir eserdir. Toplam 7409 beyitten oluşan eserde, YT neşrine göre, mesnevi nazım biçiminin yanısıra, konuya bağlı kalmak kaydıyla 3 gazel, 15 kaside, 3 terci-i bend ve 2 murabba'-yı mütekerrir bulunmaktadır.²⁹

Yemînî, mesnevi nazım biçiminin içerisine diğer nazım biçimlerini ustalıkla yerleştirmiş bir sanatkârdır. Konu bütünlüğünü bozmadan, tüm ahenk unsurlarını özenle kullanması, onun ciddi anlamda sanatkârane bir üslubu olduğunun da kanıtıdır.

1.1.4.2.4. ESERİN VEZNİ

Fazîlet-nâme, mesnevi dışındaki nazım biçimleri bir kenara bırakıldığında, aruzun hezec bahrinin **Mefâîlün Mefâîlün Feûlün** kalıbıyla yazılmıştır. Diğer nazım biçimleri de remel, hezec ve muzari bahrinin çeşitli aruz kalıplarıyla esere nakşedilmiştir.³⁰ Bununla ilgili birkaç örnek aşağıda verilmiştir:³¹

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün (196-197/1456-1464) Remel bahri

Mef' ülü Fâ' liâtün Mef' ülü Fâ' ilâtün (548/6588-6596) Muzâri-2 bahri

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün (131-132/ 506-514) Hezec bahri

²⁷ Daha detaylı bilgi için bkz. a.g.e., 1. Cilt, s. 8-11 arası.

²⁸ Bkz. İkinci Bölüm.

²⁹ Eserin detaylı muhtevası için ayrıca bkz. Yusuf Tepeli, a.g.e., 1. Cilt s. 12-15 arası.

³⁰ Detay için a.g.e., 1. c., s. 14-15, ayrıca bkz. Aydın Kırman, *Yemîni'nin Fazilet-nâmesi Şekil ve Muhteva Tahlili*, Doktora Tezi, Ege Üniversitesi, 2004, s. 179-182 arası. Aydın Kırman, "Eserdeki Vezinler" başlığı altında, mesnevi nazım biçimi haricindeki diğer türlere ilişkin bir tablo oluşturmuş ve bu tabloda her türün vezinlerine ve bahirlerine yer vermiştir. Burada göze çarpan durum; Aydın Kırman, Terci-i Bend ve Murabba'-yı Mütekerrir dışındaki türlerin hepsine gazel gözüyle bakarken, Yusuf Tepeli bu türleri gazel ve kaside olarak tasnif etmiştir. Bir başka durum ise, Yusuf Tepeli, s. 318-319 aralığındaki kaside ile s. 370-371 aralığındaki kasideyi, "Eserin Muhtevası" başlığı altına eklememiş olmasıdır. Büyük olasılıkla gözden kaçırmış olduğu bu iki kasideyi Aydın Kırman, yukarıda zikrettiğim sayfa aralığına dâhil ederek göstermiştir. Biz de, kaside olarak gösterilen başlıklara, kaside türünün özelliklerini karşılamamasından dolayı, Aydın Kırman'ın yaklaşımını destekliyoruz ve inceleme kısmında bu türlere "Gazel" olarak bakıyoruz.

³¹ Diğer vezinler ve detaylı bilgi için bkz. Aydın Kırman, *Yemîni'nin Fazilet-nâmesi Şekil ve Muhteva Tahlili*, Doktora Tezi, Ege Üniveristesi, 2004, s. 178-179.

1.1.4.2.5. ESERDE KULLANILAN DİL

Eserin, miladî 1519 yılında yazıldığı göz önüne alınırsa, dilinin de Eski Anadolu Türkçesi döneminden beslendiği gayet açıktır. Eski Anadolu Türkçesi, XII. yüzyıldan XV. yüzyıl sonlarına kadarki dönemi kapsamakla birlikte, aslında bu dilin etkisi XVI. yüzyıla kadar devam etmiş; XVII. yüzyıla kadar etkisini açıkça göstermiştir.³²

Yemînî, eserini yazdığı döneme ilişkin dili kullanmanın yanında, eserinde ağdalı bir dil de kullanmıştır. Özellikle gazel, terci-i bend ve murabba‘-yı mütekerrir türlerinde, Arapça ve Farsça diline özgü sözcüklere ve terkiplere yer vermiş; mesnevi türündeki kısmında da her okuyucunun anlayabileceği sade bir dil kullanmıştır. Ayet ve hadis kullanacağı zaman da bunları direk Arapça olarak eserine dâhil etmiştir. Onun Türkçe, Farsça ve Arapça dillerine hâkim olduğu, bu dillerin gramatikal özelliklerini bildiği buradan da anlaşılmaktadır.

1.1.4.2.6. ESERİN NÜSHALARI

Eserin, dünyanın çeşitli yerlerinde bulunan kütüphanelerde otuz dokuz adet nüshasına³³ rastlanmıştır. Nevşehir Hacıbektaş İlçe Halk Kütüphanesi’nde yaptığımız inceleme sonucunda bu nüshalara ek olarak bir nüshaya daha rastladık.³⁴

³² Detay için bkz. Faruk K. Timurtaş, *Eski Anadolu Türkçesi Türk Dünyas El Kitabı* II. Cilt, Dil-Kültür-Sanat, Ankara, 1992, s.120.

³³ Detay için bkz. Yusuf Tepeli, a.g.e., 1. Cilt, s. 16-27 arası. Yusuf Tepeli, Hacıbektaş İlçe Kütüphanesi’nde bulunduğu nüshalardan birine o yıllarda numara verilmediğini eserinde beyan etmişti. (a.g.e. s.22, 20. madde) Benim yaptığım çalışma sonucunda o esere 275 demirbaş numarası verilmiş olduğunu öğrendim. Bu nüsha ile ilgili örnek sayfalar için ayrıca bkz. Tıpkıbasım Başlığı.

³⁴ 133 demirbaş numaralı bu yazma esere ait örnek sayfalar için bkz. Tıpkıbasım başlığı. Bu nüsha ile kütüphaneye kayıtlı olan 134-263-275 numaralı diğer nüshalar arşiv kayıtlarına göre 14.06.1964 yılında kütüphaneye getirilmiştir. Nüshalar, bir süre önce Konya Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kütüphanesi’ne gönderildiği için Hacı Bektaş İlçe Halk Kütüphanesi’nde, eserin nüshalarının kütüphaneye geliş yıllarıyla ilgili arşiv taraması ve dijital ortamda tasnif çalışması yaptıktan sonra Konya Yazma Eserler Kurumu’ndan eserin nüshalarının dijital çıktılarını talep ettik. Talebimize aynı gün cevap geldi ve çıktılar mail olarak tarafımıza yollandı. Bu sebeple ilgili kuruma teşekkürü bir borç bilirim.

İKİNCİ BÖLÜM

YEMÎNÎ'NİN FAZÎLET-NÂMESİ'NİN ON DOKUZUNCU FAZÎLETİ

2.1. ON DOKUZUNCU FAZİLETİN İNCELENME SEBEPLERİ

Yemîni'nin Fazîlet-nâmesi, birbirine konu bütünlüğüyle bağlanmış on dokuz fazîletten meydana gelmektedir. Her bir fazîlet, kendi içindeki anlatıları barındırmakla birlikte bazı yapısal özellikler bakımından da birbirinden ayrılmaktadır. Örneğin, bir fazîlette tahkiye haricinde gazel türü de bulunurken, bir başka fazîlette terci-i bend veya murabba'-yı mütekerrir türlerinden birisi bulunabilmektedir. Bu sebeple de fazîletlerin beyit uzunlukları da içeriğine göre değişebilmektedir. Aşağıda her fazîletin barındığı beyit sayısı verilmiştir:³⁵

1. Fazîlet: 188 beyit	11. Fazîlet: 348 beyit
2. Fazîlet: 372 beyit	12. Fazîlet: 83 beyit
3. Fazîlet: 259 beyit	13. Fazîlet: 206 beyit
4. Fazîlet: 341 beyit	14. Fazîlet: 607 beyit
5. Fazîlet: 665 beyit	15. Fazîlet: 221 beyit
6. Fazîlet: 174 beyit	16. Fazîlet: 234 beyit
7. Fazîlet: 331 beyit	17. Fazîlet: 258 beyit
8. Fazîlet: 328 beyit	18. Fazîlet: 305 beyit
9. Fazîlet: 236 beyit	19. Fazîlet: 1094 beyit
10. Fazîlet: 180 beyit	

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi, fazîletlerin beyit sayıları değişkenlik göstermektedir.³⁶

İncelememizde on dokuzuncu fazîleti seçmemizin sebeplerinden birisi, diğer fazîletlere göre en kapsamlı fazîlet olmasıdır. Bunun dışındaki sebepler de aşağıda sırasıyla verilmiştir:

1- Yemîni'nin kendisi ve eseri hakkındaki birtakım bilgilere³⁷ bu fazîlette yer vermesi.

³⁵ Detaylı tasnif için bkz. Yusuf Tepeli a.g.e., 1. Cilt, s. 8-11. Ayrıca fazîletlerin daha detaylı tasnifine yönelik çalışmayı incelemek için bkz. Aydın Kıрман *Yemîni'nin Fazîlet-nâmesi Şekil ve Muhteva Tahlili*, Doktora Tezi, Ege Üniversitesi, 2004, s. 134-156 arası.

³⁶ Fazîletlerin tasnifi YT neşrine göre yapılmıştır.

³⁷ Eserin yazılma tarihi, mahlası ve ailesiyle ilgili bilgileri içeren beyitler on dokuzuncu fazîletin son kısımlarında yer almaktadır. Detay için bkz. "Dil İçi Çeviri" başlığı. Ayrıca bkz. Birinci Bölüm'de yer alan "Derviş Muhammed'in Hayatı" kısmı.

2- Halk edebiyatında da yer alan “Hz. Ali’nin Kendi Tabutunu Taşması” ile ilgili kerâmetin bu fazîlette anlatılması.³⁸

3- Bu eserle ilgili yapılan iki adet tezin³⁹ eseri edebiyat sahasına kazandırmak için tamamen yeterli olmaması.⁴⁰

Yukarıda sıralanan sebepler hiç şüphesiz bu fazîleti incelemek için birer ispat niteliğindedir. Aslında diğer fazîletler de incelenmek için gayet önemli bilgiler barındırmaktadır. Fakat tezimizin bir doktora tezi olmadığı da açıktır. Konuyu sınırlama ihtiyacı doğduğundan, eserin yalnızca bir kısmını incelemeyi uygun gördük. Bundan sonraki başlıklar da ilgili fazîletin içeriğiyle ilgilidir.

2.2. ON DOKUZUNCU FAZİLETİN İÇERİĞİ

2.2.1. ANLATILARIN İÇERİĞİ

On dokuzuncu fazîlette temel olarak iki anlatı vardır.⁴¹

- 1- Hz. Ali ile Muaviye Arasında Geçen Olaylar Silsilesi ve Hz. Ali’nin Şehit Edilişi
- 2- Mülcem Oğlu’nun Başına Gelenlere Şahitlik Eden Rahip

Bu anlatıların özet şekli aşağıda verilmiştir.

1- Hz. Ali ile Muaviye Arasında Geçen Olaylar Silsilesi ve Hz. Ali’nin Şehit Edilişi

Hz. Muhammed’in vefatından sonra hilâfet dönemi başlar. Halifeliğin Hz. Osman’a geçmesiyle birlikte Muaviye ile Hz. Osman arasındaki yakınlaşma daha da yoğunlaşır. Muaviye, vahiy kâtipliği yaparken, Hz. Muhammed tarafından çok değer verildiği için fazla kibirlenir ve bu sebeple de zamanla dinden uzaklaşma yoluna gider. Bu durumdan sonra Hz. Ali’ye karşı kıskançlık

³⁸ Bu kerâmetle ilgili detaylar ve atıflar için bkz. 2.3. numaralı başlık.

³⁹ Doktora tezleri, tezimizde de sürekli adları geçen Yusuf Tepeli’ye ve Aydın Kırman’a aittir.

⁴⁰ Yusuf Tepeli, tezinde dil çalışması yaptığı için eseri gramatikal yönüyle incelemiştir. Aydın Kırman ise genel olarak muhteva tahlili yaparak eserin tamamından hareketle şekil ve içerik incelemesi yapmıştır. Dolayısıyla bu tezlerde bir dil içi çeviri yapılmamıştır. Bu eksikliği, çalışmamızla bir nebze de olsa gidermek düşüncesindeyiz.

⁴¹ On dokuzuncu fazîlette geçen bu iki anlatının tasnifi Aydın Kırman’ın incelemesinde yer almaktadır. Bu anlatılarla ilgili detaylı maddelendirme için bkz. Aydın Kırman, a.g.t., s. 152-155 aralığı.

duygularının da artması ve yanlış davranışlarının toplumu rahatsız etmesi sonucunda Hz. Muhammed tarafından o bölgeden kovularak uzaklaştırılır. Fakat Muaviye'nin Hz. Osman'a yakınlığı ile halkın Hz. Osman'a duyduğu saygı ve hürmet sebebiyle, Muaviye'ye kimse bir şey diyemez.

Muaviye'nin her zaman olduğu gibi geç geldiği bir Cuma namazı sırasında, yaşlı ve saçları ağarmış olan Selman'ın oturduğu yerden geçerken, onun ayağına basarak yoluna devam eder. Selman, kendisinin yaşlı ve fakir biri olduğunu söyleyerek, neden böyle bir şey yaptığını sorar. Bunun üzerine Muaviye, bir söz dahi demeden Selman'ı tokatlayarak yanından ayrılır. Selman bu durumdan dolayı derin bir üzüntüyle ağlamaya başlar. Namaz bitince Hz. Muhammed'in yanına gidip olanı biteni anlatır. Hz. Muhammed de çok üzülür ve Selman'ın durumuna ağlar. Hz. Ali'den, Muaviye'yi uyarmasını, ehli beytten elini dilini çektirmesini ister.

Bir sonraki Cuma günü, Hz. Muhammed ashabı ile namaza hazırlık yaparken, Hz. Ali de sırtını mescid duvarına yaslayarak Muaviye'yi beklemeye başlar. O sırada Muaviye mescide gelir ve kapının önünde bekleyen Hz. Ali'yi görür. Hz. Ali'nin yanına gidip oturur. Orada iki rekât namaz kıldıktan sonra, Hz. Muhammed'in yanına gitmeye çalışırken, Hz. Ali tarafından engellenir ve Hz. Ali, yaptıklarının yanlış olduğunu söyleyerek bazı nasihatlerde bulunur. Muaviye, bu duruma çok sinirlenir. Hz. Muhammed hakkında hakaretvari konuşmalar yapınca Hz. Ali hiddetlenerek "sus" diye bağırır. Bu bağırma üzerine Muaviye bayılır ve hatta mescide bulunanlardan birçoğu kıvranarak can çekişirler.

Muaviye, bu olaydan sonra Hz. Ali'ye ve soyuna karşı kin besleyerek, kibirle ve kinle evine döner. Bütün vaktini Hz. Ali'ye karşı tuzaklar planlayarak ve arkasından dedikodu yaparak geçirir.

Cebrail, bir gün Hz. Muhammed'e gelerek, Muaviye'nin doğacak çocuğunun halifelik davasından ötürü peygamber soyunu ve ehl-i beyte bağlı olanları şehit edeceğinin haberini verir. Bu habere çok üzülen Hz. Muhammed, hükmün Allah'tan geldiğini söyleyerek tevekkül eder. Ashabın meraklı soruları üzerine, Cebrail tarafından getirilen haberi ashabıyla paylaşır. Bunu duyan

Muaviye, yeminler ederek hiçbir kadına yaklaşmayacağını ve çocuk sahibi olmayacağını ashabların şahitliğinde beyan eder. Bunun üzerine Hz. Muhammed, kaderin önüne geçilemeyeceğini, takdir olanın engellenemeyeceğini söyler.

Bir gün Muaviye, tuvalet ihtiyacını giderirken, tenâsül organını bir akrebin sokması sonucunda zehirlenir ve durumu kötüye gitmeye başlar. Bunun üzerine, Şam'dan getirilen Şem'ûn adlı bir hekim, bu yaranın iyileşmesi için bir kadınla birlikte olması gerektiğini söyler. Muaviye, evlenmeyeceğine dair yeminler ettiğini söylemesi üzerine hekim, başka bir çare olmadığını, eğer denileni yapmazsa ölebileceği konusunda uyarıda bulunur. Muaviye'nin endişesi üzerine hekim, babasından kendisine miras kalan doksan altı yaşında, oğuldan kızdan kesilmiş Hintli bir cariyesinin olduğunu, onu satın almasını, onun çocuk doğurma yaşını çoktan geçtiği için rahat olmasını söyler. Muaviye, yakınlarının da ısrarıyla yaşlı kadını satın alıp onunla ilişkiye girer. Hintli kadın, o yaşta hamile kalır. Zamanı geldiğinde çocuk doğar, adını Yezid koyarlar. Hz. Muhammed, bu durumu öğrenince, Muaviye'nin sözünü tutmamasından dolayı, kendi mescidinden ve muhabbetinden üç menzil uzağa sürülmesini ister. Hz. Muhammed vefat edince, halife olan Hz. Ebubekir de Muaviye'nin zındık olduğuna karar vererek, Hz. Muhammed'in vasiyetine sadık kalarak onu kovar. Aynı vasiyeti Hz. Ömer de halife olduğu zaman yerine getirir. Hz. Osman'ın halifelik tahtına oturmasıyla, Muaviye'yi yanına çağırır. Ona hürmet göstererek değerli giysiler veren Hz. Osman, Şam beyliğini Hz. Ebubekir'in oğlundan alıp Muaviye'ye verir.

Hz. Osman'ın, yapmış olduğu uygunsuz hareketler sonucunda, ashabın yetmiş üç bölüğe ayrılmasıyla Hz. Ali'ye şikâyette bulunulur. Hz. Ebubekir'in oğlu ordusunu toplayıp Hz. Osman'la savaşarak şehre girer. Hz. Osman, bu olay neticesinde meçhul bir şekilde şehit edilir. Hz. Osman'ın şehit edilmesinden sonra, Hz. Ali hilafet makamına geçer. Muaviye, olanları öğrenince, parayla etrafına adam toplayarak, Hz. Muhammed tarafından halifeliğin kendisine vasiyetle verildiğini söyler ve halife olduğunu ilan edip buna dair hadisler uydurmaya başlar. Muaviye, bu yalanlarla Şam halkını etrafına toplar. Hz. Ali yandaşlarını da öldürüp evlerini yağmalar.

Şam'da susam yağı çıkarmakla uğraşan yaşlı bir mengenececinin öküzü, bir gün Muaviye tarafından çaldırılır. Mengenece, halifelik makamında oturan Muaviye'ye başvurarak öküzünün bulunmasını ister. Muaviye, öküzün Hz. Ali'nin casusları tarafından çalındığını söyleyerek bir mektup verir. Mektubu Hz. Ali'ye götürüp öküzünü ondan istemesini söyler. İhtiyar mengenece, mektubu Kufe'de bulunan Hz. Ali'ye götürür. Mektubu okuyan Hz. Ali, ihtiyara öküzünün nerede olduğunu göstereceğini söyler ve ihtiyarın gözlerini sıvazlar. Göz perdesi kalkan mengenece, öküzünün Muaviye'nin ahırında olduğunu görür. Hz. Ali, bir mektup vereceğini ve bu mektubu Muaviye'ye götürmesini ister. Keramet gösterip elini uzatarak, Şam'da evinden oturan Muaviye'nin bıyığının yarısını koparıp mektubun içine koyarak mengenece ile birlikte Şam'a yollar. Bu olay esnasında, makamında adamlarıyla oturan Muaviye, evin duvarının birden bire yarılarak oradan bir elin uzanıp bıyığının yarısını koparmasıyla birlikte utanç içinde kalır. Bu vesileyle kırk gün evine kapanır. Bıyığının kopan yarısı çıkmayan Muaviye, diğer yarısını da kestirir. Bıyık kesmenin fazileti üzerine bir hadis uydurarak, halkını zorlamaya çalışır ve bunun üzerine de halk bıyıklarını kestirir. Mengenece ihtiyar, Şam'a gelip mektubu Muaviye'ye teslim eder. Mektubu açan Muaviye, mektubun içinde bıyığını görünce dehşete kapılır ve korku içinde kalır. İhtiyara öküzünü geri verir.

Muaviye, Hz. Ali'ye şah diyenlerin hepsinin boynunu vurdurmaya başlar. Hz. Muhammed'in ve onun ailesinin aleyhinde konuşup onun gibi münafıkları ve düşmanları sevindirir. Çevresinde ne kadar zararlı kişi varsa hepsini kendi tarafına çekip zengin eder. Ashab yetmiş üç bölüğe parçalanmıştır. Bunlardan birisi Hz. Muhammed'e onun soyuna bağlı olanlar, geri kalan yetmiş ikisi de Muaviye yandaşlarıdır. Muaviye, iki defa Hz. Ali'ye karşı ordusunu toplar fakat ikisinde de başarılı olamaz, Şam'a kaçıp oraya sığınır. Muaviye, artık yoksullarla tüccarların mallarına el koyar. Yahudilerle de işbirliği yapıp onlardan da asker toplar. Hatta yüz binden fazla Hristiyan askerini de ordusuna dâhil eder. Bu durum, Hz. Ali'ye şikâyet edilir. Hz. Ali, Muaviye'nin saldırması üzerine karşılık verebileceklerini söyler. Sahabeden bir ulu er olan Kereb buna itiraz edip bir an önce Muaviye'ye karşılık verilmesini ister. Bunun üzerine Hz. Ali, askerlerini toplayıp harekete geçer. Öncelikle Muaviye'yi nasihatle yola getirmeyi amaçlar. Bu sebeple de Şam'a bir günlük mesafede konaklarlar ve bu

esnada Muaviye'ye bir mektup yollar. Muaviye, mektubu okuyunca çok öfkelenir. Yardımcısı Mervan'a akıl danışır. Mervan, mektubu getiren elçinin öldürülmesini önerir. Elçinin öldürülmesine Muaviye'nin yandaşları da tepki gösterir. Mervan'ın, Muaviye'yi Hz. Ali'ye karşı kışkırtmasından sonra Muaviye, durumun ciddiyetini anlayarak çok korkar ve pişman olur. Hz. Ali'nin ordusuyla yaklaştığını duyan Muaviye, savaşa karşı isteksiz olmasından ve korkmasından dolayı, Hz. Ali'yi durdurmak için iki defa çocukları ve Kur'an sayfalarını kullanır.

Hz. Ali, son defa kararlı bir şekilde Şam'a doğru hareket eder. Muaviye, Mervan'ın etkisiyle savaşmaya karar verir. Ordunun başına Mervan geçer. Muaviye, savaş meydanında Hz. Ali'yi kızıl tac ve cübbe giymiş şekilde görür. Bunun üzerine Hz. Muhammed'in verdiği bir haberi hatırlar ve ölüm korkusunu tüm bedeninde hissetmeye başlar. Bu korkuyla Mervan'a karşı hakaretlerde bulunur. Mervan, Muaviye'yi cesaretlendirmeye çalışır. Bu esnada Hz. Ali, ashabına, kendisinin elçi gibi öne çıkacağını, onların geride kalmalarını söyler. Hz. Ali, Muaviye'ye ve Mervan'a yaklaşıp elçisini kimin öldürdüğünü sorması üzerine Muaviye ve ordusu hep bir ağızdan "Biz öldürdük." diye bağırır. Hz. Ali, Hz. Muhammed'in "Bütün cihan halkının bir müminin katili olması halinde, hepsinin öldürülmesi gerekir." hadisine istinaden, elindeki ağaç sopayla karşısındaki orduyu neredeyse yok eder. Bu durumda Mervan, ölümler arasına saklanır. Muaviye ise yakalanır. Hz. Ali, Muaviye'ye, Şam'a geri dönmesini, halka zulmetmekten vazgeçmesini, tüm öğütlerini yerine getirmesi dâhilinde canını bağışlayacağını söyler. Muaviye de, yeminler ederek söz verir. Hz. Ali'nin elini öpüp tövbe eder. Kereb, bu duruma itiraz eder. Huylunun huyundan vazgeçmeyeceğini söyleyerek, Muaviye'nin hemen öldürülmesi gerektiğini söyler. Hz. Ali, Kereb'e hak verir fakat Allah'ın takdirinin önüne geçilmeyeceğini, Hz. Muhammed'in verdiği habere göre de Muaviye'nin ölüm vaktinin gelmediğini hatırlatır. Hz. Ali, Hz. Muhammed'in vasiyetini Muaviye'ye hatırlatarak, halifeliğin Hz. Muhammed soyunda devam edeceğini söyler, ikazlarını yapar ve Muaviye'yi serbest bırakır.

Muaviye, bir süre sessiz kalsa da bir gün Mervan'ı makamına çağırıp Hz. Ali'yi öldürmek için plan yapmaya başlarlar. Mervan, Mülcem Oğluna altınlar

verip, Rey beyliğine getirme ve kızını ona verme vaatleriyle Hz. Ali'yi öldürme teklifi yapmasını Muaviye'ye beyan eder. Hz. Ali'nin ancak ve ancak namaz sırasında öldürülebileceğini; çünkü yaralansa dahi Hz. Ali'nin namazını bozmayacağını söyler. Muaviye, Mervan'ın bu fikrini beğenir. Bu planı anlatan bir mektup yazar. Mektubu ve iki kese altını Amr b. 'As aracılığıyla Mülcem Oğlu'na yollar. Amr b. 'As, Kufe'ye gelince Mülcem Oğlu'na, onunla görüşmek istediği haberini gönderir.

Mülcem Oğlu, Meradi kavmine mensuptur. Babası, Hz. Ali tarafından bir savaşta öldürülmüştür. Hz. Ali, Mülcem Oğlu'nu yedi aylıkken yanına alır ve onu himayesi altına alarak besler, büyütür. Hatta kendi çocuklarından daha fazla değer verip hürmet eder. Tahsiline önem verir, her ihtiyacını giderir. Mülcem Oğlu, Hasan'la ve Hüseyin'le gezerken, Hasan'a at yarışı teklif eder. Hz. Hasan, onun atını geçince Mülcem Oğlu öfkelenir ve Hz. Hasan'ın atını kırbaçlamaya başlar. Hz. Hüseyin, hiddetlenerek onun bu davranışın kınar. Hz. Hasan'ın elini öpmesini ister. Mülcem Oğlu buna karşı çıkar. Hz. Ali'nin en büyük oğlu kendisinin olduğunu, bu durumda da onun elinin öpülmesi gerektiğini söyler. Bunun üzerine, Mülcem Oğlu'nun Hz. Ali'nin gerçek oğlu olmadığını imamların anlatması üzerine, Mülcem Oğlu büyük bir kinle babasının intikamını alacağı gün için fırsat kollamaya başlar.⁴²

Mülcem Oğlu, Muaviye'nin yolladığı mektubu Amr b. 'As'tan alarak okur. Mülcem Oğlu, Amr b. 'As'a, sadece Hz. Ali'yi değil, fırsat buldukça Hz. Ali'nin oğullarını da tek tek katledebileceğini Muaviye'ye söylemesini ister. Ortalıkta fazla gözükmemesi konusunda Amr b. 'As'ı uyararak onu geri yollar ve Hz. Ali'yi öldürmek için fırsat kollamaya başlar.

Hz. Ali, Kufe'deki camide, Hz. Muhammed'in hicretinin kırk birinci yılında, ramazan ayının on üçüncü gününde, sabah namazını kılarken, arkasından gizlice yaklaşan Mülcem Oğlu tarafından hançerle yaralanır. Mülcem Oğlunun o sırada kolu tutmaz, beli bükülür ve titremeye başlar. Hançerini elinden düşürür. Hz. Ali'nin ağır bir şekilde yaralandığını görünce pişman olup af diler. Hz. Ali, namazını bitirdikten sonra, yaptığına doğru

⁴² Yemînî, burada anlatıya ara vererek Mülcem Oğlu hakkında kısaca bilgi vermeyi uygun görmüş olmalıdır.

olmadığını söyleyip, Hasan ve Hüseyin tarafından öldürülmemesi için saklanmasını ister. Mülcem Oğlu oradaki bir hasıra sarılıp gizlenir. Bu esnada, Hz. Ali'nin mescitten dönmediğini gören Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin, hızlıca mescide giderler. Orada babalarının yaralandığını görürler. O sırada, kenarda titreyen bir hasır olduğunu fark ederler. Hasan ve Hüseyin, Mülcem Oğlunu hasırın içinden çıkararak sitem ederler. Bu kadar iyilik görmesinin karşılığının bu olup olmadığı konusunda hayıflanırlar. Hz. Ali, oğullarına, kendisi ölmediği için Mülcem Oğlu'nun öldürülme hakkı olmadığını, bu yüzden onu öldürmemelerini ister. Daha sonra Hz. Ali, oğullarından şerbet ister. Gelen şerbeti Mülcem Oğlu'na uzatır. Mülcem Oğlu, şerbeti zehirli sanarak yere döker. Bu davranışına sinirlenen Hz. Hasan, babasının uyarısına aldırış etmeden, Mülcem Oğlu'nu kovalar. Bir sütun etrafında yedi kere döndürdükten sonra kılıç darbesiyle sütunla birlikte iki parçaya ayırır.

Hz. Ali, ramazan ayının yirmi birine kadar yaralı vaziyette evinde yatar. Sahabeler her gün onu ziyarete gelirler. Hz. Ali, oğullarına, Hz. Muhammed'in yanına gitme vaktinin geldiğini, sabah erkenden yanında bir deveyle yüzü peçeli bir ihtiyarın geleceğini, kefen ve tabut getireceğini, cesedini alıp götüreceğini söyler. Bu ihtiyar adamı kesinlikle takip etmemeleri konusunda da uyarır. Bu vasiyetin ardından vefat eder. Ertesi sabah, vasiyetinde olduğu gibi, yüzünde peçesi olan bir ihtiyar, devesiyle birlikte gelip selam verir ve hiçbir şey konuşmadan Hz. Ali'yi kefenleyip tabuta koyar. Tabutu deveye yükleyip yola koyulur. Hasan'ın ve Hüseyin'in içi rahat etmez. Koşarak ihtiyara yetişirler ve babalarını nereye götürdüğünü sorarlar. İhtiyar, peçesini indirdiği anda yüzünden nurlar saçılır. Hasan ve Hüseyin o ihtiyarın Hz. Ali'nin kendisi olduğunu görürler. Kendi cenazesini taşıyan Hz. Ali, oğullarına cenneti müjdeledikten sonra nasihatlerde bulunup gözden kaybolur. Hasan ve Hüseyin, evlerine döner. Evdekiler ağıtlar yakmaktadır. Yakılan ağıtlarda, kendileri için üç kıyametin olduğunu söylerler. Bunlardan ilki, Hz. Muhammed'in vefat etmiş olması, diğeri Hz. Ali'nin vefatı ve sonuncusunun da Hz. Hüseyin'in Kerbela'da şehit olacağıdır.

Hz. Ali'nin altmış üç yıl yaşayıp vefat etmesiyle, halifelik Hz. Hasan'a geçer. Bu dönemde çıkan fitnelere Hz. Hasan daha fazla dayanamaz ve beş ay

sonunda halifelik görevinden feragat eder. Muaviye, Hz. Hasan'ı zehirleterek şehit ettirir. Bunun sonucunda tekrar halifelik iddiasında bulunur. Hz. Ali'nin düşmanlarını kendi tarafına çekip, ashabın çoğunu kılıçtan geçirir. Muaviye, halifelik makamında yirmi yıl kaldıktan sonra yerini oğlu Yezid'e bırakır. Bu sebepten dolayı da bütün müminlerce lanetlenir. Yezid, Hz. Hüseyin'i Kербela'da şehit ettirir. Daha sonra, Hz. Muhammed'in soyundan olan imamlar sırasıyla Emevi ve Abbasiler tarafından şehit ettirilir. Yalnızca Mehdi gayba karışır. Sonunda Cengiz Han, Abbasi iktidarını yıkarak intikam alır.

2- Mülcem Oğlu'nun Başına Gelenlere Şahitlik Eden Rahip

Ebu'l Kasım isminde bir kişi Kâbe önünde duruyorken, İbrahim makamında mahşer gibi bir kalabalık görüp o kalabalığın içine girmesiyle birlikte, orada sürekli şahadet getirip ağlayan rahibi görür. Ebu'l Kasım, rahibe, kim olduğunu, niçin ağladığını, ne derdi olduğunu sorar. Rahip, zamanında Umman denizinin sahilinde bulunan büyük bir kilisenin yetmiş iki ruhban başkanlık yapan önemli bir din adamı olduğunu söyler ve hikâyesini anlatmaya başlar.

Bir gün, rahip, yetmiş iki ruhbanla kilisede otururken, tek başına denizi seyretmek için sahil kenarına gelir. Rahip denizi seyrederken, semadan aslan pençeli, akbaba başlı, gövdesi karga gövdesine benzeyen azgın bakışlı bir kuşun geldiğini, yakınındaki bir taşta konduğunu ve bir adamın çeyreği kadar kustuğunu görür. Kuş, denizin ötelere gidip gelerek toplam dört defa kusma işini yapar. Dördüncüden sonra kanadını kustumuklara sürer ve o anda kustumuklar, katranı andıran, bedeninden zehirler akan bir adama dönüşür. Biraz zaman geçtikten sonra, kuş tekrar gelir. Öfkeli bir şekilde o katran görünümlü adamın çeyreği kadarını kopartıp gider. Bu esnada adam acıdan feryat ederek çok eziyet çektiğini, günaha girip büyük hata işlediği için bunların başına geldiğini haykırır. Kuş, üç defa daha gelerek adamın üççeyreğini de kopartıp götürür. Rahip, adama nasıl bir suç işlediğini sormadığı için pişmanlık yaşar.

Ertesi gün, rahip, aynı yerde aynı şeyleri tekrar görür. Adam feryat ederek günahkâr olduğunu, yerinin cehennem çukuru olduğunu haykırması üzerine rahip, adama yaklaşır. Adamın domuz burunlu ve köpek yüzlü olduğunu

fark eder. Rahip, adama nasıl bir suç işlediğini, neden bu hallere düştüğünü sorar. Adam, adının Mülcemoğlu olduğunu, kendisine hayatı boyunca iyilikleri dokunan Hz. Ali'yi öldürdüğünü itiraf eder. Bu sebeple de kuşun onu her gün yedi kere öldürüp dirilttiğini ve yedi ayrı tarafa taşıdığını söyler. Rahip, bu itiraf üzerine, adama, vefasız, kalles, kötü kişilerin, iyiliğe karşılık kötülük edenlerin bu şekilde cefa çekmesinin hak olduğunu, sonsuza kadar laneti hak ettiklerini söyler. Kuş, gelip adamın son parçasını da yedikten sonra rahip, şaşkınlık ve halsizlik içerisinde kendisine tesadüf olan yoldaşlarının sorması üzerine olanları anlatır. Rahip her şeyi anlattıktan sonra, ruhbanlarla birlikte hepsi Müslüman olur. Putları köpeklerin boyunlarına bağlarlar, kuşaklarını yakarlar ve çanı da fırlatıp atarlar. Rahip, tüm bunlar olduktan sonra Kâbe'ye gelerek olanları anlatır. Sonunda da anlatılanlar yazıya geçirilir.

2.2.2. GAZELLERİN İÇERİĞİ

On dokuzuncu fazîletin çeşitli kısımlarında yer alan üç adet gazel bulunmaktadır. Gazeller, mesnevî türündeki ana kısmın içerisine, konuya tamamen bağlı olacak şekilde yerleştirilmiştir. Gazellerin muhtevası aşağıda verilmiştir:

1. Gazel: 274-282. beyit aralığındadır.⁴³ Aruzun *mefûlü/fâilâtün/mefûlü/fâilâtün* kalıbıyla kaleme alınan gazel, **Der Na't-i İmâm** başlığı altında yazılmıştır. Gazel, Hz. Ali'nin kudret elini Kuffe'den Şam'a uzatıp Muaviye'nin bıyığını koparmasını konu alan bir matla' beyitle başlar. Sonrasında, Hz. Ali'nin özelliklerini sıralayan beyitler gelir. Mü'minlerin, onun karşısında nasıl davranmaları gerektiği, Hz. Ali düşmanlarına karşı nasıl bir duruş sergileneceği konusunda nasihatler de bu gazelde sıralanmıştır. Makta' beyitte Yemînî, gece gündüz durmadan çabalayıp Hz. Ali'nin sevgisini kazanmak için uğraşmak gerektiğini kendisine nasihat etmektedir.

Bu gazel, mengenceci ihtiyarla Muaviye ve Hz. Ali arasında geçen ve 1. anlatıda yer alan hikâyenin bitiminden itibaren yazılmıştır.⁴⁴ Gazelin dili,

⁴³ YT neşrinde 6588-6596. beyit aralığındadır.

⁴⁴Özeti için bkz. 2.2.1 numaralı başlık. Dil içi çevirisi için bkz. 2.5. numaralı başlık. Bu anlatı, Aydın Kırman'ın çalışmasında ve eserin tamamından hareketle 23. anlatı olarak geçmektedir. Detaylı tasnif için bkz. Aydın Kırman, a.g.t., s. 152-154 aralığı.

Arapça ve Farsça sözcükler kullanılmasına rağmen anlaşılması kolay bir yapıya sahiptir. Örnek teşkil etmesi bakımından gazele ait birkaç beyit aşağıda verilmiştir:

Zî dest-i kudret-i Hâk Kûfeden irdi Şâma
İrgürdi şermsârî tonın o nâ-tamâma
...
Mervânîden ba'îd ol olma şakî sa'îd ol
'Uşşâkına mürîd ol ikrâr it ol hümâma
...
Mü'mine hubb-ı Haydar bâkî murâd-ı cândur
Dün gün Yemînî cehd it yol ırgür ol maqâma

2. Gazel: 604-614. beyit aralığındadır.⁴⁵ Aruzun *fâilâtün/fâilâtün/fâilâtün/fâilün* kalıbıyla kaleme alınan gazel, **Der Medh-i İmâm 'Alî Kerreme'llâhu Vechehû** başlığı altında yazılmıştır. Gazel, Hz. Ali ile Muaviye'nin mücadelesi sonrasında, Muaviye'nin yakalanıp Hz. Ali tarafından affedilmesini konu edinen hikâyenin bitiminden itibaren yer almaktadır. Gazel yoğun olarak Hz. Ali'yi öven beyitlerle donatılmıştır. Hz. Ali'nin, düşmanına bile merhamet duygusuyla yaklaşması, onun gibi bir velinin eşi benzeri olmadığı sanatkârane bir üslupla gazele dâhil edilmiştir.⁴⁶

Bu gazelde dil, oldukça ağızdalıdır. Arapça ve Farsça sözcükler sıkça kullanılmış ve gene bu dillere ait gramer şekillerine (özellikle terkiplere) yer verilmiştir. Gazele ait birkaç beyit aşağıda yer almaktadır:

Zî mürüvvet ma'deni sulţân-ı dîn ü şem'-i cân
Zî vilâyet bahri vü kenz-i 'ulûm u cümle kân
...
Vâlî-yi dünyâ vü dîndür hâdî-yi ins ü perî
Server-i ehl-i şecâ'at hâzîk-ı kevn ü mekân
...

⁴⁵ YT neşrinde 6918-6928. beyit aralığındadır.

⁴⁶ Detay için bkz. 2.5. numaralı başlık.

Hor u mahzül ibn-i Süfyānı gör ol kân-ı kerem

Öz ‘ādūsına kılup rahmet nice virür emān

...

İy Yemīnī böyle buyurmuş resül-i zü'l-celāl

Bende-yi evlādum-içündür behişt-i cāvidān

3. Gazel: 950-956. beyit aralığındadır.⁴⁷ Aruzun *mefûlü/fâilâtü/mefâilü/fâilün* kalıbıyla yazılan gazel, **Der Zemm-i Zenān-ı Selīta** başlığıyla bir hiciv türü göstermektedir. Siyâsî olgular neticesinde İbn-i Süfyan tarafından yönlendirilen bir adamın Hz. Hasan’ın eşinin aklını çelmesiyle, Hz. Hasan’ın, karısı tarafından zehirli şerbet içirilip öldürülmesi sonrasında bu tür kadınları yermeye yönelik olarak, yer yer şiddetini arttıran bir üslupla kaleme alınan bu gazel, eserin genelinden hareketle, na’t ve medhiye unsuru taşımayan tek gazel örneğidir. Aslında hicvedilen kadınlara ma’rûz kalan erkekleri bir bakıma medhi de dolaylı olarak söylenebilir. Gazelde Züleyha’yı⁴⁸ yalancılıkla suçlayıp yermesine karşılık Yusuf’un suçsuz yere zindana atılmasını konu alan beyit, bunun açıkça göstergesidir.⁴⁹ Gazele ait birkaç beyit, örnek olması amacıyla aşağıda verilmiştir:

Kaşdın görüñ anuñ gibi sulţāna ‘avratuñ

Kaľbinde mesken ola mı ĩmāna ‘avratuñ

...

Sihrũn kitābı bunlaruñ efsũnıdur bilũn

Kızbi iletđi Yũsufi zindāna ‘avratuñ

...

Cehđ it Yemīnī gendũn olardan ba‘ıd kıl

Var egriligi çũn nemek ü nāna ‘avratuñ

⁴⁷ YT neşrinde 7264-7270. beyit aralığındadır.

⁴⁸ Gazelde sadece ‘avrat kelimesi geçmektedir. Züleyha ismini, daha somut örnek teşkil etmesi bakımından Yusuf u Züleyha kıssasından hareketle kullanmayı uygun gördük.

⁴⁹ Gazelin dil içi çevirisi için ayrıca bkz. 2.5. numaralı başlık.

2.2.3. MURABBA'-YI MÜTEKERRİRİN İÇERİĞİ

Bu murabba'-yı mütekerrir, 19. fazilette 934-943. beyit aralığındadır⁵⁰ ve Fazîlet-nâme'nin 2. murabba-ı mütekerriridir.⁵¹ Aruzun, *mefûlü/fâilâtün/mefâilü/fâilün* kalıbıyla yazılmıştır. Tamamı beş dörtlükten oluşmaktadır. Her dörtlüğün son mısrası aynen tekrarlanmaktadır. **Der Medh-i İmâm 'Alî Kerreme'llāhu Vechehu** başlığıyla kaleme alınan bu musammat örneği, faziletin 2. anlatısını⁵² oluşturan hikâyenin bitiminden itibaren yazılmış, Hz. Ali'yi medheden bir muhtevaya sahiptir. Çeşitli nasihatlerle de bezenmiş olan bu kısım, “Hz. Ali sevgisi, sonsuz hayattır.” mütekerrir mısralarıyla donatılarak, üst seviyede bir ahenk unsuru oluşturmuştur. Bu türe ait örnek beyitler aşağıdaki gibidir:

Ḥalk itdi nūr-ı Aḥmed-içün âdemi Aḥad
Hejdeh hezâr 'âlemi ol qâdir ü şamed

İşit sözümi dut didüğüm ḥayırlu veled
Mîhr-i 'Alî ḥayât-ı ebeddür ebed ebed

...
Ḥaḳuñ ḥabîbidür çü 'ulūmuñ ḥazâyini
'İlmüñ ḳapusı kime didi düzen âyîni

Rüşen ola bu nūrıla göñlüñ medâyini
Mîhr-i 'Alî ḥayât-ı ebeddür ebed ebed

...

⁵⁰ YT neşrinde 7248-7257. beyit aralığındadır.

⁵¹ 1. murabba'-yı mütekerrir için bkz. Yusuf Tepeli, *Fazilet-name* 1. Cilt TDK Yayınları, Ankara, 2002, s. 396-397, 4389-4404. beyit aralığı.

⁵² Özeti için bkz. 2.2.1 numaralı başlık. Dil içi çevirisi için bkz. 2.5. numaralı başlık. Bu anlatı, Aydın Kırman'ın çalışmasında ve eserin tamamından hareketle 24. anlatı olarak geçmektedir. Detaylı tasnif için bkz. Aydın Kırman, a.g.t., s. 154-155 aralığı.

2.3. HZ. ALİ'NİN KERÂMETİ

Fazîlet-nâme'nin on dokuzuncu fazîletinde **Kerâmet-i Ez Nümûden-i Hazret-i 'Alî** başlığı⁵³ ile yer alan bu kerâmet, aslında Alevî-Bektâşî inancında önemli bir yere sahiptir.

Alevî-Bektâşî nefeslerine, vilâyetnâmelerine konu olan bu kerâmeti Yemînî şu şekilde ele almıştır:^{54 - 55}

Buyurdı ol gün ol mîr-i mu'azzam
Emîrû'l-mü'minîn şâh-ı muqaddem

Beķaya rıhlet iderven bu gice
Resûl yanına giderven bu gice

Seher vaktinde bir pîr ire nâgâh
Yidüp bir deveyi tutup gele râh

Kefen getüriser hem baña tâbût
Ne dirse yâ Hasen anuñ sözün tut

Beni ol ala gide söylemeñ siz
O pîr-ile gelecı eylemeñ siz

Şaķınuñ ađlamañ feryâd kılmañ
Beni siz girye-yile yâd kılmañ

Bunları söyledikten sonra, Ramazan ayının yirmi birinci gecesinde vefat eder. Sonrasında, gerçekten de Hz. Ali'nin vasiyet ettiği gibi olmuştur ve yüzü örtülü bir ihtiyar devesiyle birlikte gelmiştir:

⁵³ 793-819. beyit aralığı, YT neşrinde s. 582-584. Ayrıca özeti için bkz. 2.2.1. numaralı başlık

⁵⁴ Beyitler, "Dil İçi Çeviri" başlığı altında günümüz Türkçesine çevrildiği için burada tekrar çevirmeye gerek duyulmamıştır.

⁵⁵ Bu kısmın tamamı için bkz. 792-818. beyit aralığı, YT neşrinde s. 582-584

Bu söz üstine ol sultān-ı ‘ālem
Beķāya rıhlet itdi cān-ı ‘ālem

Bu fānī külhenün terkinu urdı
Beķā gülzārı içre bākī turdı

Yigirmi bir gicesinde şıyāmuñ
Vefātı iricek gerçek imāmuñ

Seher vaķtı iricek geldi bir pīr
Şalavāt vir diyeyüm n'oldı bir bir

Deveyi ķodı vü virđi selāmı
Dağı eylemedi hergiz kelamı

Götürđi ĥazret-i şāhı yerinden
Ziyā virürđi nūr alnı derinden

Kefen şardı ķoyup tábūta tırdı
Deve arķasına ķaldurup urdı

Niķābı varıdı yüzinde anuñ
Aluben gitdi cismin Murtażānuñ

Devesin yitdi gitdi dutdı rāhı
Çün alup gitdi ol zıll-i ilahı

Deveci, Hz. Ali’yi kefenleyip tabuta koyduktan sonra alıp götürünce Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin, babalarının nereye götürüldüğünü merak edip ihtiyar devecinin peşine düşerler:

Ḥüseyn aydur iy qardaş işbu ādem
Atamuz aldı qanda gitdi bu dem

Görelüm qanda defn eyler bunı biz
Segirdüp ikisi erişdiler tiz

Didiler qanda defn itseñ gerekdür
İmāmuñ cisini n'itseñ gerekdür

Ḥaber virgil bize iy pīr-i hikmet
Bize hem söyle kimsin it mürüvvet

İmamlar, deveciye yetişip babalarını nereye götürdüğünü, onu nereye gömeceğini sorarak kendisinin kim olduğunu söylemesini isterler. Bunun üzerine ihtiyar deveci kendini tanıtır:

Hemān ol dem niqābın pīr giderdi
Yüzünüñ nūrı rüşen şu'le virdi

Nazar kıldı imāmlar gördiler şāh
Yine gend'üzidür zī kudretu'llāh

Emīrül-mü'minīn şāh-ı vilāyet
Götüren cismin ol 'ayn-ı hidayet

Hemān gendüsidür gayrı degüldür
Ezelki cismidür ayrı degüldür

Böylelikle devecinin tabutun içinde yatanla aynı kişi yani babaları Hz. Ali olduğunu görmüş olurlar. Daha sonra Hz. Ali, oğullarına nasihat ederek gözden kaybolur:

Didi i iki gözlerüm çerāğı
Ki cennet içre bulmuşsuz turağı

Cihānda dirilük bu veche dirlik
Gide keşret mu'ayyen ola birlik

Ki gendü meyyitüñüz götüresiz

Fenâdan bâkî mülke yitüresiz

Bu sözi söyleriken oldı gâyib

Devesi gendüsi zihî ‘acâyib

Yukarıda verilmiş olan kerâmet bahsi, sadece bu eserle sınırlı olmayıp, aslında birçok nazım türünde kendini göstermektedir. Fazîlet-nâme telif bir eser olmadığı için, demek ki bu kerâmet, aslında Şeyh Rükneddin’in mensur eserinde geçmektedir. Dolayısıyla da kerâmetin, XVI. yüzyıldan daha önceki asırlarda da biliniyor olması muhakkaktır. Buradan hareketle, edebiyatın diğer kesimlerini araştırıp kerâmet bahsinin geçtiği nazım türlerini inceleme zarureti hâsıl olmaktadır.

Halk edebiyatının alt türlerinden sayılan Tekke-Tasavvuf edebiyatının nazım türlerinden olan nefeslerde⁵⁶, kerâmetin izleri somut bir şekilde gözler önüne serilmektedir. Aşağıda, bu türe ait açıklamalı örnekler verilmiştir:

XVII. yüzyıl şairlerinden Kul Hasan’a atfedilen nefeste, Hz. Ali’nin kerâmeti açıkça görülmektedir:

Aslan olup yol üstünde oturan

Selman idi ana nerkis getiren

Kendi cenazesin kendin götürren

Hünkâr Hacı Bektaş, Ali kendidir⁵⁷

Hz. Ali’nin kendi cenazesini götürmesinin yanında, bu nefeste dikkat çeken bir diğer husus da son mısradaki yer almaktadır. Kul Hasan burada, Hz. Ali’nin, Hacı Bektaş-ı Veli olarak tekrar dünyaya geldiğini açıkça söylemektedir. Hatâ’î tarafından yazılan aşağıdaki nefeste ise, biraz daha ayrıntıya girilmiş, cenazenin deve ile götürüldüğü belirtilmiştir:

⁵⁶ Nefes, Tekke-Tasavvuf edebiyatında yer alan, Bektâşî kültürünü barındıran, dörtlük nazım birimiyle yazılan bir türdür. Bektâşî tekkelerinde cem ayini sırasında söylendiği, içerik olarak Hz. Muhammed’i, Hz. Ali’yi ve Ehl-i Beyti övmenin yanında vahdet-i vücud anlayışını da barındırdığı söylenebilir. Ayrıntı için bkz. Nurettin Albayrak, *Türk Halk Şiirinde Biçim ve Tür Sorunu*, Motif Akademi Halkbilim Dergisi, c. 2, sayı 3-4, s.179-184

⁵⁷ Nefesin tamamı için ayrıca bkz. Cahit Öztelli, *Bektâşî Gülleri*, Millet Yayınları, İstanbul, 1973, s. 106-107.

*Ali'dir cesedin kendisi yuyan
Yuyup kefeniyle tabuta koyan
Ali'dir devesin kendisi yeden
Hak ile Hak olan arslan Ali'dir⁵⁸*

Yine XVII. yüzyıl tekke şairlerinden Pir Sultan Abdal nefesinden alınan aşağıdaki dörtlükler de aynı kerâmeti anlatmaktadır:

Turnaya vermiş sesini
Âşıklar tutsun yasını
Hem önünde devesini
Yeden Murtaza Alidir⁵⁹

Toprağa vermiş yüzünü
Kan ile yumuş özünü
Hep binince devesini
Çeken Murtaza Alidir.⁶⁰

XIX. yüzyıl Alevî-Bektâşî şairlerinden Mir'âti, bu kerâmeti diğer nefeslere göre daha detaylı olarak şu şekilde ele almıştır:

Nefsâniyet edip bir alay mel'un
Ahdi peygamberi kıldılar mağbun
Abdürrahman ibni Mülcem döktü hun
Gör neye uğradı Hakkın aslanı

Namaz kılmak için mescide vardı
Mülcem oğlu anın vaktin aradı
Namaz kılar iken ol Şah oturdu
Bilmedi ol mel'un yediği nanı

⁵⁸ Nefesin tamamı için bkz. a.g.e, s. 21

⁵⁹ Nefesin tamamı için bkz. a.g.e., s. 21

⁶⁰ Nefesin tamamı için bkz. İsmail Özmen, *Alevî-Bektâşî Şiirleri Antolojisi*, 2. Cilt, Saypa Yayınları, Ankara, 1995, s.237

Macruh oldu çünkü Şâh-ı vilâyet
Ol vakit nuşetti camı şehâdet
Hasanla Hüseyne kıldı vasiyet
Bir deveci gelir gözetin anı

Dedi gelecektir bunda bir arap
Elinde bir deve yüzünde nikap
İster cenazemi etmeyin cevap
Deyip ol Hudaya tapşırđı canı

Ehlibeyt içine düştü bir figan
Hasanla Hüseyin ettiler nalan
Gasledip namazın kıldılar heman
İrişti bir arap deve sarbanı

Yükletti tabutu deve üstüne
Çekerek destile aldı destine
O şah emanetin verdi dostuna
Hasanla Hüseyne düştü hicranı

Hasanla Hüseyne düştü endişe
Dediler değiliz kail bu işe
Düştüler peşine hem koşa koşa
Tuttular deveyi ol beden canı

Deveci nikaba uzatı eli
Kaldırdı nikabı bir nuru celi
Gördüler deveci kendidir Ali
Ol vakit bildiler sırr-ı Şıranı⁶¹

⁶¹ Nefesin tamamı için ayrıca bkz. İsmail Özmen, *Alevî-Bektâşî Şiirleri Antolojisi*, c. 4 Saypa Yayınları, Ankara, 1995, s.250.

Hız. Ali'nin kerâmetine benzer bir kerâmete ‘‘Hacı Bektaş Veli Velâyetnâmesi’’nde rastlıyoruz. XV-XVI. yüzyıl aralığında yazıldığı kuvvetle muhtemel olan bu velâyetnâmede, Hacı Bektâş-ı Veli'nin cenazesi hakkında Şu Şekilde bir anlatım söz konusudur:

Hakk'a cân ısmarlayınca Hazretüm
Halvetümde örtübeni meyyitüm

Kapımı mukhem kıluben taşra çıkun
Çille Tağı cânibine siz bakun

Bir boz atlu geliser ‘âlî cenâb
Tonı yeşil yüzine tutar nikâb

Def'a atdan inüben kazu koya
Üstüme girüp Yâsîn okuya

Atdan inüb vericek sana selâm
Sen ‘aleyk al idüben ‘izzet kirâm⁶²

Burada, deveci yerine boz atlı birinin gelmesi dışındaki anlatım büyük oranda benzerdir. Hacı Bektâş-ı Veli, vefat ettikten sonra, Çille Dağı tarafından bir atlı çıkagelir:

Çille Tağı cânibinden bir civân
Zâhir oldu gün gibi ol bî-gümân

Tonı yeşil atı boz ‘âlî cenâb
Elde yeşil gönderi yüzde nikâb

Hızır sandı anı halk-ı cihân
Karşu vardı cümle erler pîr ü cevân⁶³

⁶² Hamiye Duran ve Dursun Gümüőođlu, *Hünkâr Hacı Bektaş Velâyetnâmesi*, Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi, Ankara, 2010 s. 854-855.

⁶³ a.g.e., s. 868-869.

Hacı Bektâş-ı Veli'nin müridi Sarı İsmail, gelen atının kim olduğunu merak eder ve yüzünü açmasını ister:

Hizmet itdün yirüme kıldun kerem
Diye bi'llâh kimsin aç yüzün görem

Böyle didi Sarı İsmâ'îl pes
Tutdı sözin saçdı ol nefes

Çekdi atı başın ol 'âlî cenâb
El urub giderdi yüzünden nikâb

Bildi İsmâ'îl anı niçe er turur
Hacı Bektaş Hazret server durur

Otuz üç yıl hizmet itdüğü durur
Hacı Bektaş Hazret Hünkâr durur

Bilüp öpdi ayağına sürdü yüz
Didi nedür sırr-ı esrâr-ı rumuz

Şöyle nice görevüz erdür Hazretün
Kendü elünle pâk kıldun meyyitün

Bu ne kuvvet ne velâyet nice sırr
Kim muhibbün idemez kalbi fikir⁶⁴

Yukarıda da anlatıldığı gibi, yüzünü açan atının aslında Hacı Bektâş-ı Veli olduğu ve dolayısıyla kendi cenazesini almaya geldiği açıkça görülmektedir. Buradan hareketle, iki kerâmetin benzer yönleri kuvvetle devam etmektedir.

Kerâmetle ilgili bir başka veri, bu kerâmetin resimlenmesidir. Hz. Ali'nin kendi tabutunu çekmesi, Hz. Hasan'ın ve Hz. Hüseyin'in devecinin yanına gelmeleri gibi unsurlar, çeşitli asırlarda levhalara, tablolara konu

⁶⁴ a.g.e., s. 874-877

olmuştur. Nevşehir Hacı Bektaş Müzesi'nde yaptığımız saha çalışması sonucunda bu resimlerden bir örneğe rastladık.⁶⁵

Bunun dışında da konu ile ilgili disiplinli bir makale yazılmış, kerâmet daha somut bir hale gelmiştir.⁶⁶

2.4. ON DOKUZUNCU FAZÎLETTE ŞAHİS KADROSU

Fazîlet-nâmenin geneline bakacak olursak, zengin bir şahıs kadrosunun olduğunu görürüz. 7409 beyitten oluşan bu kadar hacimli bir eserin barındırdığı şahıslar da hiç şüphesiz incelenmeye değer olacaktır. Buradan hareketle, eseri edebiyatımıza kazandıran Yusuf Tepeli, Fazîlet-nâme'de geçen isimlerle ilgili bir de makale yazmıştır.⁶⁷

Biz, on dokuzuncu fazîleti incelediğimiz için aşağıda sadece bu fazîletteki şahıs kadrosunu çıkardık. İslam tarihinde önemli bir yere sahip olan bu kadronun isimlerinin on dokuzuncu fazîlette hangi beyitlerde yer aldıklarını belirleyip örnek niteliğinde birkaç beyiti eklemeyi uygun gördük.

- a) **Hz. Ali:** Hz. Ali'nin ismi, on dokuzuncu fazîlette şu numaralı beyitlerde yer almaktadır.⁶⁸

27-30-31-48-49-71-75-81-83-84-100-101-105-106-109-115-120-137-
138-143-147-155-160-213-214-216-221-222-227-228-231-236-237-
241-247-252-253-254-255-256-260-262-263-267-268-269-271-273-
274-275-281-282-284-299-312-318-319-329-330-339-340-351-359-
361-362-375-377-379-381-387-389-390-391-392-403-404-406-407-
409-411-415-417-428-429-431-433-436-437-439-440-442-445-446-
447-449-450-451-452-453-454-455-459-460-462-464-471-473-478-
485-486-488-493-496-497-502-508-509-514-516-519-525-527-529-
531-532-533-535-538-539-547-553-563-568-571-587-590-598-600-
601-602-604-609-616-622-628-632-637-641-647-649-652-653-654-
662-663-670-671-687-688-692-696-700-710-711-719-723-725-729-

⁶⁵ Tablo için bkz. "Görseller" başlığı.

⁶⁶ İrvın Cemil Schick, "Hz. Ali ve Devesi Levhaları", <https://www.academia.edu>

⁶⁷ Makale için bkz. Yusuf Tepeli, "Yemîni'nin Fazîlet-nâme Adlı Eserinde Geçen Özel Adlar", Alevîlik Araştırmaları Dergisi, 2011, s. 49-81 aralığı.

⁶⁸ Beyitlerin numaralandırması, "Dil İçi Çeviri" başlığı altındaki sıralamaya göre yapılmıştır. Bundan sonra verilecek örnek niteliğindeki beyitler de bu başlıktaki sıralamaya göre numaralandırılacaktır.

730-731-733-737-738-740-741-742-743-748-750-756-757-768-773-
777-781-787-788-789-793-799-801-804-806-810-813-814-826-828-
831-843-850-854-903-905-906-907-908-927-935-937-938-939-940-
941-942-943-945-983-986-999-1006-1031-1033-1042-1046-1049-
1050-1054-1059-1071-1073-1081-1091-1094

Hz. Ali'nin, isimlerinin zikredildiği örnek niteliğinde birkaç beyit
aşağıda verilmiştir:

Çü şorduñ fazl-ı *Haydardan* kulağ ol
Muhibb-i āl olup rüşen çırāğ ol (30)

Didi ol dem '*Alīye* nūr-ı yezdān
Edeble sen anı i *mīr-i merdān* (71)

Yıkıldı yüzi üzre ibn-i Süfyān
Kaçan kim na'ra urdı *şāh-ı merdān* (108)

Yüzün sürdi virüp *şāha* selāmı
Dağı eylemedin ayruğ kelāmı (252)

Emīrū'l-mü'minīn *şāh-ı vilāyet*
Götüren cismin ol 'ayn-ı hidāyet (813)

b) Hz. Hasan: Hz. Hasan, on dokuzuncu fazîlette şu numaralı beyitlerde yer
almaktadır:

673-678-689-745-749-753-769-775-782-796-844-847-945-946-947-
948-949-950

Örnek olması bakımından beyit aşağıda verilmiştir:

İmām-ı sāniye didi ol ahmağ
Ol ibn-i Mülcem ol mel'un-ı muṭlağ (673)

Hüseynile *Hasen* şimdi geliser
Seni anlar dutuban öldüriser (745)

‘Alīden soñra çün beş ay hilāfet
Sürüp itdi *Hasen* halka imamet (945)

c) **Hz. Hüseyin:** Hz. Hüseyin, on dokuzuncu fazîlette şu beyitlerde yer almaktadır:

682-704-705-745-808-827-835-958-959-960-961

Örnek olması bakımından birkaç beyit aşağıda verilmiştir:

İmāmuñ atını başına urdı
Hüseyn ol dem anı çün baqdı gördi (682)

İmām aydur degülsin bize kardaş
Neden olmak dilersin sen bize baş (704)

Şehīd itdi *Hüseyni* Kerbelāda
Nice evlādı-yıla ol arada (958)

d) **Zeyne’l Âbidîn:** İmam Zeyne’l Âbidîn ismi, bu fazîlette 961-962-963 numaralı beyitlerde geçmektedir:

Hüseynüñ oğlı *Zeyne’l-‘ābidīni*
Velīd ibn-i Yezīd öldürdi anı (961)

İmām Zeyne’l-‘ibād elli yedi yıl
Cihānda ‘ömr sürdi cevriken bil (962)

İmām Bāqır ki *Zeyne’l-‘ābidīnüñ*
Ulu oğlı-yıdı ol nūr-ı dīnüñ (963)

e) **Muhammed el-Bâkır:** İmam Muhammed el-Bâkır, on dokuzuncu fazîlette 963-964-965-967 numaralı beyitlerde zikredilmiştir. Örnek maksatlı birkaç beyit şu şekildedir:

İmām Bāqır ki *Zeyne’l-‘ābidīnüñ*
Ulu oğlı-yıdı ol nūr-ı dīnüñ (963)

Şehîd itdi *imāmi* ol münāfık
O haqqıñ la'net ü qahrına lāyık (965)

f) Cā'fer es-Sādık: İmam Cā'fer, bu fazîlette 967. ve 968. beyitlerde yer almaktadır:

İmam *Cā'fer* ki oldur ibn-i Bākır
İricek 'ömri altmış yaşa āhır (967)

Velîd ibn-i Melik katl itdi *anı*
Eşahdur bellü bil sen bu beyanı (968)

g) Mûsâ-yı Kâzım: İmam Mûsâ-yı Kâzım, bu fazîlette 35-969-970-971-972 numaralı beyitlerde yer almaktadır:

Beyân idem eşahdur bu hikāyet
İmām Mûsâ-yı Kâzımdan rivayet (35)

İmām Mûsâ-yı Kâzım ibn-i Şādık
İricek elli beş 'ömre o hāzık (969)

İmām Mūsī Rızā ol ibn-i *Kâzım*
Anı sevmek kamu mü'mine lāzım (971)

h) Mûsâ er-Rızâ: İmam Rızâ, bu fazîlette 792-971-976 numaralı beyitlerde yer almaktadır:

İmām Mūsī Rızā naql eylemişdür
Kerāmet-nāme içre söylemişdür (792)

İmām Mūsī Rızā ol ibn-i Kâzım
Anı sevmek kamu mü'mine lāzım (971)

Takī ibn-i *Rızā* ol şāh-ı dīni
Halīfe Mu'taşım katl itdi *anı* (976)

i) İmâm Takî: İmam Takî, bu fazîlette 976 numaralı beyitte geçmektedir:

Takî ibn-i Rızâ ol şâh-ı dîni
Halîfe Mu'taşım katl itdi anı (976)

i) İmâm Nakî: İmam Nakî, bu fazîlette 978 numaralı beyitte geçmektedir:

Nakînüñ irdi kırk bir yıla 'ömri
Mu'în bin Mu'taşım ol zerğ-i hamrî (978)

j) İmâm Askerî: İmam Askerî, bu fazîlette 980 numaralı beyitte geçmektedir:

İmâm-ı 'Askerîyi dahı gey bil
Şehîd eyledi ol nādān u cahil (980)

k) Mehdî: Mehdî, bu fazîlette 838-981-985 numaralı beyitlerde geçmektedir:

Meger *Mehdî*-i devrān ola zāhir
Cihānı dutdı hep Deccāl-i kāfir (838)

Muhammed *Mehdiye* hem kaçd kıldı
İmām-ı hağ o demde gāyib oldı (981)

İrince devr-i *Mehdînüñ* zamānı
Gidere ortadan şekk ü gümānı (985)

l) Abdümelik ibn-i Mervan: Abdümelik ibn-i Mervan, bu fazîlette 964 numaralı beyitte geçmektedir:

Sürüp elli toğuz yıl 'ömr o sultān
Anı *'Abdü'l-melik kim ibn-i Mervān* (964)

m) Me'mûn: Halîfe Me'mûn, bu fazîlette 973 numaralı beyitte geçmektedir:

Anı *Me'mûn Halîfe* katl kıldı
İmām-ı hağ-durur zāhir çi bildi (973)

n) Mu'tasım: Mu'tasım, bu fazîlette 976 numaralı beyitte geçmektedir:

Naķīnūñ irdi kırk bir yıla 'ömri
Mu'īn bin *Mu'tasım* ol zerķ-i ĥamrī (976)

o) Mu'âviye: Mu'âviye, bu fazîlette,

39-41-55-64-73-80-100-103-105-106-109-113-115-139-154-159-166-169-
176-186-187-190-194-196-204-208-210-222-237-242-243-247-254-255-265-
267-270-283-286-287-291-297-299-300-308-311-312-317-320-329-331-351-
362-363-379-392-397-399-400-402-416-419-421-425-428-434-440-441-455-
457-465-472-476-481-484-486-487-492-495-511-516-531-534-535-537-538-
539-547-553-574-587-593-595-596-610-616-622-631-680-726-834-836-847-
848-849-852-906-946-1005-1007-1035

numaralı beyitlerde geçmektedir. Örnek olması maksadıyla birkaç örnek beyit
aşağıda verilmiştir:

Getürdi İbn-i Süfyānı ĥatına
Mu'âvye irdi 'Osmān şöĥbetine (39)

Bu sözi söyleyicek şāh-ı merdān
Ėaźab ķıldı çağırdı İbn-i Süfyān (100)

Mu'âvye çünki baķdı leşkerine
Atından indi oturdu yerine (425)

ö) 'Amr ibn 'Âs: 'Amr b. 'Âs, bu fazîlette 651-712-717-728 numaralı
beyitlerde geçmektedir:

Kim añā dirleridi '*Amr ibn 'Āş*
Revādur añā la'net ide hep nās (651)

Ėabūl eyle dimiş benüm selāmum
Alasın '*Amr bin 'Āşdan* kelāmum (717)

p) Bilâl-i Habeşî: Bilâl-i Habeşî, bu fazîlette 117 numaralı beyitte geçmektedir:

Hemân ol dem *Bilâl* eyledi kâmet
Namâz-ı cum'a kılındı tamâmet (117)

r) Ebû Zer: Ebû Zer, bu fazîlette 149 ve 152 numaralı beyitlerde geçmektedir:

Ta'accüb kıldı aşhâb işbu hâli
Ebû Zer eyledi ol dem su'âli (149)

Şoricak işbu ahvâli Ebû Zer
Buyurdı ol dem ol mîr-i peyember (152)

s) Hallâc-ı Mansûr: Hallâc-ı Mansûr, bu fazîlette 1020-1022 numaralı beyitlerde geçmektedir:

Çekerken *Manşûr-ı Dâra* didiler
Nedür hâlûñ diyüben söylediler (1020)

Şehîd 'ışk-ıdı *Manşûr-ı Hallâc*
Pes oldı ol 'uqûbet aña mi'râc (1022)

ş) Hz. Osman: Hz. Osman, bu fazîlette 38-39-54-210-220-221 numaralı beyitlerde geçmektedir:

Biraz kim eyledi devr-i hilâfet
Kaçan kim irdi '*Osmâna* imamet (38)

Halîfe olduğundan sonra '*Osmân*
Haber gönderdi geldi ibn-i Süfyân (210)

Çeküp leşker Ebû Bekr Oğlı irdi
İdüp '*Osmânıla* ceng şehre girdi (220)

t) **Hz. İsa:** Hz. İsa bu fazîlette, 25 ve 868 numaralı beyitlerde geçmektedir:

İşidürseñ didüğüm âdemîsin
Ölüler dirgüren ‘İsā demisin

Ķamusınuñ benidüm pîşüvāsı
‘İsānuñ kavli üzre rehnümāsı (868)

u) **Hz. Muhammed:** Hz. Muhammed bu fazîlette,

32-34-36-40-43-52-63-64-70-75-77-79-84-92-95-102-108-111-118-128-132-
134-135-136-150-151-152-159-160-164-193-194-197-203-208-214-215-225-
279-296-330-334-335-341-366-367-370-385-411-497-520-551-564-578-580-
591-593-685-686-687-700-735-761-764-768-777-787-821-823-826-828-836-
840-842-924-934-940-942-986-989-992-998-1005-1006-1016-1023-1027-
1049-1051-1057-1058-1072-1083-1084-1086

numaralı beyitlerde geçmektedir. Örnek olması için birkaç örnek beyit
aşağıda verilmiştir:

Bilesin *Muṣṭafāya* kimdür ümmet
Kime rahmet sezādur kime la‘net (32)

Vaṣiyyet kıldı anı çün *peyember*
Yine bir cum‘a irişdükde Ḥaydar (75)

Didi benven ḥalīfe i ḥalāyık
Resūl baña vaṣiyyet kıldı bayık (225)

Bu dünyā mü‘mine oldı çü zindān
Ḥadīşinde buyurdı *nūr-ı rahmāñ* (840)

İrişmeyen bu şıdk u bu şafāya
Nice uyar o dīn-i *Muṣṭafāya* (1072)

ü) **Hz. Ömer:** Hz. Ömer, bu fazîlette 207 numaralı beyitte geçmektedir:

Gidüp Şiddīk ‘*Ömer* oldı ḥalīfe
Didi bir gün vażī‘a vü şerife (207)

v) **İbn Mülcem:** İbn Mülcem, bu fazîlette 626-639-641-659-660-661-673-674-678-690-712-716-728-737-747-757-771-780-902 numaralı beyitlerde geçmektedir. Örnek teşkil edecek birkaç beyit aşağıda verilmiştir:

Anuñ çatında Mülcem Oğlı hāzır
İl altından vir altun aña vāfir (626)

İşidüp ibn-i Mülcem bu kelāmı
Dönüben eyledi verhem imamı (690)

Hemān çekdi kılıç üstine irdi
O dem kim ibn-i Mülcem anı gördi (780)

y) **Mervân b. Hakem:** Mervân b. Hakem, bu fazîlette Mervân ismiyle, 288-339-403-406-416-421-426-428-434-476-481-493-494-495-505-513-516-518-531-537-621-622-625-966 numaralı beyitlerde geçmektedir. Örnek olması bakımından birkaç beyit aşağıda verilmiştir:

Girüp kırk gün oturdu halvetinde
Bile *Mervān* muşāhib şoḥbetinde (288)

Mu‘āvye çünki oldu çār u nā-çār
Didi *Mervāna* sen bilürsin i yār (481)

Mu‘āvye yine bir gün didi *Mervāñ*
‘Alīden kīnümüz almağa derman (622)

z) **Velīd ibn-i Yezīd:** Velīd ibn Yezīd, bu fazîlette 961 numaralı beyitte geçmektedir:

Hüseynüñ oğlı Zeyne'l-‘ābidīni
Velīd ibn-i Yezīd öldürdi anı (961)

aa) Yezîd: Yezîd, bu fazîlette, 192-702-853-957 numaralı beyitlerde geçmektedir:

Yezîd urdılar ol dem anuñ adın
Ki ol bulmadı hergiz dîn dadın (192)

O cāndan destgîri seg *Yezîdüñ*
Murādın virici kavm-i Merîdüñ (702)

bb) Cengiz Han: Cengiz Han, bu fazîlette 1004 numaralı beyitte yer almaktadır:

Pes andan soñra *Cingiz Han* geldi
Kırup anları ālüñ kanın aldı (1004)

cc) Hz. Süleyman: Hz. Süleyman, bu fazîlette 951 numaralı beyitte geçmektedir:

Tahtını virdi dāve ve gizletdi tacını
Ne renc virdi fi‘li *Süleymāna* ‘avratuñ (951)

dd) Misarcı: Misarcı, bu fazilette, 232-233-238-243-251-257-260-262-263-267-273-297-305-311 numaralı beyitlerde yer almaktadır:

İşit bu hāli sen i ibn-i ādem
Varıdı Şāmda bir mi‘şarcı ol dem (232)

Çü virdi mektübı ol miskine şāh
Revān oldı o miskin tutuban rāh (273)

ee) Selman: Selman, bu fazilette 55-57-59-60-61-62-63-69 numaralı beyitlerde geçmektedir:

İşit bir cum‘a yine ibn-i Süfyān
Girüp gördi oturmuş pîr-i Selmān (55)

Kıldı cum‘a aşhāb cümle gitdi
Varup Selmān resûle gile itdi (63)

ff) Şem'un: Şem'un, bu fazilette 173-174-178-186 numaralı beyitlerde geçmektedir:

Adı Şem'unıdı anı getürdi
O zaħmı gördi yanına oturdı (173)

Anı beş yüz dīnâra ibn-i Süfyân
Yahūdīden şatun aldı çün âsân (186)

gg) Hindu: Hindu, bu fazilette 179-182-187-188 numaralı beyitlerde geçmektedir:

Çılınca böyle feryādıla zārī
Benüm bir cāriyem var çatı çarı (179)

Cimā' itdi Mu'āvye ol çarıya
Çün aqđı zehri vādī zemheriye (187)

hh) Rahib: Rahib, bu fazilette 861-863-865 numaralı beyitlerde geçmektedir:

Bağup gördüm ki bir rāhib oturmış
Şehādet lafzını dile getürmiş (861)

Didi ol pīr işit hālūmi insān
Benüm yirüm kenar-ı baħr-i 'Ummāñ (865)

ıı) Ruhbanlar: Ruhbanlar, bu fazilette 867-869-920-924 numaralı beyitlerde geçmektedir:

O deyr içinde yetmiş iki ruhbān
'İbādet eylemişdük nice devrān (867)

Gelüben yoldaşlar hālūmi gördi
Ne oldun diyüben sercümle şordı (920)

ii) Kanber: Kanber, bu fazilette, 490 numaralı beyitte geçmektedir:

Çeküp Düldüli dutmuş-ıdı Kanber
İderdi binmesine kaçd o server (490)

jj) Hz. Yûsuf: Hz. Yusuf, bu fazîlette 952 numaralı beyitte yer almaktadır:

Sihrûn kitâbı bunlaruñ efsûnıdur bilüñ
Kizbi iletdi Yûsufi zindâna ‘avratuñ (952)

ll) Kereb: Kereb, bu fazîlette 360-361-376-452-454-464-553-563-568 numaralı beyitlerde yer almaktadır. Örnek olması bakımından aşağıda birkaç beyit verilmiştir:

Ulu aşhâb-ıdı bellü eridi
Adı *Kereb*-idi gey serveridi (360)

Şabâh olduğda *Kereb* yine geldi
‘Alînuñ elini öpdi egildi (464)

Didi *Kereb* eyâ mîr-i vilâyet
Senüñ elüñdedür eşyâ tamâmet (568)

mm) Ebû Mansûr: Ebû Mansûr ismi, bu fazîlette 970 numaralı beyitte zikredilmektedir:

Ebû Manşûr anı katl eylemişdür
Bilenler târîhın naql eylemişdür (970)

nn) Velid ibn-i Melik: Bu fazilette 968 numaralı beyitte adı geçmektedir:

Velîd ibn-i Melik katl itdi anı
Eşahdur bellü bil sen bu beyanı (968)

oo) Rüstem ile Sâam: Sâam ile torunu Rüstem, bu fazîlette 278 numaralı beyitte geçmektedir:

Zikr it şehâvetini erlikde heybetini
Bî çarbu geldi artuğ biñ *Rüstemile Sâama* (278)

2.3. ON DOKUZUNCU FAZİLETİN DİL İÇİ ÇEVİRİSİ

Aşağıda, on dokuzuncu faziletin dil içi çevirisi yer almaktadır. Çeviride, transkripsiyonlu metin⁶⁹ maddeler halinde verilmiştir. Her maddenin altında köşeli parantez içinde, metnin günümüz yazı diline çevrilmiş hâli bulunmaktadır. Bazı cümlelerin anlamını tamamlamak için metin dışından eklemek zorunda kalınan ekler, heceler veya sözcükler yay ayraç içinde gösterilmiştir.

Fazîlet-nâme-i Nühdehüm Der Vâkı‘a-i İbn-i Süfyân Hâ Pîr-i Mi‘şarî

(Mengeneci İhtiyarla İbn-i Süfyân Arasında Geçenlerin Anlatıldığı On Dokuzuncu Fazîlet)

(Mefâîlün/ Mefâîlün/Feûlün)

1. Seher çün şâh-ı encüm oldı zâhir⁷⁰
Cihân zulmet tonından oldı tâhir
[Dünya, karanlık giysisinden temizlendi. Çünkü yıldızların şâhı seher vakti görünmeye başladı.]
2. Diyâr-ı şarğdan şâh-ı sitâre
‘A tâ eyledi şevkîn her diyâra
[Doğu diyarından yıldızların şâhı, ışığını her diyâra ihsan etti.]
3. O deñlü şaldı tîğîn şevkî nâruñ
Dağıtdı ‘askerini zengibâruñ
[Kılıcının ışığı, ateşini öyle bir saldı (ki) kötülük saçanların askerini dağıttı.]
4. Yeri mâtem tonından eyledi pāk
Geyindi hil‘at-ı zer sengile hāk
[Yeryüzünü yas örtüsünden temizledi. Taş ve toprak, altın süslü elbiselerle donandı.]

⁶⁹ Bu metin YT neşrinden alınmıştır. Bu neşre göre on dokuzuncu fazilet 6315-7409 numaralı beyitler aralığında yer almaktadır. Kaynak için bkz. Yusuf Tepeli, *Derviş Muhammed Yemîni Fazîlet-nâme* 1. Cilt, TDK Yayınları, Ankara, 2002, s. 529-603 aralığı.

⁷⁰ Bu beyit dâhil olmak üzere ilk beş beyit, İslam inancına göre, kıyamet habercisi olan Mehdi’nin zuhurunu anlatmaktadır. İnancıya göre; Mehdi ortaya çıkınca tüm kötülükler gidecek, düşmanlar yok olacak ve dünya yeniden doğmuş gibi tertemiz bir hal alacaktır.

5. Beşâret irdi ser-cümle cihāna
Yeñi ‘ömr ü yeñi devr-i zamāne
[Yeni hayat ve yeniçağ, cihanın tamamına müjdelendi.]
6. Yire geçdi şeyātīn tırdı insān
Uruldı nefh-i şūr dirildi hep cān
[Şeytan yere geçti (sadece) insan kaldı. Sur’un üflenmesiyle bütün canlılar dirildi.]
7. Ölüler cümle yirden ıaldırdı baş
Görindi rüşen eczā gözile kaç
[Bütün ölüler yerden başını kaldırdı (dirildi). Uzuvar, göz ve kaç apaçık görünür oldu.]
8. ‘Ayān oldu şırāt-ı emr-i yezdān
Şırātı geçdi āsān ehl-i imān
[Allah’ın emriyle sırat köprüsü ortaya çıktı. İmān ehli bu köprüden kolaylıkla geçti.]
9. Derildi bir yere hayy olup emvāt
Olup a‘mālleri tebdil-i aşfāt
[Bütün ölüler amelleriyle birlikte sıfatları değiştirilmiş olarak canlanıp bir yere toplandılar.]
10. Virildi cümle eşyānuñ berātı
‘Ayān oldu kamunuñ vech-i zātı
[Bütün nesnelere, her şeye izin verildi. (Böylece) herkesin, her şeyin gerçek yüzü meydana çıktı.]
11. Güneş her zerreden gösterdi yüzün
Görür ol kim açar bu ‘ilme gözün
[Güneş her parçadan yüzünü gösterdi. Bu ilmi kim gördüyse gözleri açıldı.]
12. Okuyan ‘ilm-i eşyayı özinde
Olur ol nūr-ı yazdānıla zinde
[Her nesnenin ilmini özünde okuyanlar, Cenab-ı Allah’ın nuru ile dinç ve sağlam olurlar.]
13. Hākuñ emri eger levh-i kalemdür
Dirilmekden ya ölmekden ne ğamdur
[Eğer Allah’ın emri levh kalemiyle yazılmışsa, dirilmeye veya ölmeye tasa etmeye gerek yoktur.]

14. Düzicek on sekiz biñ 'âlemi hağ
Kııupdur rağmetile tolu muğlak
[Cenab-ı Allah, on sekiz bin âlemi yaratınca, mutlaka rahmetiyle
doldurmuştur.]
15. Yir ü gök tolu hağkuñ rağmetidür
Dağı zann eyleyen ebter kötidür
[Yer ve gök Cenab-ı Allah'ın rahmetiyle dolu olduğı halde bundan şüphe
duyan hayırsız kimseler, kötü kişilerdir.]
16. Mey-i tevħidi nüş it vakti hoş kıl
Yaraşmaz bu arada kâlile kıl
[Birliğın şarabını iç ve vakti hoş olarak geçir. Bu sırada dedikodu sözleri sana
erişmemiş, dokunmamış olur.]
17. Bu kâli terk idüben ehl-i hâl ol
Dürüşüp bende-i fazl u kemâl ol
[Bu sözleri terk ederek hal ehlinden ol. Çabalayıp fazîlete ve olgunluğa bağı
kimse ol.]
18. Yağınüñ bil yağınlık eyle hâşıl
Ki ola nağsı hâric sa'dı dâhil
[Bunları yakının bil ve yakınlık et ki bunun sonucunda uğursuzluklar uzaklaşıp
çüksün, uğurlu, kutlu işler gelsin.]
19. Kâmu eşyânuñ aslı çünki birdür
İşit andan ki bu sözden hağbirdür
[Çünkü bütün nesnelere, varlıkların aslı tektir. Ondan dolayı bil ki O'nun bu
sözden haberi vardır.]
20. Sen âyât-ı zemîn ü âsümânsın
Dağı hem vâriş-i kevn ü mekânsın
[Sen yeryüzünün ve gökyüzünün delilisin. Hatta sen bu kâinatın varisisin.]
21. Gerekdür rif'atüñ artuğ felekden
Lağif ü pâk-durur asluñ melekden
[Aslın melekten daha hoş ve temizdir. Artık yüceliğın gökyüzünden dolayıdır.]
22. Budur vâcib ger olduñ ümmet-i hâş
Olasın ehl-i perhiz ehl-i ihlâş
[Eğer halis ümmetten olduysan olması gereken budur. (Böylece) haramdan
sakınan ve halislerin ehlinden olasın.]

23. Kaçan ihlâş ola insāna h̄il‘at
 Olısar aña bende kamu millet
[Ne zaman (ki) insan halislik süsüyle süslenirse, bütün insanlık ona kul köle
olacak(tır).]
24. Şalāh u zühdi taşdıķ it haķāyık
 Ki tā fi‘lūñ ola zātuña lāyık
[Dine olan bağlılığı ve takvayı hakikatle onayla ki yaptığın iş kendine yakıştır
olsun.]
25. İşidürseñ didüğüm ādemīsin
 Ölüler dirgüren ‘İsā demisin⁷¹
[Dediğimi işitiyorsan insansın. Ölüleri dirilten İsa’nın nefesisin.]
26. Bu sözi añlamayan ādem olmaz
 Yaradılmışda h̄iç andan kem olmaz
[Bu sözü anlamayan insan olmaz. Yarattılanların içinde ondan hiç eksik olmaz.]
27. Yiter didük Yemīnī bu kelāmı
 Yine fażl-ı ‘Alīden di peyāmı
[Yemīnī, bu sözlere yeter, dedik. Haberi gene Ali’nin fazīletlerinden ver.]
28. Ki kamu kışşanuñ o gevheridür
 Kalan söz sīme nisbet ol zeridür
[Ki o bütün kıssaların cevheridir. Kalan söz ise gümüşe göre altın gibidir.]
29. İşitgil on toķuzıncı fazīlet
 Beyān idem saña iy ehl-i hikmet
[On dokuzuncu fazīleti dinle, sana hikmet ehlini açıklayayım.]

Faşl-ı Dığer

(Dığer Bölüm)

(Mefâilün/ Mefâilün/Feülün)

30. Çü şorduñ fażl-ı Haydardan kulađ ol
 Muhibb-i āl olup rüşen çerāđ ol
[Çünkü Haydar’ın faziletini sordun (öyleyse) dinle. O, sevgilinin soyundan
olup ışık saçan bir çıra gibidir.]

⁷¹ Burada İsa’ya yapılan telmihte, Hz. İsa kıssasından hareketle, O’nun ölüleri diriltmesi, çamurdan yaptığı kuşa üfleyerek onu canlandırmasından söz edilebilir. Ayrıntı için bkz. Ömer Faruk Harman, “İSÂ”, *TDVİA*, 22. Cilt, İstanbul, s. 465-472 aralığı.

31. Severseñ cān u dilden Murtażāyı
Bulup şıhhat ala rūhuñ gıdāyı
[Murtaza'yı candan ve gönülden seversen, ruhun beslenerek sıhhat bulsun.]
32. Bilesin Muştafāya kimdür ümmet
Kime rahmet sezādur kime la'net
[Mustafa'ya ümmet olanların kim olduğunu bil. Kimine rahmet yaraşır kimine ise lanet.]
33. Bilesin kim-durur mü'min müsülmān
Münāfıklık kim itmiş evvel iy cān
[Ey dost, kimin mü'min, Müslüman olduğunu, önceden kimin münafıklık ettiğini bilesin.]
34. Kimimiş kaçd iden āl-i 'abāya
Kim inkār eyleyüpdür Muştafāya
[Al-i 'abaya kötü niyet besleyenler kimmiş. Kim Mustafa'yı inkār ediyor?]
35. Beyān idem eşahdur bu hikāyet
İmām Mūsā-yı Kāzımdan rivāyet
[İmam Musa-yı Kazım'dan rivāyet olan bu gerçek hikāyeyi açıklayayım.]
36. Kaçan kim rihlet itdi nūr-ı rahmān
Muhammed Muştafā ol mīr-i Qur'an
[Kur'an'ın sultanı Rahman'ın nuru Muhammed Mustafa, ne zaman ki bu dünyadan göç etti,]
37. Fenā dünyāyı çün terk eyledi ol
İletdi vahdetüñ cem'ine hem yol
[Fena dünyayı o terk ettiği için vahdetin bütününe yolu iletti.]
38. Biraz kim eyledi devr-i hilāfet
Kaçan kim irdi 'Oşmāna imāmet
[Bir süre hilāfet devretti, ne zaman ki Hz. Osman'a imamlık geldi,]
39. Getürdi ibn-i Süfyānı katına
Mu'avve irdi 'Oşmān şöbetine
[İbn-i Süfyan'ı huzuruna getirdi ve Mu'avve Osman'ın sohbetine erişmiş oldu.]
40. Ki ol vahye ihānet itmişidi
Resül anı kovup ol gitmişidi
[O ki vahye ihanet etmişti. Bu yüzden Resul onu kovunca o da gitmişti.]

41. Hıyānet eyleyüben ibn-i Süfyān
Ki ‘İmrānı yazupdı āl-i Mervān
[İbn-i Süfyan hıyanet eylediğinde Mervan ailesi İmran’ı yazmıştı.]
42. Bu-yıdı bir sebep redd olmağa ol
Demāğında varıdı kibri gey bol
[Kovulmasına bir sebep de buydu. Aklında oldukça çok kibirlik vardı.]
43. Resūle gey taķarrüb bulmışıdı
Hem anı vahye kātib kılmışıdı
[Resul’e oldukça yakınlaşmıştı. Resul de onu vahiy kâtibi yapmıştı.]
44. Qalan ümmetden artuk aña ‘izzet
Qılurdu aña ol kân-ı mürüvvet
[Artık ona ümmetin geri kalanı hürmet eder, onu cömertliğin kaynağı olarak görürlerdi.]
45. Bu işi gendüye ‘ırz itmişidi
Ġurūr olup dīnin unutmuşıdı
[Bu durumu kendisine şan ve şeref olarak görmüşü. Gururlanarak dinini de unutmuştu.]
46. Kime gerekse virmezdi selāmı
Faķır ādemle itmezdi kelāmı
[Kime gerekiyorsa ona selam vermezdi ve yoksul kişilerle konuşmazdı.]
47. O deñlü görmişidi gendüzini
İşitmezidi kimsenüñ sözini
[Kendisini o kadar (büyük) görürdü ve kimsenin sözünü dinlemez, duymazdı.]
48. Hased tutmuş-ıdı içile taşın
‘Alīyi göricek dererdi kaçın
[İçi ve dışı kıskançlıkla dolmuştu. Ali’yi görünce kaşlarını çatardı.]
49. İderdi Haydaruñ ardınca ğaybet
‘Alīyi sevene kılmazdı rağbet
[Haydar’ın arkasından dedikodu yapardı. Ali’yi sevenleri hiç beĝenmezdi.]
50. Namāz-ı cum‘aya gelürdi hem ğiç
Ki hürmet itmezidi kimseye hīç
[Cuma namazına geç gelirdi. Geldiĝi zaman da kimseye hürmet göstermezdi.]

51. Gelicek halkı çignerdi giderdi
Kimin başardı gāyet zecr iderdi
[Gelince halkı çigner giderdi, kiminin üstüne basarak oldukça eziyet ederdi.]
52. Resülün yanına deñlü varurdu
Namāzı ön şaf öninde kılurdu
[Resul'ün yanına kadar giderdi, namazını ön safta kılardı.]
53. İnen incinmişidi halk-ı 'ālem
Aña söz söylemezdi hīç bir ādem
[Kâinatın halkı çok incinmişti. Ona hiç kimse söz söyleyemezdi.]
54. Velī 'Osmāniçün anı ri'āyet
Kılurlardı yakīn kavmidi gāyet
[Ama Osman için onu gözetirlerdi, onun çok yakın akrabasıydı.]
55. İşit bir cum'a yine ibn-i Süfyān
Girüp gördi oturmuş pīr-i Selmān
[Dinle, bir Cuma günü gene İbn-i Süfyan, içeri girdiğinde yaşlı Selman'ı oturmuş olarak gördü.]
56. Üzerinden geçüp başdı ayağın
Utanmadı görüp saçınıñ ağın
[Üzerinden geçerek ayağına bastı, bunu yaparken saçının beyazını görüp utanmadı.]
57. Ugunup pīr-i Selmān didi billāh
Senün bu zulmüne hāzırdur Allāh
[Yaşlı Selman'ın aklı başından giderek, "Allah için diyorum Allah senin yaptığın bu eziyeti görüyor," dedi.]
58. Niçün başduñ ayağın ben faķirün
Nedür söyle günāhı ben hakīrün
[Benim gibi aciz birinin ayağına neden bastın? Söyle, benim gibi değersiz, itibarsızın günahı nedir?]
59. Sözüni çünki Selmānuñ işitdi
Gör ol güm-rāhı ol dem ne iş itdi
[Selman'ın sözlerini duyduktan sonra o yolunu şaşırılmış kişi gör bak neler yaptı!]

60. Dönüp ol p̄iri ol dem bir kez urdı
Yanında h̄azır olan cümle gördi
[Dönüp o ihtiyara o an bir kere vurdu. Bunu orada bulunan herkes gördü.]
61. Dağı söylemedi irdi yerine
Çün urdı p̄ir-i Selmānuñ serine
[Yaşlı Selman'ın başına vurduğu için, Selman daha bir şey diyemedi ve yerine oturdu.]
62. O dem ol p̄ir aşığa şaldı başın
Akıtdı riqqatıle kanlu yaşın
[O an ihtiyar, başını aşağıya doğru eğdi. Kanlı yaşlarını incelikle akıtmaya başladı.]
63. Kılındı cum'a aşhāb cümle gitdi
Varup Selmān resüle gile itdi
[Cuma kılındıktan sonra bütün ashab gitti. Selman da Resul'ün yanına varıp şikâyet etti.]
64. Didi nūr-ı haq bu ibn-i Süfyān
İñen zulm ider iy maḥbūb-ı raḥmān
[“Ey Allah'ın sevgilisi, Hakk'ın nuru, bu İbn-i Süfyan, çokça zulüm ediyor,” dedi.]
65. Katı incindiler aşhāb u ümmet
Anuñ şerrini def' it eyle mürvet
[Ashab ve ümmet bu durumdan çok incindi. Cömertlik et de onun şerrini def eyle.]
66. Bu cum'a başdı benüm ayağımı
Yüregüm içre eritdi yağımı
[Bu Cuma benim ayağıma bastı. Yüreğimin içindeki yağı eritti.]
67. Niçün böyle idersin didüğüm dem
Beni ṭabanca-yıla urdı muḥkem
[Neden böyle ediyorsun, dediğim anda bana kuvvetli bir tokat attı.]
68. Ugundum p̄ir kişiyem gitdi 'aqlum
Budur kim 'arzā kıldum size naqlüm
[Ben yaşlı biriyim, aklım başımdan gitti. Bu olayı size nakl ederek arz ettim.]

69. Bu sözi söyledi vü ağladı zār
Döküp göz yaşını ol pîr-i bīmār
[O gücü kalmamış ihtiyar bu sözleri söyledikten sonra gözyaşları döküp inleyerek ağlamaya başladı.]
70. Resûl ol dem acıyup riḳḳat itdi
Bile ağladı gāyet fūrḳat itdi
[Resul o anda acıyıp merhamet etti. O bile ağladı ve oldukça hüzünlendi.]
71. Didi ol dem ‘Alīye nūr-ı yezdān
Edeble sen anı iy mîr-i merdān
[Allah’ın nuru Ali’ye o an dedi: Ey mertlerin sultanı, sen ona edeble,]
72. Di ḥalkı rencide eylesün ol
Ḥaḳından gel eger görmezise yol
[De ki o, halktan kimseyi rencide etmesin, halka kırıcı söz söylemesin. Eğer gene yola gelmezse onun hakkından gel.]
73. İñen azmış-durur ol ibn-i Süfyān
Şikāyet ider andan ehl-i ĩmān
[İbn-i Süfyan oldukça azmış, yolunu şaşırmış. İman ehli ondan şikâyetçi oluyor.]
74. Ol azgundur aña göster yolını
Ki çeksün ālden elini dilini
[O azgındır ona yolunu göster ki soyumdan elini dilini çeksin.]
75. Vaşiyet kıldı anı çün peyember
Yine bir cum ‘a irişdükde Ḥaydar
[Çünkü bunu Peygamber istemişti. Gene bir Cuma günü geldiğinde Haydar,]
76. İrişdi çünki mescid ḳapusına
Oturdı arḳa virüp yapusına
[Mescid kapısına geldi, sırtını yaslayarak oturdu.]
77. Resûlullāh-ıla aşḫāblar irdi
Girüp mescide peygamber oturdu
[Resulullah ve ashabları geldi, Peygamber mescide girip oturdu.]
78. Ezān oḳındı irdi vaḳt-i ḳāmet
Namāza ḳıldılar cümle iḳāmet
[Ezan okundu ve kamet vakti girdi, bütün müminler namaza durdular.]

79. İki rek‘at namāz kıldı peyember
Oturdı sağ yanında aldı minber
[Hz. Peygamber iki rekāt namaz kıldı, oturdu ve minber sağ tarafında kaldı.]
80. Pes andan şöıra geldi ibn-i Süfyān
Girüp mescide alındı ırāmān
[İbn-i Süfyan ancak bundan sonra geldi, mescide salına salına girdi.]
81. apu öñinde badı āhı gördü
‘Alīnūñ yanına vardı oturdu
[Kapının önüne baktı, ahı gördü, Ali’nin yanına gitti, oturdu.]
82. Ayağ üzre urup eyledi āmet
İki rek‘at namāz itdi tamāmet
[Ayağa kalkıp kamet getirdi, iki rekāt namaz kıldı.]
83. Namāzı kıldı ol dem yine urdu
Giderken badı aydar anı gördü
[Namazı kıldı o an yine ayağa kalktı. Haydar baktı, onu giderken gördü.]
84. Resūl yanına deñlü gitmek ister
Didi aydar ki buña yolu göster
[Resulün yanına kadar gitmek ister(di). Haydar dedi ki: “Buna doğru yolu göster.”]
85. İtegin utdı didi gitme ardaş
Bu nev‘a bī-edeblik itme yoldaş
[Eteğini tutarak: “Kardeş, bu türden bir edepsizlik etme yoldaş,” dedi.]
86. Ayaqlama oturan ehl-i dīni
Özüñe pīşe itme kibr ü kīni
[Oturana din ehlini ayaklandırma, rahatsız etme. Kibri ve kibri kendine meslek edinme.]
87. ased itme oturan mü‘mināta
Şaın ki or bama her ıfāta
[Oturana müminlere hasetlik etme, herkesi hor görmekten sakın.]
88. Kimūñ-çün a yaratdı kün fekānı
Kimūñ-çün var kıldı cümle cānı
[Hak, ‘olan oldu’yu kimin için yarattı? Bütün canlıyı kimin için var etti?]

89. Kime gelmiş-durur āyāt-ı levlāk
Niçün gök döner [ü] niçün turur hāk
[Levlak ayetleri kim için gelmiştir? Gök neden döner, bu toprak (yeryüzü) neden durur?]
90. Geçen kimdür semavāti vü ‘arşı
Kimüñ ayağı başdı ulu ferşi
[Gökleri ve arşı geçen kimdir? Yüce yeryüzüne kim ayak basmıştır?]
91. İren kim-idi sidre'l-müntehāya
Kim-idi çıkuban inen semāya
[Sidre'l müntehaya giden kimdi? Semaya çıkarak (tekrar) inen kimdi?]
92. Muḥammedür Muḥammedür Muḥammed
Oturān qarşumuzda iY muḥanneṭ
[Ey hayırsız! Karşımızda oturan Muhammeddir, Muhammeddir, Muhammed.]
93. Edebsüz olma şakla ‘izzetini
Ri ‘āyet eyle dīnde ḥızmetini
[Edepsiz olma değerini, saygını koru. Dine olan hizmetine karşı boyun eğip asi olma.]
94. Şefā‘at iste iy miskīn şefā‘at
Şakın olmayasın ehl-i şeḳāvet
[Ey aciz şefaathı iste, şefaathı! Bedbahtların, haydutların ehlinden sakın olma!]
95. Şikāyet itdiler ol māha senden
Resūlüñ emridür bu diñle benden
[O aya seni şikāyet ettiler. Bu Resul’ün emridir, benden dinle.]
96. Ki her dem cum‘aya sen geç gelürsin
Başarsın ḥalkı gey zaḫmet kılursın
[Ki her zaman Cuma’ya sen geç gelirsin. Halkı ezerek onlara çok zahmet edersin.]
97. Bu işi işleme ḡāyet günāhdur
İşit ger mü‘min-iseñ ḫaḳ güvāhdur
[Bu işi bir daha yapma, çok günahdır. Eğer mümin isen dinle, bunlara Allah tanıktır.]
98. İriken gel ki tā arta şevābuñ
Hem āḫır günde olmaya ‘azābuñ
[Erken gel ki sevabın artsın. Hem de hesap gününde azabın olmamış olur.]

99. Ne yirde hālī yer görseñ oturgıl
Hakũñ emrini yerine getürgil
[Hangi yerin boş olduğunu görürsen oraya otur. Allah'ın emrini yerine getir.]
100. Bu sözi söyleyicek şah-ı merdān
Ġazab kıldı çağırdı ibn-i Süfyān
[Şah-ı Merdan bu sözü söyleyince İbn-i Süfyan hiddetlenerek seslendi.]
101. Didi çek yā 'Alī benden elüñi
Bize niçün uzadursın dilüñi
['Ya Ali benden elini çek, neden bize dilini uzatıyorsun,' dedi.]
102. Dağı peygamberüm didüğüñ ādem
Nebī-yiken beg oldu bildi 'ālem
["Peygamberim" dediğin insan, daha peygamberken bey oldu, bütün kâinat biliyor.]
103. Benem 'ālemde meşhūr ibn-i Süfyān
Ekābirven bilür sercümle a'yān
[Kâinattaki meşhur ibn-i Süfyan benim. Büyüklüğümü bütün ileri gelenler bilir.]
104. Ne haddüñ var itegümden çekersin
Benüm halk içre sen 'ırzum yıķarsın
[Ne haddin var eteğimden çekiyorsun! Sen benim halk içinde haysiyetimi yıkıyorsun!]
105. Didükde bu kelāmı ibn-i Süfyān
Kačan kim na'ra urdı Şāh-ı merdān
[İbn-i Süfyan bu sözü söyleyince Hz. Ali o zaman nâra attı.]
106. Didükde bu kelāmı ibn-i Süfyān
Celāle geldi ol dem şah-ı merdān
[İbn-i Süfyan bu sözleri söyledikten sonra Şah-ı Merdan o an hiddetlendi.]
107. İrişdi sīnesinden bir gürüldi
Niçenüñ 'aklı başından ırıldı
[Göğsünden bir gürültü geldi. Çoğunun akli başından ayrıldı, gitti.]
108. Hemān haykırdı didi mel'un üsküt
Resüle beg dimegil dilüñi tut
[Hemen haykırdı: "Lanetli, sus! Resul'e bey deme, dilini tut," dedi.]

109. Yıkıldı yüzi üzre ibn-i Süfyān
Kaçan kim na'ra urdı şāh-ı merdān
[Ne zaman ki Şah-ı Merdan bağırmaya başladı, İbn-i Süfyan yüzüstü yıkıldı.]
110. Zemīn çalkandı hem cümle semāvāt
Şadā-yı ra'd tldı kat ber-ka
[Kat kat gök gürlemesinin sesiyle hem yeryüzü hem bütün gökyüzü çalkalandı.]
111. Yedi kez haq resūli örü turdı
Heybetu'llāh diyüp yine oturdu
[Allah'ın resulü yedi defa ayağa kalktı. "Bu Allah'ın heybetidir," deyip tekrar oturdu.]
112. Uğundı mescid içre toksan ādem
Virüp cān ol şadā havfindan ol dem
[O anda doksan kişi mescid içinde o sesin korkusundan can verip akılları başından gitti.]
113. Mu'āvyeye düşüben olmışdı bī-hūş
Kaçan 'aklı gelüp oldu yine hoş
[Muaviye düşerek sersemledi. Ne zaman ki aklı başına gelip iyi oldu,]
114. Didi gönlünde kalırsa yanuña
Komayam kızuna vü oğlanuña
[Gönlünde kalırsa senin kızının ve oğullarının yanına koymayayım, dedi.]
115. O dem kīn dutdı muhkem ibn-i Süfyān
'Alīye hem dağı āline yeksān
[O anda İbn-i Süfyan Ali'ye hem de soyuyla beraber kuvvetli şekilde kin besledi.]
116. Odur evvel dutan evlāda bil kīn
Kīn ehline kaçan ruzī olur dīn
[Bil ki Hz. Peygamber soyuna kin tutan önce odur. Kin ehline ne zaman din kısmet olur, rızık verir?]
117. Hemān ol dem Bilāl eyledi kāmēt
Namāz-ı cum'a kılındı tamāmet
[Hemen o an Bilal kamet getirdi, Cuma namazı kılındı.]

118. Kamusı evine oldu revâne
 Mu ‘āvye dutdı kīn şāh-ı cihāna
 [(Mesciddeki) herkes evine gitti, Muaviye cihanın şahına kin tuttu.]
119. Bu qahrıla evine gelmişidi
 İçi kibr ü kīnile tölmişidi
 [Bu öfkeyle evine gelmişti. İçi kibirle ve kinle dolmuştu]
120. Dün ü gün mekridi gönlinde fikri
 ‘Alīyi ğaybet itmeg-idi zikri
 [Gece ve gündüz, gönlündeki fikri hile ve aldatmaydı. Zikri, Ali hakkında dedikodu yapmaktı.]
121. Yaķın ğaybet idenüñ dīni olmaz
 Dīn ehlinüñ dilinde kīni olmaz
 [Hiç şüphesiz dedikodu yapanın dini olmaz. Din ehlinin gönlünde kin bulunmaz]
122. Odur mü’min ki ğaybetden ola dūr
 Hem oldur iki ‘ālemde olan hūr
 [Mümin odur ki dedikodulardan uzak durur. Böylece iki dünyada cennet ehli olan odur.]
123. Eger ğayrı ide mü’mine ğaybet
 İki ‘ālemde olmaz aña rağbet
 [Eğer başkası müminler için dedikodu yaparsa iki âlemde de o beĝenilmez, istenilmez.]
124. Eşeddür didi iy ehl-i fütüvvet
 Zinādan ğaybeti şāhib-nübüvvet
 [“Ey cömertliĝin soyluluĝun ehli, Peygamber için yapılan ĝybet, zina etmekten daha şiddetli ve çetin bir durumdur,” dedi]
125. İlāhī mü’minüñ baĝtın sa‘īd it
 Celīsi ehl-i ğaybetden ba‘īd it
 [Allah’ım müminlerin talihini uğurlu kıl, onların arkadaşlarını da ĝybet ehlinden uzak eyle]
126. Kimüñ kim ‘ādetidür ğaybet itmek
 Dīn ehli olmaz aña raĝbet itmek
 [Kimin ĝybet etmek âdeti ise din ehli o kişileri istemez, beĝenmez.]

127. Eşeddür çün günāh içre zinādan
Dağı hem zulm ü cevriye riyādan
[Çünkü günahlar içinde zinadan hem de zulüm ve eziyet ile ikiyüzlülükten daha çetindir.]
128. Bunı böyle buyurdı çeşme-i nūr
Riyā vü gaybet ehlinden oluñ dūr
[Hz. Muhammed bunu böyle buyurdu: İkiyüzlü ve gıybet edenlerden uzak durun.]
129. Ki insānuñ ider kalbine zaḥmet
İşit uçmağa girmez ehl-i gaybet
[Dinle, gıybet ehli cennete bile girmez insanın kalbine zorluk, rahatsızlık verir.]
130. Kaçan añılsa aşḥāb bile evlād
Gerek mü'min şalavāt ide bünyād
[Ne zaman ki ashab hatta Hz. Peygamber'in ailesi anılsa müminlerin salavat çekmesi gerekir.]
131. Olalar ehl-i inkārıla düşmen
Budur dīn ehline tedbīr-i rüşen
[İnkâr ehli ile düşman olurlar, din ehline apaçık tedbir budur.]
132. Olalar tā nebīye ümmet-i ḥaş
Bulalar rāh-ı dīn içinde iḥlāş
[Ta ki nebinin has ümmeti olsunlar. Din yolunda samimiyet bulsunlar.]
133. Yine evvelki sözi idelüm yād
Ne vechile 'adāvet oldı bünyād
[Yine önceki sözü analım ne sebeple düşmanlık, kötülük başladı.]
134. Meger bir gün resül oturmuşıdı
Kamu aşḥāb ayağın tırmışıdı
[Meğer bir gün resul oturmuştu. Bütün ashab ayağının ucunda durmuştu.]
135. İrişdi Cebreyil virdi selāmı
Didi iy cümle mürseller imāmı
[Cebrail gelip selamını verdi. "Ey bütün peygamberlerin imamı," dedi.]

136. Selām idüp didi rezzāk-ı ‘ālem
Nebī vü ger velī yā ğayrı ādem
[Kâinatın rızık vereni olan Allah, sana selam edip, Hz. Muhammed veya Hz. Ali ya da başka bir insan,]
137. ‘Alīye buĝz ide idem ‘ukūbet
Eger zāhid eger ehl-i fütüvvet
[Şayet dindar kişiler (ve) şayet cömertlik ehli Ali’ye düşmanlık ederse onlara azap edeyim.]
138. Bugün ğatuñda bir aşhāb ğāyet
‘Alīye buĝz idüpdür bī-nihāyet
[Bugün yanında bir ashab oldukça sonu gelmez şekilde düşmanlık etmektedir.]
139. Mu‘āvyedür anuñ adı bilürsin
‘Adū-yı āldür ‘izzet kılırsın
[Onun adı Muaviyedir bilirsin. Soyunun düşmanıdır ona hürmet edersin]
140. Bir oĝlan geliser anuñ belinden
Ħayır söz gelmeye anuñ dilinden
[Onun soyundan bir erkek evlat gelecek, onun dilinden iyi bir söz çıkmayacak.]
141. Ķaçan dört yārūñ āhır olısardur
Senüñ evlāduñı ol kırisardur
[Ne zaman ki dört dostunun (zamanı) son bulacaktır, senin evladını o öldürecektir.]
142. İdiserdür hem ol ğaşd-ı imāmet
Şehīd idiser evlāduñ tamāmet
[O hem imamlığa kast edecektir. Soyunu tamamen şehid edecek.]
143. Ķırisardur muĥıbb-i ālüñi hem
‘Alīye düşmen olup saĥt u muĥkem
[Hem Ali’ye düşman olup soyunla dost olanları sert ve kuvvetle kıracaktır.]
144. Aña la‘net ide yerler felekler
Daĥı yer ehli hem gökde melekler
[Yerler gökler, yer ehli dahi hem de gökte melekler ona lanet etsin.]
145. Münāfıĥ olısar hem bī-sa‘ādet
Ķıla aşhāba evlāda siyāset
[Hem mutsuz hem de münafık olacak. Ashaba (ve) soyuna ceza kılacak.]

146. O deñlü idiser zulumile kanı
Ebed kıala cehennem ire cānı
[Zulüm ile intikamı bu denli olacak. Canı cehennem iinde sonsuza kadar kalsın.]
147. Bu sözi Cebreyil didi vü gitdi
Muħammed Muştafā gey riķķat itdi
[Cebrail bu sözü dedi ve gitti, Muhammed Mustafa ok hassaslaştı.]
148. Mübārek başını şāldı didi āh
Şükür minnet ĥaķa el-ħükümü li’llāh
[Mübarek başını indirdi, “Ah, şükür (ve) minnet Cenab-ı Allah’a, hüküm Allah’ındır, kulun elinde ne var,” dedi.]
149. Ta’accüb kıldı aşķāb işbu ĥāli
Ebū Zer eyledi ol dem su’āli
[Ashab bu duruma şaşırıp kaldı. Ebu Zer o anda sordu:]
150. Didı iy ulu Allāhuñ nebīsi
Senüñün oldı eşyānuñ hepisi
[“Ey ulu Allah’ın peygamberi, her şey, her cisim senin iin yaratıldı,” dedi.]
151. Niün eyledüñüz bu resmile āh
Beyān eyle bize iy nūr-ı Allāh
[Ey Allah’ın nuru neden bu şekilde ah ettiniz, bize anlatınız.]
152. Şorıķak işbu aĥvāli Ebū Zer
Buyurdı ol dem ol mīr-i peyember
[Ebu Zer bu durumu sorunca o peygamberler sultanı o anda buyurdu:]
153. Ĥaber virdi bu dem Cebrāyil iy cān
Ki bize böyle bildürdi o sübĥān
[Ey dost, şu anda Cebrail haber verdi ki Allah bize böyle bildirdi.]
154. Ki işbu ibn-i Süfyānuñ ĥaķında
Zarar bundandır evlāda yakīnda
[Bu (haber) İbn-i Süfyan’la ilgilidir ki soyuma yakında gelecek zarar bundandır.]
155. ‘Alīnūñ düşmenidür işbu ebter
Bilūñ ser-cümleñüz şöyle muķarrer
[Hepiniz şöyle bilin (ki) bu hayırsız, zürriyetsiz kişi şüphesiz Ali’nin düşmanıdır.]

156. Bugünden girü bu aşhâb içinde
‘Adüyümüş bize her bâb içinde
[Bugünden sonra bu ashab içinde bize her konuda düşmanmış.]
157. İdiser oğlu-yıla bu ‘adâvet
Şehîd idiser evlādum tamāmet
[Bu, oğlu ile birlikte düşmanlık edecek. Ailemi tamamen şehid edecek.]
158. Kılısar kaşd işbu hānedāna
Döne bir dahı bu devr-i zamāne
[Bu soya kasd edecek, bu çağın devri bir daha dönsün.]
159. Mu‘āvye işidüp bu sözi tırdı
Resül öñinde yüzün yire urdı
[Muaviye bu sözü işitip ayağa kalktı. Resul önünde yüzünü yere vurdu.]
160. Didi hāşā ‘Alīye ben dutam kīn
Baña böyle dime iy server-i dīn
[“Ali’ye ben kin tutayım, asla! Ey dinin ulusu, başkanı, bana böyle deme,” dedi.]
161. Dahı ‘avrat katına varmayam hīç
Bu şehvet ārzūsını virmeyem hīç
[Kadın yanına dahi hiç varmayayım, şehvet arzusunu hiç vermeyeyim.]
162. Ki tā gelmeye ol oğlan belümden
Turam bu ‘ahde geldükçe elümden
[Elimden geldikçe sözümde durayım ki soyumdan bir evlat gelmesin.]
163. Ulu and içdi gāyet ‘ahd kıldı
İşidüp cümle aşhâb hāli bildi
[Büyük yemin etti, oldukça çok yeminler etti. Bütün ashab duyup bu durumu gördü.]
164. Resülullāh didi anı ki taqdīr
Muḳadder kıla kaçan ola tağyīr
[Resulullah şöyle dedi: Kaderde yazıldıktan sonra nasıl değişebilir?]
165. Bu hāl üstine geçdi niçe eyyām
Velī işit n'olur āhır serencām
[Bu durumun üstünden hayli günler geçti ama akıbet sonra ne oldu, dinle.]

166. Kaçan zāyil olur olan muqadder
 Oturdu hācete bir gün ol ebter
 [Ne zaman ki takdir olunmuş olan ortadan kalktı, bir gün o zürriyetsiz, tuvalet
 ihtiyacını gidermek için oturdu.]
167. Turıcak sildi çavın bir divāra
 Hemān bir nīş ‘akreb urdı yara
 [Ayağa kalkınca tensil uzvunu bir duvara sildi. Hemen bir zehirli akrep soktu,
 yaraladı.]
168. Dīvār içinde bir ‘akreb tururmuş
 Anuñ çavı ucına zaḥm irürmüş
 [Duvarın içinde bir akrep duruyormuş. Onun tensîl uzvunun ucuna yara isabet
 etmiş.]
169. Mu ‘āvye çağıruban yire düşdi
 İşidüp kavmi hep başına üşdi
 [Muaviye çığlıklar atarak yere düştü. Halkı duyup hemen başına toplandı.]
170. Gidüp ‘aklı biraz yatdı bayıldı
 Şu sepdiler gözün açdı ayıldı
 [Aklı gidip baygınlık geçirdi. Su serptiler gözünü açtı, ayılmaya başladı.]
171. Getürdiler evine kıldı zārī
 Teninde kalmadı hergiz qarārī
 [Evine getirdiler, ağlayıp feryat etti. Vücudunda hiçbir şekilde dayanma gücü
 kalmadı.]
172. Devā itdüklerince oldı biter
 Varıdı bir ḥekīm bī-dīn ü ebter
 [Tedavi etmeye uğraşırken daha kötü oldu. Dinsiz ve zürriyetsiz bir hekim
 vardı.]
173. Adı Şem ‘ünıdı anı getürdi
 O zaḥmı gördi yanına oturdu
 [Adı Şem’undu, onu getirdi. O yarayı gördü, yanına oturdu.]
174. O zaḥmiçün didi ol yüzi kara
 Cimā ‘dan ğayrı yoḳdur buña çāre
 [O yüzü kara, “O yara için cinsi münasebetten başka buna çare yoktur,” dedi.]

175. Cimā' it 'avrata kırtul belādan
Saña yok çāre bil ayruķ devādan
[Kadınla cinsi münasebette bulun, beladan kurtul. Sana başka devadan çare yoktur bilesin.]
176. Mu'āvyē didi ben and içmişemdür
Cihānuñ lezzetinden geçmişemdür
[Muaviye, "Ben yemin etmişim, dünyanın zevklerinden geçmişim," dedi.]
177. Şımazam 'ahdi ta'ķīd itmişem bil
Baña bir ğayrı çāreñ varısa kııl
[Bil ki yeminimi sağlamlaştırarak söyledim, bozamam. Bana başka bir çaren varsa söyle.]
178. Didi Şem'un veleden ħavf idersin
Cimā' itmezseñ uş ölüř gidersin
[Şem'un, "Çocuktan korkarsın, cinsi münasebette bulunmazsan işte ölüş gidersin." dedi.]
179. Kıılınca böyle feryādıla zārī
Benüm bir cāriyem var kıatı kıarı
[Böyle feryatla ağlayınca, benim çok yaşlı bir cariyem var.]
180. İñen çokluk yaşamışdur be-ġāyet
Ki toķsan altı yaşında tamāmet
[Çok fazla, oldukça fazla yaşamıştır ki tam doksan altı yaşında(dır).]
181. Atamdan baña mīrās kıalmışdı
Anı beş yüz dināra almışdı
[Babamdan bana miras kalmıştı. Onu beş yüz dinara almıştı.]
182. Kıarıdur Hindīdür yüzi kıaradur
Virem anı cimā' eyle revādur
[Yaşlıdır, Hintlidir, yüzü karadır. Onu vereyim cinsi münasebet et, yerinde ve uygun olur.]
183. Kıımıldar cānı var yoķsa ölüpdür
Oġuldan kıızdan ol çokdan kıalupdur
[Kımıldayan canı var aslında ölmüştür. O çoktan çocuk doğuracak yaşı geçmiştir.]

184. Budur derdüñe çāre bellü bilgil
Vireyüm saña anı şatun algıl
[Bil (ki) derdine bilinen çare budur. Sana onu vereyim satın al.]
185. Gulüv eyledi kavmi didiler al
Devādur derdüñe çekme yaman hāl
[Halkı ayaklandı, “Derdine devadır, kötü hallere düşme al,” dediler.]
186. Anı beş yüz dīnāra ibn-i Süfyān
Yahūdīden şatun aldı çün āsān
[İbn-i Süfyan onu beş yüz dīnāra kolayca satın aldı.]
187. Cimā’ itdi Mu’āvye ol qarıya
Çün aqdı zehri vādī zemherīye
[Muaviye o ihtiyarla cinsi münasebette bulunduğu için zehri karanlık çukura aktı.]
188. O toksan altı yaşında hālāyık
Hemān hāmīle oldı ol münāfık
[O doksan altı yaşındaki hizmetçi, o münafık hemen hamile kaldı.]
189. O zehr-āmīz şevhetden o mel’ün
Mürekkeb oldı ol merdūd u mağbūn
[O zehirli şevhetten o lanetli, o reddedilmiş ve şaşırılmış kişi meydana geldi.]
190. İrişdi ol araya emr-i taqdīr
Mu’āvyenūñ çün oldı ‘ahdi tağyīr
[O yere Allah’ın takdīri eriştiği için Muaviye’nin sözü bozulmuş oldu.]
191. İrūben vaż’-ı hamlı toğdı ol it
Adı añıldığınca biñ la’net it
[Hamilelik sonunda o it doğdu, adı anıldıkça sayısız lânet et.]
192. Yezīd urdılar ol dem anuñ adın
Ki ol bulmadı hergiz dīn dadın
[O an onun adını Yezid koydular ki o hiçbir zaman dinin doğruluğunu, adaletini bulamadı.]
193. Meger peygamber ol dem otururdu
Niçe aşhāblar ayağın tururdu
[Oysa peygamber o anda oturuyordu. Birçok ashabı yanında duruyordu.]

194. H̄aber virdiler iy peygamber-i haḳ
Mu'avyenũn bir oğlı toğdı muḥlak
[Haber verdiler ey Allah'ın peygamberi, Muaviye'nin kesin olarak bir oğlu doğdu.]
195. Hemān gend'üzine beñzer şıfātı
Çepürdük şüreti murdār zātı
[Sıfatı tıpkı kendisine benzer. Yüzü buruşuk, kendisi kirli(dir).]
196. Mu'āvye 'ahdın unutmuş tamāmet
Emīn olup getürmedi emānet
[Muaviye tamamen sözünü unutmuş. Güvenilir olup emanete sahip çıkmadı.]
197. Resüle didiler işbu kelāmı
Buyurdı ol melāyikler imāmı
[Bu sözü resule dediler. O meleklerin imamı buyurdu.]
198. Sürũn anı bu şoḥbetden kıluñ dūr
Ki haḳ yazmış anı mağbũn u mağrūr
[Onu sürün, bu sohbetten uzaklaştırın ki Hak onu şaşkın ve kibirli olarak yazmış.]
199. Kime bizden degerse hem hılāfet
Anı redd ide üç menzil tamāmet
[Aynı zamanda bizden kime halifelik gelirse, onu tamamen üç menzil boyunca sürsün.]
200. O dem kovdılar anı çıkdı gitdi
Kaçan üçüncü gün menzile yitdi
[Onu o anda kovdular, çıktı, gitti. Ne zaman ki üçüncü gün yola ulaştı.]
201. Medīneden tamām üç günlük ıraḳ
O deñlü sürdiler gitdi çũn ol 'āk
[Medine'den tamamen üç günlük mesafe kadar sürdükleri için o isyankâr gitti.]
202. Sebeb bu-yıdı merdūd olmasına
O dergāhdan anuñ sürülmesine
[Onun kovulmuş olmasına, o yerden sürülmesine sebep buydu.]
203. Resül işbu fenāyı terk idicek
Yirin aşhābına koyup gidicek
[Resul bu fena dünyayı terk edince, yerini ashabına bırakıp gidince,]

204. Hālīfe olıcağ Bū Bekr-i Şıddīk
Didi bir gün Mu‘āvye oldı zındīk
[Ebu Bekir Sıddık halife olunca bir gün, “Muaviye münafık oldu,” dedi.]
205. Yürüñ varuñ kovuñ gitsün añaru
Emānetdür getürmeñ dahı berü
[Gidin varın kovun öteye gitsin. Emanettir bu tarafa dahi getirmeyin.]
206. O hem kovdurdı üç menzil oradan
Çıkardılar anı küllī aradan
[O hem üç menzillik mesafeyle oradan kovdurdu. Onu tamamen aradan çıkardılar.]
207. Gidüp Şıddīk ‘Ömer oldı hālīfe
Didi bir gün vazī‘a vü şerīfe
[Sıddık gidip Ömer halife oldu. Bir gün alçağa ve şerefliye (herkese) şöyle dedi:]
208. Resūlüñ şıdı emrin ibn-i Süfyān
Sürüñ kavmile gitsün anı yeksān
[İbn-i Süfyan Resul’ün emrini bozdu. Onu sürün, kavmiyle birlikte gitsin.]
209. Süricek ol kaçuban berre girdi
Belürsüz yerde havfıla yürürdi
[Sürünce o kaçarak çöle girdi. Belirsiz bir yerde korkuyla yürürdü.]
210. Hālīfe olduğından soñra ‘Osmān
Haber gönderdi geldi ibn-i Süfyān
[Osman halife olduktan sonra haber gönderdi, ibn-i Süfyan geldi.]
211. Getürüp yanına ‘izzetler itdi
Ağır hil‘at virüp hürmetler itdi
[Yanına getirip saygı, değer gösterdi. Değerli bir kaftan verip hürmetler etti.]
212. Virüp Şām begligini anda şaldı
Ebū Bekr Oğlınuñ elinden aldı
[Şam valiliğini verip hemen gönderdi. Ebu Bekir’in oğlunun elinden aldı.]
213. Ulu giçi bu işi tañladılar
Varuban Haydara ol dem didiler
[Büyük küçük bu işe hayret ettiler. O anda Haydar’ın yanına giderek dediler.]

214. Ne işdür yā emīre'l-mü'minīn bu
Resūlüñ 'ahdini bozmağ yaman hū
[Ya müminlerin emiri, bu ne iştir? Resul'ün sözünü bozmak kötü bir huydur.]
215. Buña biz rāzī olmazuz tamāmet
Resūlüñ reddine ola ri'āyet
[Buna biz tamamen razı olmayız, Resul'ün onu kovmasına boyun eğmek gerek.]
216. Meger ol dem emīr-i şāh-ı merdān
Hıtā milkine varmışıdı iy cān
[Ey dost, meğer merdlerin şahı Hz. Ali, o zaman Çin diyarına gitmişti.]
217. Hıtāya varuban 'arz eylediler
Ne-yise vaşfi bir bir söylediler
[Çine giderek arz ettiler, durum ne ise tek tek söylediler.]
218. Hemān oldı 'adāvet anda bünyād
Bu işe kimse gönli olmadı şād
[Hemen o anda düşmanlık başladı. Bu işe kimsenin gönlü memnun olmadı.]
219. Orada yetmiş üç bölük olındı
Kamu aşhāb bölük bölük bölündi
[Orada yetmiş üç bölük olundu. Bütün ashab bölük bölük bölündü.]
220. Çeküp leşker Ebū Bekr Oğlı irdi
İdüp 'Oşmānıla ceng şehre girdi
[Ebu Bekir'in oğlu ordusunu yürüttü. Osman'la savaşıp şehre girdi.]
221. O fitne arasında gitdi 'Oşmān
İrişince Hıtāydan şāh-ı merdān
[Merdlerin şahı Çin'den gelince Osman o karışıklık arasında öldü.]
222. Hılāfet tahtına Haydar oturdu
Mu'āvyeye işidüp fitneye tırdı
[Halifelik makamına Haydar oturdu. Muaviye bunu duyup ara bozmaya, karışıklık çıkarmaya başladı.]
223. Azıdup çokları katına derdi
Kimine zer kimine sīm virdi
[Birçok kimseyi yoldan çıkartarak huzuruna topladı. Kimine altın kimine gümüş verdi.]

224. Bedī'atler idüp halk üzre bünyād
Niçenüñ evine irgürdi feryād
[Halka yönelik din dışı yeni bir şeyler söyleyip çoğunun evine feryad ulaştırdı.]
225. Didi benven halīfe iy halāyık
Resül baña vaşiyet kıldı bayık
[“Ey insanlar, Resul bana kesin olarak vasiyet etti, halife benim,” dedi.]
226. Hadīşler naql kıldı gen' düzinden
Mekirler yaydı maḥlūka sözünden
[Kendisinden hadisler nakletti, sözünden mahlûka hileler yaydı.]
227. O deñlü eyledi tezvīr ü bühtān
Añılmazıdı Şāmda şāh-ı merdān
[O kadar yalan dolan (konuştu) ve iftira etti (ki), Şamda Hz. Ali'nin adı anılmazdı.]
228. Kim añaydı 'Alīyi öldürürdi
Evin yağmalayup boynın ururdu
[Ali'yi kim ansaydı öldürürdü, evini yağmalayıp boynunu vururdu.]
229. Ne-yimiş çün didük aşı-ı 'adāvet
Bize ḥācet degüldür bu rivāyet
[Bu söylenti bize lazım değildir. Düşmanlığın aslının ne olduğunu bildirmek için söyledik.]
230. Uzaḳdur söz hikāyet bī-kerāndur
Bu deñlüsini naql itdük 'ayāndur
[Söz uzundur, (bu) hikâyenin sonu yoktur. Bellidir (ki) bu kadarını nakl ettik.]
231. Murād olan bize faẓl-ı 'Alīdür
Vilāyet-nāme-i sırr-ı velīdür
[Bizim isteğimiz Ali'nin faziletidir, veli olan onun sırrını açıklamasıdır.]
232. İşit bu ḥāli sen i ibn-i ādem
Varıdı Şāmda bir mi 'şarcı ol dem
[Ey insanoğlu sen bu olayı dinle, O zamanda Şam'da bir mengenece vardı.]
233. Şıruğan yağı çıkarmaḳdı işi
Pīr-idi yoğıdı ağzında dişi
[İşi susam yağı çıkarmaktı. İhtiyardı, ağzında dişi yoktu.]

234. Varıdı bir eyü öküzi gāyet
Anuñla dirilürdi ol bī-ṭākat
[Oldukça iyi bir öküzü vardı. O güçsüz kuvvetsiz, onunla geçinirdi.]
235. Hemān olıdı dünyālıkde mālı
Aña göreydi miskīnlikde ḥālī
[Şüphesiz dünyalık malı oydu, miskinlikte hâli ona göreydi.]
236. ‘Alīyi severidi hem gönülden
Muḥibbidi imāmuñ cān u dilden
[Ali’yi hem gönülden severdi. O imamın içten ve gönülden seveniydi.]
237. Mu‘āvye çün anuñ ḥālını bildi
‘Alīnūñ dostı-yımış gör ne kıldı
[Muaviye, onun bu durumunu öğrendi, Ali’nin dostu olduğu için ne yaptı, gör.]
238. Oğurlatdı o miskīnūñ öküzin
Belini bükdi vü ağlatdı gözün
[O âcizin öküzünü çaldırttı. Belini büktü ve gözünü ağlattı.]
239. Çü pīr öküzi bulmadı yerinde
Bilisi kalmadı hergiz serinde
[İhtiyar, öküzü yerinde bulamadığı için tamamen akli başından gitti, bilincini kaybetti.]
240. O yaña bu yaña bir dem yügürdi
Ele girmez öküz çün ḥālī gördi
[O yana bu yana bir an koşturdu. Bulunamayan öküzü için durumu görerek anladı.]
241. Çün oğrı alduğın tahkīk bildi
Mu‘āvye kapısında gile kıldı
[Hırsızın çaldığını soruşturup öğrendiği için Muaviye’nin kapısında şikâyet etti.]
242. Mu‘āvye didi oquñ anı gelsün
Diyeyüm öküzin kim aldı bilsün
[Muaviye, “Çağırın onu gelsin, öküzünü kimin aldığını söyleyeyim bilsin,” dedi.]
243. Çağırdılar pīri içerü girdi
Mu‘āvye oturur taht üzre gördi
[İhtiyarı çağırdılar içeri girdi. Muaviye’yi tahtında oturur olarak gördü.]

244. Çağırdı eyledi efgān u feryād
Didi eyle benüm feryāduma dād
[Bağırdı, haykırdı ve feryad etti. “Benim feryadıma ihsan et,” dedi.]
245. Bulıvir öküzüm kim aldıyısa
Beni bu rence her kim şaldıyısa
[Öküzümü kim aldıysa, her kim beni bu sıkıntıya soktuysa bul.]
246. Ki sensin hākım-i vaqt-i zamāne
Öküzüm bulıvir itme bahāne
[Ki zamanın hākimi sensin, bahane etme öküzümü bul.]
247. Didi ol dem o pīre ibn-i Süfyān
‘Alī almış senüñ gāvuñı nādān
[O anda İbn-i Süfyan o ihtiyara, “Senin öküzünü alçak Ali almış,” dedi.]
248. Düne gün şekl-i cāsūs bunda gelmiş
Senüñ öküzüñ oğurlayup almış
[Dün buraya casus kılığında gelmiş, senin öküzünü çalıp götürmüş.]
249. Senüñ bil öküzüñ ol aldı gitdi
Senüñ gibi garībe zulm itdi
[Bil (ki) senin öküzünü o aldı gitti. Senin gibi garibe zulüm etti.]
250. Saña hüccet vireyüm aña varğıl
Evinden öküzüñ alup çıkarğıl
[Sana vesika vereyim ona git, evinden öküzünü alıp çıkar.]
251. Yazuban virdi bir kâğıd eline
O dem pīr Kūfenüñ girdi yolına
[Bir kâğıt yazarak eline verdi, o an ihtiyar Kufe’ye doğru yola çıktı.]
252. Giderek Kūfenüñ şehrine irdi
Varuban Haydaruñ katına girdi
[Giderek Kufe’nin şehrine girdi, Haydar’ın makamına vardı.]
253. Yüzin sürdi virüp şāha selāmı
Dağı eylemedin ayruğ kelāmı
[Şah’a selamını verip yüzünü sürdü. Daha başka bir söz söylemeden,]
254. O mektübı ki virdi ibn-i Süfyān
Öñine kodı şāhuñ diñle iy cān
[İbn-i Süfyan o mektubu verdi ki şahın önüne koysun, ey dost dinle]

255. Nazar kıldı bitiyе şāh-ı merdān
Dimiş kīnile yazup ibn-i Süfyān
[Mertlerin şahı, mektuba baktı, “İbn-i Süfyan nefretle yazmış,” dedi.]
256. O dem kim saña mektüb ola vāşıl
Benüm hükümüm tutasın yā ‘Alī bil
[Ey Ali, o an sana mektup ulaştığında bil ki benim emrimi yerine getiresin.]
257. Bu miskīnūñ öküzin tiz viresin
Benüm emrüm yerine irgüresin
[Bu zavallının öküzünü hemen ver, benim emrimi yerine ulaştır.]
258. Hālīfe bil beni kıl baña bī‘at
Benem halkūñ imāmı eyle rağbet
[Beni halife bil bana bi‘at et. Halkın imamı benim, kabul et.]
259. Ğarībe zulm idüben rızkın alma
Bu mektūbuñ sözün tut gāfil olma
[Garibe zulüm ederek rızkını alma, bu mektubun sözünü tut, gafil olma.]
260. Okudı mektūbı açdı ‘Alī dil
Didi ol dervīşe kim berü gelgil
[Ali mektubu okudu, konuşmaya başladı. O fakire, ‘Buraya doğru gel,’ dedi.]
261. Öküzūñ göstereyüm saña görgil
Kimūñ evinde-yise aña vargıl
[Sana öküzünü göstereyim gör, kimin evindeyse ona git.]
262. Didi ol pīr baña göster eyā şāh
Ki senden gizlü yir yok bilür Allāh
[O ihtiyar, “Ey şah, Allah bilir ki senden gizli saklı yer yoktur, bana göster,” dedi.]
263. Hemān şāhuñ öñine geldi ol er
Şıgadı ol erūñ gözini Hāydar
[O adam hemen şahın önüne geldi. Haydar o adamın gözünü sıvazladı.]
264. Gözinden perde ref‘ oldı tamāmet
Dımışka deñlü açıldı be-gāyet
[Gözünden tamamen perde kalktı, son derece Şam’a kadar açıldı.]
265. Nazar kıldı öküzin baqdı gördi
Mu‘āvye āhırı içre tururdu
[Öküzüne baktı, gördü ki Muaviye’nin ahırında duruyordu.]

266. Didi gördüñ mi kim almış öküzüñ
Ne yirdeydügin işte gördi gözüñ
[“Öküzünü kim almış gördün mü, neredeydin işte gözün gördü,” dedi.]
267. Didi pîr gördüm iy şâh-ı vilâyet
Mu‘âvye almış ol âyîni gâret
[İhtiyar, “Ey velilerin şahı, o din yağmacısı Muaviye almış gördüm,” dedi.]
268. Didi Hâyder vireyüm saña hücjet
Ki vire öküzüñi ol muhannet
[Haydar, “Sana vesika vereyim ki o kalleş öküzünü versin,” dedi.]
269. Uzatdı şâh o dem dest-i vilâyet
Ki oldur şâhib-i baħr-i kerâmet
[Keramet deryasının sahibi olan şah, o anda kerametli elini uzattı.]
270. Mu‘âvye beglerle otururdu
‘İnâd idüp dile söz getirürdi
[Muaviye beyleriyle oturuyordu. İnatla söz açıp konuşuyordu.]
271. Kopardı şâribinüñ yarusın şâh
Ne kudretdür tefekkür kıl ol âgâh
[Şah, bıyığının yarısını kopardı. Ne güçtür, düşün haberdar ol.]
272. Yazup bir nâme anı bile dürdi
Bıyığın bile koyup mührin urdu
[Bir mektup yazıp onunla birlikte katladı, bıyığını da birlikte koyup mührünü vurdu.]
273. Çü virdi mektûbı ol dervîşe şâh
Revân oldu o miskîn tutuban râh
[Şah o ihtiyara mektubu verince o aciz yolunu tutarak gitti.]

Der Na‘t-i İmâm
(İmamın Övülmesi Hakkındadır.)

(Mefûlü/Fâilâtün/Mefûlü/Fâilâtün)

274. Zî dest-i kudret-i Hâk Kûfeden irdi Şâma
İrgürdi şerm-sârî tonın o nâ-tamâma
[Ne hoş, Cenab-ı Allah’ın kudretinin eli Kuffe’den Şam’a erişti. Utangaçlık örtüsünü o eksik olan kişiye ulaştırdı.]

275. İy mü'min ibn-i ādem na't-i velīden ur dem
Medhīn dimek 'Alīnūñ farz oldu haşa 'āma
[Ey ādeođlu mü'min, velinin övgüsünden bahset. Haşa ama Ali'yi övmek farz oldu.]
276. İy münkir-i vilāyet diñle bu mu'cizi gör
Nār-ı caḥīme yanma cennetde ir merāma
[Ey velilerin inkārcısı dinle, bu mucizeyi gör. Cehennem ateşinde yanma, cennette Meram'a eriş.]
277. İy ḥiss-i ma'rifetde dānāyısāñ iştigil
Beñzetme ğayrı nāsı şakla edeb imāma
[Ey mağrifet duygusunu bilen kişi, dinle, başkalarının Ali'ye benzetme, edepli ol.]
278. Zikr it şehāvetini erlikde heybetini
Bir ḍarbi geldi artuḡ biñ Rüstemile Sāma⁷²
[Cömertliğini, yiğitlikte büyüklüğünü tekrarla (ki) bir darbesi binlerce Rüstem ve Sam'a fazla geldi.]
279. Āl-i Muḥammedi bil cānıla 'izzetūñ kıł
Tā elūñ irġüresin ol dest-i nīk-nāma
[Muhammed'in soyunu tanı, öğren, canla başla hürmet et (ki) hayırla anılan kişinin eline kadar elini ulaştırırsın.]
280. Mervānīden ba'īd ol olma şakī sa'īd ol
'Uşşāķına mürīd ol ikrār it ol hümāma
[Mervan'ın soyundan olanlardan uzaklaş, bahtsız olma, mutlu, uğurlu ol. Aşıklarına mürit ol, o himmetli kişiyi kabul et.]
281. Ol bī-edeb ḥavāric kim dutdı Ḥaydara kīn
Dünyā vü āḫiretde irmeye ḥiç kāma
[O edepsiz hariciler Haydara kin beslediler. Dünyada ve ahirette hiçbir zaman isteklerine erişemesinler.]

⁷² Rüstem ve Sam, İran efsanelerinde adı geçen iki büyük kahramandır. İran mitolojisine göre Rüstem, dünya pehlivani ve İran efsanelerinin en büyük kahramanıdır. Sam ise Rüstem'in dedesi ve en büyük savaşçı olarak efsanevi bir kahraman olmuştur. Hatta bir ejderhayı bile tek yumruğuyla öldürecek kadar güçlü bir yapıya sahiptir. Detay için bkz. Ayşe Cengiz, *Divan Şirinde Destan Kahramanı Olarak Zaloğlu Rüstem*, Milli Araştırmalar Dergisi, 1. Cilt, 1. Sayı, Niğde, Haziran, 2017.

282. Mü' mine ĥubb-ı Ĥaydar bâķī murād-ı cāndur
Dün gün Yemīnī cehd it yol irgür ol maķāma
[Ĥaydar'ın sevgisi, müminler için sonsuz bir canın arzusudur. Yemīnī, gece gündüz çabala, o makama çare ulaştır.]

Der Hezīmet-i İbn-i Süfyān
(İbn-i Süfyān'ın Bozguna Uğraması Hakkındadır.)

(Mefâîlün/ Mefâîlün/Feûlün)

283. Velī diñle bu yaña ibn-i Süfyān
Oturmuşdı ħatında cümle mīrān
[Lakin dinle bu tarafta, İbn-i Süfyān'ın makamında bütün beyler oturmuştu.]
284. Vezīri nāyibi ħatındaydı
İnādı Ĥaydara zātında-yıdı
[Veziri, vekili makamındaydı. Ĥaydar'a inadı (hep) özündeydi.]
285. Hemān-dem gördüler yarıldı dīvār
Bir el irişdi şān bād-ı seher- vār
[Duvar yarıldı, o anda gördüler (ki) sanki seher yeli rüzgārı gibi bir el yetişip dokundu.]
286. Ķopardı ibn-i Süfyānuñ bıyığın
Alup gitdi biri açmadı dilin
[İbn-i Süfyān'ın bıyığını kopardı. Alıp gitdi, kimse bir söz söyleyemedi.]
287. Tıranlar oturanlar cümle gördi
Ĥacil olup Mu'āvye örü tırdı
[Duranların, oturanların hepsi gördü. Muaviye utanarak ayağa kalktı.]
288. Girüp kırķ gün oturdı ĥalvetinde
Bile Mervān muşāhib şöĥbetinde
[Bir tenha yere çekilerek Mervān'la birlikte sohbet ederek kırķ gün oturdu.]
289. Çü bitmez şāribinüñ kılı gördi
Ādem gönderdi dellākın getürdi
[Bıyığının tekrar çıkmadığını gördüğü için adamını gönderdi, tellak getirtti.]
290. Yülütđi bıyığınuñ yarısın hem
Ĥacil olup irişdi cānına sem
[Bıyığının yarısını kestirdi, hem utancından canına dert erişti.]

291. Bıyık kesmege ol bed-baht u bî-‘ār
Yalan yire hadişler kıldı tekrār
[O bahtsız ve utanmaz, tekrar yalan yere hadisler söyledi.]
292. Uyuban gendüye halkı tamāmet
Bıyığın yülidi idüp itā‘at
[Halkı tamamen kendisine uyarak itaat edip bıyıklarını kestiler.]
293. Çü kırk gün kılmadı ger taşra seyrān
Bu hikmetde aluban zār u hayrān
[Kırk gün dışarıya çıkmadığı için bu hikmete şaşır kaldığından,]
294. Bilindi cümle halk içinde bu hāl
Didiler zehī kudret zehī aḥvāl
[Bütün halk tarafından bu durum bilindi. “Ne hoş bir güç, ne hoş haller,” dediler.]
295. Ne deñlü varısa Şāmda ‘Arabdan
Bıyığın kesdi cümle bu sebebden
[Şam’da, Araplardan ne kadar varsa bu sebepten dolayı bıyıklarını kesti.]
296. Hılāfet da‘vī idüp āl-i Mervān
Muḥammed āline buğz itdi yeksān
[Mervan’ın soyu halifelik iddiasında bulunup Muhammed’in bütün soyuna düşmanlık etti.]
297. Bu yaña öküz issi Şāma irdi
Mu‘āvyenüñ dīvānı içre girdi
[Bu tarafta öküzün sahibi Şam’a girdi, Muaviye’nin makamına girdi.]
298. Varuban mektūbı kıdı öñinde
Tazarru‘ kıldı bir dem ileyinde
[Yanına giderek, mektubu önüne koydu. Huzurunda bir an yalvarmaya başladı.]
299. Açup mektūbı gördi ibn-i Süfyān
Bu resme nāme yazmış şāh-ı merdān
[İbn-i Süfyan mektubu açır gördü (ki) mertlerin şahı, bu şekilde mektup yazmış.]
300. Ki iy pür-fitne niçün şek idersin
Koyup dīn rāhını egri gidersin
[Ey çok fitneci, neden şüphe edersin ki din yolundan çıkarak yanlışa gidersin.]

301. Saña bunuñ gibi işler sezā mı
Hilāfet da'vīsın itmeñ revā mı
[Bunun gibi işler sana yaraşır mı? Halifelik iddiasında bulunman yakışır mı?]
302. Ezelden ced ber-ced ehl-i inkār
Olan sensin yaqīn iy ehl-i mekkār
[Ey düzenbazlıkla uğraşan, önceden beri soyu inkârcı olan sensin.]
303. Güç itme zulmile bu derdmende
Düşersin gey şaқın zecrile bende
[Bu dertliye zulmünle güçlük çıkartma. Çok sakın, bu eziyetle tuzağa düşersin.]
304. Öküzün vir bunuñ itme bahāne
Ġarībler incidüben girme қana
[Bahane etme bunun öküzünü ver. Garibleri inciterek kanlarına girme.]
305. Dut emrüm bu pīrūñ gāvunı virgil
Yañılma 'aқluñı başuña dirgil
[Emrimi tut, ihtiyarın öküzünü ver. Hata yapma, aklını başına toplu.]
306. Bu emrümü benüm ger tutmayasın
Biti içre didügüm itmeyesin
[Eğer benim emrini tutmazsan, mektuptaki dediklerimi yapmazsan,]
307. Bu kerre bıyıgün yirine başuñ
Қoparup dükedürven 'ömr ü yaşuñ
[Bu defa bıyıgının yerine başını kopartıp ömrünü ve yaşını bitiririm.]
308. Mu'āvye diñledi çün bu maқāli
Bıyıgın göricegez bildi hāli
[Muaviye bu sözü dinlediğinde bıyıgını görerek durumu anladı.]
309. Hāzān yaprağı gibi oldu lertzān
Sanasın oldu cismi cümle vīrān
[Sonbahar yaprağı gibi titredi. Sanki bütün vücudu yıkıldı.]
310. Hem ol dem қorқusundan virdi gāvı
Oğurlayın kim olmadı mesāvī
[Hemen o anda korkusundan öküzü gizlice verdi ki fenalıklar oluşmasın.]
311. Öküzün aluben mi 'şarcı gitdi
İşit şimdi Mu'āvveyi ne itdi
[Mengeneci, öküzünü alarak gitti. Dinle şimdi Muaviye ne yaptı.]

312. Mūnādī ŧaldı ŧehir ire o gūm-rāh
'Alīyi añuban kim dirise ŧāh
[O yolunu ŧaŧırmıŧ kiŧi ŧehrin iine tellal yolladı. Kim Ali'yi anarak ona ŧah derse,]
313. Bulup getürdüben boynını urdı
Sehel dem ire gey ok ana girdi
[Bulup getirterek boynunu vurdu. Pek kısa bir süre iinde gayet ok kana girdi.]
314. Bedī'atlar āl ŧzre ıldı bünyād
Mūnāfıklar 'adūlar oldılar ŧād
[Mūnafıklar ve dūŧmanlar, bu duruma ok memnun oldular.]
315. Ne deñlü varısa ehl-i asāret
Virüp māl cem' ıldı bī-nihāyet
[Ne kadar zarar ehli varsa onlara mal verip, sayısızca topladı.]
316. Ol adem yetmiŧ ŧ bölindi aŧhāb
Biri oldı hemān evlāda aħbāb
[O vakit, aŧhab yetmiŧ ŧ bölündü. Birisi hemen Hz. Peygamber'in soyuna dost oldu.]
317. Kalanı ibn-i Süfyāna olup yār
'Adāvet ıldılar evlāda tekrār
[Kalanı İbn-i Süfyan'a dost olup Hz. Peygamber soyuna tekrar dūŧmanlık yaptılar.]
318. İki kez azret-i ŧāha ol ebter
Gelüp leŧker eküp oldı berāber
[O zürriyetsiz, Hz. ŧah'a gelerek iki defa asker yürütüp beraber oldu.]
319. Tıramadı muābil aydara ol
Yine Dımıŧka açdı dutuban yol
[O, Haydar'a karŧı ıkamadı. Yola ıkararak yine ŧam'a kaçtı.]
320. İkincide varıca ŧāma ol it
Ne ıldı diyeyüm biñ la'net it
[O it ŧam'a ikinci kere varınca ne yaptı diyeyim de bin defa lanet oku.]
321. Kamu yoħsullaruñ mālını aldı
atına yine leŧker cem' ıldı
[Bütün yoksulların malını aldı, asker yine makamına toplandı.]

322. K̄amu tācirlerūñ mālını yağma
 K̄ıluban eyledi cimri vü rüsvā
 [Bütün tacirlerin malını yağma ederek onları dilenci ve rezil hale getirdi.]
323. Yahūdī milleti el bir kıldı
 Bu resme ol la‘īn tedbir kıldı
 [Yahudi milleti el birliği yaptılar. Bu duruma o melun kişi, önlem aldı.]
324. İrüp mağrib zem̄inden bī-nihāyet
 Yüz elli biñ yahūdī bil tamāmet
 [Habeş tarafından sayısız, tamamı yüz elli bin Yahudi,]
325. Dağı yüz biñden artuğ ehl-i zünnār
 Getürdi yanına ol ehl-i inkār
 [Yüz binden fazla Hristiyan dahi yanına inkâr ehlini getirdi.]
326. Tamām beş kerre yüz biñ leşker itdi
 Şalāhı kodı rāh-ı zulme gitdi
 [Tamamı beş yüz bin asker etti. Dine olan bağlılıklarından çıkararak zulüm yoluna gittiler.]
327. Açıcağ zulm elini āl-i Mervān
 Za‘īf oldu muḥibb-i āl-i ‘İmrān
 [Mervan‘ın soyu zalim yüzünü gösterince İmran‘ın ailesi güçsüzleşti.]
328. Virüp āyini erkānı kesāda
 İrişdi yoḥsuluñ ḥāli fesāda
 [Dini, gerçekleri yok sayarak, yoksulun hali kötüleştirdi.]
329. Varup şāha şikāyet eylediler
 Mu‘āvye k̄atı zālimdür didiler
 [Şah’a gidip şikâyet ettiler. “Muaviye çok acımasız,” dediler.]
330. İşidüp bunı evlād-ı peyember
 ‘Alīye didiler bir gün iy server
 [Peygamberin ailesi bunları işitip, bir gün Ali’ye, “ey Ali,” dediler.]
331. Mu‘āvye da‘vī idermiş ḥilāfet
 Benümdür dir-imiş ḥaqq-ı imāmet
 [Muaviye halifelik iddiasında bulunuyormuş. “Halifeliğin hissesi, payı benimdir,” dermiş.]

332. İdermiş yoğsula zulmi firāvān
Dökermiş bī-şerī‘at yerlere kan
[Fakire, çok zulüm edermiş. Şeri hükümlere uymadan çok kan dökmüş.]
333. İdüp halk üzre bünyād-ı bedī‘at
Sürermiş hīle-yile ol şerī‘at
[O, halk hakkında din dışı yeni şeyler söyleyip hileyle hüküm sürüyormuş.]
334. Nebī adına söylemiş hadīşler
Kılurmuş çok bunuñ gibi hādeşler
[Peygamber adına hadisler söylemiş. Bunun gibi çok şeyler ortaya çıkartmış.]
335. Dirīgā āyīn-i erkān-ı Aḥmed
Revā mı başıla şer‘-i Muḥammed
[Eyvahlar olsun, Ahmed’in gerçek dini, Muhammed’in şeriatinin alt edilmesi reva mı?]
336. Kerāmet birle çün sen olasın sağ
Revā mı mü‘minüñ bağıri ola t̄āg
[Sen kerametlerinle sağ olduğun halde müminlerin bağırının yaralı olması uygun mu?]
337. Senüñ şadrun-iken dār-ı hilāfet
Revā mı ola da‘vā-yı imāmet
[Halifelik mekânı senin makamınken, onun imamlık davası yapması uygun mu?]
338. Olurken cümle şey raḥmüñe t̄alīb
Revā mı āl-i Süfyān ola gālīb
[Bütün her şey senin korumanı istiyorken Süfyan’ın soyunun kazanması yakışır mı?]
339. Seni şīrüm diyü medḥ itdi raḥmān
Revā mı zulm ide islāma Mervān
[Rahman seni, aslanım diye övdü. Mervan’ın Müslümanlara zulüm etmesi yakışı kalır mı?]
340. İderken cümle halk andan şikāyet
Revā mı kılmaya Ḥaydar ‘ināyet
[Bütün halk ondan şikâyet ederken Haydar, ihsanda bulunmak olur mu?]

341. Vaşisiyken Muḥammed Muştafānuñ
Emīniyken bugün kān-ı vefānuñ
[Muhammed Mustafa'nın vasisiyken, bugün vefa madeninin güvenileniyken,]
342. Revā mı niçe zālīm ḳaldura baş
Ṭola yoḥsullaruñ gözleri ḳan yaş
[Birçok zalimin isyan etmesi, fakirlerin gözlerinin kanla yaşla dolması,]
343. Dirüp ḳatına beş yüz biñ süvārı
Saña ḳaşd eylemiş gör nā-bekārı
[Uğursuzu gör ki huzuruna beş yüz bin asker toplayıp sana kast etmiş.]
344. Gelüp bize ḳılıç şalmaḳ dilermiş
Ḥilāfet mesnedin almaḳ dilermiş
[Bize gelip savaşmak istiyormuş. Halifelik makamını almak istiyormuş.]
345. İki kez bize leşker çekdi güm-rāh
Şıduḳ çünkim 'ināyet itdi Allāh
[O yolunu şaşırılmış bize iki kere asker yolladı. Kırıp öldürdük, çünkü Allah ihsan etti.]
346. Yine şimdi üçüncü ḥamlesi var
Ḳanı ğayret ḳanı nāmūsıla 'ār
[Şimdi yine üçüncü hamlesi var. Gayret nerede, namusla hayâ nerede?]
347. Bize ol gelmedin gel biz varalum
Sürelüm anı Şāmdan çıkaralum
[O bize gelmeden gel biz gidelim. Şamdan çıkaralım onu sürelim.]
348. Naşīḥat dutmazısa boynunu ur
Ki ola işbu fitne aradan dūr
[Sözünü dinlemezse boynunu vur ki bu arabozucu oradan uzak olsun.]
349. Vegerne 'ālemi virür ḥarāba
Dīn ehli ğayretin şaldı türaba
[Aksi takdirde dünyayı yerle bir eder. Din ehli çabasını toprağa bıraktı.]
350. 'Adūdur olalum ḳatline ṭālib
Münāfiḳ olmaya evlāda ğālib
[Düşmandır, ölmesini isteyelim. Münafıklar, Peygamber soyuna galip gelmesin.]

351. Emīrū'l-mü'minīn didi i yārān
Bize ŧimdi 'adūdur ibn-i Süfyān
[Müminlerin emiri, "Ey dostlar, bize ŧimdi İbn-i Süfyan düşmandır," dedi.]
352. Dimāğın kibr ü kīn tutmuş tamāmet
Hākuñ buyruğın unutmış tamāmet
[Akli tamamen kibir ve kin tutmuş. Allah'ın buyruğunu tamamen unutmuş.]
353. Biraz ŧabr idelüm ol kādīr Allāh
Ne yüzden gösteriserdür bize rāh
[Biraz sabır edelim her ŧeye kadir olan Allah, bize ne taraftan yol gösterecektir.]
354. Ğazab kılup biz aña gitmeyelüm
Anuñ fi'lince biz iş itmeyelüm
[Öfke ile biz ona gitmeyelim. Onun davranışı gibi biz davranmayalım.]
355. Hākuñ azğun kulına uymağ olmaz
Şahābe içre fitne koptmağ olmaz
[Allah'ın azgın kuluna uymak doğru olmaz. Sahabe içinde fitne çıkarmak da olmaz.]
356. Ol azğunluk idüp bunda gelürse
İmāmet da'vīsīn muṭlağ kılursa
[O yoldan çıkıp da buraya gelirse, halifelik iddiasında kesin olarak bulunursa,]
357. Aña gösterevüz toğru yolını
Ki bizden kese elini dilini
[Ona doğru yolu gösteririz ki bizden elini dilini keser.]
358. O kimdür leŧkeri kim bir bölük 'āğ
Bu dīn rāhı içinde cümle aḳsağ
[O kimdir ki askeri bir bölük asi. Bu din yolu içinde tamamı aksak(tır)]
359. Deyicek bu kelāmı anda Hāydar
Varıdı hāzır aŧhāb içre bir er
[Haydar orada bu sözleri söyleyince orada bulunan ashab içinde bir yiğit vardı.]
360. Ulu aŧhāb-ıdı bellü eridi
Adı Kerreb-idi gey serveridi
[Saygı duyulan büyük bir ashabdı, bilinen bir yiğitti. Adı Kerebdi, çok yiğitti.]

361. Didi Kerreb ‘Alīye dime böyle
Ne dirsem sözümü dut eyle eyle
[Kereb Ali’ye, “Böyle deme, ne dersem sözümü tut öyle yap,” dedi.]
362. Bilürüz kim-idügin ibn-i Süfyān
‘Alīsin adıla iy şīr-i yezdān
[İbn-i Süfyan’ın kim olduğunu biliriz. Allah’ın aslanı namıyla Alisin.]
363. Mu‘āvye gibi ādem ne gīşidür
Bu deñlü kaçd anuñ yā ne işidür
[Muaviye gibi insan nasıl bir kişidir. Ya onun bu denli kastı ne iştir?]
364. Ki ider şimdi da‘vā-yı hīlāfet
Revā mı o benüm dimek imāmet
[Ki şimdi halifelik iddasında bulunuyor. O halifelik benim demesi reva mı?]
365. Anuñ üstine biz varmaç revādur
O ‘ākuñ boynını urmaç sezādur
[Onun üstüne bizim gitmemiz revadır. O asinin boynunu vurmak uygundur.]
366. Ger anuñ şerrini def’ itmeyevüz
Resūlüñ kavli üzre gitmeyevüz
[Eğer onun şerrini uzaklaştırmazsak, Resul’ün sözü üzerine gitmezsek,]
367. Resūlu’llāh anı redd eylemişdür
Aña azğun diyüben söylemişdür
[Resulullah onu reddetmiştir. Ona “azgın” diyerek söylenmiştir.]
368. Anuñ gibi ‘adūnuñ qahrını biz
Çekemezüz ne dirseñüz diñüz siz
[Siz ne dersiniz deyin, biz onun gibi düşmanın kahrını çekemeyiz.]
369. Gözümüz baqar-iken böyle eyler
Bize ol soñra Hāq bilür ki n'eyler
[Gözümüz görürken böyle yapıyor, o bize Allah bilir ne yapar?]
370. Kılısar hānedān-ı Aħmedi ħor
Biz ölüp qalırısa işbu mağrūr
[Biz ölüp bu kendini beğenmiş (diri) kalırsa Muhammed’in soyunu aşağılayacaktır.]
371. Çü gördüñ oldı düşmen āşikārā
Aña gālib-iken itme müdārā
[Çünkü gördün, açıkça düşman oldu. Ona galip geliyorken yüze gülme.]

372. Variken elde fırsat öldür anı
Ki âhır ırmeye saña ziyânı
[Elde fırsat varken onu öldür ki sana sonra zararı gelmesin.]
373. Bilürsüz düşmenüñ iline fırsat
Giricek eylemez hergiz mürüvvet
[Bilirsin düşman eline fırsat gelince hiçbir zaman insanlık etmez.]
374. Ziyānkār âdemüñ öldüğü yegdür
Özin bilmez gişi bildüğü yegdür
[Zarar veren insanın ölmesi daha uygundur. Kendini bilmez kişinin anlaması daha uygundur.]
375. Benüm sözümi tut cem' eyle leşker
Hacil itme bizi luğf eyle Haydar
[Benim sözümleri tut askerini topla. Haydar bizi utandırma, ihsan et.]
376. Bunu böyle diyicek Kerreb ol dem
Gülüb kıldı didi aşhâblar hem
[Kereb o an bunu böyle deyince ashâblar, "Hem de haddini aştı," dediler.]
377. O pîrûñ sözünü dutmazsañ iy şâh
Saña hep incinürüz bilür Allâh
[Ey şah, o ihtiyarın sözünü tutmazsan, Allah biliyor sana inciniriz.]
378. Kamumuzun sözüdür ittifaķı
Gidermişüz ara yirden nifaķı
[Hepimizin ortak sözü budur. İkiyüzlülüğü aradan çıkardık.]
379. Varalum görelüm kim ibn-i Süfyân
Hilâfet da'vîsin iy şâh-ı merdân
[Ey mertlerin şahı, İbn-i Süfyan halifelik iddiasını gidelim görelim ki,]
380. Ne vechile kılar ol bahtı kara
İdelüm bağrın anuñ päre päre
[O bahtı kara hangi yüzle yapıyor. Onun yüreğini parça parça edelim.]
381. İşidüp Haydar aşhâbuñ sözünü
Didi anlara döndürüp yüzünü
[Haydar ashâbların sözünü duyup, onlara yüzünü döndürerek dedi (ki):]
382. Nidâ eyleñ dirilsün cümle mü'min
Çerî cem' idelüm ber-resm-i âyîn
[Seslenin bütün mü'minler toplansın. Gerektiği gibi asker toplayalım.]

383. Ne kim siz dirsiz anı eyleyelüm
Varup bir kaç naşihat söyleyelüm
[Siz ne dersiniz onu yapalım. Gidip birkaç nasihat söyleyelim.]
384. Dutarsa devlete irgüre başın
Eger dutmazsa eksük ide yaşın
[Tutarsa onu saadete kavuşturalım. Eğer tutmazsa öldürelim.]
385. Varalum görelüm taqdîr Hudānuñ
Şefâ'at ümmetine Muştafānuñ
[Gidelim görelim takdir Allah'ındır. Mustafa'nın ümmetine şefaata olsun.]
386. Nice Hâk emr iderse âhır-ı kâr
Kazâsı def' olunmaz çâr u nâ-çâr
[Allah işin sonunda nasıl emrederse ister istemez alınyazısı giderilmez.]
387. Bu söz üzre hemân emr itdi Hâydar
Derildi on iki biñ gâzî leşker
[Haydar hemen bu sözün üzerine emretti. On iki bin gazi asker toplandı.]
388. 'Alemler götürüp çekdi sipâhı
Gidüben Şâma toğru dutdı râhı
[Bayraklar kaldırıp askeri yürüttü. Şam'a doğru giderek yola çıktı.]
389. Halebden geçdi Şâma yaqîn indi
'Alî aşhâbılan bir yerde qondı
[Haleb'ten geçti, Şam'a uzak olmayan bir yerde durdu. Ali ashabıyla bir yerde konaklamaya başladı.]
390. Ki bir günlük yir-idi Şâma ol yir
'Alî aşhâbıla eyledi tedbîr
[Ki o yer Şam'a bir günlük yerdeydi. Ali ashabıyla önlemini aldı.]
391. Didi Hâydar bir elçi gönderelüm
Ne vechile cevâb eyler görelüm
[Haydar, "Bir elçi gönderelim, ne şekilde cevap verecek görelim," dedi.]
392. Hemân-dem yazdı bir mektüb o dem şâh
Didi iy ibn-i Süfyân olma güm-râh
[Şah o an, hemen bir mektup yazdı. "Ey ibn-i Süfyan, yolunu şaşırma," dedi.]

393. Ḥaḳı ḥāzır bil itme zulm i bī-dād
 Olursın ehl-i dīn içinde sen yād
 [Allah'ın her yerde bulunduğunu bil, zulüm ve zalimlik etme. Yoksa din ehli
 içinde yabancı biri olursun.]
394. Bedī'atler ki itdūñ ḥalka zāhir
 Anı terk eyle añ cürmini āḥır
 [Ki halka açıkça din dışı şeyler yaptırдың. Onu terk et, suçunu açıkça söyle.]
395. Ḥilāfet da'vīsini eylegil terk
 Ki İslām içre tā dīnūñ ola berk
 [Halifelik iddiasını terk et ki İslam içinde dinin sağlam olsun.]
396. İmāmet āl ü evlāduñ ḥaḳıdur
 'İnād iden bizümle gey şaḳīdür
 [Halifelik, Hz. Peygamber'in ailesinin hakkıdır. Bizimle inatlaşan çok
 bahtsızdır.]
397. Ḥıyānet eyleme iy ibn-i Süfyān
 Sözüm tut ara yerde olmasun ḳan
 [Ey İbn-i Süfyan ihanet etme. Sözümü tut arada kan dökülmesin.]
398. Tamāmet yazuban mektūbı dürdi
 Bir aşḫābuñ eline şunuvirdi
 [Mektubu tamamen yazarak sardı. Bir ashabın eline verdi.]
399. Didi ver ibn-i Süfyāna iletgil
 Bizüm geldüğümüzi ma'lūm itgil
 [İbn-i Süfyan'a ver, ulaştır. Bizim geldiğimizi anlamasını sağla.]
400. Alup mektūbı ol aşḫāb gitdi
 Varuban ibn-i Süfyāna ilettdi
 [O ashab, mektubu alıp gitti. İbn-i Süfyan'a giderek ilettdi.]
401. Girüp dīvānına virdi selāmı
 Ḳodı mektūbı 'arz itdi peyāmı
 [Makamına girip selam verdi. Mektubu bıraktı, haberini sundu.]
402. Okudı mektūbı çün ibn-i Süfyān
 Ġazab ḳıldı bürüdi gözlerin ḳan
 [İbn-i Süfyan mektubu okuduğu için hiddetlendi, gözlerine kan bürüdü.]

403. Kulağına didi Mervānuñ ol dem
 ‘Alīnuñ elçisidür işbu ādem
 [O anda, Mervan’ın kulağına, “Bu kişi Ali’nin elçisidir,” dedi.]
404. Haber buña ne resmile virelüm
 ‘Alīye nice peyām gönderelüm
 [Buna ne şekilde haber verelim. Ali’ye nasıl haber gönderelim.]
405. ‘Adū olduđumuz gendüye bildi
 Bize hüccet kı lup mektübı geldi
 [Düşman olduğumuzu kendisi bildi. Bize delil sunup mektubu geldi.]
406. Didi Mervān ki cellāda buyurgıl
 ‘Alīnuñ elçisinüñ boynın urđıl
 [Mervan dedi ki, “Cellada emret, Ali’nin elçisinin boynunu vursun.”]
407. Senüñ bu veche hıřmuñ ola zāhir
 ‘Alīnuñ leşkeri kaçısar āhır
 [Senin bu şekile kızgınlığın belli olsun. Ali’nin askeri sonunda kaçacak.]
408. Kamusu heybetüñden korkusardur
 Senüñ hıřmuñ işidüp ürküserdür
 [Hepsi heybetinden korkacaktır. Senin öfkeni duyup ürkecektir.]
409. Çerisi dağılup kalursa Haydar
 Geñezdür olmak anuñla berāber
 [Haydarın ordusu dağılıp kalırsa, onunla beraber olmak kolaydır.]
410. Belinde hod degüldür zü'l-fiķarı
 Kaçarsa leşkeri kim kıla yāri
 [Belinde bizzat kılıcı yoktur. Askeri kaçarsa yardım kim edecek.]
411. Resūlu’llāh vařıyyet eylemişdür
 ‘Alīye řoñ deminde söylemişdür
 [Resulullah vasiyet etmiştir. Ali’ye son anında söylemiştir.]
412. Kuşanma zü'l-fiķarı ba‘de benden
 Ki ben rāzī olam her hālde senden
 [Benden sonra zülfikarı kuşanma ki her durumda senden razı olayım.]
413. Gidicek bir erüñ tığı belinden
 Ne deñlü iş geliserdür elinden
 [Bir yiğitin kılıcı belinden gidince, elinden ne kadar iş gelecektir?]

414. Çeküben leşkeri karşı varalum
Çerisi kaçsa anı öldürelüm
[Askeri yürüterek karşılarında duralım. Ordusu kaçarsa onu öldürelim.]
415. Senüñ olsun tamām taht-ı hilāfet
‘Alīde yok-durur evvelki tākāt
[Halifelik makamı tamamen senin olsun. Ali’de önceki gibi güç, derman yoktur.]
416. Bu igvāyı viricek aña Mervān
İşüñ añmadı şoñın ibn-i Süfyān
[Mervan onu yoldan çıkartınca, İbn-i Süfyan işin sonunu söylemedi.]
417. Hemān emr eyledi cellāda tırdı
‘Alīnūñ elçisinūñ boynın urdı
[Hemen cellada emretti. Ali’nin elçisinin boynunu vurdu.]
418. Oturanlar didiler kim nedür hāl
Bunuñ boynı urulmağ yaman aḥvāl
[Oradakiler,”Bu hal nedir ki bunun boynunun vurulması kötü haldir,” dediler.]
419. Mu‘āvye buğzıla bu işi itdi
Okudı mektūbı cümle işitdi
[Muaviye kinle bu işi yaptı. Mektubu okudu, herkes duydu.]
420. Ulu giçi begenmedi bu hālī
Didiler irdi bunlaruñ zevālī
[“Büyük küçük kimse bu işi beğenmedi. Bunların yok edilmeleri gelip çattı,” dediler.]
421. Hemān kaldırdı başın didi Mervān
Yüri çek leşkerūñ iy ibn-i Süfyān
[Mervan hemen başını kaldırdı, “İbn-i Süfyan git askerini yürüt,” dedi.]
422. Varalum öldürelüm Bü’t-türābı
Benüm sözümi tut ço ıztırābı
[O toprak babasını gidelim, öldürelim. Benim sözümü tut, acıdan kurtul.]
423. Münādī kıldılar ol dem serāser
Binüp leşkerleri oldı berāber
[O an, baştanbaşa nida ettiler. Askerleri ata binerek toplandılar.]

424. Demür ʔonandı bil beş yüz biñ ādem
Şanasın leşkerile ʔoldı ‘ālem
[Bil (ki), beşyüz bin insan zırh giydi. Kâinat askerle doldu sanarsın.]
425. Mu‘āvye çünki bağıdı leşkerine
Atından indi oturdı yerine
[Muaviye ordusuna bakınca, atından inip yerine oturdu.]
426. Didi Mervān niçün indüñ oturduñ
Yā bunca leşkeri neye götürdüñ
[Mervan, “Neden indin oturdun, ya bu kadar askeri neden getirdin,” dedi.]
427. Süvār ol ʔuymadın anlar varalum
Olar gāfil-durur üstün uralum
[Atına bin, onlar duymadan gidelim. Onlar dikkatsizdir, üstlerine saldıralım.]
428. Mu‘āvye didi billāh ʔınma Mervān
‘Alī üstine varmağ degül āsān
[Muaviye, “Mervan Allah için konuşma. Ali’nin üstüne gitmek kolay değıl,” dedi.]
429. Cihānuñ leşkeri cem‘ olsa cümle
ʔuramazlar ‘Alī ger kılsa ħamle
[Kâinatın askerinin hepsi toplansa eğer Ali saldırmaya davransa karşısında duramazlar.]
430. Senüñ iğvāñıla bir işdür itdüğ
Yañıltduñ bizi yaman yola gitdüğ
[Senin ayartmanla bir iştir ettik. Bizi yanılttın, kötü yola gittik.]
431. ‘Alī gāfil mi olur ebter aħmağ
Ĥarāba virdüñ uş bu mülki muğlağ
[Zürriyetsiz, aptal, Ali hiç dikkatsiz olur mu? İşte bu diyarı kesinlikle viran ettin.]
432. Anuñ kim ola senüñ teg vezīri
Ola mı kimse anuñ destgīri
[Onun senin gibi veziri kim olsun. Kimse onun yardımcısı olabilir mi?]
433. Bular bu sözdeyiken bu yaña şāh
Didi aşħāblara el-ħükmü lillāh
[Bir taraftan şah, bunlar konuşurken ashablarına, “Hüküm Allahındır,” dedi.]

434. Virüp iğvā sözini anda Mervān
Benüm öldürdi elçüm ibn-i Süfyān
[“Mervan orada yoldan çıkarıcı sözler söyleyerek, İbn-i Süfyan benim elçimi öldürdü.]
435. Münāfıklık idüben girdi kana
Vefāsuzdur yaķın ehl-i zamāne
[Münafıklık ederek kana girdi. Zamanın ehli hiç şüphesiz vefasızdır.”]
436. Hemān Döldüle bindi şāh-ı merdān
Kamu aşhāblar atlandı yeksān
[Mertlerin şahı, Döldül’e bindi. Bütün ashablar hep birlikte atlarına bindiler.]
437. Yürüdi Şāma şāh-ı şīr-i yezdān
Bile on iki biñ sünnī müsülmān
[Allah’ın arslanı şah, on iki bin Müslümanla birlikte Şam’a doğru yürüdü.]
438. ‘Alemler açılıp çalındı kūsī
Cihān tonandı tozdan ābnūsī
[Bayraklar açılıp davullar çalındı. Kâinat tozdan abanoz gibi siyaha boyandı.]
439. K̄aravul halkı çünkim şāhı gördi
Nicesi atına bindi yügürdi
[Karakol halkı şahı görünce çoğu atına bindi, hızlıca gittiler.]
440. Didiler iy Mu‘āvye şāh-ı leşker
Demür ton geymiş uş irdi serāser
[“Ey Muaviye askerinin şahı zırh giymiş, işte baştanbaşa geldi,” dediler.]
441. İşidüp ibn-i Süfyān katı şaşdı
T̄uramadı yüzi üstine düşdi
[İbn-i Süfyan duyup çok şaşırdı. Duramadı ve yüz üstü düştü.]
442. Zīrā bilürdi kim ceng içre H̄aydar
Olımaz kimse anuñla berāber
[Çünkü bilirdi ki Haydar savaş içindeyken kimse ona karşı koyamaz.]
443. Buyurdi on iki biñ ma‘şüm oğlan
Uruban başına rahleyle K̄ur‘ān
[On iki bin günahsız erkek çocuğu, başına rahleyle Kur’an koyarak buyurdu.]
444. Didi karşı iledüñ Bü’t-türāba
Ki irgürmeye bu şehri h̄arāba
[“O toprağın babasına karşı götürün ki bu şehri viraneye çevirmesin,” dedi.]

445. ‘Alī ur’āna eyler atı ‘izzet
Bize gelmez idüp Furāna rabet
[Ali Kur’an’a ok izzet eder. Kur’an’a arzu duyup da bize gelmez.]
446. Götürüp muhaf on iki bi olan
‘Alīye aru ıdı cümle a’yān
[On iki bin erkek evlat, Kur’an götürüp bütün ileri gelenler Ali’ye arı ıktı.]
447. Gelüp leker daı anlara irdi
Baup aydar ol olanları gördi
[Asker bile gelip onlara katıldı. Haydar bakıp o erkek ocukları gördü.]
448. Ki aru geldi on iki bi olan
Okurlardı kelām-ı nuk-ı ramān
[Ki on iki bin erkek evlat arı geldiler. Allah’ın sözlerini okurlardı.]
449. Hemān dönderdi atın didi aydar
Dönü cümleüz iy dīn ehl-i leker
[Haydar hemen atını evirdi. “Ey din ehli asker, hepiniz dönün,” dedi.]
450. ‘Alī döndi idüp ur’āna ‘izzet
Didi avf itdi bizden ol muanne
[Ali Kur’an’a izzet edip döndü. O kalle, “Bizden korktu,” dedi.]
451. Yine gödüi yire geldi aydar
onup anda oturdu yine leker
[Haydar yine götüü yere geldi. Askerler de gelip orada oturdu.]
452. Gelüp irtesi Kerreb didi iy āh
Yüri dön varalum āyed o güm-rāh
[Kereb ertesi gün gelip, “Ey ah, yürü dön gidelim ayet o yolunu aırmı,” dedi.]
453. Dimesün ordı benden açdı aydar
Bize gülmesün ol merd-i bed-ater
[Haydar, benden kaçtı, korktu demesin. O talihi kötü adam bize gülmesin.]
454. Yine irtesi Kerreb sürdi āhı
Dımika toru leker tutdı rāhı
[Kereb ertesi gün yine ahı yürüttü. Asker, ama doru yola ıktı.]
455. Görenler didiler iy ibn-i Süfyān
Yine u geldi irdi āh-ı merdān
[Görenler, “Ey ibn-i Süfyan, ite Ali yine geldi, vardı,” dediler.]

456. Bize bir çāre kı1 şehri hārāba
Berāber itmeye hıřmı tūrāba
[Bize bir çare söyle, öfkesi şehri yıkıp yerle bir etmesin.]
457. Buyurdu yine ol dem ibn-i Süfyān
Didi ne deñlü varısa kı1z oğlan
[Yine o anda ibn-i Süfyan buyurdu ki, “Ne kadar kı1z oğlan varsa,” dedi.]
458. Ŗamusı Bū't-tūrāba karşı varsun
Hepisi ardın açup karşı tırsun
[Hepsi, Aliye karşı dursun. Hepsi arkasını açıp karşı dursun.]
459. Ŗaçan bakup göre bunları Hāydar
Hemān bilüñ döner gider o leşker
[Haydar ne zaman ki bunları görürse, bilin o asker hemen döner, gider.]
460. Pes ol dem sürdiler ser-cümlesini
Ki def` eyleye Hāydar hāmlisini
[Artık o an hepsini yolladılar ki Haydar’ın hāmlisini engellesinler.]
461. Ne deñlü varısa Ŗāmda kı1z oğlan
Çıkarđılar şehirden taşra iy cāñ
[Ey can, Ŗam’da ne kadar kı1z oğlan varsa şehirden dışarıya çıkarđılar.]
462. Egildi ardın açup cümle tırdı
Ŗaçan irişdi Hāydar anı görđi
[Hepsi arkasını açıp eğilerek durdular. Haydar ne zaman ki oraya erişti, onları görđü.]
463. Edeb idüp hemān döndi vü gitđi
Gice kōnduđı yire geldi yitđi
[Edep gösterip hemen döndü ve gitti. Gece konakladığı yere geldi.]
464. Ŗabāh olduğda Kerreb yine geldi
‘Alīnūñ elini öpdı egildi
[Kereb sabah olunca yine geldi. Ali’nin elini öptü, eğildi.]
465. Didi derdile yakma cānumuzı
Mu‘āvyeden alıvir kānumuzı
[“Dertle canımızı yakma, Muaviye’den intikamımızı al,” dedi.]
466. Eger bizüm sözüümüz tıtmayasın
Bizümle yine Ŗāma gitmeyesin
[Eğer bizim sözüümüzü tutmazsan, bizimle yine Ŗam’a gitmezsen,]

467. Saña da‘vâcıyuz rûz-ı kıyâmet
Ne lâyıkdur bize bunca nedâmet
[Kıyamet günü sana davacı oluruz. Bize bu kadar pişmanlık uygun mudur?]
468. Bugün yine şehir üzre varalum
Bize kim karşı gelürse kıralum
[Bugün yine şehre doğru gidelim. Bize kim karşı gelirse öldürelim.]
469. Ki bizüm elçimüz öldürdi bunlar
İçümüz kahrıyla taldurdu bunlar
[Ki bunlar bizim elçimizi öldürdü. Bunlar içimizi öfkeyle, üzüntüyle doldurdu.]
470. Er olan kimsede gayret gerekdür
Diri olmağdan ölmek yigirekdür
[Yiğit olan kimsede çaba gerektir. Diri olmaktansa ölmek daha iyidir.]
471. Yine emr itdi ol dem mîr-i kevşer
Hemân bindi atına cümle leşker
[O an Ali yine emretti. Bütün askerler hemen atına bindi.]
472. Kaçan irişdiler şehre üzre yakîn
Didiler ibn-i Süfyâna ki şaşkın
[Ne zaman ki şehre yakın yere geldiler, İbn-i Süfyan’a, “Uzaklaş, çekin,” dediler.]
473. Yine uş geldi Haydar cümle leşker
Yürü var ol anuñıla berâber
[İşte Haydar yine bütün askeriyle geldi. Git onunla boy ölçüş, ona karşı koy.]
474. Yâ bırak tâc u tahtı başuñ al git
Zarûretdür iki işden birin it
[Ya tacı ve tahtı bırak, al başını git. Mecbursun, iki işten birisini seç.]
475. İderdüñ da‘vî-yi taht-ı hilâfet
Kılurduñ halka kahrıyla imâmet
[Halifelik makamı iddiasında bulunurdun. Halka eziyetle, zorla halifelik yapardın.]
476. Söze gelüp didi ol demde Mervân
Nedür havf itdügüñ iy ibn-i Süfyân
[Mervan o anda söze gelip, “Ey İbn-i Süfyan korktuğün şey nedir,” dedi.]

477. Bu deñlü yarağũ gey leşkerũ var
Saña şöyle oturmaqlık zehī ‘ār
[Bu kadar çok silahın, askerin var. Sana böyle oturmak çok utanılacak bir şey.]
478. Bir avuç ādemile geldi Haydar
Ne kōrkarsın sen anlardan i server
[Ey yiğit, Haydar bir avuç insanla geldi. Sen onlardan ne korkarsın?]
479. Beri gel karşı varup ceng idelüm
Dımışk şahrāsın aña teng idelüm
[Bu yana gel karşılık olarak savaşalım. Şamın çölünü ona dar edelim.]
480. Şağın havf eyleme devrān bizümdür
‘Adūyı kahr kıl meydān bizümdür
[Sakin korkma devran bizimdir. Düşmanı kahret meydan bizimdir.]
481. Mu‘āvye çünkü oldu çār u nā-çār
Didi Mervāna sen bilürsin iy yār
[Muaviye, derman ve çaresiz olduğu için Mervan’a, “Ey dost, sen bilirsin,” dedi.]
482. Ne dirseñ söz senüñdür şöyle bilgil
Nice fikr eyleriseñ eyle kılğıl
[Ne söylersen söz senindir öyle bil. Nasıl düşünürsen öyle yap.]
483. Hemān emr eyledi Mervān-ı mel‘ün
Hudānuñ rahmetinden hōr u mağbūn
[Allah’ın rahmetinden horlanmış ve şaşırılmış o lanetli Mervan, hemen emretti.]
484. Mu‘āvye katına cem‘ oldu ol dem
Demür tonandı beş kez yüz biñ ādem
[O an beş yüz bin insan zırhlandı (ve) Muaviye’nin makamına toplandı.]
485. ‘Alī ol dem atından inmişidi
Dımışk öñinde leşker kōnmuşıdı
[Ali o anda atından inmişti. Şam önüne asker yerleşmişti.]
486. Mu‘āvye leşkerilen çünkü irdi
‘Alinũñ leşkeri hem baqđı gördi
[Muaviye askeriyle geldiğinde aynı zamanda Alinin askerini de gördü.]
487. At arkasına geldiler serāser
Mu‘āvye karşıda tırdı berāber
[Tamamen at arkasına geldiler. Muaviye karşı tarafta onlarla beraber durdu.]

488. Kızıl geymişdi ol dem şāh-ı merdān
Şeker-rengidi dülbendi hem iy cān
[Mertlerin şahı o anda kızıl giymişti. Ey can, üstelik tülbenti sarıya yakın beyaz bir renkтейdi.]
489. Kızıl geymiş mübārek başına hem
Kuşanmış bir kızıl-reng cübbe muhkem
[Mübarek başına kızıl giymiş, üstelik sağlamca bir kızıl renkli cübbe giyinmiş.]
490. Çeküp Düldüli dutmuş-ıdı Kanber
İderdi binmesine kaçd o server
[Kanber, Düldül'ü getirip tutmuştu. O yiğit, binmeye yeltenirdi.]
491. Tamāmet kırk adım deñlü giderdi
Oradan binmege hamle iderdi
[Tamamen kırk adım kadar giderdi. Oradan binmek için hamle ederdi.]
492. Varurdı gāh yedi adım yakıncağ
Mu'āvye gördi ol hāli bakıncağ
[Bazen yedi adım daha giderdi. Muaviye o hali baktığında gördü.]
493. Didi Mervāna ne turursın aħmak
'Alī uş şimdi kırdı bizi muṭlak
[Mervana, "Ne duruyorsun ahmak, işte Ali şimdi bizi kesin olarak öldürdü," dedi.]
494. Didi Mervān ne korķarsın ne olduñ
Neden şaşduñ neden böyle bayıldıñ
[Mervan, "Ne oldun ne korkarsın, neden bu kadar şaşırдың neden böyle bayıldın," dedi.]
495. Mu'āvye didi Mervān beni diñle
Benüm söyledüğüm fehm idüp añla
[Muaviye, "Mervan dinle beni, benim söylediklerimi anlayış göster," dedi.]
496. Şehādet idicek aşhāb yekser
Elinde bir ağaç dutardı Haydar
[Ashab, hep beraber şehadet edince, Haydar, elinde bir sopa tutardı.]
497. Ki bir gün Muştafā didi bilüñ siz
'Alīden ihtirāz ol gün kıluñ siz
[Ki bir gün Mustafa, "Siz bilin ki, o gün siz Ali'den sakının," dedi.]

498. Kaçan geyse kızıl tâcı serine
Şeker renginde bir dülbend sarına
[Ne zaman kızıl tacını başına giyse, şeker renginde bir tülbent sarınsa,]
499. Geye hem arkasına surh-câme
Yâ kırk adım yedi yâ üç tamâme
[Üstelik sırtına kızıl renkli cübbe giyse, ya tamamen kırk adım ya yedi ya üç,]
500. Varup gelse o demde binse ata
O gün korku irişe her şifâta
[Adım yürüse, o anda atına binse, o gün her sıfata korku erişsin.]
501. Eger bir yaña varsa halk-ı 'âlem
Anuñla başa varmaya hîç âdem
[Kâinatın halkı eğer bir tarafa gitse, hiçbir insan onunla başa çıkamaz.]
502. O hâl içre 'Alîyi şimdi gördüm
Ne zehrile buña ben karşı turdum
[Ali'yi şimdi o hal içinde gördüm. Ben buna hangi zehirle karşı durdum.]
503. Ne turursın yüri turma kaçalum
Varup mağrib diyârına geçelüm
[Ne duruyorsun, durma yürü kaçalım. Gidip batı diyarına geçelim.]
504. Ki kırtarıbile öz başıla cân
Yaşar çok buradan kırtulan insân
[Ki kendi başla canımızı kırtarabilelim. Buradan kırtulan insan çok yaşar.]
505. Didi Mervân kanı 'aqluñ i miskîn
Ara yirde variken bu kadar kîn
[Mervan, "Ey aciz, arada bu kadar kin varken senin aklın nerede," dedi.]
506. Kanı aduñ şanuñ nâmūs u 'âruñ
Ya kanı ğayret u taht u diyâruñ
[Adın sanın, namusun ve iffetin nerede? Ya çaban ve tahtın ve diyarın nerede?]
507. Bu deñlü leşkeri dirüp n'iderdüñ
Hilâfet da'vîsin niçün iderdüñ
[Bu kadar askeri toplayıp ne edecektin? Halifelik iddiasında neden bulunurdun?]
508. 'Alîñüñ şimdi yokdur zü'l-fikârı
Ne-yile ceng ider bizümle bârî
[Ali'nin hiç olmazsa zülfikarı yoktur. Bizimle neyle savaştacak?]

509. Bular bu sözdeyiken şāh-ı merdān
Binüp Döldüle ol dem şīr-i yezdān
[Bunlar konuşurken şah-ı merdan, Allah'ın aslanı o an Döldül'e binip,]
510. Didi aşhāba siz tūruñ burada
Ben elçi olayum işbu arada
[Ashaba, "Siz burada durun, aradaki elçi ben olayım," dedi.]
511. Hemān Döldülile ilerü vardı
Mu'āvye leşkeri üzre çağırdı
[Hemen Döldül'e binip ileriye doğru gitti. Muaviye'nin ordusuna doğru gürleyerek bağırdı.]
512. Didi elçümi kim öldürdi söyleñ
Hakından geleyüm siz ma'lüm eyleñ
[“Elçimi kim öldürdü söyleyin, siz belli edin ben hakından geleyim,” dedi.]
513. Didi Mervān biz öldürdük yakīn bil
Elüñden her ne kim gelse anı kıl
[Mervan, “Kesinlikle bil ki biz öldürdük, elinden her ne gelirse onu yap,” dedi.]
514. Didi şāh elçüm öldüren otursun
Yine atuna binsün örü tursun
[Şah, “Elçimi öldüren otursun, tekrar ayağa kalksın atına binsin,” dedi.]
515. Bilem tā ben de kindür kanlum ādem
İş idem kim tuta tañ cümle 'ālem
[Ben de kanlım olan kişi kimdir bileyim. Öyle bir şey yapayım ki bütün âlem hayretler içinde kalsın.]
516. Mu'āvye atdan indi bile Mervān
Bu resme hüküm idicek şāh-ı merdān
[Muaviye, Mervan ile atından indi, şah-ı merdan bu şekile hüküm edince,]
517. O beş kez yüz biñ er indi oturdu
Yine binüp atına örü tırdı
[O beşyüz bin asker indi oturdu, yine atına binip ayağa kalktı.]
518. Didi Mervān biz itdük ittifākı
Sizüñ bağıruñuza urduķ firākı
[Mervan, “Biz anlaştık, sizin yüreğinize hüznü koyduk,” dedi.]

519. İşidine imām-ı haķ bu sözi
‘Alī ařhāblara dönderdi yüzi
[Allah’ın imamı bu sözi duyunca, Ali ashablara yüzünü döndürdü.]
520. Didi iy zümre-i mü’min müsülmān
Muħammed Muřtafā ol mīr-i Ķur’ān
[“Ey Müslüman topluluğu, o Ķur’an’ın sultanı Muhammed Mustafa,” dedi.]
521. Buyurdı cem’ olalar ĥalk-ı ‘ālem
Ķamu ĥatl itseler bir mü’min ādem
[“Bir mümin insanı öldürürlerse kâinatın halkı toplansınlar,” buyurdu.]
522. Anuñ-çün cümlesi ölmek gerekdür
Ĥaķ emri yerine gelmek gerekdür
[Onun için hepsinin ölmesi gerekir, Allah’ın emrinin yerine gelmesi gerekir.]
523. Bular ĥod itmediler hergiz inkār
İderler ittifāķı cümle iķrār
[Bunlar da hiçbir şekilde inkâr etmediler. Anlaştıklarını, hepsi kabul ettiler.]
524. Ölüm bunlara şer’an lāzım oldu
Dilile cümlesi iķrār kıldı
[Ölüm bunlara şeriata göre gerekli oldu. Hepsi diliyle açıkça söylediler.]
525. Didi ser-cümle ařhāblar iyā řāh
Ķamumuz řāhidüz řāhiddür Allāh
[Bütün ashablar, “Ey şah, Allah şahittir, hepimiz şahidiz,” dedi.]
526. Çü bunlar itdi iķrār biz řehādet
İderüz cümlemüz rüz-ı kıyāmet
[Bunlar itiraf ettiği için kıyamet gününde hepimiz şahitlik ederiz.]
527. řehādet idicek ařhāb yek-ser
Elinde bir ağaç dutardı Ĥaydar
[Ashab hep beraber şehadet edince, Haydar elinde bir sopa tutardı.]
528. Pes ol maşrağı dürlü řerĥ iderler
Ki ba’zīlar aña ser-deste dirler
[Artık o değneği çeşit çeşit yorumlardı ki bazıları ona sopa derler.]
529. Necef baħrine Ĥaydar zü'l-fiķārı
Bırakdukda o maşraklaydı kārı
[Haydar, zülfikarı Necef denizine bıraktığı için işi o değnekleydi.]

530. Niçe yüz biñ ‘adūyı kırmışdı
Anuñla defterini dürmişdi
[Nice yüz bin düşmanı öldürmüştü. Onunla öldürmüştü.]
531. Eline alup anı şāh-ı merdān
Didi kim kanı Mervān ibn-i Süfyān
[Şah-ı merdan onu eline alıp dedi ki, “Mervan, ibn-i Süfyan nerede?”]
532. Hemān bir na‘ra urdı mīr-i kevşer
Atından düşdi ol leşker serāser
[Hz. Ali, hemen bir nara attı. O düşman, baştanbaşa atından düştü.]
533. Yedi kez şaldı ol ser-desteyi şāh
Helāk oldu o leşker emr-i Allāh
[Şah, o değneği, yedi defa salladı. O düşman, Allah’ın emriyle helak oldu.]
534. Kimi ürküp gider çoğı kırıldı
Mu‘avye kaçdı evvel hāli bildi
[Kimi korkup kaçtı, çoğu öldü. Muaviye kaçtı, önceki durumunu hatırladı.]
535. Uzatdı dest-i kudret şāh-ı merdān
Kaçup giderken ol dem ibn-i Süfyān
[O an İbn-i Süfyan kaçıp giderken Şah-ı Merdan kudretli elini uzattı.]
536. Atından kapdı alup at öñine
Getürüp kodı aşhāb ileyine
[Atından kaptı, atının önüne alıp ashabların önüne getirip koydu.]
537. Ölüler içre gizlenmişdi Mervān
Dutulduğında ol dem ibn-i Süfyān
[O an İbn-i Süfyan yakalandığında Mervan ölülerin içine saklanmıştı.]
538. Mu‘avyenüñ kaçan kim ögi geldi
Göricek Haydarı yine bayıldı
[Ne zaman ki Muaviye’nin aklı başına geldi, Haydarı görünce gene bayıldı.]
539. Didi Haydar bayılma ibn-i Süfyān
Sebeb olduñ kim oldu bunca biñ kan
[Haydar, “İbn-i Süfyan bayılma, bunca binlerce intikam alındı ki sen sebep oldun,” dedi.]
540. Sebeb sen olıarsın iy muħannet
Kimine rahmet ola kime la‘net
[Ey kalleş, sebep sen olacaksın. Kimine rahmet, kimine lanet olsun.]

541. ‘Adū-yı āl ü evlād olırsarsın
Ne cevriile cefālar kılırsarsın
[Peygamberin ailesinin ve soyunun düşmanı olacaksın. Hangi zulümle eziyetler edeceksin?]
542. Baña mürvet degül senüñ helākuñ
Saña la‘net idiser gendü hāküñ
[Senin ölmen, helak olman bana insanıyetlik kazandırmaz. Kendi mezarın sana lanet edecek.]
543. Ne kıtsuz sā‘at içre anadan sen
İ necm-i naḥs u bed-baḥt kim toğup sen
[Ey uğursuzluğun yıldızı ve bahtsız sen ki ne uğursuz bir zaman içinde anadan doğdun.]
544. İ pür-fitne yalancı yüzi kıara
Saña imāndan yokdur sitāre
[Ey çok fitneci, yalancı, kara yüzlü, sana iman örtüsü yoktur.]
545. Yüri var Şāma yine beglik eyle
Gider bid‘atlerüñi yeglik eyle
[Yürü Şam’a git yine beylik yap. Bidatlerini yok et, daha iyi şeyler yap.]
546. Ra‘iyyet miskīni rencide kıılma
Cehennem odına yarın yakılma
[Halkın acizlerini incitme. Yarın cehennem ateşinde yakılma.]
547. Bu resme raḥm idicek şāh-ı merdān
Yüzini yire sürdi İbn-i Süfyān
[Şah-ı Merdan bu duruma acıyınca İbn-i Süfyan yüzünü yere sürdü.]
548. Elin öpdi didi estağfirullāh
Kuluñ oldum gönülden şāhid Allāh
[Elini öptü, “Estağfirullah, Allah şahid, gönülden kulun oldum,” dedi.]
549. Bu demden girü ger olam saña ‘āk
Beni gendü elüñle tut oda yak
[Şu andan sonra eğer sana asi olursam, beni kendi elinle tutup ateşte yak.]
550. Bu dem itdüñ baña bunca kerem sen
Eger bilmeyem işbu eylügi ben
[Sen bana şu an bu kadar çok bağışta bulundun, eğer bu iyiliği ben bilmezsem,]

551. Hārām olsun baña rûz-ı kıyâmet
Muhammed itmesün baña şefâ‘at
[Kıyamet günü bana haram olsun. Muhammed bana şefaata etmesin.]
552. Kâmu evlâdınıñ ben bendesiyem
Ġarîbi bî-kese efgendesiyem
[Ben bütün ailenin kölesiyim. Zavallısı, kimsesizi, çaresiziyim.]
553. Diyicek işbu sözi ibn-i Süfyân
Didi Kerreb niçün iy şâh-ı merdân
[İbn-i Süfyan bu sözü diyince, Kerreb, “Ey şah-ı merdan neden,” dedi.]
554. Bu eski düşmeni ço öldürelüm
Derisin yüzelüm od talduralum
[Bırak, bu eski düşmanı öldürelim. Derisini yüzelim, ot dolduralım.]
555. Eger bir yaña dönse cümle ‘âlem
Kamaz eski hüyını hâyin âdem
[Eğer bütün dünya bir tarafa dönse, hain insan eski huyundan vazgeçmez.]
556. Karı düşmen kaçan dost olıardur
Çü fırsat bula kînin alıardur
[Ne zaman ki eski düşman dost olacaktır, fırsat bulduğunda intikamını alacaktır.]
557. Yılanı besleseñ şekerle zâhir
‘İvaż aġusıdur virdüġi âhır
[Yılanı şekerle beslesen şüphesiz sonunda verdiği karşılık, zehiridir.]
558. Eline fırsat irdükde le‘îmüñ
Kerem itdüġini bilmez kerîmüñ
[Alçağın eline fırsat geçtiğinde, kerem sahibinin bağışlamasını görmezden gelir.]
559. Ne deñlü eylerisen luţf u in‘âm
İder düşmen olan aduñı bed-nâm
[Ne kadar lütuf ve iyilik edersen, düşman olan adını kötüye çıkartır.]
560. Bunuñ şimdiki sözine ‘amel yok
Ki bunda fitne-yile şer işi çok
[Bunun şimdiki sözüne itaat edilmez ki bunda fitneyle kötü işler çoktur.]

561. Şer işlü ādeme ölmek revādur
Aradan adı yoğ olmaḵ sezādur
[Kötü iş yapan insanın ölmesi uygundur. Aradan adının yok olması uygun olur.]
562. Her işüñ yigregini sen bilürsin
Senüñ ḥükmüñdeyüz her ne ḵılursın
[Sen her işin daha iyisini bilirsin. Her ne yaparsan senin emrindeyiz.]
563. Didi Ḥaydar i Kerreb ben de muṭlaḵ
Bilürem sözlerüñ cümle senüñ ḥaḵ
[Haydar, “Ey Kereb, ben de kesinlikle biliyorum ki senin sözlerinin tamamı haklıdır,” dedi.]
564. Velīkin n'idelüm emri Ḥudānuñ
Daḥı ḵavli Muḥammed Muṣṭafānuñ
[Lakin ne yapalım, Allah'ın emri Muhammed Mustafa'nın bile sözü,]
565. Ki bunuñ daḥı var-durur zamānı
Bu gine bozısar 'ahd ü emānı
[Ki bunun bile zamanı vardır. Bu gene yeminini ve barışı bozacak.]
566. Ḷamu evlādı bu ḥāk idiserdür
Ḷoyup Ḥaḵ rāhın egri gidiserdür
[Bu bütün soyumu toprak edecektir. Hakk'ın yolunu bırakıp yanlışa gidecektir.]
567. Şehīd olmaḵlık evlād emr-i Rabdür
Hem evvel bu şoña oḒlı sebebdür
[Soyumun şehid olması Rabb'in emridir. Hem önce bu sona oḒlu sebep olacaktır.]
568. Didi Kerreb iyā mīr-i vilāyet
Senüñ elüñdedür eṣyā tamāmet
[Kereb, “Ey velilerin sultanı, her şey tamamen senin elindedir,” dedi.]
569. Nice sen bilüriseñ eyle itgil
Dimezem ḥükm idüp sözüm işitgil
[Sen ne bilersen öyle yap. Emredip sözümü dinle demem.]
570. Velīkin düşmen ölmek yigirekdür
'Adū-yı dīn olan gitmek gerekdür
[Lakin düşmanın ölmesi en doğrusudur. Din düşmanının gitmesi gerektir.]

571. Didi Hıydar biz anı itmeyelüm
Bunuñ gitdügi yola gitmeyelüm
[Haydar, “Biz onu yapmayalım, bunun gittiği yoldan gitmeyelim,” dedi.]
572. Bunuñ itdügin idersek serāser
Oluruz buña mürvetde berāber
[Hep birlikte bunun ettiğini edersek, insanlıkta bununla aynı durumda oluruz.]
573. Bu oldı-yısa bize ‘āk u ‘āşī
Virelüm buña ölmedin hālāşı
[Bu bize isyankâr ve asi olduysa, ölmeden bunu serbest bırakalım.]
574. Didi ol dem işit iy ibn-i Süfyān
Şaķın azma oluban yine tuğyān
[O anda, “Ey ibn-i Süfyan dinle, gene taşkınlık yaparak sakın azma,” dedi.]
575. Hılāfet da‘vīsini kes dilüñden
İmāmet eylemek gelmez elünden
[Halifelik iddiasında bulunmayı bırak. Halifelik yapmak elinden gelmez.]
576. Eger peygambere olduñsa ümmet
Anı evlādına kıldı vaşiiyet
[Eğer peygambere ümmet olduysan, onu soyuna vasiyet etti.]
577. Variken vārişi evlādıla āl
Hılāf-ı şer‘idür ğayra bu aħvāl
[Soyuyla ailesi mirasçısıyken, bu haller, başkası için şeriata aykırıdır.]
578. Bu şābitdür ki şer‘-i enbiyādan
Eger müflis ola ger ağniyādan
[Bu, peygamberlerin şeriatınca sabittir ki ister münafık ister zenginlerden olsun,]
579. Variken gendünüñ evlādı zāhir
MİRāşın ğayrıya bildürse āħır
[Kendisinin şüphesiz ailesi varken, mirasını sonra başkasına bildirse,]
580. Degüldür Aħmede şer‘ içre ümmet
Ki ide ğayrıya mālın vaşiiyet
[Ahmed’e şeriat içinde ümmet değildir ki malını başkasına vasiyet etsin.]

581. İricek ol erüñ ol dem memâti
Dürüst olmaz aña kılmak şalâtı
[O kişinin o anda ölümü gelince onun cenaze namazının kılınması doğru
olmaz.]
582. Degüldür rāh-ı dīn içre müsülmān
Dimez aña şerī‘at ehl-i ĩmān
[Din yolu içerisinde Müslüman değildir. İman ehli ona şeriata uygun demez.]
583. Kaçan olur ki vaz‘ iden şerī‘at
Ki ğayra eyleye şöñin vaşiiyyet
[Nasıl olur ki şeriat kurallarını koyan, kendisinden sonra başkasına vasiyet
etsin?]
584. Yürü var ululuk da‘vīsini itme
Koyuban toĝru yolu egri ğitme
[Yürü git ululuk iddiasında bulunma. Doğru yoldan çıkarak yanlışa gitme.]
585. Bugünden gendü boynuña vebālũñ
Daĝı işitmeyeyüm kıl ü kālũñ
[Bugünden sonra vebalin senin boynuna. Dedikodu bile yaptığını
duymayayım.]
586. Anuñ azĝunluĝın eylemedi yād
Yine urdı aña luşfila bünyād
[Onun azĝınlıĝını düşünmedi. Yine ona lütufla sözler söyledi.]
587. Gör ol luřf issini kim aña n’itdi
Mu‘āvyey anda destür aldı ğitdi
[O iyilik sahibini gör ki ona ne yaptı. Muaviye o an destur aldı, gitti.]
588. Ele girmişiken āzād kıldı
‘Adūsı ĝöñlin ol dem řād kıldı
[Eline düşmüşken serbest bıraktı. O an düşmanının ĝönlünü memnun etti.]
589. Anuñ yavuzluĝına eylük itdi
Ol aña n’eyledi ĝör şöñra n’itdi
[Onun kötülüĝüne karşılık iyilikte bulundu. O ona ne yaptı, sonra ne etti, gör.]
590. Unutdı ‘ahd ü peymānını āĝır
‘Alīden şöñra kīnin kıldı zāhir
[Sözünü ve yeminini sonunda unuttu. Ali’den sonra kinini açıkça gösterdi.]

591. Hāsāret kıldı bulıcağ zamānın
Muḥammed Muṣṭafānuñ ḥānedānın
[Zamanını bulunca Muhammed Mustafa'nın soyuna zarar verdi.]
592. Şehīd eyledi şāhuñ cümle ālin
Esīr eyletdi ser-cümle 'ayālin
[Şahın bütün soyunu şehit etti. Bütün çocuklarını esir ettirdi.]
593. Muḥammed ḥānedānın kıldı ğāret
O bed-baḥt u şaķī ehl-i şeķāvet
[O bahtsız ve haydut, bedbahtlık ehli, Muhammed'in soyuna ziyan verdi.]
594. Kılurlar ba'zīlar bu sözi tekrār
Degül dirler aña la'net sezāvār
[Bazıları bu sözü tekrar ederler, "Ona lanet etmek uygun değil," derler.]
595. Hezārān la'net ol merdūda her dem
Añılduğça adı kılmaya verhem
[O zaman o kovulmuş binlerce lanet olsun. Adı anıldıkça acıma, merhamet olmasın.]
596. Daḥı andan beter ol la'netīdür
'Adū-yı dīndür ebterdür kötīdür
[O, ondan bile beter lanetlidir. Din düşmanıdır, zürriyetsizdir, kötüdür.]
597. Kim ol mel'ūnı ḥayrıla kıla yād
İki 'ālemde rūhı olmasun şād
[Kim o melunu hayırla anarsa, iki âlemde ruhu huzurlu olmasın.]
598. 'Alīnūñ düşmenine her ki la'net
Kılursa Ḥağ idiser aña raḥmet
[Her kim Ali'nin düşmanına lanet ederse, Allah ona rahmet edecek.]
599. İnanmayan bu söze gey şaķīdür
Dimezler aña mü'min müttakīdür
[Bu söze inanmayan çok bahtsızdır. Ona,"Mümin, Allah'tan korkar," demezler.]
600. Yine tekrār idelüm biz kelāmı
Añalum yine ol gerçek imāmı
[Biz sözü gene tekrar edelim. Yine o gerçek imamı analım.]

601. ‘Alī ol azmıŝa ihsān idicek
Yalan ‘ahd idüp ol cāhil gidicek
[Ali o azgına ihsan edince, o cahil yalan yere sözler verip gidince,]
602. Oradan yine döndi ŝāh-ı merdān
Bile aŝhāblar ser-cümle yeksān
[şah-ı Merdan gene oradan, ashablarıyla birlikte döndü.]
603. Mekāna gelüp itdiler kararı
Dönince ol zamānuñ rüzigārı
[Yerlerine gelip, o zamanın devri dönünceye kadar oturdular.]

Der Medh-i İmām ‘Alī Kerreme’ llāhu Vechehu

[İmām Ali (Allah kendisini aziz kılsın)’nin Methi Hakkındadır.]

(Fâilâtün/ Fâilâtün/ Fâilâtün/ Fâilün)

604. Zī mürüvvet ma‘deni sultān-ı dīn ü şem‘-i cān
Zī vilāyet bahri vü kenz-i ‘ulūm u cümle kān
[Dinin sultanı ve ruhun ışığı, ne hoş bir cömertlik kaynağıdır. (O), ne hoş bir velilik denizi ile ilimler hazinesi ve maden kaynağıdır].]
605. Vālī-yi dünyā vü dīndür hādī-yi ins ü perī
Server-i ehl-i ŝecā‘at hāzıq-ı kevn ü mekān
[Yiğitlik ehlinin serveri, mekânın ve varlığın ustası (Hz. Muhammed), insana ve periye doğru yolu gösteren dinin ve dünyanın valisidir.]
606. Menbā‘-ı cūd u keremdür ŝāhib-i luṭf u ‘aṭā
Medhinüñ meddāhıdır ehl-i zemīn ü āsūmān
[İhsan etmenin ve iyiliğin sahibi, cömertliğin ve keremliğin kaynağıdır. Yeryüzünün ve gökyüzünün ehli (onun) çok övücüsüdür.]
607. Ebced-i ṭāha vü yāsīn ŝāhib-i tefsīrdür
Hā vü mīm taqrīrin eyler sūre-yi nūr u duḡān
[Taha ve Yasin’in harf hesapları, tefsirin ehilidir. Nur ve Duhan sureleri, ha ile mim harflerini açıklar, anlatır.]
608. Ol-durur kāyim maḡāmı raḡmeten li’l-‘ālemīn
Zātı kāyim hāzır u nāzır ṭurupdur her zamān
[Âlemlere rahmet olana (Hz. Muhammed’e) vekil odur, zāti kaim, hazır, nazır; her zamanda durmakta olanın da (Allah) vekilidir.]

609. Hāzin-i sırr-ı vilāyetdür ezel hem tā ebed
Andan özge bir dahı kimdür bilürsen kıl ‘ayān
[Ezel ta sonsuza kadar velilik sırrının hazinesinin bekçisi olan (Hz. Ali’ye) aittir. Ondan başka birinin kim olduğunu biliyorsan açıkla.]
610. H̄or u maḥzūl ibn-i Süfyānı gör ol kān-ı kerem
Öz ‘ādūsına kılup rah̄met nice virür emān
[Gör (ki) o cömertliğin kaynağı, değersiz ve perişan İbn-i Süfyan’ı, öz düşmanını bağışlayıp çokça aman verir.]
611. Andan artuḫ bir dahı ehl-i kerem kān-ı ‘atā
Tā-be-Ādem ḥāteme irince gelmedi inan
[Ondan başka bir daha cömertliğin ehli, ihsan kaynağı, Adem’den son peygambere kadar inan gelmedi.]
612. Aña itdügi ‘atāyı cümle-i insāndan
Hiç birine kılmamışdur ol kerīm ü müste‘ān
[O cömert ve kendisinden yardım beklenen (Cenab-ı Allah), ona verdiği ihsanı bütün insanlardan hiçbirine vermemiştir.]
613. Vāriş-i milk-i vilāyetdür emīn-i sırr-ı ḥaḫ
Evvel āḥır zāhir ü bāḥın odur şāhib-beyān
[Allah’ın sırrının güvenilirli, velilik mülkünün varisidir. Önce, sonra açık ve gizli beyan sahibi odur.]
614. İy Yemīnī böyle buyurmuş resūl-i zū'l-celāl
Bende-yi evlādum-içündür behişt-i cāvidān
[Ey Yemīnî, Celal sahibi Allah’ın resulü böyle buyurmuş, “Ebedi cennet, soyuma bağlı olanlar içindir.]

Faşl Der Vefāt-ı İmām ‘Alī Kerreme’llāhu Vechehu

[İmām Ali’nin (Allah kendisini aziz eylesin) vefatıyla ilgili bölüm]

(Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün)

615. Gel iy cāndan muḥibb-i āl ü evlād
Rivāyet böyle kılmış diñle üstād
[Ey üstat, Hz. Peygamber’in ailesi ve çocukları böyle nakletmiş, gel, dinle.]

616. Mu‘āvye bulıcağ ol dem emānı
‘Alīden kırtarıcağ başı cānı
[Muaviye o zaman amanı bulunca, Ali’den başını canını kırtarınca,]
617. Özin añdırmadı bir niçe müddet
Varuban Şāmda tırup itdi ‘uzlet
[Bir hayli zaman kendisini andırmadı. Giderek Şam’da köşesine çekildi.]
618. Hılāfet da‘visini eylemedi
İmāmam diyü halka söylemedi
[Halifelik iddiasında bulunmadı. Halka, “Ben imamım,” demedi.]
619. Varup girdi evine siñdi yatdı
Añılmadı biraz dem adı batdı
[Evine varıp girdi, saklandı, yattı. İsmi bir zaman yere battı, anılmadı.]
620. Biraz müddet geçince yine azdı
El altından yine bir bitı yazdı
[Biraz zaman geçince gene azdı. Gizlice yine bir mektup yazdı.]
621. Okudı yine Mervānı kıatına
Girü hem-nişin itdi şöhetine
[Mervan’ı yine makamına çağırđı. Yeniden beraber oturup kalkıp sohbet ettiler.]
622. Mu‘āvye yine bir gün didi Mervān
‘Alīden kīnümüz almağa dermān
[Gene bir gün Muaviye, “Mervan, Ali’den intikamımızı almaya çare,]
623. Ne vechile idelüm aña tedbīr
Ki dutmaz anı efsūnıla teşhīr
[Ne şekilde ona çare bulalım ki onu sihir ve büyü etkilemez.]
624. Kılıç dırbıyıla idemezüz kār
Muķābil olamaz hīç aña deyyār
[Kılıç darbesiyle tesir edemeyiz. Ona bir kimse hiçbir şekilde karşı çıkamaz.”]
625. Didi Mervān ki gel bir iş idelüm
Yoluñ şarpın kıoyup kıolay gidelüm
[Mervan dedi ki, “Gel bir iş edelim. Yolun güçlüğünü bırakıp kolayından gidelim.]

626. Anuñ atında Mülcem Oğlı hazır
İl altından vir altun aña vafir
[Mülcem Oğlu onun yanında bulunuyor. Ona el altından bolca altın ver.]
627. Dağı Rey begligini ‘ahd eyle
ızum dağı vireyim diyü söyle
[Hatta Rey ilinin başkanlığı için söz ver. Kızımı dahi vereyim, diye söyle.]
628. Ulu and iç mandur eyle peyman
‘Alyi ta ki ol öldüre san
[Büyük yeminler et ant içi inandır. Ta ki Ali’yi o kolayca öldürsün.]
629. Namzdan ğayrı vakt içinde hergiz
Anuñ atline yok çare bilürsüz
[Bilirsiniz namazdan başka hiçbir zaman, onun öldürülmesine çare yoktur.]
630. Namz içinde-yiken bula fırsat
alan demde irişmez aña udret
[Namaz kılariken fırsatını bulsun. Başka zaman ona güç yetmez.”]
631. Mu ‘vye işidicek bu kelamı
Bu söz ğönlünde yir itdi tamamı
[Muaviye bunları duyunca bu sözün tamamı ğönlünde yer etti.]
632. Zıra bilürdi kim şah-ı vilayet
Namzı şevıla ılurdu ğayet
[Çünkü bilirdi ki Hz. Ali namazı olduka şevkle kılardı.]
633. Tecellı içre ol evlad-ı dem
O denlü zev iderdi kim bu ‘alem
[O, demoğlu tecelli içinde o kadar zevk alrdı ki bu dnya,]
634. Oda yanarsa başdan başa cümle
Namzın bozmağa ılmazdı amle
[Baştanbaşa tamamı ateşte yansa da namazını bozmak için harekette bulunmazdı.]
635. İrişse cismine bi drlü yara
Namzın bozmağa olmazdı çare
[Bin trlü yara vücuduna erişse de namazını bozmaya sebep olmazdı.]
636. Hezaran ceyš-i dřmen olsa zahir
Namzın itmeyince cümle ır
[Binlerce dşman askeri ğörünse, namazını tamamen bitirmeyince,]

637. Dönüp bir yanına bakmazıdı şāh
Zehī sultān-ı ‘ālem kudretullāh
[Ne güzel ki âlemlerin sultanı Allah’ın kudreti Hz. Ali, dönüp de bir tarafa bakmazdı.]
638. Şunuñ gibi uluya ol münāfık
Yaman kaşd idüben ol nāra lāyık
[O münafık, şunun gibi bir uluya fena kast ederek o ateşe layık olan o münafık,]
639. Hemān ‘ahdile peymānını bozdı
O Mülcem Oğlına bir biti yazdı
[Hemen sözüyle yeminini bozdu. O Mülcem Oğlu’na bir mektup yazdı.]
640. Bitiyi bir inandığına virdi
Varuban mālınıñ damına girdi
[Mektubu bir güvendiğine verdi. Servetinin ambarına vararak girdi.]
641. İki himyān zeri gönderdi bile
Ki Mülcem Haydara bir mekr kıla
[İki heybe altınla gönderdi ki Mülcem, Haydar’a bir hile yapsın.]
642. Varıdı bir gişi katında gey hāş
Aña şāgird-idi mekr işde vesvās
[Makamında çok has bir kişi vardı. Hile işinde şeytan bile ona talebeydi.]
643. Dilinden hayr işitmemişdi ‘ālem
Eyü adıla añmazdı bir ādem
[Kâinat, dilinden hayır söz duymamıştı. Bir insan iyi bir adla onu anmazdı.]
644. O deñlü hīlekār u ehl-i mekkār
Bulınmazdı dağı ‘ālemde deyyār
[Kâinata bile o kadar düzenbaz ve hile ehlinde kimse bulunmazdı.]
645. Dīnin dünyā-yiçün kılmışıdı terk
Fesād u şerr-içün turmışıdı berk
[Dinini dünya için terk etmişti. Kötülük ve fenalık için sağlam durmuştu.]
646. Şıfātı ādem ü ma‘nīde şeytān
Yoğıdı zerrece kalbinde imān
[Görünüşte insan içyüzünde şeytan, kalbinde ufacık bir imanı yoktu.]
647. ‘Alīye düşmenidi ol hayāsuz
Yemezdi loğmasın buhl u riyāsuz
[O hayâsız Ali’ye düşmandı. Cimri ve ikiyüzlü, lokmasını yemezdi.]

648. Baḥīl ü nākes ü murdār u bed-kār
Şakī vü müdbir ü merdūd u bī-‘ār
[Cimri ve alçak ve pislik ve kötü işli, haydut ve talihsiz ve kovulmuş ve arsız,]
649. ‘Alīye bir dem olmazıdı kīnsüz
O yüzi қara bed-āyīn ü dīnsüz
[O yüzü kara geleneği kötü ve dinsiz, Ali’ye bir an olsun kinsiz durmazdı.]
650. İşi her dem fesād-ıdı şeb ü rüz
‘İnād-ıdı ne gelse diline söz
[İşi gece ve gündüz her an fesatlıktı. Diline ne söz gelirse gelsin dediğinden vazgeçmezdi.]
651. Kim aña dirleridi ‘Amr ibn ‘Āş
Revādur aña la‘net ide hep nās
[Ki ona Amr ibn As derlerdi. İnsanların ona sürekli lanet etmesi uygun düşer.]
652. O deñlü düşmen-idi ḥānedāna
Ḥased eylerdi ol şāḥ-ı cihāna
[Hz. Muhammed’in soyuna o kadar düşmandı. O, cihanın şahını çekemezdi.]
653. Muḥibb-i şāha virmezdi selāmı
İmāmuñ ğaybetidi her kelāmı
[Şah’ı sevenlere selam vermezdi. Her sözü imam hakkında dedikodu yapmaktı.]
654. İderdi ğaybetile şāha bühtān
O ḥuk ü ḥar meges bī-dīn ü İmān
[O domuz ve sinek gibi dinsiz ve imansız, Şah’a dedikodusuyla iftira atardı.]
655. Anuñ etbā‘ına āline la‘net
Daḥı cānına a‘māline la‘net
[Ona uyanlara, ailesine lanet olsun, canına, işlerine bile lanet (olsun).]
656. Muḥibbine yaḳīn dostına la‘net
Etine қanına postına la‘net
[Onun sevgisine yakın olanlara, dostlarına lanet (olsun), etine, kanına, derisine lanet (olsun).]
657. Aña mektūbı virdi didi ḥālın
Ne-yise söyledi bir bir maḳālın
[Ona mektubu verdi, durumunu söyledi. Sözü neyse tek tek söyledi.]

658. O mel'ün aldı ol mektübü tırdı
Tutup menzil varup Kūfeye irdi
[O lanetlenmiş, mektubu aldı, doğruldu. Yola koyulup Kufe'ye ulaşıp geldi.]
659. Hemān-dem atdan inüp konduğı dem
Ol ibn-i Mülceme şaldı bir ādem
[Attan inip durduğı an hemen o İbn-i Mülcem'e bir kişi yolladı.]
660. Kimidi Mülcem Oğlın diyem iy cān
Şaķī bed-baħt-ıdı ol nā-müsülmān
[Ey dost, Mülcem Oğlu kimdi söyleyeyim. O kâfir, haydut, kötü talihliydi.]
661. Ki 'Abdullāh bin Mülcem-idi adı
Anuñ aşlı-yıdı kavm-i Merādī
[Adı Abdullah bin Mülcemdi ki onun aslı Meradî kavmine aitti.]
662. Ğazāda atasın öldürdi Ğaydar
Yedi ayluğıdı daħı ol ebter
[O zürriyetsiz daha yedi aylıktı, Ğaydar savaşta babasını öldürdü.]
663. Anı şāh-ı vilāyet almışıdı
Evine bile dutagelmişıdı
[Evliyalar şahı onu almıştı. Evine birlikte gelmişlerdi.]
664. 'Ayāl idinüben besletmişıdı
Edeb öğredüben uşlatmışıdı
[Onu evlat edinerek besletmişti. Edep öğreterek terbiye etmişti.]
665. İmām-ı ma'şūmeynden evvel aşın
Virürdi aña aķıtmazdı yaşın
[Hasan ve Hüseyin'den önce yemeğini verirdi, onu aĝlatmazdı.]
666. Anuñ karnı tamām olmayıcaķ sir
Ta'āma şunmazıdı kimseden bir
[Onun karnı tamamen doymayınca kimseye bir yemek sunmazdı.]
667. O deñlü anı eylerdi ri'āyet
Eti vü tonı yirinde tamāmet
[Ona o kadar hürmet ederdi. Teni ve giysisi tamamen yerinde(idi).]
668. Yedi yaşına besleyüp irürdi
İmāmeynile bir üstāda virdi
[Yedi yaşına kadar besleyip eriştirdi. Hasan'la ve Hüseyin'le birlikte bir hocaya verdi.]

669. Oğutdurdı aña āyāt-ı Qur'ān
Görenler şanurdı anı insān
[Ona Kur'an ayetleri okutturdu. Onu görenler insan zannederdi.]
670. Ki bir mīr-i mu'azzam oğludur ol
Atı vü tonı ħarcluđı iñen bol
[Ki o atı ve giysisi, parası ile bol bir Hz. Ali'nin oğludur.]
671. Bilürdi ata gendüye 'Alīyi
Ne ihsānlar kıılır gör ol velīyi
[Ali'yi babası olarak görürdü. O veliyi gör (ki) ne iyilikler yapar.]
672. Anı āĥiret oğlı itmişidi
Ne 'izzetler-ile besletmişidi
[Onu manevi oğlu yapmıştı. Ne hürmetlerle besletmişti.]
673. Meger bir gün o merdūd ibn-i tuđyān
İmāmeyn-ile kıılurlardı seyrān
[Oysa bir gün o kovulmuş azgın oğlu, Hasan'la ve Hüseyin'le geziyorlardı.]
674. İmām-ı şāniye didi ol aĥmak
Ol İbn-i Mülcem ol mel'un-ı muıtlak
[O kesin olarak lanetlenmiş, o ahmak, o ibn-i Mülcem, Hz. Hasan'a dedi (ki):]
675. Senüñle ikimüz ayru eşelüm
Bu atlarumuzu bir dem kıoşalum
[“Seninle ikimiz atları yarıştıralım. Bu atlarımızı bir an yarıştıralım.]
676. Görelüm kıankısı gey yügrüg-imiş
Senüñ mi yoĥsa benim yegregimiş
[Hangisi çok hızlı koşuyormuş, senin mi yoksa benim mi daha iyiymiş, görelim.”]
677. N'ola diyüp imām anuñla eşdi
Biraz yir varuban ikisi kıoşdı
[İmam, “Ne olacak,” deyip onunla yarıştı. İkisi biraz gidip koştu.]
678. İmāmuñ atı geçdi anuñ atın
Kıakıyup Mülcem Oğlı bozdı zātın
[Onun atını imamın atı geçti. Mülcem Oğlu öfkelenip kendini bozdu.]
679. Elinde kıamçı varıdı ol ebter
O mel'un ol münāfık ol bed-aĥter
[O lanetlenmiş, o münafık, o kötü talihli, o zürriyetsiz(in) elinde kamçı vardı.]

680. O maħrūm-ı ebed bī-dīn ü ĩmān
O mürted ol muħıbb-i āl-i Süfyān
[O edep mahrumu dinsiz ve imansız, o İslam dininden dönmüş, o Süfyan'ın soyunu seven,]
681. O dīnin dünyeye şatan münāfık
O ĥaħkuñ la'neti ĥahrına lāyık
[O dinini dünyaya satan münafık, o Allah'ın lanetine ve eziyetine layık (kişi),]
682. ĩmāmuñ atını başına urdı
Ĥüseyn ol dem anı çün baħdı gördi
[İmamın atının başına vurdu. O an ona bakıp gördüğünde,]
683. Didi iy cāhil ebter atı urma
Ĥo gitsün yügrüğüñ öñine tırma
[“Ey cahil zürriyetsiz, ata vurma, koşan atın önünde durma, bırak gitsin,” dedi.]
684. Kimüñdür urduğıñ at iy ĥayāsuz
İy eylük bilmez ādem hey vefāsuz
[Ey iyilikbilmez, hey vefasız, ey hayâsız, vurduğun at kimindir?]
685. Resūl evlādınuñ ser-defterine
İmāmlar atasınuñ serverine
[Resul evladının en başındakine, imamların atasının ulusuna,]
686. Ĥıyāmet şāfi' i dīn serverinüñ
Gözi nūrı nebīler bihterinüñ
[Kıyamet günü şefaatchi olan din ulusunun, peygamberlerin en iyisinin göz nuru,]
687. Göñülden sevdüğüne Muşafānuñ
Yüregi yağı cānı Murtažānuñ
[Mustafa'nın gönülden sevdiğine, Murtaza'nın yüreğinin yağı, canı,]
688. 'Alī oğlına niçün 'unf idersin
Bunuñ gibi yaman yola gidersin
[Neden Ali'nin oğluna kaba davranıyorsun, bunun gibi kötü yola gidiyorsun.]
689. Günāhuñ añla istiğfār kılgıl
İmāmuñ öp elin şuçuñı bilgil
[Günahını anla ve tövbe et. Suçunu bil, imamın elini öp.]

690. İşidüp ibn-i Mülcem bu kelāmı
Dönüben eyledi derhem imāmı
[İbn-i Mülcem bu sözü duyup dönerek imama kaygılı olarak baktı.]
691. Didi niçün baña sen böyle dirsın
Bunuñ gibi edepsüzlik idersin
[“Neden bana böyle diyorsun, bunun gibi edepsizlik ediyorsun,” dedi.]
692. Ne ĥaddüñ var idersin beni derhem
‘Alīnūñ ulu oğlıyam mu ‘allem
[Ne haddin var da beni incitiyorsun! Ali’nin eğitilmiş büyük oğluyum.]
693. Ulusın derhem eyler mi ĥiç ādem
Bilürken siz dağı hem cümle ‘ālem
[Hem bütün kâinat hatta siz de bilirken insan ĥiç büyüğünü incitir mi?]
694. Uluya giçiden ‘izzet gerekdür
Söz alçağ eyleyüp ĥürmet gerekdür
[Büyüğe küçükten saygı gerekir. Sözü alçaktan söyleyip ĥürmet gerekir.]
695. Atañuz beni yig eyler ri ‘āyet
Beni artuğ sever sizden nihāyet
[Babanız bana büyük saygı gösterir. Nihayet beni sizden fazla sever.]
696. Zīrā ben ulu oğlıyam imāmuñ
Üründüst benem ĥāşılı ‘āmuñ
[Çünkü ben imamın büyük oğluyum. Sonuç olarak herkesin en seçkini benim.]
697. Çü ben sizden ulu olam bilürsiz
Sebeb nedür baña derhem kılırsız
[Çünkü bilirsiniz ben sizden büyüğüm. Beni incitirsiniz, sebebi nedir?]
698. Sizüñ mertebēñüz alçağ gerekdür
Uluya ĥürmet itmek yigirekdür
[Sizin mertebenizin düşük olması lazımdır. Uluya ĥürmet etmek daha uygundur.]
699. Niçe bunuñ gibi sözler o cāhil
Ol ‘ağlı bilisi ol fikri bātıł
[O cahil, o aklı şuurı, o düşüncesi boş kişi, bunun gibi nice sözler,]
700. O kaşd iden vaşiyi-i Muřafāya
O ĥançer zağmın uran Murtažāya
[O Mustafa’nın varisine kast eden, o Murtaza’ya ĥançer zehrini vuran,]

701. Yahūdīler itinden kötü murdār
O mülhidler emīri ehl-i zünnār
[Yahudilerin köpeğinden kötü pis, o dinsizlerin başı, Hristiyan ehli,]
702. O cāndan destgāri seg Yezīdūñ
Murādın virici kavm-i Merīdūñ
[O köpek Yezid'in candan yardımcısı, Merīd kavminin istediğini veren,]
703. Hezārān la'net ol merdūda her dem
Ki la'net itmeye ol ite muhkem
[O reddolunmuş binlerce lanet olsun ki o köpeğe sağlam lanet etmeye.]
704. Niçe bunuñ gibi sözler imāma
Kaçan kim söyledi ol nīk-nāma
[Ne zaman ki imama o hayırla anılan kişiye, bunun gibi nice sözler söyledi.]
705. İmām eydür degülsin bize kardaş
Neden olmak dilersin sen bize baş
[İmām dedi ki, "Bizim kardeşimiz değilsin, neden bizim başımız olmak istiyorsun?]
706. Benüm atam gāzāda atañı bil
Kesüpdür başını añla fikir kııl
[Bil ki benim babam savaşta senin babanın başını kesmiştir, anla, düşün.]
707. Seni besletdi vü eyletdi tīmār
Dirildüñ olmuşiken saht-ı bīmār
[Seni besletti ve eğitti. Çetin bir hastalığa yakalanmışken iyileştin."]
708. İşidince bu sözi ol vefāsuz
O şeytān fitnessi mel'ün hayāsuz
[O vefasız, o şeytan fitnessi lanetlenmiş hayâsız bu sözü duyunca,]
709. Hemāndem tutdı gönlinde yaman kīn
Kīn ehline kaçan rüzī ola dīn
[O anda gönlünde kuvvetli bir kin tuttu. Kin ehline ne zaman din nasip olur]
710. Bu söz üzre hemīşe fikr iderdi
'Alīnūñ kaşdına fırsat güderdi
[Bu söz üzerine sürekli düşünürdü. Ali'yi öldürmeye fırsat kollardı.]
711. Gönülde dutmuşıdı intikāmın
Ki şahı katl idüben ala kanın
[İntikamını kalbinden tutmuştu ki şahı öldürerek intikamını alsın.]

712. Bu k̄in üstine geldi ‘Amr ibn ‘Āş
Oğutdı Mülcemüñ Oğlın o ḥannās
[Amr ibn As bu kin üstüne geldi. O şeytan, Mülcem’in oğlunu çağırttı.]
713. Gelicek eyledi cānıla rağbet
Ayağ üstine ṭurup kıldı ‘izzet
[Gelince candan karşıladı. Ayağa kalkıp hürmet etti.]
714. Ḳodı hemyānları pūr-zer öñine
Virüp mektūbı ‘arz itdi şoñına
[Altınla dolu büyük keseyi önünde koydu. Sonra mektubu verip sundu.]
715. Ne-yise söyledi sözini pinhān
Oğudı ol daḥı mektūbı yeksān
[Neyse sözünü gizlice söyledi. O bile mektubu birlikte okudu.]
716. Dimiş mektūb içinde bu kelāmı
Sen ibn-i Mülceme itdük selāmı
[Bu sözü mektubun içinde demiş ki: “Sen ibn-i Mülcem’e selam ettik.]
717. Ḳabūl eyle dimiş benüm selāmum
Alasın ‘Amr bin ‘Āşdan kelāmum
[Benim selamımı kabul et, Amr ibn As’dan mektubumu alasin,” demiş.]
718. Benüm ‘ahdüme kılursañ vefāyı
Giderseñ aramızdan bu cefāyı
[“Benim sözümü yerine getirirsen, aramızdan bu cefayı giderirsen,]
719. ‘Alīyi fırsat-ıla öldürürseñ
Ġamum yirine şādī ṭoldurursañ
[Ali’yi fırsat bulup öldürürsen, derdimin yerini sevinçle doldurursan,]
720. Seni Rey begliğine irgüreyüm
Ḳızum cümle cihānıla vireyüm
[Seni Rey başkanlığına getireyim. Kızımı bütün dünya ile vereyim.”]
721. Ḳaçan oğudı bu mektūbı ol it
Ne kıldı şerḥ ideyüm saña işit
[O köpek ne zaman ki bu mektubu okudu, dinle ne yaptı sana açıklayayım.]
722. Didi gey şād oluban ol arada
Teg irgürsün beni işbu murāda
[Orada çok mutlu olarak, “Yeter ki beni bu isteğime eriştirsin,” dedi.]

723. İdeyüm fitne vü ālile tedbīr
‘Alīden ğayrı evlādını bir bir
[“Ali’den başka çocuklarını tek tek fitne ve hile kullanarak önlem alayım.]
724. Ɛolay geldükçe el virdükçe fırsat
Keseyin başların eylemeyüp fevt
[Fırsat oldukça, kolay geldikçe kaçırmayıp başlarını keseyim.]
725. Benüm daħı ‘Alīye gey kīnüm var
Atamı öldürüp itmiş beni zār
[Benim bile Ali’ye çok kinim var. Babamı öldürüp beni ağlattı.]
726. Yürü görünme sen bu aradan git
Varuban İbn-i Süfyāna ğaber it
[Sen buradan yürü görünme, git. İbn-i Süfyan’a giderek haber ver.]
727. Ben anı fırsatıla öldürürven
İşüñ ne olduğunu bildürürven
[Ben onu bir fırsat bularak öldürürüm. İşin sonucunu bildiririm.”]
728. İdüp ‘Amr-ıla ‘ahdi anda muħkem
O mel‘ün ol münāfık ibn-i Mülcem
[O lanetlenmiş, o münafık ibn-i Mülcem, o esnada Amr ile sözü kesinleştirip,]
729. O zālīm gitdi bu fırsat gözetdi
‘Alīnün eylügen cümle unutdı
[O zalim gitti, bu da fırsat kollamaya başladı. Ali’nin iyiliğini tamamen unuttu.]
730. İrişmişdi otuz yıla ğilāfet
Emīrū’l-mü’minīn beş yıl imāmet
[Halifelik otuz yıla erişmişti. Müminlerin emiri beş yıl halifelik (yapmıştı).]
731. Ɛalīfe oldı ol şāh-ı vilāyet
Ki andan şākiridi her vilāyet
[O velilerin şahı halife olduğundan her vilayet ondan çok memnundu.]
732. İricek āħıra vaķtün zamānı
Her insān terk ider işbu mekānı
[Vakti zaman sona gelince her insan bu mekânı terk eder.]
733. Meger bir ğün emīr-i şāh-ı merdān
Namāz-ı şubħı kılırdı o sultān
[Oysa bir ğün Hz. Ali, o sultan, sabah namazını kılıyordu.]

734. Varıdı Kūfede bir ulu cāmi‘
Anuñ içinde ol cem‘-i mecāmi‘
[Kufe’de bir büyük cami vardı. Onun içinde o insan topluluğu.]
735. Resülün hicretinden çihl ü yek sāl
Tamām geçmişidi olduĝda bu hāl
[Bu durum olduĝunda Resul’ün hicretinden kırk bir sene geçmişti.]
736. Şıyām ayınuñ on üçüncisinde
Namāz kılırdı mihrābuñ öñinde
[Ramazan ayının on üçünde, mihrabın önünde namaz kılıyordu.]
737. Ol İbn-i Mülcem ol murdar-ı mel‘ün
Önerdi şāhı ol merdūd u maĝbūn
[O reddolunmuş ve şaşırmiş o pis lanetli o ibn-i Mülcem, şahın önüne geçti.]
738. Varup ҡoltuĝı altında nihānī
Urur hañçerle ol şāh-ı cihānı
[Koltuĝunun altında gizlemiş olarak gidip, o dünya padişahını hañçerler.]
739. Çekince hañçeri dutmadı ҡolı
Düşüben ditredi büküldi beli
[Hañçeri çekince kolu tutmadı. Titredi, düşerek beli büküldü.]
740. Elinden şıçradı hañçer yabāna
Ziyāde zaħm irüp şāh-ı cihāna
[Hañçer elinden etrafa fırladı. Cihanın şahına fazlasıyla zehir erişti.]
741. Didi feryād iyā şāh-ı vilāyet
Meded irgür günāh itdüm be-ĝāyet
[Feryad ederek, “Ey velilerin şahı, medet eyle, son derece günah işledim,” dedi.]
742. Namāzın bozmadı ol şīr-i yezdān
Dönüp baķmadı ol sultān-ı merdān
[O Allah’ın aslanı, o mertlerin sultanı namazını bozmadı, dönüp bakmadı.]
743. Tamām idüp namāzı didi ol şāh
‘İvaż bu midur itdün bize güm-rāh
[O şah, namazını bitirip, “Karşılığı bu mudur, bize hainlik ettin,” dedi]
744. Yüri tiz şol haşīrūñ ardına gir
Saña ҡurtulmaĝa ayruķ ne tedbīr
[“Çabuk git şu hasırın içine gir. Sana kurtulmaktan başka ne çare.]

745. Hüseynile Hasan şimdi geliser
Seni anlar dutuban öldüriser
[Hüseyin’le Hasan şimdi gelecek, onlar senin tutarak öldürecek.]
746. İmāmeyn seni bunda bulmasunlar
Ben ölmedin seni öldürmesünler
[Hasan’la Hüseyin seni burada görmesinler. Ben ölmedim, seni öldürmesinler.”]
747. Hemān ol nā-bekār o ibn-i bed-kār
Şarındı bir haşîre ol günahkār
[O uğursuz o fena işler yapanın oğlu, o günahkâr hemen bir hasıra sarındı.]
748. İmāmeyn evde gördiler ki ol şāh
İrişdi vaqt-i kuşluk gelmez ol māh
[Hasan’la Hüseyin evde gördüler ki o şah, o ay, kuşluk vakti eriştiği halde gelmemiş.]
749. Segirdüp ikisi mescide irdi
Bağup evvel Hasan çün şāhı gördi
[İkisi giderek mescide vardılar. Hasan önceden bakınca şahı gördü.]
750. Oturur gördi ol şāh-ı cihānı
Revān olmuş akar toprağa kanı
[O cihanın şahını toprağa kanı akmış, oturur olarak gördü.]
751. Bağuban çevreye bir dem göz urdı
Dürülmüş bir haşîr tururdu gördi
[Etrafa bakarak bir an göz gezdirdi. Gördü ki sarılmış bir hasır duruyordu.]
752. Velîkin ol haşîr ditredi gāyet
Ki ol mel’unda kalmamışdı tākāt
[Lakin o hasır, o lanetlenmişste hal kalmadığı için oldukça titremişti.]
753. Hemān bildi Hasan şāha bu zaḥmı
Uran anuñ içinde bildi fehmi
[Hasan, şaha bu zehri vuranın onun içinde olduğunu hemen anladı.]
754. Revān vardı haşîri çekdi düşdi
O mel’unuñ yaqasından yapışdı
[Hızlıca gitti, hasırını çekti, düşürdü. O melunun yakasına yapıştı.]

755. Çeküp kaldırdı çün ol nâ-bekârı
O kâfir inledi vü kıldı zârî
[O uğursuzu çekip kaldırınca o kafir inledi ve ağlayıp sızladı.]
756. Didi toğru di şâhı sen mi urduñ
‘İvâz bu mı ol eyelükler ki gördüñ
[Doğru söyle şahı sen mi vurdun, karşılığı bu mu ki o kadar iyilikler gördün.]
757. Emân didi imâma ibn-i Mülcem
‘Alî ol dem imâma didi epsem
[İbn-i Mülcem Hasan’a, “Aman”, dedi. Ali o anda Hasan’a, “Ses çıkarma,” dedi.]
758. Dağı ben ölmedüm çün tururam sağ
Anı öldürüp urmân cânına tãğ
[“Ben daha ölmedim, sağ olduğum için onu öldürüp canına yara açmayın.]
759. Kaçan ben kabz olam sizüñ-durur hağ
Ben ölmezsem ol ölmez añla muñlađ
[Ne zaman ki ben ölürsem hak sizindir. Kesin olarak anla ki ben ölmezsem o ölmez.]
760. İrişdürüñ baña bir pâre şerbet
Size hem kılayum bir dem vaşiyet
[Bana bir parça şerbet getirin, hem size bir vakit vasiyet edeyim.]
761. Ki baña muntazırdur nür-ı âlem
Muhammed Muştafâ ferzend-i âdem
[Ki âlemlerin nuru insanoğlu Muhammed Mustafa beni gözlemektedir.]
762. Benüm incitme hizmetkârum epsem
Koyup te’hîr idüñ işi biraz dem
[Benim hizmetkârımı incitme. Sessiz olup işi biraz daha erteleyin.”]
763. İmâmlar işidicek işbu sözi
İkisinüñ yaşıla tıldı gözi
[Hasan’la Hüseyin bu sözü işitince ikisinin gözleri yaşla doldu.]
764. Didiler hayf evlâd-ı Muhammed
Ayağda kalısardur âl-i Ağmed
[“Heyhat, Muhammed’in ailesi, Ahmed’in soyu ayakta kalacaktır,” dediler.]

765. Sen aradan giderseñ gey muşîbet
Ola evlâda mesken nâr-ı hasret
[“Sen buradan gidersen soyumuza çokça bela, hasret ateşi mesken olsun.]
766. Kıyâmet kopa evlâd arasında
Ki başlar çıka yürek yarasında
[Evlat arasında kıyamet kopsun ki yürek yarasında başlar çıksın.]
767. Münâfıklar işidüp olalar şâd
Muhibbler arasında kopa feryâd
[Münafıklar duyup sevinsinler. Sevenleri arasında feryat kopsun.]
768. ‘Adūsı Muştafânuñ olısar fâş
‘Alî düşmenleri kaldurısar baş
[Mustafa’nın düşmanı ortaya çıkacak. Ali düşmanları baş kaldıracak.”]
769. Hâsen böyle diriken geldi şerbet
Eline aldı ol kân-ı mürüvvet
[Hasan bunları söylerken şerbet geldi. O cömertliğin madeni eline aldı.]
770. O mel’ûnı turur karşıda gördi
Kadeh toptolu şerbet şunıvirdi
[O melunun karşıda durduğunu gördü. Dopdolu şerbet kadehini sundu.]
771. Didi İbn-i Mülcem berü gelgil
Elümden şerbeti gel berü algıl
[“İbn-i Mülcem bu tarafa gel, gel buraya elimden şerbeti al,” dedi.]
772. İçüp kangıl şakın korqma kayırma
Bayılma hüşı gendüñden ayırma
[“İçip doy, sakın korkma çekinme. Aklını başından ayırma, bayılma.”]
773. Revân şâhuñ elinden şundı aldı
Velîkin içmedi dem-beste kaldı
[Hızlıca şahın elinden, elini uzatıp aldı. Lakin içmedi, nefessiz kaldı.]
774. İçinde şandı kim ağusı vardur
Anı içmedi didi kim hazerdür
[İçinde zehir olduğunu sandı. Onu içmedi, “Bu sakınılacak şeydir,” dedi.]
775. Hâsen gördi çün anuñ ihtirâzın
Hemân haykırdı yeñemedi özin
[Hasan onun çekindiğini görünce kendini tutamadı, hemen haykırdı.]

776. Segirdüp vardı kılıcın getürdi
Kaçan kim mescidüñ içine girdi
[Koşup vardı, kılıcını getirdi. Ne zaman ki mescidin içine girdi.]
777. Didi ceddüm Muḥammed Muştafānuñ
Ḥaқиçün hem ‘Aliyy-i Murtaẓānuñ
[“Dedem Muhammed Mustafa’nın hem Ali el-Murtaza’nın hakkı için,]
778. Daḥı ‘arş-ı mu‘allānuñ ḥaқиçün
‘Azīmu’llāhu a‘lānuñ ḥaқиçün
[Yüce arşın dahi hakkı için, yüceler yücesi olan Cenabı Allah’ın hakkı için,]
779. Bu mel‘ünü iderven iki pāre
Ḥudā yaqsun bunuñ cānını nāra
[Bu melunu iki parça ederim. Allah bunu canını ateşte yaksın.”]
780. Hemān çekdi kılıç üstine irdi
O dem kim ibn-i Mülcem anı gördi
[Hemen kılıcını çekti, üstüne yürüdü. O anda ibn-i Mülcem onu gördü.]
781. Segirdüp ardına dolandı şāhuñ
Yine gör mürvetin o yüzi māhuñ
[Koşup şahın arkasına geçti. O ay yüzlünün gene insaniyetini gör.]
782. Didi öldürme bunu yā Ḥasen sen
Ki daḥı diriyem uş ölmedim ben
[“Ya Hasan sen bunu öldürme ki işte ölmedim daha diriyim,” dedi.]
783. Didi andum şımazvan yā ata bil
Ne zecre lāyıķ-ısam anı kılgıl
[“Ey baba, bil ki yeminimi bozmam, ne cezaya layıksam onu ver,” dedi.]
784. Hemāñ ardınca tōlandı vü irdi
O kaçup bir direk ardına vardı
[Hemen arkasından dolandı ve gitti. O kaçıp bir direk arkasına vardı.]
785. Dolandurdi yedi kez ol sütünü
Kōlay getürmedi kim çala anı
[O sütünü yedi kere dolandırdı. Onu yere yıkması kolay olmadı.]
786. Diregi çaldı bile iki bölđi
O mel‘ün bile iki pāre oldı
[Direğe vurmasıyla birlikte ikiye bölđü. O melunla beraber iki parça oldu.]

787. Girüp koltuğına řāh-ı Ĥudānuñ
Dutup kolin vaşıyy-i Muřtafānuñ
[Allah'ın řāhının koltuğuna girip, Mustafa'nın vasisinin kolunu tutup,]
788. Getürdiler evine ol velīyi
Gelüben gördi ařhāblar 'Alīyi
[O veliyi evine getirdiler. Ashablar gelerek Ali'yi gördü.]
789. Biraz gün yarası açdı imāmuñ
Yigirmi bir günü māh-ı řıyāmuñ
[İmamın birkaç gün yarası aktı. Ramazan ayının yirmi birinci günü.]
790. Vaşıyyet kıldı evlādına evvel
Beyān eyleyeyüm degül muşavvel
[Öncelikle çocuklarına vasiyet etti. Sürekli değildir, açıklayayım.]
791. Kılurlar bir niçe dürlü rivāyet
Velīkin cümleden bu evzāh āyet
[Birçok çeşit rivayet ederler. Lakin bu hepsinden daha açık bir delildir.]
792. İmām Mūsī Rızā naql eylemiřdür
Kerāmet-nāme içre söylemişdür
[İmam Musa Rıza nakletmiştir. Kerāmet-nāme içinde söylemiştir.]
793. Buyurdı ol gün ol mīr-i mu'azzam
Emīrū'l-mü'minīn řāh-ı muřaddem
[O gün o uluların sultanı müminlerin emiri önde gelenlerin řāhı buyurdu.]
794. Beķāya rışlet iderven bu gice
Resül yanına giderven bu gice
[“Bu gece sonsuzluğa göç edeceğim. Bu gece Resul'ün yanına gideceğim.”]

Kerāmet-i Ez Nümüden-i Ĥazret-i 'Alī
(Ĥazret-i Ali'nin Keramet Göstermesi Hakkındadır.)

(Mefāilün/Mefāilün/Feülün)

795. Seşer vaştinde bir pīr ire nāgāh
Yidüp bir deveyi tutup gele rāh
[“Seher vaktinde bir ihtiyar ansızın gelecek. Bir deveyi tutup çekerek yoldan gelecek.”]

796. Kefen getüriser hem baña tábüt
Ne dirse yā Ḥasen anuñ sözün tüt
[Bana kefen hem de tabut getirecek. Ya Hasan, ne derse onun sözünü yerine getir.]
797. Beni ol ala gide söylemeñ siz
O pîr-ile gelecti eylemeñ siz
[O beni alıp gittiğinde siz konuşmayın. Siz o ihtiyarla birlikte gelmeyin.]
798. Şaķınuñ ađlamañ feryād kılmañ
Beni siz girye-yile yād kılmañ
[Ağlamayın feryad kılmayın, sakının. Siz beni gözyaşları ile anmayın.”]
799. Bu söz üstine ol sultān-ı ‘ālem
Beķāya rıhlet itdi cān-ı ‘ālem
[O ālemlerin sultanı, ālemlerin canı, bu sözünden sonra sonsuzluğa göç etti.]
800. Bu fānī külhenüñ terkini urdı
Beķā gülzārı içre bākī tırdı
[Bu geçici dünyayı terk etti. Sonsuz gül bahçesi içinde ebediyyen kaldı.]
801. Yigirmi bir gicesinde şıyāmuñ
Vefātı iricek gerçek imāmuñ
[Ramazan’ın yirmi birinci gecesinde gerçek imam vefat edince,]
802. Seher vaķtı iricek geldi bir pîr
Şalavāt vir diyeyüm n’oldı bir bir
[Bir ihtiyar, seher vakti olunca geldi. Salavat getir, ne olduğunu tek tek söyleyeyim.]
803. Deveyi ķodı vü viridi selāmı
Dağı eylemedi hergiz kelāmı
[Deveyi bıraktı ve selamını verdi. Hiç kimse söz dahi söylemedi.]
804. Götürdi ĥazret-i şāhı yerinden
Ziyā virürdi nūr alnı derinden
[Hazret-i şāhı yerinden götürdü. Alnı, terinden nur ışıkları saçardı.]
805. Kefen şardı koyup tábüta tırdı
Deve arķasına ķaldurup urdı
[Kefeni sarıp tabuta koydu. Kaldırıp devenin arkasına koydu.]

806. Niķābı varıdı yüzinde anuñ
Aluben gitdi cismin Murtażānuñ
[Onun yüzünde peçesi vardı. Ali'nin bedenini alarak gitti.]
807. Devesin yitdi gitdi dutdı rāhı
Çün alup gitdi ol zıll-i ilāhı
[Devesini çekip yola çıkıp gitti. O Allah'ın gölgesini alıp gittiği için,]
808. Hüseyn aydur iy kardaş işbu ādem
Atamuz aldı kanda gitdi bu dem
[Hüseyn dedi ki, "Kardeş bu insan, şu anda babamızı aldı nereye götürdü,]
809. Görelüm kanda defn eyler bunı biz
Segirdüp ikisi erişdiler tīz
[Nereye defnedecek bunu biz görelim." İkisi koşarak çabucak yetiştiler.]
810. Didiler kanda defn itseñ gerekdür
İmāmuñ cismini n'itseñ gerekdür
["İmamın bedenini ne yapacaksın, nereye defnedeceksin," dediler.]
811. Haber virgil bize iy pīr-i hikmet
Bize hem söyle kimsin it mürüvvet
["Ey bilgeliğin piri, bize haber ver. Hem cömertlik et, bize söyle, kimsin."]
812. Hemān ol dem niķābın pīr giderdi
Yüzünüñ nūrı rüşen şu'le virdi
[İhtiyar hemen o anda peçesini çıkardı. Yüzünün nuru pasparlak ışık yaydı.]
813. Nazar kıldı imāmlar gördiler şāh
Yine gend'üzidür zī kudretu'llāh
[Hasan'la Hüseyn bakıp şahı gördüler. Ne hoş bir Allah'ın kudretidir ki yine kendisidir.]
814. Emīrū'l-mü'minīn şāh-ı vilāyet
Götüren cismin ol 'ayn-ı hidāyet
[Müminlerin emiri, velilerin şahı, bedenini götüren o doğru yolun kaynağı,]
815. Hemān gendüsidür gayrı degüldür
Ezelki cismidür ayrı degüldür
[Hiç şüphesiz ki kendisidir, başkası değildir. Önceki bedenidir, farklı değildir.]
816. Didi i iki gözlerüm çerāğı
Ki cennet içre bulmışsız turağı
["Ey iki gözümün ışığı ki durağı cennetin içinde bulmuşuz," dedi.]

817. Cihānda dirilük bu veche dirlik
Gide keşret mu‘ayyen ola birlik
[“Cihanda dirilik bu yola hayat, çokluk gitsin birlik belli olsun.]
818. Ki gendü meyyitüñüz götüresiz
Fenādan bākī mülke yitüresiz
[Ki kendi cenazenizi götürün, dünyadan sonsuz diyara kavuşturun.”]
819. Bu sözi söyleriken oldı ğāyib
Devesi gendüsi zihī ‘acāyib
[Bu sözleri söylerken ne hoş bir tuhafıktır ki devesiyle kendisi gayb âlemine erişti.]
820. İmāmlar döndi geldi evlerine
Çamu sâkin olup irdi yerine
[Hasan’la Hüseyin evlerine döndü, geldi. Herkes sakinleşip evine geldi.]
821. Fiğān u āh u zārī kıldı evlād
Muḥammed āli içre kopdı feryād
[Çocukları inleyip ah ve feryat etti. Muhammed’in soyu içinde feryad koptu.]
822. Didiler üç kez evlāduñ kıyāmet
Çopupdur arasında ol ‘alāmet
[O alamet üç defa Hz. Peygamber’in ailesi içinde karışıklık meydana getirdi, dediler.]
823. Biri oldur ḥazret-i mäh-ı münevver
Muḥammed Muştafā ol nūr-ı enver
[Biri odur ki Hz. Muhammed, o en parlak nur Muhammed Mustafa,]
824. Beḳāya rıḥlet idüp gıtdügi çağ
Bile zārī kılırdı taşla tağ
[Sonsuzluğa göç etip gittiği zaman taşla dağ bile ağlayıp sızlardı.]
825. Ğarīb ḳaldı kamu aşḫāb u evlād
Çopup aşḫāb u āl içinde feryād
[Ashabi ve soyu içinde feryad kopup bütün ashabi ve ailesi kimsesiz kaldı.]
826. İkinci ol ki naql itdükde Ḥaydar
Yetīm ḳaldı Muḥammed āli yekser
[İkincisi o ki Haydar öldüğünde Muhammed’in soyu tamamen yetim kaldı.]

827. Üçinci ol ki deşt-i Kerbelâda
Hüseyni katl idicek ol arada
[Üçüncüsü o ki Kerbela çölünde, orada Hüseyin'i öldürünce,]
828. Esîr olduğda hep ehl-i 'ayâli
'Alî oğlu kâmusı Aḥmed âli
[Hz. Ali oğlu Hz. Ahmed'in ailesi hep esir olunca,]
829. İrişdi âl ü evlâda musîbet
Dirîğa ḥâsret ü derdile fûrkat
[Çoluk çocuğa uğursuzluk erişti, hasret, dert ve ayrılık erişti, yazık!]
830. Bu üç günde olan vech-i kıyâmet
Görinmedi ol efgân ol 'alâmet
[Bu üç günde olan kıyamet sebebi o feryat o alamet görünmedi.]
831. O dem kim bâtın oldı şâh-ı merdân
Ḥurûc eyledi ol gün âl-i Mervân
[O zaman ki şah-ı merdan gizlendi, o gün Mervan'ın soyu ortaya çıktı.]
832. Şehîd eylediler anı serâser
Kılıp etbâ'ını ḥâke berâber
[Ona uyanları toprakla bir edip baştanbaşa şehit ettiler.]
833. Muḥibb-i âle irdi dürlü zaḥmet
Sezâvâr oldı Mervânîye la'net
[Ehl-i beyti sevenlere çeşitli sıkıntılar ulaştı. Mervan'ın soyuna lanet etmek münasıptir.]
834. Nice zâlimdür ol câhil muḥannet
Ki kılmaz ibn-i Süfyânîye miḥnet
[O cahil kalleş ne kadar zalimdir ki İbn-i Süfyan'ın soyuna sıkıntı çıkarmaz.]
835. Dirîgâ dutdı Mervânî cihânı
Hüseynîler aqıdur yaş u kanı
[Eyvahlar olsun, Mervan'ın soyu cihanı kuşattı. Hüseyin yandaşları yaş ve kan döküyor.]
836. Olup Süfyâna tâbi' ḥalk-ı 'âlem
Muḥammed ğayretin çekmez bir âdem
[Dünyadaki herkes Süfyan'a uyup bir insan da Muhammed için çabalamaz.]

837. İderler āl ü evlādı haķāret
Cihān şerrile olmışdur katāret
[Hz. Peygamber'in soyuna ve ailesine hakaret ediyorlar. Kāinat kötülükle katre olmuştur.]
838. Meger Mehdī-yi devrān ola zāhir
Cihānı dutdı hep Deccāl-i kāfir
[Oysaki zamanın Mehdisi ortaya çıktı, kāfir Deccal kāinatı kuşattı.]
839. Meger andan ola bu derde çāre
O merhem olmasa oñmaz bu yara
[Meğer bu derdin çaresi ondadır. O deva olmasa bu yara kapanmaz.]
840. Bu dünyā mü' mine oldı çü zindān
Ĥadīşinde buyurdı nūr-ı rahmān
[Bu dünya mümine çünkü zindan oldu. Allah'ın nuru hadisinde buyurdu.]
841. Göñül viren buña nādān u ġāfil
Nicesi tekye eyler buña 'āķıl
[Buna alçakça ve gafilce gönül verenler nasıl buna akılları dayanır.]
842. O kim kıalmaya bāķī Muştafāya
Nicesi iresin andan şafāya
[O ki Mustafa'ya kalıcı olmasın, ondan nasıl sefaya eresin.]
843. Tamāmet altmış üç yıl şāh-ı merdān
Cihānda 'ömr sürüp oldı pinhān
[Mertlerin şahı tamamen altmış üç yıl dünyada yaşayıp gizlendi.]
844. İmām-ı şāniye degdi ĥilāfet
Ĥalīfe oluban itdi imāmet
[Hz. Hasan'a halifelik geldi. Halife olarak imamlık etti.]
845. Çü gördi dürlü fitne oldı zāhir
Ĥilāfetden ferāġat itdi āķır
[Çeşitli fitnelerin çıktığını görünce halielikten sonunda vazgeçti.]
846. Beş aydan soñra 'azl itdi özini
Ba'īd itdi ol işden gendüzini
[Beş aydan sonra kendini azil etti. O işten kendisini uzaklaştırdı.]
847. Mu'āvye ol münāfık fitnesi bol
Şehīd itdi imāmı zehrile ol
[O münafık fitnesi çok Muaviye o imamı zehirleyerek şehit etti.]

848. Hılāfet da‘vī idüp āl-i Mervān
Oluban ibtidāsı ibn-i Süfyān
[Mervan’ın soyu İbn-i Süfyan ilki olarak halifelik iddiasında bulunup,]
849. Mu‘āvyeye idüben kaçd-ı hılāfet
Kılup da‘vā-yı erkān-ı imāmet
[Muaviye hafilelik isteğinde bulunarak halifelik esaslarını iddia ederek,]
850. ‘Alī düşmenlerin katına dirdi
Kılıçdan geçürüp aşhābı kırdı
[Ali düşmanlarını makamına topladı. Ashabı kılıçtan geçirip öldürdü.]
851. Kāmusın ālile dutdı getürdi
İl altından ulular boynın urdı
[Hepsini hileyle tutup getirdi. Gizlice uluların boynunu vurdu.]
852. Yigirmi yıl tamāmet ibn-i Süfyān
Halīfe oldu zulmile ol tuğyān
[İbn-i Süfyan o azgın, tamamen yirmi yıl zulümle halifelik yaptı.]
853. Yerini virüben oğlına gitdi
İşidüp cümle mü’min la‘net itdi
[Yerini oğluna vererek gitti. Bütün müminler duyup lanet etti.]

**Der Beyān-ı Ahvāl-i Rāhib Ki Dīden İbn-i Mülcem Ve Vākı‘a-i Hāl
(Rahib’in İbn-i Mülcem’i ve Onun Başına Gelenleri Görmesiyle İlgili Hallerin
Beyanıdır.)**

(Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün)

854. Vefâtından imāmuñ niçe devrān
Geçecek şöñra diñle iy müsülmān
[Ey Müslüman dinle, imamın vefatından sonra hayli zaman geçince,]
855. Yaķın var-ıdı bir er ol zamānda
Ebü'l-kāsım-ıdı adı lisānda
[O zamanda sağlam bir yiğit vardı. Lisanda adı Ebü'l-Kasımdı.]
856. İñen zāhid eridi ehl-i tã‘at
Gice gündüz işi haķķa ‘ibādet
[İbadet ehlinden oldukça dindar bir askerdi. İşı gece gündüz Allah’a ibadet(ti).]

857. İmām-ı Rükñ ‘ed-dīn andan rivāyet
İşidenlere eylemiş hikāyet
[İmam-ı Rükneddin, ondan rivayet dinleyenlere anlatmış.]
858. Dimiş kim Ka‘be öñinde тұurdum
Maķām-ı İbrāhīm ķatında gördüm
[Demiş ki, Kābe önünde duruyordum. İbrahim makamının önünde gördüm.]
859. Derilmiş bir araya çokluk ādem
Şanayduñ anda gelmiş cümle ‘ālem
[Çok fazla insan bir araya toplanmış. Bütün ālem oraya gelmiş sanarsın.]
860. O cem‘iyyet içine ben de vardum
Kaķan kim anlaruñ ķatına irdüm
[O topluluk içinde ben de vardım. Ne zaman ki onların yanına gittim.]
861. Baķup gördüm ki bir rāhib oturmuş
Şehādet lafzını dile getürmüş
[Bakıp gördüm ki bir rahip oturuyor, şehadet sözünü söylüyor.]
862. Varuban ķatına virdüm selāmı
Bunuñla eyledüm bir dem kelāmı
[Yanına giderek selam verdim. Bir an sözü bununla yaptım.]
863. Velīkin gey ķatı āğlardı ol pīr
Didüm hālūñi eyle bize taķrīr
[Lakin o ihtiyar çok aşırı derecede āğlıyordu. Halini bize anlat, dedim.]
864. Ne yirdensin maķāmuñ ķanda söyle
Kim āğlarsın ķatı derdile böyle
[Hangi yerdensin, makamın nerede, söyle ki böyle dertle çok āğlıyorsun.]
865. Didi ol pīr işit hālūmi insān
Benüm yirüm kenār-ı baķr-i ‘Ummān
[O ihtiyar, “İnsan halimi duy ki benim yerim Umman denizinin kenarıdır.]
866. Yapılmış anda bir deyr-i mu‘azzam
Maķāmum anda-yıdı bilgil aķdem
[Orada bir büyük kilise yapılmış. Bil ki önceden makamım oradaydı.]
867. O deyr içinde yetmiş iki ruhbān
‘İbādet eylemişdük niķe devrān
[O kilise içinde yetmiş iki rahiple oldukça zaman ibadet etmiştik.]

868. Kamusınuñ benidüm pīšvāsı
 ‘İsānuñ kavli üzre reh-nümāsı
 [Hepsinin önderi, İsa’nın sözü üzerine rehberleri bendim.]
869. İrişdi göñlüme bir gün melālet
 Bile yanumda ruhbānlar tamāmet
 [Bir gün bütün rahiblerle birlikte yanımdayken gönlüme sıkıntı girdi.]
870. Hemān-dem şavma‘amdan taşra çıkdum
 Oturdum bir yere deryāya baqdum
 [O anda hücremden dışarı çıktım. Bir yere oturdum, denize baktım.]
871. Anı gördüm havādan bir kuş indi
 Yanumda geldi bir taş üzre kondı
 [Onu gördüm, havadan bir kuş indi. Yanıma geldi, bir taşın üstüne kondu.]
872. Başı kerkese beñzer cismi kuzgun
 Ġazanfer pençelü bakışı azgun
 [Arslan pençeli bakışı azgın, gövdesi karga, başı akbabaya benziyordu.]
873. Bir ādem çeyregin kuşdı vü uçdı
 Havāya kalķup ol deryāyı geçdi
 [Bir insanın çeyreğini kustu ve uçtu. Havalanıp o denizi geçti.]
874. Gelüp ol araya kuş yine yitdi
 Yine bir çeyregi kuşdı vü gitdi
 [Kuş yine gelip o bölgeye erişti. Yine bir çeyreğini kustu ve gitti.]
875. Gelüp bir dahı kuşdı itdi pervāz
 ‘Aceb sırdur bu sır iy şāhib-i rāz
 [Bir daha uçtu, gelip kustu. Ey sırların sahibi, bu sır acayip bir sırdır.]
876. Biraz seyr eyledi kuş yine geldi
 İşit ol kuş yine ol dem ne kıldı
 [Kuş biraz gezindi, yine geldi. O kuş yine o an ne yaptı, dinle.]
877. Yine bir dahı çeyrek kuşdı iy yār
 Bu kudretten gözüñ aç ol haberdār
 [Ey dost, yine bir daha çeyrek kustu. Bu kudretten haberdar (ol), gözünü aç.]
878. Kaçan dört oldı çeyrek ol kuş indi
 Gelüp çeyreklerüñ katına kondı
 [Ne zaman ki dört çeyrek oldu o kuş indi. Çeyreklerin yanına gelip kondu.]

879. K̄anadın s̄ürdi ol çeyreklere k̄uş
 Bir ādem oldu t̄urdu yürüdi hoş
[Kuş kanadını o çeyreklere s̄ürdü. Bir insan oldu, ayağa kalktı, güzelce yürüdü.]
880. Şıfatda ādem oldu gerçi ol h̄ar
 Velīkin ş̄ureti k̄atrāna beñzer
[Gerçi o eşek vasıf olarak insan oldu. Lakin yüzü katrana benziyordu.]
881. Vücūdından aķar zehr-i helāhil
 Yine ol k̄uş havāya uçdı gey bil
[Öldürücü bir zehir vücudundan akıyordu. İyice bil, o kuş yine havaya uçtu.]
882. Geçince sā‘at-ı necm ol zamānda
 O dem ol k̄uş havādan indi anda
[O zamanda yıldız vakti geçince o anda o kuş havadan oraya indi.]
883. K̄akıyup h̄ışmıla ol ş̄aḫṣa yitdi
 K̄apup bir çeyregın yelmedi yutdı
[Öfkeyle gazaba gelip o şahsın yanına geldi. Bir çeyreğini kapıp hemen yuttu.]
884. Havāya k̄alk̄uban cevłān k̄ıldı
 Görinmedi biraz seyrān k̄ıldı
[Havalanarak dolaşmaya başladı. Biraz gezdi, görünmedi.]
885. Fiġān itdi ol ādem k̄ıldı zārī
 Teninde k̄almadı hergiz k̄arārı
[O insan inledi, feryat etti. Bedeninde hiçbir şekilde dayanma gücü kalmadı.]
886. K̄atı feryād idüp didi ne çāre
 Yaman fi‘lümnden uğradum bu k̄āra
[Çok feryat edip ne çare ki, “Kötü işimden dolayı bu duruma düştüm,” dedi.]
887. Dirīġā ol günāhı kim ben itdüm
 Özüme bu belāyı mesken itdüm
[“Eyvahlar olsun ki o günahı ben işledim. Bu belayı kendime mesken ettim.]
888. İden bulur eger ḫayr u eger ş̄er
 Bu sözi söyleyüp derdile ditrer
[Şayet iyilik ve şayet kötülük eden karşılığını görür.” Bu sözü söyleyip dertle titredi.]

889. Yine gıjgırup ol kuş irdi ol dem
Urup bir bāzūsına pençe muhkem
[O anda o kuş yine haykırarak geldi. Bir pazısuna kuvvetlice pençe vurup,]
890. Kopardup bir kolın hem yine yutdı
O kuş dört kerre geldi yine gitdi
[Hem de yine bir kolunu koparıp yuttu. O kuş yine dört kere geldi ve gitti.]
891. Anı dört pāre idüp eyledi nūş
Havā üstine pervāz eyledi hoş
[Onu dört parçaya ayırıp yedi. Havada güzelce uçtu.]
892. Gidicek kuş katı oldum peşīmān
O şahşa şormadum hālını iy cān
[Kuş gidince çok pişman oldum. Ey dost, o kişiye halini sordum.]
893. Yine yarındası gün gördüm ol tayr
O deryānuñ kenārın eyledi seyr
[Ertesi gün yine o kuşu gördüm. O denizin kenarına gitti.]
894. Yine dünki gibi kuş dört kuşandı
Kuşıcağ bir siyāh ādem yaşandı
[Kuş yine dünkü gibi dört kere kustu. Kusunca bir siyah insan oluştu.]
895. Kuş uçunca havāya iy müsülmān
Yine ağladı ol har kıldı efgān
[Ey Müslüman, kuş havaya uçunca o eşek yine ağladı, feryat etti.]
896. Dirīgā kim günehkāram günāhkār
Revādur cānuma gayyādaki nār
[“Eyvahlar olsun ki günahkârım günahkâr. Canıma, cehennem kuyusundaki ateş yaraşır.”]
897. Bu sözi söyleyüp eylerdi feryād
İrişmez irmesün feryādına dād
[Bu sözü söyleyip feryat ederdi. Feryadına bağışlanma gelmez, gelmesin.]
898. Hemān ol ādemūñ katına vardum
Yüzi it burnı hınzīridi gördüm
[Hemen o kişinin yanına gittim. Gördüm ki yüzü köpek, burnu domuz gibiydi.]
899. Didüm ol gişiye kimsin ne şey’ sin
Görürem gāh ölürsin gāhī haysın
[O kişiye, “Kimsin nesin, görüyorum bazen ölüyorsun bazen dirisin,” dedim.]

900. Neden düşdüñ bu derde nedür āhuñ
‘Azābuñ gey katı çok mı günāhuñ
[“Bu derde neden düştün ahın nedir. Azabın oldukça fazla, günahın çok mu?”]
901. Yaradan ‘izzetine toğru söyle
Ki düşdüñ bu belā vü derde böyle
[Allah’ın hürmetine doğru söyle bu belaya ve derde bu kadar düştün.”]
902. Didi benüm adumdur ibn-i Mülcem
Merādī dirleridi ba‘zılar hem
[“Benim adım ibn-i Mülcemdir, hem de bazıları Meradî soyundan diyorlardı,”
dedi.]
903. Adum kıomışdur ‘Abdullāh Hāydar
Beni oğul idinmişdi o server
[“Haydar, adımı Abdullah koymuştu. O yiğit, beni oğlu edinmişti.]
904. Baña ol deñlü eylemişdi iřsān
Ki itmemiş hiç insāna bir insān
[Bana o kadar iyilik etmişti ki bir insan hiçbir insana etmemiştir.]
905. Giçiden beslemişdi beni ol řāh
Aña kaşd eyledüm uş bilür Allāh
[O şah beni küçüklüğümden beri beslemişti. İşte Allah biliyor ki onu öldürdüm.]
906. Virüben baña iđvā ibn-i Süfyān
Namāz içinde-yiken řāh-ı merdān
[İbn-i Süfyan beni azdırarak, mertlerin şahı namaz kılariken,]
907. Ben ol dem mescīdüñ içine girdüm
Varuban hañçerile řāhı urdum
[O anda ben mescidin içine girdim. Yanına giderek hañçerle şahı öldürdüm.]
908. Benüm zaşmum sebeb oldu ‘Alīye
Ki irdi ol zamān va‘de velīye
[Ali’ye benim derdim sebep oldu ki o zaman O’na ecel ulaştı.]
909. O demden berü işbu kuşı Allāh
Hāvāle kıldı baña derdile āh
[Allah bu kuşu o zamandan beri bana dert ile ah etmem için yolladı.]

910. Yedi kez öldürür bu resme her gün
Yedi yire iledür hor u mağbün
[Bu şekilde her gün yedi kere ölsürüyor. Değersiz ve şaşırılmış olarak yedi yere götürüyor.]
911. Dirilürem nice kim öldürüp yir
O mel'ün hâlini bu resmile dir
[Ne zaman ki dirilirim öldürüp yiyor.” O lanetlenmiş bu halini bu şekilde söyledi.]
912. Benümle söyleşürken ol kuş irdi
Hemân bir çeyregine pençe urdı
[Benimle konuşurken o kuş indi. Hemen bir çeyreğine pençe vurdu.]
913. Bu sözi söyleyicek ol münâfık
Didüm iy yüzi kara nâra lâyıķ
[O münafık bu sözi söyleyince, “Ey ateşe layık yüzü kara,” dedim.]
914. Senüñ cânuña la'net lâyıķ olmuş
Saña bu zecr ü miḥnet lâyıķ olmuş
[“Lanet senin canına uygun olmuş. Bu eziyet ve sıkıntı sana layık olmuş.]
915. Vefâsuz kötü iy murdâr muḥanneṭ
Bu miḥnetden ba'îd olma muḥalled
[Ey vefasız pis kalles, bu sıkıntıdan daima uzak kalma.]
916. Hey eylüge yavuzlık iden ebter
Yaman itmişsin iy zât-ı mükedder
[Ey iyiliğe kötülük eden zürriyetsiz, ey üzüntü sahibi, kötü etmişsin.”]
917. Benümlen söyleşürken ol kuş irdi
Yine bir çeyregin daḥı götürdi
[Benimle konuşurken o kuş geldi. Gene bir çeyreğini daha götürdü.]
918. O murdârı yine dört pâre itdi
Yiyüben yine ol kuş uçdı gitdi
[O pisliği yine dört parçaya ayırdı. O kuş yiyerek uçtu, gitti.]
919. Bu hâli göricek bî-hüş u ḥayrân
Oluban şöyle kaldum şanki bî-cân
[Bu durumu görünce şaşkın ve hayran olarak sanki şöyle cansız kaldım.]

920. Gelüben yoldaşlar hālümü gördi
Ne olduñ diyüben ser-cümle şordı
[Dostlarım gelerek halimi gördü. Tamamı ne oldu diyerek sordu.]
921. Didüm bunlara gördüğümü yeksân
İşidüp cümlesi oldu müsülmân
[Bunlara gördüğümü tamamiyle anlattım. Dinleyip hepsi Müslüman oldu.]
922. Hemân ben de bile imân getürdüm
Hudāya şükr idüben deyre irdüm
[Ben de hemen birlikte iman ettim. Allah'a şükrederek kiliseye gittim.]
923. Uşatduğ nākūsı zünnarı yakduğ
Büti itlerümüz boynına dağduğ
[Çanı parçaladık, kuşakları yaktık. Putu köpeklerimizin boynuna taktık.]
924. Benümle bile yitmiş iki ruhbân
Getürdi Muşafâ dīnine imân
[Yetmiş iki rahip benimle birlikte Mustafa'nın dinine girdi.]
925. Ziyâret ide Beytu'llāha geldüm
Budur kim uşda hālüm şerh kıldum
[Kâbe'yi ziyaret etmeye geldim. Budur işe halimi anlattım.]
926. Hemân sözini târih eylediler
Yazup defter içinde söylediler
[Sözünü hemen kaydettiler. Defter içine yazıp anlattılar.]
927. Hemîşe düşmenine Murtažānuñ
İrişsün la'neti qahrı Hudānuñ
[Ali'nin düşmanına daima Allah'ın laneti, eziyeti erişsin.]
928. İden eylüge yavuzluk kefarete
Olur dünyide 'uqbide haqâret
[İyiliğe kötülük eden dünyada ahirette bedeli aşağılama olur.]
929. Sen eylük idene itme yavuzluk
Yavuzluk idenile eyle uzluk
[Sen iyilik edene kötülük etme. Kötülük edenle iyi geçin.]
930. Yavuzluk gişiyi dīnden ider dūr
İder eylük günāhuñ küllī ma'zūr
[Kötülük, kişiyi dinden uzaklaştırır. İyilik, günahını tamamen mazerete çevirir.]

931. Muḥabbet zencīrini boynuña taḡ
Saña mürşid olana olmağıl ‘aḡ
[Sevgi zincirini boynuna tak. Sana mürşit olana asi olma.]
932. Fenādur dünyenüñ yoḡdur vefāsı
Bir eylügine ḡazır biñ cefāsı
[Dünya sözünde durmaz, geçip gider, yok olur. Bir iyiliğine karşı bin eziyeti hazırdır.]
933. Geçer nesneye erdür virmeyen dil
Dil ehli olana ḡalmadı müşkil
[Geçici dünyaya gönül vermeyen ermiştir. Gönül ehli olan güçlük çekmez.]

Der Medḡ-i İmām ‘Alī Kerreme’ llāhu Vechehu

[İmām Ali’nin (Allah kendisini aziz eylesin) Övülmesi Hakkındadır]

(Mefûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün)

934. Ḥaḡ itdi nūr-ı Aḡmed-içün ādemi Aḡad
Hejdeh hezār ‘ālemi ol ḡādir ü şamed
[O tek, her şeye kadir olan ve hiçbir şeye muhtaç olmayan Allah, Ahmed’in nuru için insanı, on sekiz bin âlemi yarattı.]
935. İşit sözümi dut didüğüm ḡayırılı veled
Mihr-i ‘Alī ḡayāt-ı ebeddür ebed ebed
[Hayırlı veled sözümi işit didüğüm tut, Mihr-i ‘Alî hayât-ı ebeddür ebed ebed= Hayırlı oğul, sözümü dinle, dediğimi yap, Ali’yi sevmek, sonsuz hayattır, sonsuz sonsuz!]
936. Her kim iderse diline evrād ismini
Sininde mār yimeye mūrıla cismini
[Her kim ismini diline zikrederse, mezarında bedenini karıncayla yılan yemesin.]
937. Ma‘mūr ider fenāda beḡāda tılsımını
Mihr-i ‘Alī ḡayāt-ı ebeddür ebed ebed
[Tılsımını dünyada ahirette mamur eder. Ali’yi sevmek, sonsuz hayattır, sonsuz sonsuz!]

938. Göñlüni virme gayra ‘Alīdür imām-ı haq
Zencīr-i hubb-ı Haydarı cān gerdedine taq
[Gönlünü başkasına verme, gerçek imam Alidir. Haydarın sevgi zincirini can
gerdanına tak.]
939. ‘Uşşāk-ı āle cān u göñül göziyile baq
Mīhr-i ‘Alī hayāt-ı ebeddür ebed ebed
[Soyun âşıklarına can ve gönül gözüyle bak. Ali’yi sevmek, sonsuz hayattır,
sonsuz sonsuz!]
940. Haqūñ habībīdür çü ‘ulūmuñ hazāyini
‘İlmūñ kapısı kime didi düzen āyīni
[Çünkü (o) ilimlerin hazineleri Allahı’n sevgilisidir. Hz. Muhammed kime,
“İlmin kapısıdır,” dedi?]
941. Rūşen ola bu nūrıla göñlüñ medāyini
Mīhr-i ‘Alī hayāt-ı ebeddür ebed ebed
[Gönlün şehirleri bu nurla aydınlansın. Ali’yi sevmek, sonsuz hayattır, sonsuz
sonsuz!]
942. Al-i Muḥammedūñ atası şāh-ı evliyā
Sākī-yi āb-ı kevşer ü dāmād-ı enbiyā
[Evliyaların şahı, kevser şarabının dağıtıcısı ve peygamber damadı,
Muhammed’in soyunun atasıdır.]
943. Quldur Yemīnī Haydara cānıla bī-riyā
Mīhr-i ‘Alī hayāt-ı ebeddür ebed ebed
[Yemīnî, Haydar’a gönülle riyasız kuldur. Ali’yi sevmek, sonsuz hayattır,
sonsuz sonsuz!]

Der Beyān-ı Vefāt-ı İmām Ḥāsen Raḍıya’llāhu ‘Anhu

[İmam Hasan’ın (Allah ondan razı olsun) Vefatı Hakkındadır.]

(Mefāîlün/Mefāîlün/Feûlün)

944. İştigil yine bir dürlü rivāyet
Nice itdiler Ḥāsen evlāda siyāset
[Gene bir çeşit rivayeti dinle. Hz. Hasan’a nasıl siyaset ettiler, işit.]
945. ‘Alīden soñra çün beş ay hilāfet
Sürüp itdi Ḥāsen halka imāmet
[Hz. Ali’den sonra beş ay halifelik yaparak halka imamlık etti.]

946. İricek kırk yedi yaşa o sultān
Aña hem eyledi aşd ibn-i Süfyān
[O sultan kırk yedi yaşına gelince, aynı zamanda ona ibn-i Süfyan öldürmeye niyetlendi.]
947. ızına ayşerüñ gönderdi hem
İmāma şerbetile içüre sem
[Kayser'in kızına adam gönderdi (ki) imama şerbetle zehir içirsin.]
948. Uyup iğvāya ol mel'ūñe 'avrat
İmāma viridi ağıuyıla şerbet
[Karısı, o lanetlenmişe yoldan çıkarılmaya uyup imama zehirle şerbet verdi.]
949. 'Ömür sürdi cihānda kırk sekiz yıl
Vefāt irdi şehīd-i zehr olup bil
[Dünyada kırk sekiz yıl yaşadı. Bil ki zehir şehidi olup vefat etti.]

Der Zemm-i Zenān-ı Selīta
(Ağı Bozuk Kadınların Yerilmesi Hakkındadır.)

(Mefūlü/Fāilātü/Mefāilü/Fāilün)

950. aşdın görüñ anuñ gibi sultāna 'avratuñ
albinde mesken ola mı ĩmāna 'avratuñ
[Onun gibi sultana kadının kastını görün. O kadının kalbinde imana yer var mıdır?]
951. Tahtını viridi dāve ve gizletdi tācını
Ne renc viridi fi'li Süleymāna 'avratuñ
[Tahtını cine verdi ve tacını gizletti. Kadının bu işi Süleyman'a ne kadar zahmet verdi.]
952. Sihrün kitābı bunlaruñ efsūnidur bilüñ⁷³
Kızbi ilette Yūsufi zindāna 'avratuñ
[Bilin ki sihrin kitabı bunların sihiridir. Kadının yalanları Yusuf'u zindana götürdü.]

⁷³ Burada Yusuf kıssasına telmihte bulunulmuştur. Bu kıssaya göre, Züleyha, Yusuf'u hiçbir şekilde elde edemeyince büyük bir iftira atarak zindana düşmesine sebep olmuştur. Kıssanın detayları için bkz. Ömer Faruk Harman, "YÛSUF", *TDVİA*, İstanbul, 44. Cilt, s. 1-5 aralığı.

953. Hānāsı duta sihrile vesvāsı bend ide
Mekr öğredür mekāra zehī şeytāna ‘avratuñ
[Kötü insanı sihirle tutsun, şeytanı bağlasın. Avratın şeytanı, hileciye hile öğretir.]
954. Mü’min inanma ‘ahdine peymānına şaķın
Ger and içerse āyet-i Qur’āna ‘avratuñ
[Mümin, kadının eğer Kur’an ayeti üzerine yemin ederse, sözüne, yeminine inanma, uzaklaş.]
955. Dīn şaķlamak dileriseñ olma muşāhibi
Başma izine ‘āşık-ı dīvāne ‘avratuñ
[Dini gözetmeyi dilersen arkadaşlık, dostluk etme. Avratın deli divane aşkının izine basma.]
956. Cehd it Yemīnī gendüñ olardan ba’id kıl
Var egriligi çün nemek ü nāna ‘avratuñ
[Yemīnî, gayret et, kendini onlardan uzaklaştır. Çünkü avratın tuza ve ekmeğe nankörlüğü var.]

Vefāt-ı İmāmeyn
(İmamların Vefatı)

(Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün)

957. Yezīde iricek hük-m-i hilāfet
İdüben ol la’īn kaçd-ı imāmet
[Yezid’e halifelik hükmü gelince, o lanetli, halifelige kast ederek,]
958. Şehīd itdi Hüseyni Kerbelāda
Niçe evlādı-yıla ol arada
[Hüseyn’i Kerbela’da onca evladıyla orada şehit etti.]
959. Sürüp elli sekiz yıl ‘ömrin ol māh
Belā vü cevriye katl oldı o şāh
[O ay, o şah elli sekiz yıl yaşayıp bela ve zulümle öldürüldü.]
960. İmāma kaçd iden mel’ūna la’net
İmāndan dīnden ol mağbūna la’net
[İmamı öldüren meluna lanet olsun. O imandan dinden şaşırırma lanet olsun.]

961. Hüseynüñ oğlu Zeyne'l-‘ābidīni
Velīd ibn-i Yezīd öldürdi anı
[Hüseyn’in oğlu Zeynel Abidin’i, onu Yezid’in oğlu Velid öldürdü.]
962. İmām Zeyne'l-‘ibād elli yedi yıl
Cihānda ‘ömr sürdi cevriken bil
[Bil ki imam Zeynel-ibad, dünyada sıkıntıyla elli yedi yıl yaşadı.]
963. İmām Bâkır ki Zeyne'l-‘ābidīnün
Ulu oğlu-yıdı ol nūr-ı dīnün
[İmam Bakır ki Zeynel Abidin’in, o dinin nurunun oğluydu.]
964. Sürüp elli toköz yıl ‘ömr o sultān
Anı ‘Abdü'l-melik kim ibn-i Mervān
[O sultan elli dokuz yıl yaşayıp onu Mervan’ın oğlu Abdül-melik ki]
965. Şehīd itdi imāmı ol münāfık
O haqquñ la‘net ü qahrına lāyık
[O Allah’ın lanetine ve kahrına layık, o münafık, imamı şehit etti.]
966. Velī ba‘zilar eyle söylemişdür
Anı Mervān-ı har katl eylemişdür
[Fakat bazıları şöyle söylemiştir: Onu eşek Mervan öldürmüştür.]
967. İmām Cā‘fer ki oldur ibn-i Bâkır
İricek ‘ömri altmış yaşa aħır
[İmam Cafer ki Bakır’ın oğlu odur. Hayatı altmış yaşını tamamlayınca,]
968. Velīd ibn-i Melik katl itdi anı
Eşahdur bellü bil sen bu beyānı
[Onu Melik oğlu Velid öldürdü. Sen bu açıklamayı açıkça bil ki gerçektir.]
969. İmām Mūsā-yı Kāzım ibn-i Şādık
İricek elli beş ‘ömre o hāzık
[Sadık oğlu İmam Musa-yı Kazım, o usta elli beş yaşına gelince,]
970. Ebū Manşūr anı katl eylemişdür
Bilenler tārīhin naql eylemişdür
[Onu Ebu Mansur öldürmüştür. Bilenler, tarihini nakletmiştir.]
971. İmām Mūsā Rızā ol ibn-i Kāzım
Anı sevmek kamu mü’mine lāzım
[O Kazım oğlu imam Musa Rıza (ki), onu sevmek bütün müminlere gerektir.]

972. İricek elli bişe ‘ömri anıñ
İşit naqlını ol şāh-ı cihānuñ
[Onun ömrü elli beşe gelince o cihan şahının naklini dinle.]
973. Anı Me’ mün Halīfe katl kıldı
İmām-ı haq-durur zāhir çi bildi
[Onu Halife Memun öldürdü. Hak imamı olduğunu gerçekte biliyordu.]
974. Dīnini şatdı dünyāya ol ebter
Aña la’net sezā oldu muqarrer
[O zürriyetsiz, dinini dünyaya sattı. Ona lanet etmek, hiç şüphesiz uygundur.]
975. Hılāfet kışkanup öldürdi anı
Dağı evlāda irdi çok ziyānı
[Onu, halifelik makamını kışkandığı için öldürdü. Hz. Peygamber’in ailesine bile çok zararı oldu.]
976. Takī ibn-i Rızā ol şāh-ı dīni
Halīfe Mu’tasım katl itdi anı
[Rıza oğlu Taki o dinin şahını, onu halife Mu’tasım öldürdü.]
977. Cihānda yaşadı elli sekiz yıl
Münāfıklar şehīd itdi yaqīn bil
[Dünyada elli sekiz yıl yaşadı. Kesin olarak bil (ki) münafıklar şehit etti.]
978. Naqīnūñ irdi kırk bir yıla ‘ömri
Mu’in bin Mu’tasım ol zerq-i hamrī
[Naki’nin ömrü kırk bir yıla erişti. O kızı riyakâr Mu’tasım oğlu Mu’in,]
979. Helāk itdi yaqīn bil ol imāmı
Çü irdi āhıra ‘ömri tamāmı
[Kesin olarak bil (ki) o imamı öldürdüğü için ömrü tamamen son buldu.]
980. İmām-ı ‘Askerīyi dağı gey bil
Şehīd eyledi ol nādān u cāhil
[İyice bil o alçak ve bilgisiz, İmam-ı Askeri’yi şehit etti.]
981. Muḥammed Mehdīye hem kaşd kıldı
İmām-ı haq o demde gāyib oldı
[Hem Muhammed Mehdi’ye de kast etti. Allah’ın imamı o anda gözden kayboldu.]

982. Odur kâyim maķâm āhır zamānda
Ki hûkmi yürüye rûy-ı cihānda
[Son zamanda yerine geçen mevki odur ki dünya yüzünde egemenliği yürüsün.]
983. Bulısar ‘izzetin evlād-ı Hıydar
Kaçan şāhib-zamān ola o server
[O ulu, ne zaman zamanın hükmedeni olsun, Ali’nin soyu hürmet görecek.]
984. Münāfıklar ayağ altında kıala
Zamān döne yine bir dürlü hāle
[Münafıklar ayaklar altında kalsın. Zaman yine bir başka hale dönsün.]
985. İrince devr-i Mehdīnūñ zamānı
Gidere ortadan şekk ü gümānı
[Mehdi’nin döneminin zamanı gelince zan ve şüpheyi ortadan gidersin.]
986. Olısar şer’i kâyim Muştafānuñ
İdeler cümle medħin Murtażānuñ
[Mustafa’nın şeriatı ayakta duracak. Herkes Murtaza’nın medhini söylesin.]
987. Kāmu hoş dil olup bula sa‘ādet
Keremler ide ol kān-ı şehāvet
[Herkes hoş gönüllü olup mutluluğa ersin. O cömertliğin kaynağı, keremler etsin.]
988. Kıra ‘ālimlerūñ müfsidlerini
Meşāyiħ ehlinūñ mülħidlerini
[Alimlerin münafıklarını, şeyhler ehlinin dinsizlerini öldürsün.]
989. İmāna ehl-i küfri kıla da‘vet
Oluñ diye resūle cümle ümmet
[Resul’e hepiniz ümmet olun diye küfür ehlini imana davet etsin.]
990. Eger girmeyeler islām u dīne
Olarūñ kılmaya şefkat birine
[Eğer İslam’a ve dine girmezlerse onların birine acımasın.]
991. Kāmu uçdan kılıç urup serāser
Kırıban idiser hāke berāber
[Herkese baştanbaşa, bütünüyle kılıç vurup öldürerek toprakla bir edecek.]

992. Diri kalan resüle ümmet ola
Kamu bir mezheb ü bir millet ola
[Yaşayan Resul'e ümmet olsun. Hepsi tek mezheb ve tek millet olsun.]
993. Muḥālif mezheb ola cümle taḥkīr
Bedī'at ğayr-ı meşreb kalmaya bir
[Bütün aykırı mezhepler küçük görülsün. Bir dine aykırı meşrepsiz kalmasın.]
994. Kemāle iricek devr-i zamānı
Şehīd ideler anı hem nihānī
[Zamanın devri eksiksiz olunca onu gizlice şehit etsinler.]
995. Gelen dār-ı fenāya gidiserdür
Bir iki dem gelüp seyr idiserdür
[Gelen dünya evine gidecektir. Bir iki zaman gelip gezinecektir.]
996. Fenā dārında olmaz bākī bünyād
Ki dört ezdādıla olmuşdur ābād
[Dünya evinde kalıcı bina olmaz ki dört zıtlıkla mamur olmuştur.]
997. Bināsı nār u ḥāk u ābıla bād
Ola mı ābıla bād üzre bünyād
[Yapısı ateş ve toprak ve su ile rüzgâr. Su ile rüzgâr üzerine bina kurulur mu?]
998. O kim maḥbūb-ı raḥmān-ı ḥudādur
Emīni kün fekānuñ Muştafādur
[O ki esirgeyen Allah'ın sevgilisidir. Kün fekanın güvenileni Mustafadır.]
999. 'Aliyy-i Murtażādur mīr-i kevşer
Ṭarīkat ehline sulṭān u server
[Kevserin sultanı, tarikat ehline sultan ve baş (olan) Hz. Alidir.]
1000. Tamām evlādı-yıla ol iki nūr
Bir-idi birbirinden olmadı dūr
[O iki nur tamamen soyuyla birdi, birbirinden uzak olmadılar.]
1001. Şehīd oldı kamu bā-emr-i raḥmān
'Adū oldı münāfıklar firāvān
[Hepsi, Allah'ın emriyle şehid oldu. Münafıklar aşırı düşman oldu.]
1002. İki yüz on bire varınca hicret
İmāmlar cümlesi eyledi rıḥlet
[Hicret iki yüz on bire erişince imamların hepsi ahirete göçtü.]

1003. Olup ‘Abbāsīler beş yüz otuz yıl
Hilāfet itdiler bī-ķāl ü bī-ķīl
[Abbasiler beş yüz otuz yıl dedikodu yapmadan, tartışmadan halifelik yaptılar.]
1004. Pes andan şoñra Cingiz Hān geldi
Kırup anları ālüñ kanın aldı
[Artık ondan sonra Cengiz Han geldi. Onları öldürüp Hz. Peygamber’in soyunun intikamını aldı.]
1005. Mu ‘āvye kōrķmadı hergiz hūdādan
Utanmadı Muḥammed Muṣṭafādan
[Muaviye hibir şekilde Allah’tan korkmadı, Muhammed Mustafa’dan utanmadı.]
1006. Şehīd itdürdi şāh-ı Murtażāyı
Hāķāret itdi āl-i Muṣṭafāyı
[Sevilen şahı, Hz. Ali’yi şehit ettirdi, Mustafa’nın soyuna hakaret etti.]
1007. Benī Süfyān kim itmezse la‘net
İki ‘ālemde merdūd u muḥanneṭ
[Süfyan oğullarına kim lanet etmezse iki âlemde kovulmuş ve kalles (olsun).]
1008. Anuñ mürşidi irşādına la‘net
Abā ecdādınuñ adına la‘net
[Onun şeyhi irşadına lanet (olsun), babalarının atalarının adına lanet (olsun).]
1009. Daḫı tertīb ü erkānına la‘net
Yaķın dostlarınuñ cānına la‘net
[Hatta düzen ve esaslarına lanet (olsun), yakın dostlarının canına lanet (olsun).]
1010. Atına itine mālına la‘net
Liķāsına vü a‘māline la‘net
[Atına, köpeğine malına lanet (olsun), yüzüne ve işlerine lanet (olsun).]
1011. Mūkedder şekline yüzine la‘net
Hāķa egri baķan gözine la‘net
[Kederli görünüşüne, yüzüne lanet (olsun), Allah’a kötü bakan gözüne lanet (olsun).]
1012. ‘Ayāline vü dāmādına la‘net
Ezelden küllī bünyādına la‘net
[Çocuklarına ve damadına lanet (olsun). Geçmişten bütün aslına lanet (olsun).]

1013. Olan bugün şehîd-i 'ışk-ı evlād
Hezārān rahmet aña āferīn-bād
[Bugün aşk şehidi olan evlada binlerce rahmet aferin olsun.]
1014. Şehîd olan-durur bulan şehādet
Bihîşt-i cāvidān içre sa'ādet
[Sonsuz cennet içinde mutluluğu bulan, gören şehit olandır.]
1015. Şehîdüñ yücedür kıdri vü bahtı
Şehîdüñ 'arş-ı a'zam ola tahtı
[Şehidin kıymeti ve talihi yücedir. Şehidin makamı yüce arş olsun.]
1016. Cefā kim çekdi evlād-ı Muḥammed
Sebeb ol kim şehîd ola mü'ebbed
[Muhammed'in soyu ki sıkıntı çekti. O sebep ki sonsuza kadar şehid olsun.]
1017. Şehîd olmaḡdan a'lā baht olur mı
Şehîd olan gişi hergiz ölür mi
[Şehit olmaktan yüce talih var mıdır? Şehit olan kişi hiçbir zaman ölür mü?]
1018. Şehîd-i 'ışk-ı dīn oldı çü evlād
Anuñçün zıkr olurlar ḡayrıla yād
[Çünkü Hz. Peygamber'in soyu din aşkının şehidi oldu. Onun için hayırla anılarak zikredilirler.]
1019. Cefā gelmez çü miḡnet 'ışk erine
Özin kırbān ider kıalmaz serine
[Aşk adamına sıkıntı, eziyet gelmez; başını düşünmezi kendini kurban eder.]
1020. Çekerken Mañşūrı dāra didiler
Nedür ḡālūñ diyüben söylediler
[Mansur'u darağacına asarken dediler. "Nedir halin," diyerek sordular.]
1021. Didi 'āşıkıların mi'rācıdur bu
Dimeñ kim miḡnetile acıdur bu
[Bu âşıkların miracıdır, demeyin ki bu eziyet ve acıdır.]
1022. Şehîd-i 'ışk-ıdı Mañşūr-ı Ḥallāc
Pes oldı ol 'uḡūbet aña mi'rāc
[Mansur-ı Hallac aşk şehidiydi. Artık ona o azap miraç oldu.]

1023. Nebîdür ger velîdür cümle yeksân
‘Adûlardan çeküp miñnet firāvân
[Peygamberdir veya velidir bütün hepsi birlikte düşmanlardan aşırı eziyet
çektii.]
1024. Biri hâlinden itmedi şikâyet
Didiler kim zehî ‘ayn-ı ‘inâyet
[Biri halinden şikâyet etmedi. Dediler ki, “Ne hoş bir ihsan kaynağı!”]
1025. Dimediler ki düşmen kıldı miñnet
Didiler kahr-ı düşmen zehî ni‘met
[“Düşman eziyet etti,” demediler ki, “Düşmanın kahrı ne hoş nimet,” dediler.]
1026. Bulunca derd ü kahrîçün ‘ilâcı
Neler nüş itdiler zehrile acı
[Dert ve kahr için çare bulunca zehirle acı (olan) neler içtiler.]
1027. Şehîd oldı imâmuñ küllî varı
Muhammed Muştafânuñ yâdigârı
[Muhammed Mustafa’nın yadigârı, imamların bütün hepsi şehid oldu.]
1028. Belâ vü miñnetile gitdi kamu
Yaķın dünyâ-yı dñn mü’mine tamu
[Hepsi bela ve eziyetle gitti. Aşğılık dünya, mümine cehennemdir, iyi bil.]
1029. Neye irdi görñ devr-i zamânı
Muhibb-i hânedân oldı nihânî
[Zamanın devri neye erişti, görün. Hz. Peygamber soyunu seven gizlendi.]
1030. Olursa hubb-ı evlâd kimde zâhir
Münâfik ‘ömrin ider anuñ âhır
[Peygamber soyunu sevmek kimde görünür, belli olursa, münafıklar onun
ömrünü sonlandırır.]
1031. ‘Alîye ‘izzet idüp kim dise şâh
Hemân kim işide bir niçe güm-râh
[Kim Ali’ye değer verip şah dese hemen ki birçok yolunu şaşırmış kişi
duysun.]
1032. Ururlar boynını yâhūd aşarlar
Oda yakıp anuñ başın keserler
[Boyunun vururlar veya asarlar. Ateşte yakıp onun başını keserler.]

1033. Dirîgâ kalmadı bir hubb-ı evlād
Bulınmaz bir ‘Alî ismin kıılır yād
[Yazık, bir (tane bile) Hz. Muhammed’in ailesini seven kalmadı. Bir Ali’nin ismini anan bulunmaz.]
1034. Göresin cümle seccāde-nişîni
Olupdur dūnbeginūñ hem-nişîni
[Bütün imamları gör (ki) onlar, davulla oturup kalkarlar.]
1035. Zamānuñ cümle ehl-i hānķāhı
Kamu Süfyāna tapdı kodı rāhı
[Zamanın bütün tekke ehli, hep birlikte yoldan çıkıp Süfyan’a taptı.]
1036. Tārīķat söyler andan gör lisāni
Büyütmiş baş uzatmış taylasāni
[Ondan gör (ki), dili tarikat konuşur, baş büyütmüş, sarığının kuyruğunu uzatmış.]
1037. Murādı üzre kul olmuş ‘avāma
Gör ol bed-nāmı baķ ol nā-tamāma
[O kötü adlıyı gör, o kusurluya bak, sıradan insanların isteği üzerine kul olmuş.]
1038. Dirilür bir ulu şeyhūñ mürīdi
Velī dirlikde şeytānuñ mürīdi
[Bir büyük şeyhin müridi dirilir, lakin (o) dirlik düzende şeytanın müridi(dir).]
1039. Şıĝar zīnet idüp tarar şaķalın
Begendüre bu halka ya‘nī hālin
[Sıvar, süsleyip sakalını tarar. Yani bu halka halini beğendirir.]
1040. Güzel begüm diyüp ‘izzetler eyler
İñen dilkülenür hizmetler eyler
[Güzel beyim, diyip hürmetler eder, oldukça yaltaklanır, hizmetler eder.]
1041. Geçüp karşıısına eyler du‘ālar
Kıılır evlādına medħ ü şenālar
[Karşısına geçip dualar eder. Ailesine övgü ve dualar eder.]
1042. ‘Alīnūñ adı añılsa atar taş
Şu resme dūnbeginine indürür baş
[Ali’nin adı anılsa taş atar. Öylesine, davuluna baş indirir.]

1043. Zāgal murdār yalancı yizü kıra
Geyer kisvet dīnin şatar dināra
[Hileci, kirlenmiş, yalancı, yüzü kara, elbise giyer, dinini dinara satar.]
1044. Ġazādur boynını urmaķ ġazādur
Nice zecr eyleseñ aña sezādur
[Gazadır boynunu vurmak, gazadır. Ne kadar çok eziyet etsen (de) ona yaraşır.]
1045. İlāhī sen bizi anlardan itme
Dīnin dūnyāya şatanlardan itme
[Allah'ım, bizi onlardan etme, dinini dünyaya satanlardan etme.]
1046. Bizi aşhāb u āl-içün fidā kııl
Benī Süfyānīden dūr it cüdā kııl
[Bizi ashab ve Hz. Muhammed'in soyu için feda et. Süfyan'ın ailesinden uzaklaştır, ayır.]
1047. Bizi zālimgere hem-rāh kıılma
Hidāyet rūzī kııl bī-rāh kıılma
[Bizi zalimlerle arkadaş kıılma. Doğru yola göster, yoldan çıkanlardan eyleme.]
1048. Bizi şirk ehli mekrinden berī kııl
Kamu mü' mini müfsidden giri kııl
[Bizi şirk ehlinin hilelerinden kurtar. Bütün müminleri münafıklardan uzak eyle.]
1049. Sen it mü' minlerüñ kalbinde imān
Ĥabīb ü ĥubb-ı Aĥmed şāh-ı merdān
[Sen müminlerin kalbine iman, Hz. Muhammed ve Hz. Ali sevgisi ver.]
1050. Yemīnī bende-yi evlād olupdur
'Alī ismi aña evrād olupdur
[Yemînî, Hz. Muhammed'in soyunun kölesi olmuştur, Ali ismi ona dua, zikir olmuştur.]
1051. Yemīn ehlinde it anuñ nidāsın
Bi-ĥakk-ı Aĥmed ü tāhā vü yāsīn
[Onun nidasını, Ahmed ile Taha ve Yasin hakkı için cennet ehlinde eyle.]
1052. Kōmışlar pīrler adını muĥalled
Tārīķ-i fakrda Dervīş Muĥammed
[Pirler adını, daima fakirlik yolunda olan Derviş Muhammed koymuşlar.]

1053. Laḳabdur Ḥāfız Oğlı aña ol ad
İlāhī cehl odından eyle āzād
[Ona Hafız Oğlu adı lakaptır. Allah'ım, cehalet ateşinden hür eyle.]
1054. Diline eyle medḥ-i Ḥaydarı bend
Atası pīr-i ferzend-i Semerḳand
[Diline Hz. Ali'nin övgüsünü köle et. Babası, Semerkand oğlunun piridir.]
1055. Azıḳlandur ilāhī raḫmetüñden
Muḫibb-i āle luḫf it mürvetüñden
[Allah'ım, rahmetinden azıḳlandır. Cömertliğinden, Hz. Muhammed'in soyunu sevenlere ihsan et.]
1056. Ḳamu eşyā senüñ luḫfuña muḫtāc
Faḳīrem cümlesinden yalıñ u aç
[Bütün nesnelere, varlıklar, senin yardımına muhtaç. Tamamından fakirim, çıplak ve açım.]
1057. Günehkāra şefi' olduğda Aḫmed
Ḳalır mı ṭamuda kimse muḫalled
[Ahmed, günahkāra şefaattçi olduğunda kimse cehennemde sonsuza kadar kalır mı?]
1058. Ḳamu eşyāya irer rāḫmet-i ḫaḳ
Ḥabīb-i ḫazretüñ luḫfına şaddaḳ
[Bütün nesnelere Cenab-ı Allah'ın sevgilisinin ihsanına gerçektir (ki), Hakk'ın rahmeti erişir.]
1059. Bu deñlü ḫişşe Ḥaydardan rivāyet
Ki nazm idüp yaḳīn ḳıldum ḫikāyet
[Bu kadar hisse Hz. Ali'den rivayettir (ki) nazım olarak iyice anlattım.]
1060. Fazīlet-nāme baḫrinden bu manzūm
Degüldür ḳatre bilür ehl-i ma'lūm
[Bu manzum, bilenler bilir (ki), damla değildir, Fazīlet-nāme denizinden(dir).]
1061. Şaḫīḫ naḳl olduğına eyle iḳrār
Şaḳın müdbirlik idüp itme inḳār
[Gerçek hikāye olduğunu açıkça söyle. Sakın tedbirsizlik edip (de) inkār etme.]

1062. Bu deñlü nazmı neşrinden gey düzdüm
Deñizden kaçre degüldür ki yazdum
[Bu kadar çok nazmı nesrinden yazdım. Denizden damla değildir ki yazabileyim.]
1063. Güneşden zerre deñlüdür tamāmet
Ki şerh olındı bu fazl u kerāmet
[Tamamı güneşten zerre kadardır ki bu fazilet ve keramet açıklandı.]
1064. Benüm gibi hezārān-der-hezārān
Eger cem‘ ola cümle cinn ü insān
[Şayet bütün cinler ve insanlar, benim gibi binlercesi toplansa,]
1065. Beyān itmeyeler biñde birin bil
Yazup ger defter iderlerse biñ yıl
[Eğer bin yıl yazıp defter ederlerse bil (ki) binde birini açıklayamazlar.]
1066. Bil ikrār ehline bu deñlü pesdür
Beyān çün ehl-i inkāra ‘abeşdür
[Bil (ki) kabul edenlere bu kadarı yeter. Çünkü inkârcılara açıklamak anlamsızdır, saçmadır.]
1067. Nedür gevher ne bilsün ħar-ṭabī‘at
Fazīlet añlamaz ehl-i fazīḫat
[Eşek tabiatlı cevher nedir, ne bilsin? Edepsiz kişiler, iyilikten anlamaz.]
1068. Oқuyan dün ü gün naql-i Zebūrı
Ne bilsün kim nedür Qur‘ān-ı nūrı
[Zebur’un hikâyesini gece gündüz okuyan ne bilsin ki ışık saçan Kur’an nedir?]
1069. O kim kavmine ider nakl-i Tevrat
Nice tasdīk ider Qur‘āna āyet
[O ki kavmine Tevrat’ı anlatır (ama) ayet, Kur’an’ı çok defa tasdikler.]
1070. Olar kim diñlediler kavlı-i İncİL
Kaçan idrāk iderler şer‘-i tenzİL
[Onlar ki İncil’in sözünü dinlediler. Kur’an’ın kaidelerini ne zaman anlarlar?]
1071. Inanmayan kerāmāt-ı ‘Alīye
Ol ikrār ide mi hergiz velīye
[Ali’nin kerametlerine inanmayan, o veliyi hiçbir zaman doğrular, benimser mi?]

1072. İrişmeyen bu şıdk u bu şafāya
Nice uyar o dīn-i Muştafāya
[Bu doğruluğa ve bu saflığa erişmeyen, o Mustafa'nın dinine nasıl uyar?]
1073. 'Alī āline ĥor bakana la'net
Ba'īd ola ĥudādan aña rahmet
[Ali'nin soyuna hor bakana lanet, Allah'tan ona rahmet uzak olsun.]
1074. Bi-ħaqq-ı on iki ehl-i emānet
Sözümüz bunda ĥatm olsun tamāmet
[On iki emanet ehlinin hakkı için sözümüz burada tamamlansın.]
1075. Ki bir eksiklü miskīnüz ĥaķīrüz
Kemāl-i ma'rifetde gey faķīrüz
[Ki bir eksikli aciziz, değersiziz. Mağrifet olgunluğunda çok fakiriz.]
1076. Uyup gönlüme 'aqlum ĥaldı ĥayrān
İderken fikrüm alçak yirde seyrān
[Fikrim, alçak yerde gezerken aklım gönlüme uyup hayran kaldı.]
1077. Yaturken dām-ı miĥnet içre nā-kām
Fürümānde ĥarīb ü ĥasta bī-nām
[Aciz, çaresiz ve hasta, zavallı bir şekilde, sıkıntı ağı içinde bahtsız olarak yatarken,]
1078. Cehālet derdine hem-rāh olupdum
Gezerdüm zinde illā ki ölüpdüm
[Cahillik derdine arkadaş olmuştum. Dinç gezirdim, illa ki ölmüştüm.]
1079. Ĥayātı fazl-ı rahmān kıldı zinde
Nedür bildürdi erkān işbu dīnde
[Allah'ın yardımı hayatı canlı tuttu. Bu dindeki esasların ne olduğunu bildirdi.]
1080. Baña gösterdi gözümdeki nūrı
Ėamum def' itdi gösterdi ĥuzūrı
[Gözümdeki nuru bana gösterdi. Kederimi giderdi, huzuru gösterdi.]
1081. İrişdi ĥazret-i sırr-ı ĥudādan
Tecellī şevķı nūr-ı Murtażādan
[Allah'ın lütfuna kavuşma sevinci, Cenab-ı Allah'ın sırrından, Hz. Ali'nin nurundan erişti.]

1082. Tolup kalbüm şafâ-yı mihr-i evlād
O şevkıla bu nazm olındı bünyād
[Kalbim, Hz. Muhammed'in soyunun sevgisinin saflığıyla dolup o sevinçle bu nazım söylendi.]
1083. Resülün hicretinden ba'de bilgil
Toğuz yüzden dahı yigirmi beş yıl
[Bil ki, Resul'ün hicretinden sonra dokuz yüz yirmi beş yıl]
1084. Geçicek nazma geldi bu kerāmet
Muhammed Muştafāya biñ şalavāt
[Geçince bu keramet nazma geldi. Muhammed Mustafa'ya bin salavat (olsun).]
1085. Dinilen beytinün 'addi nihāyet
Yedi biñ üç yüz altmışdur tamāmet
[Söylenen beytinin toplamı sonuç olarak tamamen yedi bin üç yüz altmıştır.]
1086. Okuyup yazana rahmet Hudādan
İre yüz biñ şefā'at Muştafādan
[Okuyup yazana Allah'tan rahmet, Mustafa'dan yüz bin şefaati erişsin.]
1087. İşidenler işitsün hağ nidāsın
Bi-hağğ-ı hā vü mīm t̄ahā vü yāsīn
[İşidenler ha ve mim, Taha ve Yasin hakkı için Allah'ın nidasını işitsin.]
1088. Dutalar nazm eksüğini ma'zūr
Umaram ehl-i nācī zümre-i hūr
[Nazım hatalarımı mazur görsünler. Selamete kavuşanların, hurilerin zümresinden olmayı umarım.]
1089. Sözüm eksük söz ehlinün katında
Bilüm kem ehl-i 'irfān şöhetinde
[Sözüm söz ehlinin katında eksiktir. İrfan ehlinin sohbetinde aklım fikrim azdır, eksiktir.]
1090. Dilerem kâdir ü gaffār-ı 'ālem
Ki andan gizlü degül āh u nālem
[Dilerim, kâinatın affedicisi ve her şeye kadir olan Allah ki ondan ahım ve feryadım gizli değildir,]
1091. Kabül ide niyāzumla du'āmı
Disün âmīn seven gerçek imāmı
[Yakarışım ile duamı kabul etsin. Gerçek imamı seven âmin desin.]

1092. Velī bir söz direm diñle gönülden
Bulınmaz isteseñ biñ cān u dilden
[Lakin bir söz derim, gönülden dinle (ki) bin candan ve gönülden istesen bulunmaz.]
1093. Bu fānī dünyede yār-i vefādār
Bulam dirseñ saña yār ol saña yār
[Bu fani dünyada vefalı dost bulayım dersen sana dost o, sana dost!]
1094. Fazīlet-nāme-yi şāh-ı vilāyet
Bi-tamām imdād-ı luṭf u hidāyet
[Hz. Ali'nin Fazīlet-nāmesi, tamamıyla iyilik ve doğru yol yardımcısıdır.]

[Temmel kitābu bi avnil melikil vehhāb fi şehri şa'bān el-mübārek lisene seb'a şemāniye ve elf= Bu kitap, Melik ve Vehhab olan Allah'ın yardımıyla 1087 yılının mübarek Şaban ayında tamamlandı.]⁷⁴

⁷⁴ Bu kısım YT neşrinde kullanılan nüshaların karşılaştırılmasıyla meydana gelmiştir. Buna göre, nüshalardan Londra nüshasının istinsah tarihi 1676/1677 yıllarına denk gelmektedir.

SONUÇ

Bu çalışmamızda, Derviş Muhammed Yemîni'nin Fazîlet-Nâmesi'nin on dokuzuncu fazîletini incelemiş bulunuyoruz. Fazîlet-Nâme'nin en geniş kısmını oluşturan bu bölüm, çeşitli anlatılarla, mesnevi temelli olmak üzere çeşitli nazım biçimleriyle süslenmiş bir yapıya sahip olduğundan dikkatimizi oldukça çektiği için bu eseri incelemeyi uygun gördük.

Çalışmamızda, Yemîni'nin hayatı ile ilgili kısaca bilgilere yer verdik. Eserin adı, genel özellikleri, nüshaları, kullanılan vezinler ile ilgili açıklamalar yaptık. Neşrini temel aldığımız Sayın Prof. Dr. Yusuf Tepeli'nin çalışmasında gözümüze çarpan birtakım ufak gözden kaçmalara değinip âcizane düzeltme yoluna gittik. Temel anlatımlarımızı yaptıktan sonra da on dokuzuncu fazîleti incelemeye başladık.

İncelenen 1094 beyitin içerisinde iki temel anlatı haricinde üç adet gazel, bir adet murabba-yı mütekerrir hakkında detaylı bilgiler verdik. Anlatıların özetlerini de bu kısma dâhil ettik. Hz. Ali'nin kerameti bahsi üzerinde durarak bu kerametın Halk edebiyatındaki yerine ve önemine de değindik. Bunun dışında, 1094 beyitin tamamında geçen şahısların isimlerini çıkartarak hangi beyitlerde yer aldıklarını gösterdiğimiz bir alt başlık açtık.

Asıl kısım olan dil içi çeviride ise önce transkripsiyonlu metni verip ardından günümüz Türkçesine çevirisini yaptık. Çeviriyi yaparken kelimelerin metindeki direkt anlamının kullanılması konusunda hassas davrandık. Çalışmamızın son kısmına da birkaç nüshanın örneklerini, tezimizle bağlantılı ve saha çalışmamızda elde ettiğimiz görselleri, tezimizde ön plana çıkmasını istediğimiz kelimelerle oluşturduğumuz bir de dizin ekleyerek çalışmamızı bitirmiş olduk.

Bu çalışmayla birlikte, gün yüzüne çok fazla çıkamamış eserin çeşitli kitlelerce ilgi odağı olacağı kanaatindeyiz. Tezimizin edebiyat sahasına, araştırmacılara, ilgi duyan eğitimcilere veya öğrencilere katkı sağlayacağına, incelenip okunduğu zaman çeşitli duygular yaşatacağına inanıyoruz. Temennimiz, eserin bir kısmını değil de tamamını inceleme fırsatı da bulabilmektir.

KAYNAKÇA

Akalın, Şükrü Haluk (Bşk.), *Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 11. Baskı, Ankara, 2011.

Aksu, Hüsamettin, *Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Diyanet Yayınları, 18. Cilt, İstanbul, 1998.

Albayrak, Nurettin, *Türk Halk Şiirinde Biçim ve Tür Sorunu*, Motif Akademi Halkbilim Dergisi, 2. Cilt, Sayı 3-4.

Cengiz, Ayşe, *Divan Şiirinde Destan Kahramanı Olarak Zaloğlu Rüstem*, Milli Kültür Araştırmaları Dergisi, 1. Cilt, Sayı 1, Niğde, Haziran, 2017.

Devellioğlu, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi, Ankara, 2015.

Doğan, Muhammet Nur, *Şiiristan*, Yelkenli Yayınevi, İstanbul, 2017.

Duran, Hamiye, Gümüšoğlu Dursun, *Hünkâr Hacı Bektaş Velâyetnâmesi*, Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi, Ankara, 2010.

Eyuboğlu, İsmet Zeki, *Alevî-Bektâşî Edebiyatı*, Der Yayınları, İstanbul, 1991.

Gölpınarlı Abdalbaki, *Menâkıb-ı Hünkâr Hacı Bektaş-ı Veli Vilâyet-Nâme*, İnkılâp Kitabevi, İstanbul, 2017.

Gülsevin, Gürer, *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2007.

Harman, Ömer Faruk, *Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Diyanet Yayınları, 22. Cilt, İstanbul, 2000.

Harman, Ömer Faruk, *Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Diyanet Yayınları, 44. Cilt, İstanbul, 2013

Kanar, Mehmet, *Eski Anadolu Türkçesi Sözlüğü*, Say Yayınları, İstanbul, 2011.

Kılıç, Filiz, Bülbül, Tuncay, *Demir Baba Velâyetnâmesi İnceleme-Tenkitli Metin*, Grafiker Yayınları, Ankara, 2011.

Kırman, Aydın, *Yemînî'nin Fazîletnâmesi Şekil ve Muhteva Tahlili* (Doktora Tezi), Ege Üniversitesi, 2004.

Noyan, Bedri, *Bütün Yönleriyle Bektâşîlik ve Alevîlik*, Ardıç Yayınları, Ankara, 1999.

Ocak, Ahmet Yaşar, *Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Diyanet Yayınları, 2. Cilt, İstanbul, 1989.

Özkırımlı, Atilla, *Alevîlik-Bektâşîlik ve Edebiyatı*, Cem Yayınları, İstanbul, 1985.

Özmen, İsmail, *Alevî-Bektâşî Şiirleri Antolojisi*, Saypa Yayınları, 2. Cilt, Ankara, 1995.

Özmen, İsmail, *Alevî-Bektâşî Şiirleri Antolojisi*, Saypa Yayınları 4. Cilt, Ankara, 1995.

Öztelli, Cahit, *Bektâşî Gülleri*, Millet Yayınları, İstanbul, 1973.

Sami, Şemseddin, *Kamus-ı Türkî*, Çağrı Yayınları, İstanbul, 2009.

Schick, İrvin Cemil, *Hz. Ali ve Devesi Levhaları*, <http://www.academia.edu/5678263>

Şah İsmail Hatâ'î Külliyyatı, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 2006

Tarama Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları,

Tepeli, Yusuf, *Derviş Muhammed Yemîni Fazîlet-Nâme* Giriş-İnceleme-Metin, Türk Dil Kurumu Yayınları, Cilt 1-2, Ankara, 2002.

Tepeli, Yusuf, *Yemîni'nin Fazîletnâme Adlı Eserinde Geçen Özel Adlar*, Alevîlik Araştırmaları Dergisi, Ankara, Haziran, 2011.

Timurtaş, Faruk Kadri, *Eski Anadolu Türkçesi*, Türk Dünyası El Kitabı, 2. Cilt, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1992.

Yazım Kılavuzu, *Türk Dil Kurumu Yayınları*, Ankara, 2005.

Yelten, Muhammet, *Eski Anadolu Türkçesi ve Örnek Metinler*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 2009.

GÖRSELLER KAYNAKÇASI

<http://sahkulu.com/yedi-ulu-ozan-kimdir/>

<http://www.hacibektas.bel.tr/portal/cilehane/>

<http://www.zohreanaforum.com/resim-ve-videolar/48104-hz-alinin-kendi-cenazesini-tasimasi.html>

<https://tr.pinterest.com/pin/396387204687515950/>

DİZİN

Abbasiler.....	37, 163	Bektâşîlik	vi, viii, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 23, 175
‘Abdullâh	129, 152	Beng ü Bâde	17
Abdülmeccid.....	14	beyit 17, 22, 24, 29, 38, 39, 40, 41, 42, 51, 52, 55, 57, 58, 61, 62	
Abdülmelik ibn-i Mervan.....	54	Bilâl-i Habeşî	56
Alevî	viii, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 25, 42, 46, 47, 174, 175	biti.....	125, 127
Alevî-Bektâşî	15	biyografik.....	23, 25
Alevîlik.....	vi, viii, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 23, 50, 175	Bü't-türâb	105
‘Alî.....	25, 39, 41, 42, 73, 88, 89, 102, 106, 108, 111, 112, 115, 123, 124, 131, 138, 139, 141, 145, 147, 155, 166, 167, 170	Câ‘fer es-Sâdık.....	53
âl-i ‘abâ	66	Cebraîl.....	31, 76, 78
âl-i Mervân.....	67, 93, 96, 145, 147	cellâd.....	104, 105
Allah	31, 122, 163, 170, 171	Cengiz Han.....	37, 59, 163
Allah-Muhammed-Ali üçlemesi.	14	Cihân.....	62, 107, 146
Amr b. ‘As	35	Cuma.....	31, 67, 68, 69, 70, 72, 74
‘Amr ibn ‘Âs.....	55	Cumhuriyet dönemi.....	14
Anadolu.....	vi, viii, 13, 14, 16, 22, 27, 174, 175, 182	cübbe.....	34, 112, 113
Arapça	24, 27, 39	Çille Tağı.....	48
aruz	16, 19, 25, 26	Deccâl	54, 146
‘avrat	40, 79, 157	Demir Baba Velâyetnâmesi	23, 175
‘avratuñ	40, 59, 61, 157, 158	Derviş Muhammed. vi, viii, 15, 20, 22, 23, 24, 29, 62, 168, 173, 175	
âyât.....	64, 72, 130	Dımişk.....	89, 111
Aydın Kırman.....	26, 29, 30, 38, 41	Dirîgâ	97, 145, 150, 151, 166
Bağdat	15, 17	divan	25
Balım Sultan.....	14	Divan edebiyatı	18
Banaz köyü.....	18	duhân.....	123
bâtinî	13, 15	Düldül	107, 114
Bayramîlik	13	ebter 64, 78, 80, 95, 106, 129, 130, 131, 153, 160	
Bektâşî .viii, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 25, 42, 45, 46, 47, 174, 175		Ebu Bekir Sıddık.....	84
Bektâşî tekkeleri.....	14	Ebû Mansûr.....	61
Bektâşîler	14	Ebû Zer	56
		Ebu’l Kasım	37

Ehlibeyt.....	25, 47	101, 102, 107, 108, 109, 110,
Emevi.....	37	111, 112, 115, 116, 119, 120,
Emîrül-mü'minin....	42, 44, 51, 99,	127, 129, 145, 152, 156
	135, 141, 143	Haydar... 25, 39, 57, 70, 71, 85, 89,
Eski Anadolu Türkçesi ...vi,	22, 27,	90, 92, 97, 99, 101, 102, 104,
	174, 175	107, 108, 109, 110, 111, 112,
Ezân	70	115, 116, 119, 120, 129, 144,
		152, 161
Farsça.....	23, 24, 27, 39	Hece ölçüsü.....
fazîlet	29, 62	19
Fazîlet-nâmevi, viii, 22, 23, 24, 25,		Heybetu'llâh.....
26, 41, 42, 45, 50, 62, 168		74
fazl	51, 64, 65, 86, 169, 170	Hezârân.....
firāvân.....	97, 162, 165	122, 126, 133, 164
Fuzûlî	16, 17	hezec
		26
gazel..... viii, 24, 26, 27, 29, 38, 39,		Hızır
40, 173		18, 48
günahkâr.....	37, 137, 151	Hızır Paşa.....
Güneş	63	18
Hacı Bektaş Veli Velâyetnâmesi .48		hicret
		163
Hacı Bektâş-ı Velî	14	Hidâyet.....
Hacıbektaş İlçe Halk Kütüphanesi		167
.....	27	hikâyet.....
Hâfız Oğlu	22, 24, 168	66, 86, 148, 168
Halîfe 53, 54, 56, 84, 89, 135, 146,		hilâfet
147, 160		13, 30, 66
halifelik . 31, 32, 33, 36, 83, 93, 96,		Hindî
99, 100, 101, 110, 135, 146, 147,		81
157, 158, 160, 163		Hindu
Hallâc-ı Mansûr.....	56	60
Halvetîlik	13	Hintli
Hamzavîlik.....	13	32
Hasan 19, 35, 36, 40, 43, 45, 49,		Hristiyan
51, 129, 130, 137, 138, 139, 140,		33, 96, 133
142, 143, 144, 146, 156, 157		Ḥudâ.....
Hasen 42, 51, 52, 137, 139, 140,		140
142, 156, 157		Hurufîlik
Hatâ'î	16, 17, 45	15, 19
Haydar... 16, 18, 65, 67, 70, 71, 84,		hüccet.....
85, 88, 89, 90, 92, 95, 97, 99,		88, 90, 104
		Hünkâr
		45, 48, 49, 174
		Hüseyin35, 36, 37, 43, 49, 52, 129,
		130, 137, 138, 143, 144, 145,
		158, 159
		Hz. Ali.. vi, vii, viii, 13, 14, 15, 17,
		18, 19, 20, 25, 26, 30, 31, 32, 33,
		34, 35, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 44,
		45, 48, 49, 50, 51, 73, 77, 85, 86,
		116, 124, 126, 127, 130, 136,
		145, 157, 163, 167, 168, 171,
		172, 173, 175
		Hz. Ebubekir
		32
		Hz. İsa
		57, 65
		Hz. Muhammed. 13, 25, 30, 31, 32,
		33, 34, 35, 36, 37, 45, 57, 76, 77,
		123, 124, 128, 144, 156, 166,
		167, 168, 171
		Hz. Osman.....
		30, 32, 56, 66
		Hz. Ömer.....
		32, 57

Hz. Süleyman.....	59	kızıl tac.....	34
Hz. Yûsuf.....	61	Kızılbaş.....	13
Hz. Ali.....	13	kîn 74, 75, 79, 91, 99, 113, 133,	134
II. Mahmut	14	Kufe	33, 136
İbn Mülcem.....	58	Kul Hasan	45
İbn-i Hâfız.....	24	Kul Himmet	19, 20
ibn-i Süfyân. 51, 56, 59, 60, 67, 68,		Kur'ân.....	108, 158
69, 70, 71, 73, 74, 82, 84, 88, 89,		Kuş.....	37, 38, 149, 150, 151
92, 93, 99, 100, 101, 102, 103,		kuş.....	149, 150, 151, 153
105, 107, 108, 109, 110, 116,		kuzgun.....	149
118, 120, 147, 152, 157		kültür.....	13
İbrahim.....	37, 148	kün fekân.....	71
İlâhî	22, 75, 167, 168	la 'net 53, 55, 57, 66, 77, 82, 95,	
İmâm Askerî.....	54	116, 117, 122, 128, 133, 145,	
İmâm Nakî	54	147, 153, 158, 159, 160, 163,	
İmâm Takî	54	164, 170	
İmâmeyn	129	leşker. 56, 85, 95, 96, 98, 101, 102,	
İmâm-ı Rûkn'ed-dîn.....	148	107, 108, 109, 110, 111, 116	
İmamlar.....	44	levh-i kalem	63
İncîl.....	169	Manastır	23
'İsâ	57, 65	Manşûr	164
İslâm	13, 25	mâtem	62
Kâbe.....	37, 38, 148, 154	Mehdî.....	54
Kadirîlik.....	13	Mehdî.....	54, 146
kâmil	15	mektup 33, 34, 35, 89, 90, 93, 102,	
Kanber.....	60, 112	125, 127	
Kanunî Sultan Süleyman.....	17	Melik.....	53, 61, 159, 172
kaside	17, 26	Me'mûn.....	54
kefen	36, 142	Mengeneci.....	33, 62, 94
kerâmet	42, 45, 50	mensup.....	13, 14
Kerâmet-nâme.....	53, 141	mensur.....	24, 45
Kerbela.....	36, 37, 158	Merâdî.....	129, 152
Kereb..... 33, 34, 61, 100, 101, 108,		Mervan 34, 54, 67, 92, 93, 97, 104,	
109, 118, 119		105, 106, 107, 110, 111, 112,	
Kerreb 99, 100, 101, 108, 109, 118,		113, 114, 116, 125, 145, 147,	
119		159	
kırık adım.....	112, 113	Mervân b. Hakem.....	58
kız	109	Mervânî.....	145
Kızıl	112	mescid.....	31, 70, 74

mesnevi.....viii, 26, 27, 173	Nebî73, 77, 97
Mey-i tevḥid.....64	Necef.....19
mezhep.....13	nefes.....49
Mihr-i ‘Alî.....41, 155, 156	neḥḥ-i şūr.....63
minber.....71	Nevşehir.....vi, vii, viii, ix, 27, 50
Mir’âti.....46	nūr... 41, 43, 51, 52, 57, 63, 66, 69, 70, 76, 78, 123, 138, 142, 144, 146, 155, 159, 162, 170
mîr-i Qur’ân66, 115	nūr-ı rahmân.....66, 146
Misarcı59	nūr-ı yezdân51, 70
miskîn72, 90, 113	nüşa.....27
Muaviye 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 55, 74, 75, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 90, 92, 94, 96, 100, 105, 106, 107, 109, 111, 112, 114, 116, 121, 125, 126, 147, 16	Nüşa25
Mu’avye 55, 58, 60, 66, 74, 75, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 89, 90, 92, 94, 96, 100, 105, 106, 107, 111, 112, 114, 116, 121, 125, 126, 147, 163	oğlan79, 107, 108, 109
Muḥammed .22, 54, 66, 72, 78, 93, 97, 98, 115, 118, 119, 122, 138, 140, 144, 145, 160, 163, 164, 165, 168, 171	On İki İmam.....25
Muhammed el-Bâkır52	on sekiz biñ ‘âlem64
murabba‘-yı mütekerrir .24, 26, 27, 29	Oniki İmam17, 18
Murtaza 46, 66, 131, 133, 140, 161	‘Osmân.....55, 56, 66, 84, 85
Murtażā66	peyember.....56, 57, 70, 71, 78, 96
Mûsâ-yı Kâzım.....53	pîr.....14, 48
Mûsî Rızā.....53, 141, 160	pîr....23, 42, 43, 44, 59, 60, 68, 69, 70, 87, 88, 89, 90, 141, 142, 143, 148, 168
Muştafâ66	Pir Sultan Abdal18, 19, 46
Mu’tasım.....55	Rahib.....60, 147
muzari26	Rahip.....30, 37, 38
Mülcem Oğlu ..30, 34, 35, 37, 126, 127, 129, 130	ramazan.....35, 36
Mülcemoğlu38	Ramazan.....42, 136, 141, 142
Müslüman13, 38, 66, 115, 121, 147, 151, 154	remel26
Nakşî mürşidleri.....14	Resül22, 42, 57, 66, 70, 71, 79, 83, 86, 131, 141
nazım.vi, viii, 24, 26, 45, 168, 171, 173	Resûlu’llâh.....100, 104
	Rey.....35, 126, 134
	rıḥlet42, 43, 66, 141, 142, 144, 163
	rivâyet ..66, 86, 141, 148, 156, 168
	ruhbân60, 148, 154
	Ruhbanlar60
	rüşen.....44, 51, 63, 65, 76, 143
	Rüstem ile Sâm61
	Rüstemile Sâm91

Safevîler17
şalâvat22
Sarı İsmail49
seb'a172
Selman 31, 45, 59, 68, 69
Selmân 59, 68, 69
Semerkand.....23, 168
Seyyid Nesîmî.....15, 16
Şîrât.....63
şiyâm.....43, 141, 142
Sivas.....18
siyâsal14
siyâsî 13, 15, 18
Süleymân157
sünnî.....107

şa'bân172
şah 33, 47, 89, 90, 95, 101, 106,
107, 108, 114, 115, 118, 136,
137, 145, 152, 158, 165
şâh... 24, 42, 44, 51, 53, 54, 55, 59,
62, 73, 74, 75, 85, 86, 89, 90, 93,
95, 101, 102, 106, 107, 108, 112,
114, 115, 116, 117, 118, 123,
126, 127, 129, 135, 136, 137,
141, 143, 145, 146, 152, 156,
158, 160, 163, 165, 167, 172
Şah İsmail 16, 17, 175
şâh-ı encüm62
şâh-ı merdân 51, 55, 73, 74, 85, 86,
89, 93, 101, 107, 108, 112, 114,
116, 117, 118, 123, 135, 145,
146, 152, 167
şâh-ı sitâre62
şahıs50
Şam . 32, 33, 34, 38, 84, 86, 89, 90,
93, 95, 102, 107, 109, 110, 111,
117, 125
Şehâdet..... 60, 112, 115, 148

şehit... 23, 31, 32, 36, 37, 122, 145,
147, 158, 159, 160, 162, 163,
164
Şeker-reng112
Şem'ûn32
Şem'ûn60, 80, 81
şerh..... 23, 115, 134, 154, 169
şeyâfîn63
Şeyh Rükneddin23, 45
Şeyh-Rük'n'ed-dîn23
şîr-i yezdân..... 100, 107, 114, 136

tabut36, 142
tâbût43, 142
tâc.....110
tâha.....123
tahkiye.....29
taht 110, 164
Tanrı15
tarikât 14, 15, 16, 162, 166
Târîk-i fakr.....168
tasavvuf.....13
tasavvufî..... 13, 15, 16
tasavvufî halk edebiyatı.....15
tekke..... 14, 16, 22, 46, 166
Tekke-Tasavvuf45
terci-i bend24, 26, 27, 29
Tevrat169
Tezkire22
tîğ62
ton62, 107
Türkçe27

Umman.....37, 148

vefat 16, 17, 32, 36, 42, 48, 142,
157
Vehhab172
Velid ibn-i Melik61
Velid ibn-i Yezîd.....58
verhem58, 122

vilâyet . 39, 44, 51, 61, 90, 91, 119, 123, 126, 129, 135, 136, 143, 172	Yemîni. 24, 25, 39, 40, 65, 92, 124, 156, 158, 167
vilâyetnâme42	yeniçeri ocakları.....14
Viranî19	yeniçeriler14
	Yezid 32, 37, 82, 133, 158, 159
XV. yüzyıl27	Yezîd58, 59
XVI. yüzyıl .vi, viii, 15, 17, 22, 23, 48	Yusuf.....40
	Yûsuf.....40
Yahudi33	Yusuf Tepeli xii, 22, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 41, 50, 62, 173
Yâsîn48	
yâsîn..... 123, 167, 171	Zebûr169
Yedi Ulu Ozan..... viii, 15	zengibâr.....62
Yemîni...vi, viii, 15, 20, 22, 24, 25, 26, 27, 29, 35, 38, 42, 50, 62, 65, 92, 124, 156, 158, 167, 173, 175	Zeyne'l Âbidîn52
	Züleyha40, 157
	zû'l-fikâr104

ÖZGEÇMİŞ

Adı-Soyadı: Gökhan ŞENYURT

Doğum Tarihi ve Yeri: 04.05.1986 İstanbul

Medeni Durumu: Bekâr

Adresi: Denizköşkler Cad. Hürriyet Sok. Yılko Sitesi E2 Blok No: 15/19
Avcılar/İstanbul

Telefon: 543-535-51-95

E-Posta Adresi: gokhanssenyurt@hotmail.com

EĞİTİM BİLGİLERİ

Lisans: Anadolu Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı, 2014

Önlisans: Kocaeli Üniversitesi, Elektronik Teknolojisi, 2007

Ortaöğretim: Gebze Teknik Lisesi, Elektronik Programı, 2004

İŞ DENEYİMİ

Yenibosna Anadolu İmam Hatip Lisesi, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni,
Bahçelievler, 2014-2016

Özel İlkseç Yeniden Diriliş Eğitim Kurumları, Türkçe Öğretmeni, 2016-2017

Özel İlkseç Yeniden Diriliş Eğitim Kurumları, Türk Dili ve Edebiyatı
Öğretmeni, 2017-Devam ediyor.

TIPKIBASIM⁷⁵

⁷⁵ 172-200 sayfa aralığı, Konya Yazma Eserler Kurumu'nda bulunan Hacı Bektaş İlçe Halk Kütüphanesi koleksiyonunda 133 demirbaş numaralı nüshadan; 201-219 sayfa aralığı 275 demirbaş numaralı nüshadan alınmıştır. Her iki nüshadaki örnekler on dokuzuncu fazileti içermektedir.

وآربر اغنيا نك قابوسينه كه يعنى دينيك قابوسنه
 اولوبكار ايشيكنه و آدر لر نياز ايدوب كه بوزر سور لر
 كه ايه سيموزر انلره انعام بوله لرا شكله شهرت نام
 قناعت قابوسين هردم بيار لر رياخت راهندن هردم صيار
 صفات ددوشن اما ذات طعمكار كشي اولورمى بوندر دخر بركار
 زمانه دروئينك حافى بوليه بوميدير فرقك حاك طعمى بوليم
 اولور درويشه سيموزر قناعت مزوى خلق عالمدر فرغت
 سوار اولوب رياخت مركينه كه ايرمز عبرى دم انك دهيشه
 نوكل قابوسنه قيده خدمت كر بپرى اوله خوشنود آرتنه قرت
 اگر خلق اگر سلطان اگر مير انك قانده هر صده اوله بدير
 درويشه دوقه كونا اكليله ذات بر آشور بتريل ايررس صفات
 وكرفى خلق پرست اولوق ريكادر جهنم آتشي اكا سنا در
 درينغا دين يقبجج اولرى قيقوش دين اصلاح ايراهل كرم بون
 مكر ظاهر اوله مهدي دولك كه دجالك ايه قهرمى درك
 قلع اوله كاتوب حقا ايسى قبله اصلاح يه اركان دين
 يعنى عادت

بمبنى عادت ايدى سن قناعت ظهورى مهدي ايجون در صلات
فضيلت نامه نه دهم در واقعه ابن سفيان با سفيان
 سحر چون شاه انجم اولرى ظاهر جهان ظلمت طونندن اولرى ظاهر
 ديارى شرقدر نشاهى ستاره عطا ايلدى شوقين هر دياره
 اودكلى صالدى تبغيغ شوقينارك طلاغدى عسكربنى ركب ريك
 برى مائم طونندن ايلدى باله كيندى خلعت زر سكله خاك
 بشادرت ايردى سرجه جهانه يكى عمر و يكى دورى زمانه
 بره كجوى شياطين دورى اشان اولدى نفع مهور درلرى هفت
 اولور جمله برون خالدر بوى باشى كور دى روشن اجه كوزيله قاشى
 عيان اولدى صراطى امير بزدان صراطى كجوى اسان اهل ايمان
 درلدى بر پرده حى اولوب احوالت اولوب اعمالدى تبديل صفات
 و درلدى جمل اشيائك براف عيان اولدى قولك وجه نك
 كشت هر زنده دن كوستردى بوزن كوردر اولكم اچار بوعلمه كوزين
 اوقيان علم و اشيائ اولدغ اولور اول نور بزدانيم نزنه
 حقل امرى اگر لوج و قلى در يريكه يا اولمكه نه غدر

دو زيچك اون سكر بلك عامم قلوبدر رحيله طولى مطلق
 برى كوك طول حقل رحيدر دخی ظن ايلدن ايتروك بيدر
 مئ فوجيدى نوشن ايت قوشون قىل يرشاهن بوا داده قائله قيل
 بوقاك ترك ايدون اهل ايمان اول دوروشوب نفع اهل كمال اول
 يقينكدر يقينق ايله حاصل كه اوله نفس خارج سعد داخل
 قولشيانك اصل چيزيك برود ايشت آنديككه بوسوزدن خبردر
 سن ايات زمين واسمانين دخی هم وارث كون و مكانيين
 كر كر در فحشك ارتوق فلكن لطيف باكدرد اصلك ملكدر
 بودر واجب كر اولك آفت اوله سين اهل برهيز اهل افلاكي
 چنان افلاص اولد انسا خلعت اوليسر كه بنه قامولت
 صلاح زهر تصديق ايت حقايق كر تا فعلك اوله نالنه لايق
 ايشيدرسك دير بكم ادى بين اولور ديكردن عيسى ديسين
 بوسوزى اكله ميان آدم لوزن بر دوشك هيج آندي كم اولور
 بيزدريك يمى بو كلالى بيه فضل عليدرن دى پيايى
 كه قوقه نك اول كوه بيدر قلان سيمه نسبت اول زيردر
 ايشت كل

ايشت كل اون طغوبخى فضيلت بيان ايدم سكاى اهل حكمت
 چو صور درك آل حيدر دن تورق اوله محب آل اولوب روشن چرخ اول
 سورسك جانريك مرتضى ل بولوب صحت اله دو معك غداك
 بيله سين مصطفى به كهدر اتم كيمه رحمت سزادر كيم اخلاص
 بيد سين كهدر مؤمن مسلمان منافقون كيم ايشن اول ايمان
 كيم ايشن قهد ايدن آل عبا يه سيم انكار ايلبو بيدر مصطفى به
 بيان ايدم اصحر بوروايت امام موسى كاهن در حكمايت
 چنان كم رحلت ايدى نوري رحمان محمد مصطفى اول مبرى قرآن
 فنا دنيائ چون ترك ايلدى اول ابلدى وده نك جفتم هر بول
 بزرگ ايلدى دورى خلافت چنانكم ايردى عفا نه امامت
 كوردى ابن سفيان قينه معاوى ايرشدى عثمان حقيقه
 كه اول وجه خيانت يقينشدى رسول افى قوب اولر كشمندى
 خيانت ايلبو بن ابن سفيان كه عمران يازيره ان مروان
 بو ايدى برسب رد اولغ اول طلعانده ولايدى بركه بول
 رسوله كى تقرب بولش ايرى هم افى وجه كات قشمندى

علی به بعضی اینه ایرم عقوبت کر زاهد اگر اهل فتوت
 بکون فاندک بر اصحاب غایت علی به بعضی ایرویدی نهایت
 معا ویدر انک آرد بلورسو عدوی ال در عت تاورسو
 براغلان کلیس انک بیلدن خیر سوز چقیه انک بیلدن
 چان دوت یارک آخر اولیرد سنک اولاد یکی اول قریسرد
 ایسرد لم اول قصد امامت شهید ایدی سرا اولادک تمامت
 قریسرد در عجبی الکی هم علی به دشمن اولوب سخت محکم
 اکالعت ایس بر لر فکله در دخی یر اهلی هم کوک ملکلر
 منافق اولی هم کج سعادت قیله اصحابه اولاده سیاست
 او دکلی ایدی سر ظلمله قاف ابر قاله جهنم اجم حایف
 بوسوزی جبرائیل دیری کدی محمد مصطفی کت ایدک
 مبارک باشنی مهاری یر قاه شکر منت مقه حکم بده
 قیبت قلدی اصحاب بوضاف ابوزید ایلدی اولدم سؤالی
 دیدی آی اولو انلرک نبی س سنک چون اولدی اشیاکله بیسی
 چون ایلدی کز بورسمله اه بیان ایلده بیله آی نور الله
 صوبیتی

صوبیجک اشوا اولی اوزر : بیوردی آنه اول میری پیغیر
 خیر وردی بودم جهل ایجان که بیله بویلده بلدردی سبحان
 که اشوا بن سفیانک حضرت ضرر بونزدر اولاده یقینک
 علینک دو شمنیر اشوا بتر بیلک سر جمله کز شویله مقتر
 بکوندن کرو بو اصحاب ایچنه عدو ایسی بنه هر باب ایچنه
 ایسردا غنی ایله بو عراوت شهید ایدی اولدم تمامت
 قلیس قصد اشوا خاندانه دونه بر دخی بودوری زمانه
 معاری ایسندوب بوسوزی طورک رسولک اوکده یوزین بره دور
 دیدی خاشا علی به بن طو نام کین بکا بویلده دغه آی سروری بن
 دخی عورت قاتینه ورمیم هیچ بو شهرت آرزوسین دریم هیچ
 که تا کلمیه اول اوغلان بلینک طووم بو عهده کلرجه ایسرد
 اولو انداجدی غایت عهد قلدی ایسندوب جمله اصحاب طایفه
 رسول الله دیدی آنیکه تقدیر مقدر چن اول اول تغییر
 بو حال اوستونه کجی پنج ایام دی ایشت نزلور آخر سر بخام

اول آغوندر آکوستر یولین که چکسون ایلدن الینی دلینی
 وصیت قلدی اونی چون پیغیر نینه بر جمعه ایشدک حیدر
 ایشدی چون مسجد جاپوسه او توردی ار قه وروب یا یوسه
 رسول الله ایله اصحاب ایدی کیروب مسجد پیغیر اولور
 ازان او قندی ایدی وقت تمامت نمازه قلدیر جمله اقامت
 ایکی رکعت نمازی قلدی پیغیر او توردی صاع یاننه قالدی منبر
 پس آنزن صکه کلری ان سفینا کیروب مسجد مهالذی حرمان
 قاپوا وکنه بقدی شالی کوردی علینک یاننه واردی او توردی
 ایخ اوزره طوروب ایلدی قاف ایکی رکعت نمازی ایدی تمامت
 نمازی قلدی اولدم نینه طوردی کیدر کن بقدی حیدر ان کوردی
 رسولک یاننه دکلی آتمک استر دیدی حیدر که بوکله یولی کوستر
 اتکین طورتی دیری کجه قرآن بو نوحه بی اولک اینه بولدش
 ایانلاده او تونر اله پیغیر اوزو که پیشه اینه کبر کینی
 صقین صوبیتقه سن هر صفاته جفا اینه او تونر مؤمنانه
 بکلک چن حوی راتدی کن نکانه بکلک چون وار قلدی جمله جانیف
 کجه کلدر

کجه کلدر در آیات لولاک نه ایچون کولک دونه چون طور خاک
 کین کورد سحوا بیلدیشی کیمک ایخی بصدی اولو فرشتی
 بجم ایدی کین سدر لته پایه کیم ایدی چقون اینن سمایه
 محمد در محمد در محمد او تونر قار شومزده آی محمد
 ادر سز اوله صافله غرضکی رعایت ایله دینه هر منکی
 شکایت ایدیلر اول ماه سنک رسولک امر برد بود کل بیدن
 که هر دم جمعه به سن کچ کلورین بشار سین خلق کی زجت تلورین
 بو ایسی اشمه غایت کاهدر ایشت کر مؤمن ایسلا حوی کاهدر
 ایکن کلک که تا ارقه تو ابک هم آخر کوننه اولیه عذابک
 نه برده حالی بر کوریک او توکل حقک امرینی برینه یور کل
 بوسوزی سوبلیجک شاه هرمان غضب قلدی چاغوزی این سفیان
 دیدی یا علی چک بندن ایکی بیله چون اوزا بر سین دلیکی
 دخی پیغیر م دیدیکلک آدم بنی ایکن بک اولدی بلی عالم
 بنم عالمه مشهور این سفیان : اکاوم بلور سر جمله اصحاب
 نه حدک وار اینه کدن طو نارسین بنم خلی اجم عظم بقار سین

دید که بوکلای ابن سفیان جلالت کلدی اولدم شاه مردان
 باوردی سینه سندن برکوردی بجه نك عقلی باشندن اولدی
 هان میفریدی دیری ملهواویست رسوله بک دیمه دیلیکی طورت
 یقلدی بوزی اوزره ابن سفیان بچنکم نغمه اوردی شاه مردان
 زمین چالغاندی هم جمله سجاوت صدای زغدر طولری قات برقات
 دیدی که حق رسولی اوری طورده هبت الله دیدی زنه اوتورده
 اوزغونری مسجد اجمه طفسان اوم دروین جان مهرا خودندن اولدم
 معاوی دوشوب اولمشدی بهوش چنان عقلی کلوب اولدی نیمهوش
 دیدی تاورسه کولندن یانکه قومایم تیزیکه اوزغلا نیکه
 اودر اول طوتان اولاده کین چنان اولور اوله کین اهلندن
 هان اولدم بلك ایلدی قامت نمازی جمعه قلدی تمامت
 قومی اوینه اولدی روانه معاوی طورتی کین خبیله
 بوهر اوله اوینه کلمشیدی ایچی کبری کینله طوطشیدی
 دن کون مکر ایدی کولنده فکری علی غیبت ایتک ایدی ذکری
 یقین غیبت ایه نك دینی اولمز دین اهلینک دیدنک کینی اولمز

اوردی مؤمن

اوردی مؤمن که غیبتدن اولدم دور هم اولدر ایکی عالم اولان حور
 اگر کیم غیری مؤمن ایه غیبت ایکی عالمه اولمز که رغبت
 انشدردیریلر اهل قوت ذنارن غیبتی صاحب نبوت
 انهم مؤمنک بختین سعادت جلیس اهل غیبتدن بعیدیت
 کینک که عادتید رغبت ایتک دین اهل اولمز که رغبت ایتک
 انشدردر کناه ایه زنادت دخی ظلمله هم جودی جفادت
 بونی بویله یورمش چشمتی نور دیا و غیبت اهلندن اولک دور
 که انسا نك ایدر طینه نعت ایش اوجماغه کیرمز اهل غیبت
 چنان آکله اصحابله اولاد کرک مؤمن صلوات ایه بنیاد
 اوله لرا اهل انکار ایله دشمن بود دین اهلینه تدبیر روشن
 اوله لرتابنی به امت خاص بوله لراه دین اجمه اخلاص
 بنه اولکی سوزی ایه لم یاد نوجوه عدوت اولدی بنیاد
 مکر کون رسول اولور ایچی قواصحاب ایاغین طوموش ایدی
 ایرشیدی جبرائیل وردی سلاهی دیدی ای بوجه مرسلد اسامی
 سلام ووردی سکا زان عالم بنی و کروی یاغیری اوم

علی به بعض ایه نه ایدم عقوبت اگر زاهد اگر اهل قوت
 بوکون تا نکه بر اصحاب غایت علی به بعض ایدر دیری نهایت
 معاویدر انک ایدی بلورس عدوی ال در عت تابورس
 براوغلان کلبس انک بیلدن خیر سوز چقیه انک بیلدن
 چنان دوت یارک آخر اولیرد سنک اولادیکی اولتیرس در
 ایدرسور اول قصد امانت شهید ایدی سرا اولدک تمامت
 قوسوردر محبتی الکی هم علی به دشمن اولوب سخت محکم
 اکالعت ایه یرلر فکله دخی بر اهللی هم کورک ملکله
 منافق اولیهر ب سادمت قیله اصحابه اولاده سیاست
 اودکلی ایه سر ظلمله قاف ابر کاله جهتم اجمه حایف
 بوسوزی جبرائیل دیدی کدی محمد مصطفی کی وقت ایتدی
 مبارک باشنی صالوی ریهاه شکر منت مقه حکم بکله
 فحبت قلدی اصحاب بوضالی ابوزر ایلدی اولدم سؤالی
 دیدی ای اولو الفرائد نبی کی سنک چون اولدی اشیا نکه هبسی
 چون ایلدی کز بورسمله اه بیان ایله بیله ای نور الله
 صویحبتی

صوبه بک اشبو اولوی ابوزر بیوردی آنه اول میری پیغمبر
 خبر ووردی بودم جبرائیل ایمان که بیغه بویله بلدی بردی سبحان
 که اشبو ابن سفیانک مقنه ضرر بو نوزندر اولاده یقینک
 علیک دوشمنیدر اشبو ایتر بیلک سر جملدن شویله مقدر
 بوکوندن کرو بو اصحاب ایچنه عدو ایش بنه هر باب ایچنه
 ایدرسور دخی ایله بو عداوت شهید ایدرسور اولدم تمامت
 قلیسر قصد اشبو خاندانه دونه بردی بودوری زمانه
 معاوی ایشدوب بوسوزی طورده رسولک اولکده بوزین یه ورده
 دیدی خاشاع علی به بن طوتام کین بکا بویله دعه ای سروری دین
 دخی عورت قایتنه واریمیم هیچ بو شهوت آرزوسین دیریمیم هیچ
 که تا کلمیه اول اوغلان بلدی طورم بو عهدهی کلجه ایدر
 اولوانداجدی غایت عهد قلدی ایشدوب جده اصحاب کالی بک
 رسول الله دیدی آنیکه تقدیر مقدر چن اول اول تفسیر
 بو حال اوستونه کچی بچ ایا م دخی ایشت نولور آخر سر بخام

چنان زانکه اولور اولان مقدر اوتور حاجته بركون اولابتر
 طوبى سلاى جاوين بربوارة همان برنشين عصب اوردي ياره
 ديوار ايجده برعقبه طور مش انك جاوى اوچنه نرم اور مش
 معاوى جاغروبن بره وشدى ايشدوب قوم هب باننه وشد
 كيدوب عقل دوشدى بر يابلىك موسسيدر كوزين اجدى ايلدى
 كورد يارا وينه قلدى ندى تنده قالمادى هر كز قاراك
 روا ايند كلر بجه اولدى بيتر اولابريك برهكم بردين ابتر
 ادى شمعون ايرى اى كوردى او زجى كوردى ياننه اوتوردي
 او زجى بجهون ديدى اولور قانك جماعدن غيري بو قدر بو كچاره
 جماع ايت هورتته قورتل بلادن سكايل چاده بو قدر ابرو و اولان
 معاوى ديدى بن اندي جماع در جماع لذتدن چم شيمدر
 صيما زم عهدى تا كيدا تشميرل بكا بر غيري چارك وارسه قتل
 ديدى شمعون ولدن خون ايرسين جماع ايتورسك اولور كيدرسين
 قابون بولده فر ياد ايله نازى بنم چار بزم وار قانق قارى
 لكن بو قانق نيشا مشدر بخت كطفسان ائق نياشده تمام
 انامدن

انامدن بكه ميراث قانق ائق بشيوز دينا ره امشيدى
 قادير هسيدر لوزى قاردر ويرم ائق جماع ايله روا در
 قلدر جهان وار يوخسه اولوبدر اوغولدن قيزدن اولوب قون تلور
 بودر دديكه چاره بلوبيل كل ويرم ائق سكا صاوتن الغيل
 غلوايلى قويم ديدير اك دوا در دديكه چكه يمان قال
 ائق بشيوز بشيوز دينا ره ائق يهودين صاوتن ادى ائق
 جماع ايتدى معاويه قريبه چون ادى زهرى ماري مري به
 او قفسان ائق باشده خلديع هان حامله اولدى اول صافق
 اوزهر ايمر شهوتدن او ملهق مركب اولدى اول مردود معون
 ايرشده اول ارايه او تقدر معاو نيك چون اولدى مريه قنير
 اربون وضع حمل طوعه اولاي ادى اكلد بفضه لعنتى ايت
 بنيدر اور ديار اولدم انك اوين كراول بولمادى هر كيزين و اوين
 مكر بغير اولدم اوتور دى بجه اصحاب ارا يا عين طور دى
 خبر بو دى لراى بغير حق معاو نيك براون طوعه مطلق
 همان كندوزينه بگز صفاتى بگز صفاى چپردك حورق مردار ائق

معاوى عهدن اونومتن تمام امين اولوب كوردى امانت
 رسول ديدر بجهون بوكلدى سوردى اول ملاكله اما مى
 سورك ائق بوضعت ائق كرمق ياراضى ائق معين مقبور
 بجه بزدن دكرسه هر خلافت ائق ندي ائق اوج منزل تمامت
 اودم قود يارا ائق چغدى كدى چنان ايجى كون منزله يئدك
 مدينه دن تمام او بكونك ائق اودكلى سورد يارچون كرى اولق ائق
 سبب بوايدى مردود اولسته اودر كا همدن انك سورطسسه
 رسول اشبو قانق ترك ايرچك برين اصحابه قوب كيد بچك
 خليفه اوليجن ابوبكر صديق ديدى بركون او معاويه اوزين
 يورك و اديك قوياك كسواك اما ندر كورمك دى برو
 اوهم قود يردى او صانيل اولدن چقاد يارا ائق كللى اولد
 كيدوب صديق عمر اولد خليفه ديدى بركون و صيفه و شريفه
 رسولك صيدى امين بن سفيان سورك قوصيله كسون ائق كيسان
 سوريچك اول چيون بره كيدى بلوسين بره خوفيلروردى
 خليفه اولدغنه صكه عمات خبر كوردى كلدى بن سفيان
 كوردوب

كوردوب ياننه غم ايتدى اغر خلعنار وروب حوض ايتدى
 وروب شام بلكلك ائق حادى ابوبكر اوغلي نيك الذن ائق
 اولور كچى بوايشه طاكلد يار وارون حيدره اولدم ديدير
 نه ايشدر يا امير المؤمنين بو رسولك عهدى بو زمين بمان جو
 بو كه بيز راضى او كما ز تمامت رسولك دونه اولد رعيات
 مكر اولدم اميرى شاه مردان خطا ملكينه واروش ايرى ائق جان
 خطابه وارون عرض ايلد يار نه ايشه و صيفه ماله سويلد يار
 همان اولدى عدالت ائق بيماد بوايشه كسنه كوكل اولدى شاد
 اوراده نمش اوج بولك بولدى قواصحاب بولك بولك اولد
 چكوب لشكر ابوبكر اوغلى ايردى ايدوب عثمان دن جنك شهرو بركون
 او فتنه اراسنه كدى عمات ايرى شبنه خطادن شاه مردان
 خلافت تحتنه حيدر اولور دى معاوى ايشيدى فتنه طوري
 اذ بروب چوقلرى قاننه وردى كينه ذركينه سيم وردى
 بديعا نلر ايدوب خلق اوزره بنيا بجهنك اوينه اير كوردى فر ياد
 ديدى بنون خليفه ائق خليفه رسول بكا وصيت قلدى بايق

مردی قلدی نقل کندوزین مکرر یادی مخلوقه سوزین
 او کله ایلدی تزویر بهستان اکلمار ایلدی شامه شامه مردان
 بهم اکایدی علی اولدورده اوین یما یوب بوین اووردی
 نه ایمن چون دیرک اصل عدل بنه لایم دکدر بور وایت
 او ز قدر سوز حکایت بیکراند بود کلوین نقل اینک عیازر
 مراد اولان بنه فضل علیدر ولایت نامه سدی ولیدر
 ابنت بو حالی سن ای آدم وار ابری شامه جمعین اولدم
 شیروغن یاغی چمن بری ایشی بیر ایدی یوغدی اغز نه دیشی
 وار ایدی برابو او کوزی غایت اخله دریلوردی اولدی طافت
 همان اول ایدی دیر کنگه مالف اکا کوردی مسکنده حالی
 علی سوز ایدی هم کولدت حجتی ایدی امامک جان دلدن
 معادی چون انک خالی بلک عینک دوی ایمن کورنه قلدی
 اوغور لندی اوسکینک او کوزین بلیسی بو کدی اغلندی اوزین
 اویا که بو نیا که بر دم یوز کوردی اله کیرمز او کوز چون ملک بلدی
 چون اوغدی الیفین غصیق بلدی معادی قوسنه کینه قلدی

معدای دیری

معدای دیری او قورک لی کلسون دیهم او کوزین کیم ایلدسون
 جاغردیلر بری اچری کوردی معدای او تور تحت اوزره کوردی
 جاغردی ایلدی افغان فریاد دیری ایله بنم فریاده داد
 بو لی دیر او کوزیم کیم لایسه بی بو بیخه کیم صالدی ایسه
 که سن سین حاکم وقت زمانه او کوزیم بو لی دیر ایتمه به پانه
 دیری اولدم او پیره ابن سفیان علی آخش سنک کاویکی نادان
 دون کون شکل با سوس لوز کچ کلنی سنک او کوزک اوغور لی لکن
 سنک بیل او کوزک اول ایلدی کوزی سنک بی غیبه ظلم ایندی
 سکاحت ویرم که وارغیل : اوندن او کوزک ارب چتر غیل
 یازون بر کاغذ وردی اینه اودم پیر کوفه نک کوردی یولیت
 کیدر ک کوفه شهرینه کوردی وارون هیدرک قاتنه کوردی
 یوزین سوزدی ویر شاه سکر دخی ایلدی اروق بر کلاهی
 او مکتوبی که وردی ابن سفیان اولکنه قودی شاهک دکلاوی
 نظر قلدی بی بی به شاه مردان دیش کینیله یازوب ابن سفیان

اورمکه ساکه مکتوب اولد واصل بنم حکم طو ساین یا علی بیل
 بوسکینک او کوزین تیز ویر سین بنم امریم برینه ایر کیر سین
 خلیفه بل بی قیل یگا بیعت بنم حلقک امامی ایلد رغبت
 غریبه ظلم ایدون زرقین الله بو مکتوبک سوزین طون عاقل
 او قودی مکتوبی اهدی علی دل دیری اول درویش کله بی کل کل
 او کوزک کوسنه عیسکا کورد کل کیمک اونجه ایسه اکا وارغیل
 دیری اول پیر بکا کوسر آیا شاه که سندن کیز لو بروق بلور لکنه
 همان شاهک او کنه کلدی اولار صغادی اول اریک کوزین حیدر
 کوزین برده دفع اولدی کت دمشقه کل ایلدی بغایت
 نظری قلدی او کوزین بقدی کورد معادی انوری اچم طوردی
 دیری کوردی کیم امش او کوزک نه برده ایدیکین اشته کوردی
 دیری پیر کوردم ای شاه ولایت معادی امش اول ایسی غایت
 دیری حیدر ویریم سکا حجت کوریم او کوزک اول حجت
 اوزانلی شاه اولدم کساره کت اولدر صهابت جری کرامت
 معادی بکار یله او توروردی عناد ایدوب دیر سوز کتوردی
 قویاردی

قویاردی شادینک باریسین شاه نه قدر در تفکر قبل اول اکاه
 یازوب بر نامه آف بیله دوردی بیقین بیله قیوب مهرین لوری
 چو وردی مکتوبی درویش شاه روان اولدی اوسکین دونوز لاه
دولت حضرت امام
 زهی دست قدرت حق کوزنه دن ایزدی شاهه ابرردی شمشار طون اول نا نامه
 ای مؤمن ابن آدم نعت علی اوردم معین دیک عینک فرض اوری عامه
 ای مکر ولایت دکلاوی کورد ناز حیمه یاغنه جسته ابر مراره
 ای حسن معرفتک دانا ایسک ایشکل بکرتنه غیری ناسه صاقل ایلد امامه
 کدرایت سکاوتی اریکده هیبتی برضی کلک اریق بیک بکله سامه
 آل محمدی بیل جانله غریب قیل : تا الیک ابر کوره سین اول نیک نامه
 مروانیدن بید اول اوله شقی سید لیل عتقه مرید اول اقراریت اول امامه
 لولدی ادب خویرج کله طوری خیرته دنیا و آخرت ارمیه بیح و کانه
 مؤمنه حب حیدر بیکه مراد جاندر دون کوزین حسی مهت ایت دل لاله عا
دهریت ابن سفیان
 دلا دکله بو نیا که ابن سفیان او تور مشدی یا ننه جلد میران

وزیری تا بی قاتنه ایرد عادی حیدره دانتنه ایرد
 همان دم کوردیلر یارلری دیوار برال ایرشده صبان بادی سحر اول
 قوباردی ابن سفیانک بیغین الوب کندی بری اجاردی دیلین
 طورنلر اوتوز جمله کوردی جلیل اولوب معادی اوری طور
 کیروب فرق کون اوتوزدی خلوت بیله مروان مصاحب صحیح
 چوتغیر شایسته کندی کوردی آدم کونزدی دلاکی کوردی
 یولندی بیخیک باری بن هم جلیل اولوب ایرشده جانته سم
 بیخ کسمکی اولدی بختی معار بلان بره حدیثله قلدی نکرار
 او یون کندویه خلقی تمامت بیغین یولودی ایردوب اطاعت
 چوتغیر کون طریقه یولدی بو حکمتده قلوب زاری خیران
 نه دکلی وار ایستشامه عربت بیغین کدی جمله اول سبدن
 خلافت دعوا ایرد ال مروان محمد آینه بعض ایدی یکنسان
 بو یاکه اوز کوراسی شامه ایردی معادی دیولک اجه کوردی
 وارون مکتوبه قودی اوکشمه قرض قلدی بر دم ایلمده
 اوقیوب مکتوبه کوردی ابن سفیان بوسمه نامه یارشی کوردی

که ای بر

که ای بورفته چون شک ایرسین قیوب دین زهنی اگری کدرسین
 سکابونک کبی ایشلر سزای خلافت دعوا سین ایتمک دعوی
 از لدن حد بر حد اهل انکار اولان سن سین یقین اهل حکار
 سچ ایتمه ظلمله بودرد منده دوشرسین کی صغین در پردن
 اولوزین ویر بونک ایتمه برانه غیبلر اچیدوب کرمه قانه
 طوت امریم بو یولک کا و نی و رک با کلمه عقلیکی باشک در کل
 نیم بو امری کر طوقیه سین بنی اجه دیریکم اتمه سین
 بوکره بیخک برسه باشک قوباروب نوکه دیرم عورتیک
 معادی دکله دی بون بوقال بیغین کویجه کن بلدی حالی
 خزان پیرای کوی اولدی لر زان صناسین اولدی جسمی جلد زان
 هم اولدم قورقوسدن ویدی کاوی اوغورلین کیم اولمه مسکوی
 او کوردی الوین محصر می کندی ایشت ایردی معادی نه یارشی
 معادی صالده شره اجه اوکر که علی اکون کیم در ایسه سینه
 بولوب کوردیکین بوین اوردی سهل دم اجه جوق قانه کوردی
 بریعتله اهل اوزره قلدی بنیاد منافقانه عدول اولدی سقا

نه دکلو وار ایسه اهل فسارت وروب مال جمع قلدی نه نهایت
 اودمه یمن اوج بولدی اصحاب بره اولدی همان اولاده اصاب
 قلاتی ابن سفیان نه اولوب یار عدولت قلدی لر اولاده نکرار
 ایکی کج حضرت شاهه اول ایتز کلوب لشکر کلوب اولدی بر ابر
 طور امدی مقابل حیدره اول بنه دمشقه قاجدی تو یون یول
 ایکنجه ده وار بچق شامه اولایت نه قلدی دیریم لحت هزارایت
 قوبوضولکدک حالی ادری فتنه بنه لشکر جمی قلدک
 قوباهر لریک حالی یغا قلوبن ایلدی جری ورسولک
 یهودی ملتیه ال بر ایدی بوسمه اول لعین تیر ایدی
 ایردوب مغرب زمینکده نهایت یوز الکی بیک یهودی یل تمامت
 دخی یوز بیک دن آرتیق اهل زنا کوردی یانته اول اهل انکار
 تمام بش کره یوز بیک لشکر ایدی صلاهی قودی زاهی ظلمه کندی
 اچییاق ظلم ایسی ال مروان ضعیف اولدی حجتی ال عمران
 وروب ایسی ارکانی کساده ایرشده یوضولک حال کساده
 واروب شاهه شکایت ایلدیار معادیه قاتی ظالم در دیر ایس
 ایشدوب بون اولادی بیخیر علی یه دیریلر کون ای سرور
 معادی

معادی دعوا ایردیش خلافت نیم در دایشی حقی اعامت
 ایردیش یوضولک ظلم فراوان دکرشش شریعت بر لره قان
 ایردوب خلق اوزره بنیاد بولوت سورمش جلد برل اول شریعت
 بنی ادینه سویارمش حدیثله قلوبون کبی چون حدیث
 در یغا ایبن ارکانی احمد روای باصمله شریعی محمد
 کرامت برله چوشن اولوب نه یغای روای مؤمنک بغری اول یغ
 سنک حدیثک ایکن دار خلافت روای اولد دعوائی اعامت
 اولورکن جلدی رحیمه طالب روای ال سفیان اول غالب
 سخی شایرم دایموج ایدی رفا روای ظلم ایله اسلامه مروان
 ایردکن جمله خلق اندن شکایت روای نامه حیدر رعنایت
 و صهی ایکن سن محمد مصطفی ناک اینسین بوگون کمان وقانک
 روای بیخه ظالم قالدیر باش طوله یوضولک کوزری قان یاش
 وروب قاتنه بیخونریک سورک سکاتصد ایلمش کورتا بکاری
 کلوب بیخ قلیج حالق دیرمش خلافت مستدین المی دیرمش
 ایکی کج بیخ لشکر بکدی اوکر که حیدر بیخ چوتکیم عنایت ایدی الله

بند شدی اوجنی حمله سی آر: قی عبرت قبی ناموس عار
 به اول کلمدن کل بز واره لم سوره لم آفی شامدن صفاره لم
 نصحت طوعز ایسه بوینتا اور که اوله اشوفتنه آره دن دور
 و کوفی عالمی و بر سر خرابه دین اهل غیرتین صالحه ترابه
 عدود اوله لم قلمنه طالب منافق اولیه اولاده غالب
 امیر المؤمنین دیدی ای یاران بی شمدی عدود این سفیان
 دماغین کبر کین طوعز شامت حقیق بو روغین اولوش نغایت
 بر ز صبر ایلم اول قادر الله نه یوزدن کوستری سر در برخ راه
 غضب قابوب بز آکه کتیه لم انک فعلنجیه بزایش اتمیه لم
 حقیق ازغون قولنه اولمک اولم صحابه اجمه قلیج قویماخ اولم
 اول ازغونلن ایروب بوز کاورس امامت دعویسین مطلق کاورس
 آکه کوسته وز طوعزی بولسین که بز دن کسه الینخی دیلیخی
 او کیمدر لشکر کی کیم بر بولک عاق بو دین ایچنده جمدسی اقصا ق
 دیجیه بو کلامی آنده حیدر و آرایدی قانرا صحاب اجمه بر آ
 اولوا صحاب ایدی بللوا ایادی کرب ایدی آدی کی سرور ایادی
 دیدی کرب علی نه دیمه بویله نه دریم کرم قیل اولیله ایله
 بلورز

بلورز کیم ایروکین ابن سفیان علی سین اوله ایی شیر بز آ
 معاوی کیم آدم نه کشیدر بودکلی قصد انک یانه لیشدر
 که ایرو شمدی دعوی خلافت دوائی اول بنم دیمک امامت
 انک اوستونه بز وارمق دور او عاتک بوینن اوصق ستر اور
 کر انک شیرینی دفع اتمیه وز رسولک قوی اوزره کتیه وز
 رسول الله آفی دد ایشدر آکه ازغون دیوبن سوبلتر
 انک کیم عدونک قهرینی بیز چکه حوز نه دریکر و بکر سیز
 کوزیمز بقرایکین بویله ایلم بز اول صکه حق بلور نیلم
 قلیسرفانداک احمدی حور بز اولوب فلور ایتمه بو مغرور
 چوکوردک اولدی دوشمن اشکاره آکا غالب ایکن اتمه مداره
 و آریکن فرصت اله اولدراق که آخر ارمیه اله زیانف
 بلورسین دوشمنک اینه فرصت کیرجیک ایلمز هر کیم مروت
 زیانف کار آدمک اولدی بکدر اوزین بلر کتشی بلدی بکدر
 بنم سوزیم طوت جمع ایله لشکر بحیل اتمه بنی لطفایله سرور
 بوک بویله و بچک کرب اولدم غلوقلدی دیدی اصحاب ابرم

بو بیک سوزنی طوعز سزای شاه سکا هب انجینور بلور الله
 تاموزک سوزیر اتقائے کیدریشون او ایردن نفاق
 و اولم کورده کم ابن سفیان خلافت دعویسین ای شاه ط
 نوبله فلور اول بخت قاده ایلم بفرین انک پاره پاره
 ایشدی حیدر اصحابک سوزنی دیدی انزه دوندوب بوینن
 ندایک درلسون جمد مؤمن جری جمع ایلم بر سر آیین
 نه کیم سیز و بر سزای ایله لم واروب بر قاج نصحت سوبلیم
 واره کم کورده لم تقدیرضایک شفاعت امتنه مصطفی نک
 نجه حق امر ایدرسه آهی کار حقنای دفع اولتمز چار ناچار
 بو سوز اوزره همان امر ایدر حیدر دلدی اول ایکی بک غایب فکر
 علمار کتوروب چکدی چبا کیم بوین شامه طوعزی طوعزی دای
 حبلدن کجری شامه قین ایند علی اصحابه برده توندک
 که بر کونلک بر ایادی شامه لولیر علی اصحابه ایلدی تدبیر
 دیدی میدر بر ایلی کوندره لیم نه وجهله جواب ایلم کورده لیم
 همان یازدی بر مکتوب او دشمنه دیدی ای ابن سفیان اول کراه
 حق حاضر

حق حاضر ایلمه ظلم بی داد اولورسین اهل دین ایچنه لایق
 بدیعتد تقلیدک خلق ظاهر آفی ترک ایروب آک جری کیم آخر
 خلافت دعویسین ایله ترک که اسلام اجمه تادینک اولرک
 امامت ال اولادک حصیدر عتاد ایرن بزمله کی شقیدر
 خیانت ایلمه ای ابن سفیان سوزم طوت او ایرده اولمؤقان
 تمامت یانوزن مکتوبی دورک بر اصحابک اینه صوبه ویردی
 دیدی وار ابن سفیان ایتمک بزیم کلدی کیم معلوم ایتم کل
 اوب مکتوب اول اصحاب کندی واروبن ابن سفیان ایلمدی
 کیم روب دیوانته ویردی لای قوری مکتوبی عرض ایتمی بیای
 او قوری مکتوبی ابن سفیان غضب قلدی بویردی کوز لرین فان
 قولایغنه دیدی مردانک اولدم علینک بلجسیدر ایشو آدم
 خبر بوکه نه رسمه دیم لیم علی یه نجه پیام کوندره لیم
 عدو اولدیغیز کذویه بلدی بز حجت قابوب مکتوبی کلدی
 دیدی مروان که جلاده بویشل علینک ایچنیک بوینن او رخل
 سنک بو وجهلشتمک اول ظاهر علینک لشکر دایجسیدر

قوی هیبتکدن قور قیورد سنک خشک ایشده او کسور
 چرسی طاقلوب قابوس حیدر کازدر اکلله اولق بر آبر
 بلنغ خود دکلد ذولفقار قاجرسه لشکری کیم قلم یاری
 رسول الله وصیت ایشدر علی به موک دمنده سولنده
 قوشانم ذولفقاری هیدیند که بن داعی اولم بر حاله سندن
 کیدیک براریک تخی بلندن نه دکلی ایشن کلیردرالندن
 سنک اولسون تمامت تحت خلعت علیه یوقدر اولکی طافت
 بوغولدی ویرجک آکه مروان ایشک آخادی صوبین ابن سفیان
 هان امرایلیک جلاوه طوردی علینک لجنک بوینن اوردی
 او نورنار دیردی کیم ندر حال بونک بوینن اورق میان احوال
 معاوی بغضله بوایشن ایدی او قوری مکتوبی جمله ایشدر
 اولی کچی کندی ایشو حال دیلدر ایردی بونلرک زولکی
 هان قالدردی باشین دیر مژن یوری چک لشکری ای ابن سفیان
 واره لم اولدوره لم ابوالنرابی نبه سوزی طوط قواضطرابی
 منادی قلدیر اولدم سراسر نبوب لشکر لری اولدی بر آبر
 تمور طوبانری

تمور طونانیدی بیلیون بیک آدم ضایدیک لشکر ایده طولدی عالم
 معاوی بقفی چونکم لشکرینه آتدن ایندی اونوردی برینه
 دیدی مروان بن مروانک اونورک یا بوخه لشکری نیه کوردک
 سواد اول طویا دین اندر واره لم اولارغا قلدر اوستونی واره لم
 معاوی دیدی بالکه طخه مروان علی اوستونه وارمق دکل آسان
 سنک اغوا کیلن برایشن دایرنیک یا کلدیک نری بکلشن بولکنک
 علی بن فاطمی اولور اسیو احمق خرابه ویردی اوشن ملکی مطلق
 انک کیم اوله سنک تک ویری اوله می کسه انک دستکری
 بولدر بوسوزده ایکن حضرت شاه دیدی اصحابه الحکم بکه
 ویروب اغوا سوزنی ابن سفیان ^{اکا مروان} نیم اولدردی الجهم ابن سفیان
 منافع ایدوبن کیردی قانه وقا سوزد یقین دوری زمانه
 هان دولدله بندری شاه مروان قواصا بلر آتندی بکسان
 یوریدی شامه شاه شیرینان بیه اولن ایکی بیک سستی سفیان
 علملر اچلوبه چالندی کوسسی جهان طونندی طوزدن اوستوی
 قوعول ختی چون شاه کوری نجسی آتسته بندری بولوردی

دیدیلری معاوی شاه لشکر تمور طون کینت اوشن ایردی براد
 ایشدیه ابن سفیان تخی شاهک طورعیوب یوزی اوستونرد ورتدی
 زبلر بولریک جنک اچره حیدر اوله مزکسه اکلله بر آبر
 بیوردی اون ایکی معصوم اولدلا او روبن دهلله باشنه قرآن
 دیدی قار سوله تک ابوالنرابه که ایزیمیه بو شهره خرابه
 علی قرآنه ایار قستی غریب نه کلنر ایروب قرآنه رغبت
 کتوروب مصحف اون ایکی اولدلا علی به قارشو چتره جمله اعیان
 کلوب لشکر دخی انلر ایردی بقوب حیدر اول از غولری کوردی
 کدر شو کلدی اون ایکی اولدلا او قور لر کلامی نورق دهان
 هان دوندردی آتین دیدی حیدر دونک جمله کزای دین اهل لشکر
 علی دوندی قرآنه ایدوب غریب دیدی خوف ایتدی سزدن اول مخت
 نیه کوچدی کی به کلدی حیدر قوب انه او توردی نیه لشکر
 کلوب ایتدی سی کرب دیدی آتله یوری وار دونه لم شاید او کراه
 دیمسون نندن قور قدی قاجری حیدر نه کولسون اول نامرد براضتر
 نیه ایتدی کرب سوزدی شاهی دمشقه دکلی لشکر طوبری داعی
 کوندر

کوندر دیدیلری ابن سفیان نیه اوشن کلدی ایردی شاه مروان
 نه بر چاره قیل شهره خرابه برابر آتیه خشمی سزاید
 بیوردی نیه اولدم ابن سفیان دیدی نه دکلی واریس قیر اولدلا
 قوی ابوالنرابه قارشو آتین هپسی آردین آجوب قارشو بوینن
 چنان بقوب کوره بوندری حیدر هان دوز کینز اوللشکر
 پس انذن سوزد بلر سزمدسی کدفع ایلیمه حیدر حلسنی
 نه دکلی واریسه شامه نیر اولدلا چقد بلر شردن طشه او جهان
 اکلدی آردین آجوب حیدر طوردی چن ایشدی حیدر آن کوردی
 ادب ایدوب هان دوندی کدی کچه قونریغی به کلدی یتدی
 صباک اولدی کرب نیه کلدک علینک ایبن اویدی اکلدی
 دیدی دد بیله باقمه جافتری معاویدن الیور قانغری
 اگر نیم سوزمز طومایه سین بزمله نیه شامه کقیه سین
 سکاد دعوا هیوز دور قیامت نه لایق قدر نه بوخه ندامت
 بولون بز نیه شهر اوزره واردم نه نیم قارشو کلورس قیر لوم
 که نیم الجی نر اولدردی بوندر ایچیمز قهر بیله طولدر دخی و قشکر

اراولان كسه ده غيرت كر كرد ديري اولمقنك اولمك بكر كدر
 ينه امرايتي اولم ميري كوش همان بندي آتسه جملم لشكر
 چنان ايرشيدلر شهر او زوره تعين ديدلر ابن سفيان كه صفيان
 ينه اوشن كلدي حيدرجه لشكر يوردي وار اسكله اول سراسر
 يابراق تاجي تحت باشك اكيبت ضرورتن ايكي ايشك برين ايت
 ايدر ديك دعوي تحت خلافت فلورنك قهريله خلقه امامت
 سوزه كلوب ديري اولم مرون ندر خوف ايتديك اي بن سفيان
 بودكلي رانك كي لشكرك وار سكا شويله او تو خلاق نه عار
 براوج آدم ايله كلدي حيدر نه قورقارين انرون اي سرور
 بري كل فارشو واروب جنك ايلم دمشق صحر آسنن كه تيك ايلم
 صفيان خوف ايلمه دوران برادر عدوي قهر قين ميدان بر صدر
 معاوي چونكه اولدي چار تا چار ديري مروانه سن بلورين اي يار
 نه ديرسك سوزشكدر شويده لعل نجه فلما ايلديسك اولد لعل
 همان امرايلدي مروان ملعون خدا نك دشمنن خورم چون
 معاوي خاتنه جمع اولدي اولدم تيمور طو نازي بشن كز يوزريك آدم
 علي اولدم

علي اولدم آتدن ايش ايري دشمن اوكونه لشكر قوشن ايره
 معاوي لشكريله چوتنه ايري علي نك لشكريني بقدي كورد
 ات ارقه سنه كلدي سراسر معاوي فار شو طور ديلر بر ايسر
 قزقن كيشدي اولدم شاه مروان لشكر نك ايدى دلبندى ايمان
 قزقن كيشن مبارك باشه هم قوشانشن بر قزقن جبهه محكم
 چكوب دولدي طور مشيري قير ايدردي نيه سنه قهر صير
 تمام اوق آتدي دكلى كيدر دك اورادن بنمكه حمله ايدردي
 واردي كاه يدي اويم باقحاق معاوي كوردى اوله لاله باقحاق
 ديري مروان نه طور سين احمى علمي اوشن شمدي قيردي برى مطلق
 ديري مروان نه قورقارين اولك ندن شاشدك ندن بولدي بايلك
 معاوي ديري مروانه بن دهكله بنم سويلديكم فرم ايله اكله
 كبركون مصطف ديري بيلك سيز عيدين الهه آزا اولكون قزقن
 چنان كيسه قزقن تاجي سدينه لشكر نك بولندي ميره نه
 كيه هم ارقه سنه سوخ جامه ياقرق اويم يري باوج جامه
 واروب كلسه اومع بنه آتته اوكون قورخو اريشه هوضفا تته

اكر بريكاه وارسه خلق عالم نكله وارمه باشه هيج آدم
 او حال اجه على دشمنى كوردم نه زهريله بو كه بن تار شو طور دم
 نه طور سين بوي طوره چالم واروب مغيب ديارين كچي لم
 سه قور تاره بيله وز باشه چنان يشا جوق بولادن قزقن انشا
 ديري مروان قنى عقلك اي كين وار كرده وار ايكن بو قدر كين
 قنى آردن همانك ناموسيله عارك ياققى عيو نك تحت ديارك
 بودكلى لشكرى ديروب نيدر دك خلافت دعوا سين چون ايدر دك
 علي نك شمدي بو قدر ذولفقارى نه ايله جنك ايدر بزملم باري
 بولاد بوسوزده ايكن شاه مروان نبوب دوله اولدم شيريزان
 ديري اصحابه سين طورك بولاده بن ابى اوله يم اشبو ارا ده
 همان دولدل ايله ايلرو واردي معاوي لشكرى اوزره چاغرى
 ديري الجيهم كيم اولدردى سويلك حقدن كلهم سين صهاوم ايلك
 ديري مروان بزا اولدردك يقين بيل اكدن هر نه كلسه آنى قيل
 ديري شاه الجيهم اولدورن او زورين ينه آتسه بسون اوري طور سين
 بيلم تا بنه كهدر قانلو آدم ايشن ايريكيم طو تا طك جمله عالم
 معاوي آتدن

معاوي آتدي ايندي بيله مروان بو كسه حكيم ايريجك شاه مروان
 اويش كز يوزريك ارايندي شدي ينه نبوب آتسه اوري طوردي
 ديري مروان بزا ايتديك اتقافى سينك بغريكه اوريدي وراقى
 ايشيديجك اماى حق بوسوزى على اصحابه دوندردي بوزى
 ديري ائى زيرغ مؤمن مسلمان محم مصطف اول ميره قرآن
 بيوردي جمع اولد لرضاق عالم قوتل ايتسه لر مؤمن آدم
 انك چون جمله سى اولمك كركه حق امرى برينه كللك كركه در
 بولاد خود ايتديله كز انكار ايدر اتقافى جمله اقرار
 اولوم بونده شره لادرم اولدي دليله جمله سى اقرار قلدي
 ديري سر جمله اصحاب ايلر ايا شاه قوزر شاهدرز شاهدر الله
 چوبونلر ايندي اقرار بيشهادت ايه در جمله مز روزى قيامت
 شهادت ايريجك اصحاب بكسر الله بر اتقافى طو تاردى حيدر
 پس اول مطرقى درلو بنوخ ايردر ك بعضيلر كه زرد سته ورلر
 نجف بجهينه حيدر ذولفقار ك برافقوس او مطرق ايرى كاري
 نجم يوزريك عدوي قوشيدك اكله دفترينى دروشيدى

البنه الی اخی شاه مردان در یکم ثانی مروان ابن سفیان
 همان برقع اوردی میری کوش آتند دوشدی اول لشکر اسر
 بری کرصا لدی اول زرد ستمی هلاک اولدی اولشکر با مرانده
 کمی اورکوب کدیوب چوخی قزلی معاوی فاجدی اول حال کوردی
 او ز آندی دست درسته شاه ران تا چوب کیدرین اولدم ابن سفیان
 آتند قایدی الویسا اویکه کوردی قوی اصحاب ایلیسه
 اولورا چه کولنشدی مروان طویلد یغنه اولدم ابن سفیان
 معاوی نیک چنانکم عقل کلدی کوریک حیدری نیه با یلدی
 دیری حیدر بایده ابن سفیان سب اولدی اولدی بوخبر باغ قان
 سب سن اولیسین آیهت کینه رحمت اوله کینه لعنت
 عدوی آل اولاد اولیسین نه جور یله حصار قلیسرین
 بکام وقت دکل سنک هلاک سک لعنت ایسر کدی ناکاک
 نه قوس ساعت اجم اندرین ای غم برخت اندر غنس غروب
 ای برقتنه بلاغی غنی قاده ایمان سک او قدر هیچ ستاره
 یوری وار شاهه بکل ایله کیدرید غلری بکل ایله
 رعیت

رعیت مسکینی رنجده نامه جهتم اوردینه یارین یا قلمه
 بوسمه دم ایریجک شاه مردان یوزینی یه اوروب ابن سفیان
 این اویدی دیری استغفرالله قولک اولم کولکن شاه رانده
 بودمدن کور اولام ساک عاق بنی کدی الکله طوت اوده یا
 بودم ایندک بکا بوخبر کرم سن اگر بفرسم اشیا اولوی سن
 حرام اولسون بکا روزی قیامت محمد آتسون بکا شفاعت
 قوا اولدی بکک بن بنه سی یچ غیبی بی کسی افکنده ستم
 دیجک اشیا سوزی ابن سفیان دیری کرب چون ای شاه مردان
 بو اسکی دوشمنی قوا اولدورده لم ددی سین یوره لم اوت طوری
 اگر بر یانه دونهسه جمله عالم قومان اسکی خوشی خان آدم
 قره دوشمان چان دست ایسرور چو فرصت بوله کیان ایسرور
 یلاقی بسله سک شکر ظاهر عوض ایسرور دیردی آخر
 اینه فرصت ایردی لیٹیک کرم ایتدیکن بلمز کرمیک
 نه دکلی ایلمایسک لطف اتمام ایردوشمان اولکن اویک برنام
 بونک شمدکی سوزینه عمل یوق بونک خسته ایلمش ایشی چوق

شردم اولمدن اولمک دولاوردان آدی بوت اولق شرارد
 هر ایشک بکینی سن بلورین سنک حکمکک یوزهرنه تاورین
 دیدی حیدر کرب نیه مطلق بودم سوزلرک جدر سنک حق
 ولکن نیه لم امرضایک دخی قول محمد مصطفی نیک
 که بونک واردر دخی پانی بوکینه یوزیسر عهده امانی
 قوا اولد بوخاک ایسرور قیوب دهنی اری کیدر سرور
 شهید اولاده اولق امریدر هم اولی بو صوکی اوغلی سیدر
 کوب دیری آیا شاه ولایت سنک المکه در انشیا تمامت
 بجه بلورسک اولله ایشک بعزم حکم ایروب سوزم ایشک کل
 ولکن اولک یکر کدر عدوی دین اولان کتمک کر کدر
 دیری حیدر بزی ایتیم لم بونک کدیکی یوله کعبه لم
 بونک ایتدیکن ایردی سک سر اولوزر بوله مرونه برابیر
 بو اولی ایسبه عاق عامی دیر لم بوکه اولومدن خلاصی
 دیدی اولدم نه ابن سفیان صفین ازبه ایلمه طغیان
 خلافت دعوسین کس ییککن امامت ایلمک کلنز الکن
 اگر پیغمبره

اگر پیغمبره اولدکسه امت آفا اولدونه قلدی وقت
 واریکن وارث اولاید آل خلافت شرعیدر غیره بو افعال
 بو قاندر که شری نبیایا اگر مفلس اوله کر اغشیان
 واریکن کندیک اولاد ظاهر حیرانین آخره بلدیله آخره
 دکلدرا احمد شرع اجم امت که ایله غیر یه مالین رعیت
 یوری دار اولوق دعوسین ایچم قیون طوغری بولر اگری کتمه
 بو کوندن کندی بو نیوکه ویکالک دخی ایشقیم قیلوقا لک
 معاوی دستور الوی کندی کور اول لطف اسی کم آکاندی
 انک از غولغین ایلمی یار نیه اوردی اکا لطفیله نبیاد
 اله کیرمش ایکن ازا قلدی عدوسی کولکن اولدم شاد کدی
 اونو تدری عهده پیمان آخر علیدن مبره کیمین قلدی ظاهر
 حسادت قلدی بو لیجان زمان محمد مصطفی نک خاندان
 شهید ایله شاهک محمد الین اسیر ایلمدی سر جمله عیالین
 محمد خاندان قلدی عادت اوید بخت شقی اهل عدوت
 قلمور لر بعضیله بوسوزی کمرار دکل دیرلر که لعنت سزوار

هزاران لعنت اول مرده هردم آکل خجده آدی قلمیه و دهم
که اول ملعون خیر بیه نلان یاد ایکی عالمه روحی اولسون شاد
دعا آندن بیتر اول لغتیدر . عروقی دیندر ایزد کونیدر
علنیک دوشمیننه هر کیم لغت فاورسه حق ایسیرا گرجت
اینا غنیم بوسوزه کی شمشیر دیندر اکا مؤمن منقصیدر
ینه تکرار ایه لیم بز کلای اکلیم ینه اول کرجک نامای
علی آزمشته احسان ایدر بیک بلان عهد ایدوب او جاهل کی بیک
اورادن ینه دوندی شاه مردان بیداصحابی سرجه یکسان
مکانه کلویه ایدر قزوقی دو نیجه اول زمانک دوزکاره

در مناقب حضرت حیدر

ذی مروت مددی سلطان شیعیان فی ولایت بجزی کندی علوم صلح کان
والی دنیاک دیندر هادی وانس بجز سوری اهل نیچای ایدر خان کوزنگا
منع لطف کمد در صبا بیه تو عطا منعت مکمیدر اهل زمین آسمان
ایچد طله وایس صاحب تمیز در حاویم تقریرین سوره نوری دفان
اولدر قائم مقامی رحمه للعالمین ذات قائم حاضر و ناظر طوبی و برهمن

خان سری

خان سری ولایت ازلیم تا ابد آندن اوز کبر دخی کورد بلورک قلعتیان
حورمزون ابن سفیان اول کان کلا اوز عدوسنه تالیب هجت بخوردی آسان
آندن آرتق برقی اهل کرم کان عطا تا به اوم خانه کلای کلمدی ایسان
اکا ایدر بی عطاء جمله انسانی هیچ برینه قلما شدر اول کریم شتغان
وارش ملک ولایتدر امین سرف حق اول افرظا هرو یا هن اورده صابیا
ایچیمینی بوبله بوموش رسول ذوالجلال بنف اولادم ایچنور برهشت جاودان

در بیان وفات حضرت امام علی کرم الله وجهه

کل ای جانان محبت آل اولاد . روایت بوبله قلتمی دکلا اوساد
معاوی بولمچی اولدم اماخی علیدن قورتا ریخی باش جانانی
اوزین اکبر صوبن مجر مدت واروبن ستمده طوبی ایدر نزلت
خلافت و بو سنی ایدر . امام دبو ضلعه سوبلدی
واروب کوردی اوینه سکوی بادی اکلادی برزوم آدی باندی
برز حدت کجیم ینه ازوک آل انشدن نبر بریمتی باز دی
او قودی شرواک قسینه کروه شین ایدی صحتنه
معاوی دیدی برکون ینه مروان علیدن کیمز الماغده در مان

نه دهم ایه لیم اکا تدبیر که طومر آفی افسونلا شخیر
قلج ضربله ایه میزاک کار مقابل اوله هیچ اکه دیار
دیدر مروان که کل برایش ایل بولک صربن قیوب ولای کیده لم
آنک فاند هلمج او غلو حاضر آل انشدن ویرالتون که وافر
دخی بکلکی عهد ایلیم قریم دخی ویریم دیوسویله
اولوانلیچ ایناندر ایلیم عا علی ناکه اولدوره اول آسان
نمادن غیری وقت ایچره هرگز آنک قسینه یوق چاره بلورز
غماز ایچنده ایکن بوله فرست قلان دمده بولغان اک قدرت
معاوی ایشریک بکلای بوسوز کولنده بر ایدی نامی
زیر بلور دیکم شاه ولایت نمازی شو قد قاوردی غایت
بخلی اچو اول اولادی آدم او دکلی ذوق ایدر دیکم بو عالم
اورده نیار سه باشدن بانه بیلیم نمازی بوزمغه نلمازی جمله
ایرشدسه جسمنه بیک دویبار نمازین بوزمغه اولماز کی چاره
هزاران دیشن دوشن اولسظا هر نمازی ایچیمجه جمله آخر
دونوب بریا ننه بقا زوری شاه زهی سلطان عالم قدره الله
شونک ای اولوی

شونک ای اولوی اولمنافق ایمان تصدایدوبن اول تاره لایق
همان عهد بیه بیماخی بوزدی او لمج او غلنه بریمتی یازدی .
چیستی بر ایناندوغنه وردی واروبن ما کلک داغتم کوردی
ایکی همیان زری کونردی ییل که ملجم حیدره برمکر قیلن .
وارایدی برکشی فاند کف خاص اکه شاکرد ایدی مکرایشن بولوس
دلندن خیر ایشتما مشری عالم ایواد بله اکل ازدی بر آدم
او دکلی میله کار اهل مکار بولنردی دخی عالمه دیار
دینن دنیا ایچون نفت قزوق فساد شراچون دور مشدی برک
صفاک آدی معیند شیطان یوغیدی ذره جه قلنه ایمان
علی به دشمن ایدی اولیا سیر یغردی لقمه سین نخل وریا سیر
نخل ناکس مردار بیدکار شقی مدبری مردود مردار
علی به بردم اولما ایدی کین او بوزی قاره بدایین دیشیز
ایشی هر دم فساد ایدی شیعه عناد ایدی نه کلنسه دیلن سوز
که اکه دیر لرای محمد بن عاص رو در اکلعت ایه هفت ناس
او دکلی دشمن ایدی خاناننه حسد ایلر ایدی اول شاه جیهانه

حبت شاه و بر مردی ساری امامک غیبتی هر کلامی
 ایدری غیبتله شاه پنهان اوضوک مرعس بن دین ایمان
 آنک آباعنه الله لعنت دخی جاننه اعماله لعنت
 حیینه یقین دوسته لعنت ایتنه فانه بوسته لعنت
 اکامکتوب وردی دیری مالین نه ایسه سویلدی برر مقالی
 اولعون آدی مکتوب طوری طوب منزل و آردوب کوفی بری
 همان آدن انوب تویدی دم اول ابن ملحجه صالری بر آدم
 کیم ایدی ملح اولغل دیلم و جان شقی برخت ایری اول نامله
 که عبد الله ملح ایدی آدی انده اصلی ایری تومی مرادی
 غزاده آته سین اولردی صدر ایدی ایقت ایری اول ابر
 آتی شاه ولایت آلتشیری اونیله بیلده دونه کلتشیری
 عیال ایدینوب بسلتشی ادب اوکر دی بن اولفتشیری
 امام محصومیدن اول آلتین ووردی آکه اقریزی یا شین
 انک تاکی تمام اولایچین سیر طعامه سوغردی کسه دن بیر
 اولکل ایلردی آکه رعایت آتی طوفی یرنه ایدی تمامت

یری باشنه

یری باشنه بیلیوب ایرردی آمایین ایله بر او ستاده ویری
 او قوتدردی آکا آیات قرآن کورنلر منور ایدی آتی انسان
 سه بر میر معظم اولغولور اول آتی طوفی خرجلی یکن بول
 بلوردی آته کندویه علی نه امسانلر فلور کور اولدی
 آتی آخرت اولغول ایشیری نه غرقلر ایله بسلتشی
 سکر بکون او مردود این طغیان آمایین ایله قورلردی سیر
 امام ثانیله دیری اول اعقی او این ملح اول ملعون مطلق
 سکتله یکیمز ابرو اشته لم بولتلا ریغزی بر دم توشه لم
 کوره لم تفسی کی یوکرک اعشی سنگم یوسفه نیم یوکرک اعشی
 نوله دیوب امام اکتلا ایشدی بر دیرس واروبن ایکسی قوشدی
 امامک آتی کجری انک آلتین قاهوب ملح اولغولور دین
 او محروم ایدی دین ایمان او مرتد اول محبت ال سفیان
 او دین دنیانه صتان منافق اوصقک لعنتی قهرینه لایق
 امامک آنک باشنه اوردی حسین اولدم آتی بقده کوردی
 دیریکم ای جاهل آتی اورحه خوگسون یوکرک اوگنه طوره

یکهدر اولردنک آی حیاسیز آئی ایلک باغز آدم آئی وفا سیز
 رسول اولدینک سرفرتینه اماملر آته سنک سرورینه
 قیامت شافی دین سرورنک کوزی نوری نیلر مهترنک
 کولکلن سوریکنه مصطفی ک یوره کی یاخی جانی مرتضآنک
 علی اولغنه چون غنه ایدین بونک کی ایمان بوله کیدرسین
 کاهلکه استغفار قیل غیل امامک اوب الین برکی بل کل
 ایشدوب ابن ملح بوکلای دونون ایلدی ورهم امامی
 دیدی چون بکاسن بولدیوسین بونک کی اوسزلک ایدرسین
 نه حدک وار ایدرسین بی ورهم علینک اولو اولغیم معلم
 اولوسین ورهم ایدی هر آدم بلورکن سیز هم جمله عالم
 اولویه کیدن غت کرکرد سور الحان ایلیوب حمت کرکرد
 آکا کوزنی یک ایلر رعایت بنی ارتق سور سیز دن نهایت
 زیر بن اولو اولغیم امامک اورندوسی نیم فامله عامک
 چون سیز دن اولو اولو بلور سب ندرینی ورهم بلور سیز
 سیزک مرتبه کیز الحاق کرکرد اولویه حمت ایتک یکر کرد

نیچ بونک

نیچه بونک کی سوزلر او جاهل او عقلی بلیسی او کفری باطل
 او قصد ایدن دخی مصطفی به او خیر زمین اورن مرتضایه
 یهودی ایلندن کوئی مردار او ملحد ل امیری اله انار
 او جاندن دستگیری سک بزرگ مردین دیرچی قومی مریدک
 هزاران لعنت اول مردوده هر دم که لعنت ایتیه اولایته حکم
 نیچه بونک کی سوزلر امامه چنکیم سویلدی اول نیک نامه
 امام ایدر کل سین نه قوداش ندن اولق دیر سین بیغ باشی
 نیم اتام غزاده آته کی بسیل کسویدر باشی اکله نکر قیل
 سستی بسلدی و ایلدی تکار دیر بزرگ اولشکن سفت پییار
 ایشیدیم بوسوزی اول وفا سیز او شیطان فتنه سی ملعون حیاس
 همان دم طوندی کولکلن ایمان کین اهلینه چقن روزی قیلدین
 بوسوز اوزره هیش قکر ایدردی علینک قصدین فرست کوردی
 کولکل طوغشیری انتقامین که شاهی قتل ایدین اله قاتین
 بوکین اوستونه کلدی عروین عاص او قندی ملحک اولکلن ارضاس
 کلچیک ایلدی جانیه رغبت ایغ اوستونه طوبی کلدی غت

قودی هیا ندری بر زو اکنیه و بر دپ مکتوبی عین ایدی کوی
 نه ایسه سوزنی سولای پیرا اوقدی مکتوبی اولدی بکسان
 دغش مکتوب ایچده بوکلای سن ابن ملجمه ایندیگ سلاهی
 قبول ایله دغش نهم سلامم اله سین عروبن عاصدن کلایم
 نهم عهدیه قاورسک وقائی کیدرسک آره یردن بو حفاک
 علی فرستله اولورورسک غم برینه شادی طولورورسک
 سنی زکی بکلینکه ابرکوه ایم قزیم جمله جهانیده دیریم
 چان او قودی بو مکتوبی ولایت نه قلدی نخرج ایدیم سکایش
 دیرغکی شاد اولوبن اولارده تک ابرکوره سین بنی اشبور لاره
 ایدیم قننه ایله تدریر علیدن غیری اولدی بریر
 قوادی کلدی که الوررکجه نصت کسه بم باشیری ایله هم فرت
 نهم دغی علی یه کی کینم وار انای اولورور بنی اشقی زار
 یوری کورنه سن بو اران کیت واروب ابن سفیان نه جهنایت
 بن اقی فرستله اولوروریم اینک نه اولدغینی بلدی بریریم
 ایدوب عرو ایله عهدانه حکم اولملعون اول متافی ابن ملجم
 او ظالم کندی

او ظالم کندی بو فرست کوزتری علی ابوکئی جمله اونو ترغ
 ایرشتیبری او قوز بیله خلافت ابرالمؤمنین بنی بیل نماعت
 شلیف اولدی اول شاه ولایت کد اذن شاکر ایدی هر ولایت
 ابرجیک آخه وقتک زمان هر انسان ترک ایدرا شو مکانه
 مکر برکون امیری شاه مردان نمازی صبی قوردی او سلطان
 وار ایدی کونه ده بر اول جماع انک ایچده اول جمعی جماع
 رسولک هجرت ندن چیلک سال تمام کوش ایدی اولر نه بو حال
 جیام اینک اول ایچمی سنه نماز قوردی عجلای ایچنده
 اول ابن ملجم اول مردار ملعون او کوردی شاه اول مردود مغبون
 واروب قوتوغی لندن نه تها اورر خچرله اول شاه جیانی
 بکلجه خجری طوعادی قوی دوشون تیغ دی بولکلدی بلی
 لندن سچرادی فخری بیانه زیاده زعم ایدوب شاه جهانه
 دیری فریاد آیا شاه ولایت مدد ابرکوره ایدم بغایت
 نمازین بوزمادی شیر زردان دونوبن بگادی سلطان مردان
 تمام ایدوب نمازی اول شاه عوض بومیدر ایندیگ نه کراه

یوری تیز شو محمد آت کبر سکا قورتلان ابرق نه تدریر
 حینله سن شیری کلید سنی انلو طوبون اولدو کبر
 اما عین سنی بوننه بولسونلر بن اولدن سنی اولورسونلر
 همان اول نایکار اول ابن مکار حبار نری بر صبی اول کتاهکار
 اما عین اوره کور دیلر ارفاه ایرشدی وقت قوشا کلر اولماه
 سکر دوب ایکسی مسجود کوردی بقوب اول من چون شاه کوردی
 او تورر کوردی اول شاه جیانی روان اولمش آثار طبرغه قانی
 ولکن اول حمیر تتروری غایت که اول ملعون تالماشده طانت
 همان بلدی حسن شاه نوجی اورن انک ایچنه بلدی فرامی
 روان وار دی حمیره چلکی زورده اولملعونک بقه سندن یا بشدی
 چکوب قالدیری چون اول نایکار او کافر کلدی قلدی ناردک
 دیری طوغدی دی شاه سنی اوررک عوض بوی اول ایلکلدی کوررک
 آسان دیری امامه ابن ملجم علی اولدم امامه دیری ایدم
 دغی بن اولدم چون طوری صانع اقی اولورور اورملک جانم طغ
 چان بن قبض اولورم سرکردی سن اولورسم اول اولر اکلر طلق
 ایرشدیگ

ایرشدورک بکار بپاره شرت سینه هم قله هم بر دم وصیت
 که با که منتظر در نوری عالم محمد مصطفی خیزندی آدم
 نهم نجه خند کلام ایدم ایدم قیوب تاخیر ایدم ایشی بزم
 اماملرا ایشیدجیک اشوسوزی ایکسنتک یا شله طولدی کوزی
 دیدیلر حیف اولادی محمد ایاقه قالیسرد آل احمد
 سن اوره دن کیدرسین کی صیبت اوله اولارده مسکن ناری صبرت
 قیامت قوبه اولاد آره سنه که با شله حیفه بولرک یاره سنه
 متافکار ایشیدوب اوله شاد مجلوراره سنه قوبه فریاد
 عدوسی مصطفی نک اوله تاش علی دغشماندی قالدیر برایش
 حسن بویله برکن کلدی شرت البینه الدی اول کالی حرورت
 اولملعون طورر قاشورده کوردی قح طویطلو شرت جنودیری
 دیری ابن ملجم بری کل کیل الیعدن شربتی کلدی انقیل
 ایچوب تان خیل صفتین قورق قارومه بایله هوشی کدکن ابرمه
 روان شاهک لندن مومنی الی ولکن ایچدی دجسته قالدی
 ایچمت جهاندیکم اغوسی وار دیر اقی ایچدی دیری کج خذردیر

حسن کور بیکم انک اخترا زین همان هیقردی بکه مردی اوزین
 سکر دود و اردی تلجین کوردی چنان کم مسجدک ایچنه کوردی
 دیدی جبریم محمد مصطفی نیک حقیچون هم علی المرتضایک
 دفعی عیش ملانک هفتی بچون عظیم الله اعلا نیک حقیچون
 خدا یا قسوس بونله جاننی ناره بوملهون ایچرم باره باره
 همان چکدی تلج او ستونه ایردی اوردیمک ابن ماجمی انی کوردی
 سکر دود اردینه دولتی هفتی ینه کور مرتوبین اولیوزی مالهک
 دیدی اولدرمه بوئی یا حسن که دخی دیدیم اوش اولدم بن
 دیدی اندیم صیازم یا آنا بیل نه زوجه لایق ایسم انی قیل
 همان اردیجه دولتی ایردی او تاجوب بربرک اردینه کوردی
 طولدی بیک کنرا اول ستوفی قولای کتوره مدیم چال الخ
 دود که چالدی انی ایکی بولدی اولمسون بیله ایکی باره اولدی
 کتورب قولوغنه شیری فلانک طولوب قولین رضی مصطفی نیک
 کتور دیر اوینه اول وچست کلون کتور دیر اوینه صیابر علی نیک
 بزکون یاره سی افری امامک بکرم برکوف ماهی مینامک

و دست قلدی

و دست قلدی اولادینه اول : بیان ایله بیم وکل مطول
 تلور بر بجه دلو روایت و لکن جمله دن افصح بوایت
 امام موسی رضی تعالی عنده کرامات تامه ایچم سوبلندر
 بیوردی اول کون اول میر معظّم امیر المؤمنین شاه مکرم
 بقایه رحلت ایچرین بوکجه رسول یاتنه کیچرین بوکجه
 سحر وقتن بر پیر ایچره ناکاه یدوب بر دوه طولوب کله راه
 کفن کتور سرهم بکا طاوت نه دیرسه یا حسن انک سورینتو
 بنی اول اله کید سوبلک سیز او پیر ایله کله چی ایلمک سیز
 صاقلک اعلمک فریاد فلانک بنی سیز کریمه ایله یاد فلانک
 بوسوز او ستونه اول سلطه عالم بقایه رحلت ایدی اول جامع عالم
 بوقانی کلنک ترکین اوردی بقا کتور ایچم باقی قالدی
 بکرمی بکجه سنه صیامک و قانی ایرچیک کرجیک امامک
 سحر وقتی ایرچیک کلدی بر پیر صلوات و بر دیم نه اولدی بر بر
 دوه و قودی و بر دی سلاکی دخی ایله مدی هر کین کلادی
 کتور دی حضرت شاه بر نرین صیاب و بر دی نورانی فور نرین

کفن صباردی قوب طابو ته طوردی دوه آرتنه سنه قالدردی اوردی
 نقانی و آرایدی بوزنه انک الون کندی جسمین مرتضایک
 دوه دیتدی کندی طوندی راهی چون الوب کندی اول ظل اندی
 حسن ایردای قریشی اشیرادم انا موزی الدی قند کندی بودم
 کورده لم قند دین ایلر بولدی بیز سکر دود ایکسی ایرشدی بیز
 دیدیلر قند دین ایسک کرکدر امامک جسمینی نسلک کرکدر
 خیر و بر بیز ای پیری حکمت بزم سوبله کسین ایله مروت
 همان اولدم نقابن پیر کتور دیوزینک نوری روشن شعلورده
 نظر قلدیلر اماما کور دینلر شینه کند و سید زنی قدره الله
 امیر المؤمنین شاه ولایت کتورن جسمین اول عین هدایت
 دیدی ای کوز لرم نور جراحی که جنت ایچم بولش سیز طوراخی
 همان کند و سید غیری کلدر از لکی جسم ایردی دکلدر
 حیوانه دیر لکی بوومهم دیر لک کید کثرت معین اوله بر لک
 که کندی میتکز کتوره سیز قنادن باقی ملکه بیوره سیز
 بوسوزی سوبلر ایکن لر ایستتا دوه سی کندیسی ذی نجاب

امام لوزنی

امام لردوندی کلدی اولرینه قوسکین اولوب ایردی برینه
 نقان آه زاری قلدی اولاد محمد آل ایچم قوبدی فریاد
 دیدیلر اوچکن اولادک قیامت قوبد آره سنه اول علامت
 بری اولدم حضرت ماله منور محمد مصطفی اول نوری انور
 بقایه رحلت ایچوب کتور کچچاغ بیله زاری قلودی طاشلطاق
 غریب قالدی خواه صاحب اولاد قیوب اصحاب ال ایچنه فریاد
 ایچتی اولکه نقل ایتدک حیدر بنیم قالدی محمد آل یکسر
 ایچمی اولکه دشت کر بلاه حسینی قل ایچیک اولار اده
 اسیر اولدقده هب اهل عیالی علی اولادی قوسی احمد علی
 ایرشدی آل اولده مصیبت دینغ خسر تا درد بیله فرقت
 بو اوچکونوه اولان وجه قیامت کورلدی اول افغان اول قیامت
 اود حکم باطن اولدی شاه مردان خربج ایلدی اول کون آل مردان
 شهید ایلدیلر اولادی سر سر تلوب ایساعنی خاکه سر اسر
 محبت اله ایردی در لوزجت سزار اولدی مروانیه لعنت
 نجف طالدر اول جاهل محبت که قلمان ابن سفیانیه لعنت

دریغاً طوئری مروان جهانگن حسینیه آقیدوب یا شی قائل
 اولوب سفینا نه تابع خلق عالم محمد غیره تین چکمز بر آدم
 ایدر لال اولادی حقدارت جهان شربله او مشد فطارت
 مکر مهدی دوران اول ظاهر جهانی طوئری هب دجال کافر
 مکر اندن اوله بورده چاره او هم او رسه او کز یو یاره
 بودیا مؤمنه اولدی چوزنلان حدیثه بیوردی نوری رحمان
 الذین سبحن المؤمن و جنت الکافر
 کولک و یون بوکه ناران غافل نجیسی نکیه ایله بوکه عاقل
 او کم نالما به باقی مصطفوی نجیسی این سین اندن صفایه
 قامت الفتن و جلیل شاه مروان جهان عمر سوروب اولدی بنه آن
 امام ثانیه دکلدی خلافت خلیفه اولوب ایندی امامت
 چو کوردی در وقتنه اولدی ظاهر خلافتدن فراغت ایندی آخر
 بشن ایند مکر عله ایندی ایندی بعد ایندی اول ایندن کندوزینی
 معاوی اول منافق فتنه سی بول شهید ایندی اما هی زهریه اول
 خلافت دعویسی ایروب آل مروان اولوب ابی اسدی ابن سفیان

معاوی ایروب

معاوی ایروب قصید خلافت قابوب دعوائی او کال امامت
 علی و شتا ندرستی تانه پوری نجهدن چوروب اصحاب قبری
 قوسین ایله طوئری کورک ال التندن اولولر بو سنی اوردی
 یگری یل تمامت ابن سفیان خلیفه اولدی ظلمله او طفیان
 برنی و برین او غلبه کندی ایسیدوب جمده مؤمن لغت ایندی
در کرامت امام ازوایت رهبران
 و فائذن امامک نیمه دولان کججک حکم دکلده ای مسلمان
 یقین و ارایی بر اولان مانده ابوالقاسم ایدی ادی لسان
 لکن زاهد ایدی اهل طاعت کجج کوندرز ایسی حقه عبادت
 امام دکن الدین اندن روایت ایسید نلره ایشش حکایت
 دینکه کعبه او کنده طور دیم مقام ابراهیم قاتنه کوردیم
 دیشش برارایه چوقاق آدم صنادیک آنه کلشن جمله عالم
 اوجعت اینجه بنه و ادریم چنانکم انلرک قاتنه ایر دیم
 بقوب کوردیم کبر بر ایهب او توش شهادت لفظی دید کوش
 و ادرین قاتنه ویردم سلای بو نکلده ایلمم بر دم کلای

ولکن کی قتی اغاردی اول سپر ویریم حالکی ایله بنه تقریر
 نه بر دینین مقابله قنده یلو کیم اعراسی قتی دردیله بریم
 دیدی اول سپر ایشت نوره سنا بریم کناری بحری عثمان
 یابلمش آنه بر دردی معظم مقام آنه ایری یل مقدم
 او در اینه بنش ایکی رهبران عبادت ایشد کینجه دوران
 قوسنک بن ایدم پیش روی عیسانک قول اوزره رهبرای
 ایرشدی کومکله بر کون ملالت بیله رهبران یاغنه تمامت
 هاندیم صومعدن طشع قدمم او توردم بریره دریایه بیدم
 آن کوردیم هوا کون بر قوش ایندی یاغنه کلدی بر طاش اوزره قوزی
 باشی کرکسه کیز جسمی قوزون غضنفر پیچلو باشی اوزون
 بر آدم چیه کی قوسدی او جدی هوا یه قلوب اول دریای کبری
 کلوب اول ارایه قوش نه قیری کنه بر چیه کی قوسدی کتدی
 کلوب رودی قوسدی ایوی بر کعبه سرور بوسرای صاحب لذ
 بر اذ سر ایله قوش نه کلدی ایشت اول قوش نه اولوم تها
 نه بودی چیرک تهردی ای بار بو قدر در کوزج اول خبردار
 چنان دت

چنان دت اولدی چیرک اول قوش ایندی کلوب چیرک قاتنه ایندی
 قنادین سوردی اول چیرکله قوش بر آدم اولدی طوری و اوزون خوش
 صفاته آدم اولدی کجه اول خر و لکن صودق نظرانه بکزر
 وجودنه اقر زهری هلاهل ینه اول قوش هوا یه او چیرک یل
 کینجه ساعی نیم اول زمانه او دم اول قوش هوا کون ایندی آنه
 قاقوب خشمه اول شخصه قوی قابوب چیرکین یلماری یوزی
 هوا یه قلوب جولان تلدی کوزندی برز سپران تلدی
 فغان ایندی اول آدم تلدی زاری تننه قالمادی هر کیز تراری
 قتی فریاد ایروب دیدی پنجاه ایمان فعلدن او غلام بوکاره
 دریغاً اول کنا هیکم بن ایسیم اوزیمه بو بلائ مسکن ایسیم
 ایون بولور اگر خیری اگر شرر بوسوزی سویلوب دردیله تتر
 ینه غرضت بر اول قوش بر دیلیم او روپ بر یاز سنه پنجه حکم
 قوپا روپ بر تلون هم ینه بو تره او قوش دوت کز کلدی ینه کنری
 الخ دت باره ایروب ایلی قوش هوا اوستونه بر ازی ایلی خوش
 کیکجک قوش قتی اولدم بشیمان او شخصه صومدم حانی ایچا

بینه یارنسی کون کوردیم اولمیز اودر یانک کنارین ایلدی سیر
 بینه دو تکلی قوش دت و مندی قویسی برسیاه آدم بیضاری
 خوش اوجی هوایه ای صمان بینه اعلدی اول هرقلدی افران
 دو یغاکم گناهکارم گناهکار دواور جافه بخا ده که ناد
 بوسوزی سوبیلدی کلدی زیاد ایرشتم ارمسون فریادینه داد
 هان اول ادمک قانته واردم بوزی ایت بورفی خنری ابریکورم
 دیم اول کتی به کسین نه شی کوریم کاه اولوسین کاه شی سین
 ندن دوستدک بودوده ندرهک عبدالک قی کی جو قی کناهک
 یاره دن غشته طوعی سوبله که دوستدک بوبله دروه دیلد
 دیری نیم آمدن ابن ملجم مرادی دخی در لر بعضی اهرم
 آدم قوشدی عبدالله حید بنی اوغول ایرغندی اوسرور
 بگا اول دکلی ایدشدی لهسان که ایتامندی هیچ انسانه انسا
 یکیدن بلسمشدی بنی ارشاه اکا قصد ایدم بلور او شربله
 ورون بکا اغوا ابن سفیان نماز ایچنه ایکن شاه مردان
 بن اولدم مسجدا ایچنه کیردم وارون شاه ضحی اید اوردیم
 نیم زخم

نیم زخم سب اولدی علی به سه ایردی اول زمان وعه دینی به
 اودمدن برواشوقوش الله حواله کلدی بانه ددیله آه
 ید کز اولدور بوزیمه کون یری بیج التور خور مغبون
 دیریلورم بجهکم ازلور ریسر اوملعون حالی بوزیمه دیرسر
 نیم ایله سوبیلشورکن اولقوش اوز هان برجه کی بجه اوردی
 بوسوزی سوبیلجک اولمناق دیم ای بوزی قاره تاره لایق
 و کله کویف ای مرداد محت بوختدن بعد اولمه محمد
 هوایله قاوزون ایدن ایت یغان ایتش ای ملعون مکرر
 نیم ایله سوبیلشورکن اولقوش اوز بینه برجه کین دخی کوردی
 اومرادی بینه دت باره ایتدی سیون بینه اولقوش و شکر کی
 بو حال کوریک کیم بوشور خندان اولون شوبله قالدیم صایکیم
 کلوب یولدا شترم حالی کوردی نه اولرک دیون سبرمده مودی
 دیم بونره کوریک کیم کسان ایستدوب حمدی اولدی صلی
 هان بینه یله ایمان کوردیم خدایه شکر ایون دیم ایردیم
 او قاتدین قاقوس زناری تعریف بوطن ایتدی بونونه طاقین

نیم ایله بیله تمش کی رهبان ستوردی مصطف دیننه ایمان
 زیارت اید بیت الله کلیم بودرکه اشته حالی شرح قلم
 هان سوزنی تاریخ ایله دیر یادوب دفتر ایچ سوبله اولر
 هیشه و تماننه مرتضی انک ایرشسون لغتی قره خرا ده
 ایدن ایلوکه پاکوزلق کفارت اولور دتیاده عقاده حقارت
 سن ایلک اید نه ایچمه پاکوزلق یاوزلق ایدن ایله ایدله اولون
 یاوزلق کشتی ایدر دیندن دور ایدر ایلک کناهک کللی مغد
 محبت زنجیری بونیوکه طاق سگامر شند اولنه اولن عاق
 خادر دتیانک یوقدر بقای برابونکه خافریدک جفا سی
 کچر شنه نه اودر ویرمین دل دبل اهل اولنه قانادی مشکل
 در مدح حضرت امام علی
 خلق ایدی نور اهد ایند عالمی اهد هرده هزار عالمی اوله قورمده
 ایت سوزی طوت دیریکم خبر دت مهر علی حیات ایدر اید
 هر کیم ایدر سه دیننه اورا اسمن سینک یمه یمه مورید ماری
 مهور اید

یا اولرک کتاب

مهور اید خا ده و بقاد هلمن مهری علی حیات ایدر اید
 کویکی دریمه غیره علیدر امام حق زنجیری حبت حیدرک جا کر نه طاق
 عشاق کله جا کول کوزیلد باق مهری علی حیات ایدر اید
 حقه حبیبی درجه علومک قرانی علمک قوی کیمه دیدی دوزن ایتی
 روشن اوله بونور بله کول مکتبی مهری علی حیات ایدر اید
 آل محمدک اتاسی شاهی اولیا ساقی آب کوشر داماد انبیا
 قولدریمینی حیدره جانله بیریا مهری علی حیات ایدر اید
 ایش کلینه بر دلور وایت بجه ایتدیله اولاده سیاست
 علیدن هرک چون بنی اولملافت سورب ایدی حسن خلق امامت
 ایرچیک قرق یری یاشنه اولملا اکاهم قصد ایلدی ابن سفیان
 قرینه قیصرک کونردی آدم امامه شربتله ایچوردی سسم
 اویوب اغویله اوملعون لغت امامه وردی اغویله شربت
 عمر سوردی جهاندی قرق سکیبل وفات ایدی شهیدی هر اولوب بیل
 در بیان مگری عورت

نشا مراد ایچیم اولرک کتاب

قصیدین کوونک انک کی سلطانه عورتک قلبه مسکن اولدی ایمانه عورتک
تختی وردی دوع وکرندی نابعی نه بیخ وردی فعل سلیمانده عورتک
سحرک کتبی بوندک افسون بریدک کفری الندی بوسنی زینده عورتک
ختاس بلونه سحریله وسواس ندرک مکر اولدو داکتاره فی شیطانه عورتک
مؤمن یانامه عیدینه بیمانه حقیق کراندی اچر سه آیت قرانه عورتک

یزیده ایرجک حکم خلافت ایرون اول لعین قصد امامت
شهادتیدی حسین کربلاجه اولادیلله هم اول اولاده
سروب الی سکرین عین اطاه بلاد جوریه قتل اولدی اول شاه
امامه قصد ایرن ملعونه لعنت ایمان دن دیندن اول مغبوه لعنت
حسینک اولغ زین العابدینی ولیدین زید اولردی آنف
امام زین العابدین الی بویله جهانه عمر سوردی جورین بیل
امام باقرکه زین العابدینک اولو اولغ در اولنوری دینک
سوروب الی مقوز بیل اولو الی آنف عبد الملک کم ابن مروان
شهادتیدی

شهادتیدی امامی اولتاقن او مقلک لعنی قهرینه لایق
ولی بعضیلر اولیله سولشدن آنف مروان خرققل ایلمشدر
امام موسی رضا اول ابن کاظم آنف سولک قومونه لایق
ایرجک الی شه عمری آنک ایشت نقلینی اول شاه جهانک
آنف ثامون خلیفه قتل قلدی امام مقدر ظاهر جو بلدی
دینی صابتدی و نیایه اولبتر اکلعت سزا اولدی مقرر
خلافت قسفانوب اولردی آنف دخی اولاده ایردی جوق زبانی
تقی ابن رضا اول شاه دینی خلیفه معصم اولردی آنف
جهانک یا شهیدی الی سکرین منافع شهادتیدی یقین بیل
تقیک ایردی قره قریبده عمری معین ابن معصم اولن ذوق عمری
هلاک اسی یقین اولو امامی جو ایردی اخر عمری تمام
امام عسکری دخی کی بیل شهادتیدی اول نادانی غایب
محمد مهدی هم قصد اولدی امام حق اولدمک غایب اولدی
اودر قائم معام آخر زمانه کرمکی بودیایه روی جهانه
بولیسر عزتین اولد حیدر حقن صهاب زمان اوله اوسرور

منا نقر اباغ الله قاله : زمان دونه نیه بر در لوصاله
ایرینجه دوری مهذبک زمانه کیه ده اورقان شکر کمال
اولسر شرع قائم مصطفی ک ایله بر مدحین جمله مرتضایک
قونوش دل اولوب بوله شفا کرمه ایدیه اول کانی سخاوت
قیه عالمک مفسد لرین مشایخ اهلینک ملحد لرین
ایمانه اهل کفری قبله دعوت اولک دیه رسول جمله امت
اکر کیمیه لر اسلام دینه اولارک شفقت اقیه برینه
قوا جیدن قلیح اوریب سراسر قیرون ایریسر خاکه برابر
دری قلان رسوله امت اوله قور مذهب بر ملت اوله
مخالفن مذهب اول جمله خمیر بدعت غیر مشرب قالمیه بیز
کماله ایرجک دوری زمانی شهادتیدی لر آنف هم نرهای
کلان داری خنایه کیدیسرور برابکی دم کلوب سیر ایریسرور
فنا دارنجه اولمان باقی بنیاد که اخبر ایدیه اولندر لو ایاد
ناتسی نار باد ایله خاک اوله ای ایدیه باد اوزن خاشاک
او کیم محبوب دمان خندا در امین کن فکان مصطفی در
علی الرضی

بیورکل کندیکی بیگ در دایم اول عاکه درگاهه
دل نشاد اولدی شاهک چون تدارک ایددی اول الله
کتوردی کندوسیه برنج یاری وفاداری
که اولسوندر اکادفع بلوره مونس یاری
توکل قلدیلر جان وکلون فضل زبانه
کلوب منزل بخیرک ایردی درگاه سلطانه
رسولک پاینده یوز سور دیلر شاهیلد عسکر
هله اخلاصله قانتد مسلمان اولر بلر یکسر
دولوب اولشاه رسوله خالق عرض بیان ایددی
اکوب فرزندینک خالق کوزی باشین روان ایددی
ترجم ایلدی نشاهه اودمه سید سرور
چغردی مرتضایه سولدی یا ساقی کوش
بوشاهک مشکلین حل ایلله حکله مشکل سین
خدانک سری سین بودوضه عالمک رکلسین
بچه مشکلی حل ایلش سین معجز ایلله
دور آینه کون چرخ خلک ذات مشاهد

بوی چون شاه قنبر مصطفیان اسماع ایتدی
 بنوب دولدله اکر امله یار نه دواع ایتدی
 اولوب شاه بیله قنبر روان اولدی برتره
 کلوب منزل منزل اوردی اول سحلی بجه
 بیوردی قنبره حیدر یوری بجه ندایله
 یوری بالقرک سلطانه بدن سلام یید
 جدا بردی اورم بالقرک سلطانه قنبر
 بغلی جمه بالقره شه شاه کلوب یکسر
 زبان حالله شاهه شتار ایدر ایدر
 براحوالی کوروب غایت نجیب ایدر یولر
 بکا خاطر قیلک شاهزاده نیک براسخو آندن
 ویا خود برضراک آنک نام و نشاندن
 کیدوب بو شوقله ماهی طولشده قنبر ریائی
 خصوصاً انلک شاه کروب خرمای بیجائی
 ضفوری شاهه کلدی سوبلدی باللفظانسانه
 که بولادین آنک براسخو آنی کرم کافی
 دونوب شاه ولایت حیفور ای یاتی ماجر
 هر کیم اسماع ایلله سن ای حیوان نیک اختر
 کیدلک

کیدلک شهرزاده نیک بار ما غنک بریندی قالمشدر
 آن دست فلک برسوخ طاش آنته مهالدر
 کتور اول عضوانسان اولور هم فضل بزداکی
 دعا ایدم حق از نیله آکه بخش ایلده جان
 کیدوب اول شوقله ماهی قنبری دریایه
 الوب اول عضوانسان کتوری شیر و لایه
 وضعی مصطفی اول استخوان الدی بالقدت
 آکه جسم بدن ویرمک عتی قلدی خالقدرت
 باذن خالق اول مرده درلری کلدی جانانه
 بجه کافر بولجائی کوری بن کلدی ایمانه
 امیر المؤمنین شاهه دعاسی مستجاب اولدی
 هنا فقیر بواحوالی کوروب غنک کباب اولدی
 اودم شاه چینگ خاطر غنک کشا اولدی
 کوروب فرزندین زنه بیگ اهل اعتقاد اولدی
 بوکه شک اتمه کیم روزا زنده مفرق عیسا
 قلدوردی بلکه بشیور یلق مرده اهیسا

خصوصاً آرث جمله علوم انبیا در بو
 بوکه هر شیخ مستحور وضعی مصطفی در بو
 دونوب شاه زاده ایتدی زار نیله اول شاهزاده
 که آقا حکمی یاری اولان سر سرانسی ایله جانانه
 نه روز ایله وارم بن شهر چینه اکر م کانی
 که طغنی یکا مردی سنک هر مدلک قانی
 نیم ایله و آرای او بجه بشیور بیگ ماه ملک بیکر
 مزین جمله باشنده تابع آکنده فلعستدر
 اوله شهرک کر انلک هر برینک مونس یاری
 دعادم آن آدقجه ایلر آهله زاری
 کرم قیل انده شاهانم تک بر دعا قنقل
 یتن بن بیکه نه هر دم ملول بی نوا قنقل
 اودم جانب مقدر رسول کلدی جبرئیل آمدن جبرئیل علیه السلام
 بشارت برله مختارک ابدوت افکارین زاری
 دیدی یا مصطفی الفل سنک ایلد بیخیم همدم
 بود اول طاعه سیر ایله علیک سترین بر دم
 الوبن احمد اصحابی سری کوفه روان اولدی
 اادن برده دفع اولدی علی سری عیان اولدی
 بقوب

بقوب کوردی بلر اول شاه کرمت بجه نه طاش
 الین درگاه کالدر مش نیازین دسته آنتن
 الهی اول حبیب مرتی ایل حقیق چون
 دعای مستجاب ایلله اسم اوی حقیق چون
 بو طریقه دعا قلدی اولدم قادر الله
 او زاری بجه حیدر کتاسین قنبر دریایه
 موب دست شریفی بر زمان بجه سعادت
 بقوب هر بار ما غنک برکی اوکی عاکرت
 همین اسباب مالی جمله آدمی زنده
 علی یاد ایزنلر قالمش بر برده درنده
 علی نور ولایتدر علی بجه کرامتدر
 بو قله اعتقاد ایلله علی سردار ایتدر
 علیدر قاتی حیدر علیدر ساقی کونتر
 علیدر کماصبی دلرل علیدر حوضه قنبر
 کور ایددی نیلدی ندری اودم فضل بزداکی
 نهی درت زهن قوت نهی توفیق ربانی

سوردي ياره تالديرى همه كشتيلر برون
خطا ملكي ديوب واردي هنرا كلك دكل اردن
خطا خلق بقوب كوردى كرش كشتي عيان اولدي
هووان ايندي آهسته كلوب شهره روان اولدي
خبردار اينديلر شاي بو احوال غرابدين
كلور خيران اولوب كوردى چو دسته عجايبه
ديري و آرايبه بوستري اول شاه قيردر
على المرتضادر بولمه شاهانه سرودر
مسلمان اولندي اول عنيك فضل چو دوزن
خبردار ايدى هر شيدين هصوفا اوز چو دوزن
چقوب اكرمله قارشو ايرندي شاه مرانده
كتوردى شهره اول شاهي رعابت خلدى همانده
قلوبن بو بچگون آنج وصفي مصطف حيدر
برابر اولدي زوقيله همه شاهها كل يكسر
قلم عاجز اولور و وضع اير بر جمده و الحاصل
الوب اول دختری قلدی ائی مقصودینه واصل
همه اول

لهه اول آييله انلر روان اولر يار چينه
كلوب اول قوی بی دینی كتوردی جمله دینه
دو نوب عرض ايندي احوالی رسول اول سعيد
ايشدي ياري احيابي همه شانان اولوب يكسر
بو كاشك ايمه كيم اصف كتوردى چوكه بلفيسي
مطيع ايندي سلیمان سراسر قومی البيسي
بو خود مشهور عالمدر كه صدر سري فالقدر
آنك شانك هر شيكيم دينلسه جمله لائقدر
بوري شيخ اوغلو ای دلكيم مكانك كوه قاف ايد
عنيك فضيلته جان دكوكلك اعتراف ايدله

مناب سحر ابدال قصيده نان هوا

الهي عليه رب العظيم سين كد سيم الله الرحيم سين
احد سين لا شريك يوقدر نظيرك كد سن سين دستيكي رفيعك
سلك نوركن اولري ايتسار ظهوره كلدي جمده اوليسار

حج پيشواي اهل ديندر رسول الله شاه مرسلين در
وصيدر آقا حق امير حيدر محمد امتنة اولري دهير
اكر سويلريك آين سويله آنك غنا اهرت چكبه جانك
قولاق هوت ايعيم رفوش حكمت نه مغير قلوب شاه ولايت
عجمده و آرايري بر شيري حكيم اوشهر بيرليري بلخ اعظم
كه ابراهيم دارهم اولزما نده مقام ايرنشن ايدى اولكآنك
اكا ايرنشن ايدى فضل الهى اول ايدى شهرى بلخك بارشاهي
مكر كونلرده برون جمعه كوئن كوكه چقندي مغير لارون
وار ايدى آنج بر مداعي شاهك او قوردى مدجيني اولفضل الهيك
اول كون مسجده كلوب اول مدعي آياق اوزره طوروب مدع ايشاهي
او قوردى مدعين ال مصطف نك دعي وصفي قلدی مرتضاً نك
ديري ائق قومه سزك حاجتم وار قبول اولورسه تهمير ايرم ائق يار
كيم اول بونج بر قولنه كرجك وبع شاه عنقنه حلوه وانكك
مبارك جمعه كون جمه كوندر سغنيك عيدي مردوك دوندر
بكا هر كيم ويرسه نان هوا ميسر اوله مئق ديارى فردا
بري ايدركيم

بري ايدركيم مقصود اولدي جايل اوتوركلر بركه ائق مرد كامل
ويرم عنقنه شاهك خانما تم فدا اولسون على يولنه جانم
ايشيدوب بوسوزي سراج اولدم ايتانوب باست سويلر هياك اولم
دعا ايروب ديدي وارا اول جانك خدا اوتوره سنك خانما نك
مكر كم اول ضائق نخس ايسر كوكلكن بئش ايردي شاه اهر
تازه قلدی اول ايت طغ كلدی او ملاحك آين نينه آلدی
الوب اوينه كلري اول فقيري ايشت مداعي نير اول حقيري
ديدي مدامه اول ملعون مردار نه اسر سين بكا ايز سويله تكرار
اول اينه حالغی عرض ايندي مئق ديري مداحه اول ملعون كتاب
كيمك عنقنه اسر سلك بولهری قضادان قورتايري سنى بارى
ديدي مداع بعشق شاه حيدر كيم انك ايدر شيبير و شيبير
رسولك قئق العيني بولاردر بولارلك يولنه جان ورن اردر
ديلم سندن ائق مرد سغنيكك عطعقنه وير خلوا ايله نان
غضب قلدی ديدي ائق مرد غافل ويرم هلو ايرينه زهر قائل
وار ايدى برغلي اول بليديك خطا و مصطف دن نا اميدك

بیوردی اول قوله کم برونے باس بوکستامک دیندنک دینئی کسن
بصوب اول درویشی کردی دینئی ایکی آغنی هم ایکی الین
دیدی اول خابرجی بی دین ملعون جزک بولرک ای کتاج معبون
علینک عشقه چقدک وبلکن وارامدی سنی قورنارین بوغدن
قور بوردی کنور طوسونک یاد بیکل بنه سنی قلام آذا
کوردوب برچوال قوبری آت اورویشی فقیرک یاندی جانف
چولک ارقاسه اوروی اولقول اول ای کدی ایشنه اولری شغول
التوب اولفقیری برورانه برقی جانک فالشدری بدنه
ایشیکیم اولفقیرک حال اولری خضر بیغی بر اولرم آنه کلدرک
یا توردی اولفقیر زار بدم دوش الی ایغنی یوق یتمشدری دلریش
خغه صوری باشین یزی نه آدی مبارک بارمغین اغینه هبالدرک
دی بی سولدری اولرم دیری صدق نه کشی سین آی مظهری هت
ایلله آغین همدادی اول هم سونوب طوری کلدری قالمایم
یونینی فقیرک آغینه سوردی یزدن قالقوب ال قوشوری طورین
دیری خیره آی کات صروت کسنله بن فقیره ایری راحت

ببارک

ببارک اسمک باشلله لطفاًت بو بن افتاده قولکه مرحمت ایت
خضر ایدر کمن مضر نبیم محبت مرتضاً شاه ولییم
طواف ایتکه وارمش ایریم علی اوند سروری شاه ولی
بکادر بیکه آی خضر برکدر بوردی طومره کیم بلخ شهرینه وار
مجتهم برکشنی وار آنه ای یار دیلین ظلمه کسری برشی وار
ولامغه دستگیر اول فقیره جزدن قورنلوب راحت اوله
علی امریه کلدم یوزع آی یار یکردن ظمیرهان اول سبوح وار
واروب هلو ایله ناهار ساندن علینک اسمنی آک اول مکانهف
ولایت منجینک امریدر بیل نیکم تعلیم ایلدم ایسنائی قیل
کوره سین قدرین اول خدایک کورینه مجزائی مصطفی نیک
خضر بو نطق دیری غایب اولری سوروب ملام حق سبح کلدری
اچرو کلدری قلدی طاک نمازین خدایه ایلدی ناز نیازیست
نمازدن صلح وراهای ایمان کسزدن استرم هلو ایله نان
خدای رحیمی سزدن مصطفی هم خلدن دیریم کوریمه سز غم
سونجی قبول ایلمک بو ارا ده دیریم ایسه سز جمله مراده

همانیم برکت طوردی برندن وریم بائیم اوزره دیری جانن
آرقیان دغی استرسن آیدریش خدایکله چکمه تشویش
نمائی قلدی بوندلشن کلدری اومدهک الین الینه الدی
الین الینه کبردی بولله ایشیکیم بولرک احوالی توله
کیه رک کلدر برضوب سزایه کبرکز کلشن ایدی اول ارایه
الین کسد کلدری قویه کلدری اچینه قورقودوشدی قلم واروی
دیریکم آی خدایا بونه حال نه حکمدر بلدر بکا بو احوال
ایکیس بید کبردی اچرو هم اول اوده کوردیکو چکمشدی غم
دوشک دوشه دیرکچکی اولوی اوکینه نان ایله هلو اکتوردی
ایکوز التون ایله دغی برعامه بید سنجی قودی برضوب جهامه
دیری خوش کلدرک ای فرضه دلر سعاده بولکشی سیه طالعک وار
سوعوم جانیله صاحب کتاف دیری معذور طوره سین آی موالی
قیول ایت شخص سین بن فقیرک که تخصصی حقیر اولور حقیرک
یونین مرادک آغینه سوردی یزدنه خالقدی ال بعلدی طوری
دیری خراج اکبر ای جوان مرد مرادک خابیل اولسون کورمه کلدر

دیری بر

دیری بر شکم وارجه دشوار کرم قیل مشکلم حل ایلدی یبار
کمن بر دغی بونف کلدر ایدم کلوب بو ارا ده مروج اولش ایدم
بو حال بکا بلدر نه کشی سین یا ارک ندریکهک بلش سین
بنی خوش طورتک آی فرضه دلر دیریم حق کجا اولسون کچه لار
یکت ایدر آیا ملامی شاکک بولاشده سنک بو قدر کتاهک
کلار دجه واره لم کور ندر حال سکا کشف اولر بو حکمتدن اسرار
الوب ملامی برقیویه کلدری چومضاضنی الینه الدی
ایلر بوردی قیوی اجدی قیوی آچون کویه قاجدری
دیری اول ملامه کبر بو اوده کور کوزیکه نه کورینور هانن مهور
ایشدوب ملام بوسوزی در حال قسم بصدی اچرو به فی الحال
نه کوردی اوده برضوب بیلریشن که زنجیر اید بجا کوردی دیریش
همان برقی آواوشن آی جهان آقا غزندن زوت اید قظرکن
بو حال کوردی چون دوش اولرم اچمی فزیده طولدی قالماری غم
بر اوبدی سبحه قلدی شاد اولدی خدایک برکنه شکرل کلدر
باشین قالدیری ملام ایلر ای دوش جزکی بچر بوش سین آی ملعون

محمد الله بنه من زنده اولدم سرخرخانان نوريه تولدم
 كوراول شاه جهان آرك اموي انك هتخي قلدي بخ ديرف
 رسولك خانك هرچيوت عليلك آب روي عذرتيوت
 خدوتو بهمان خلوق عالم كوراهي نهي قلدي شاد حرم
 اولمكون بقدي چو مدي كوراهي همان دم آه ايديوب يوزيره اورده
 آقاردي نوزارزن قان ايريك قلو فر ياد فغان زاد بيكي بيك
 نوكوردي مراح يوزينه اولايك دونوب يوزينه بقدي بو يكيك
 ديديك نوكوردي بو اولايك جان نه قدرت اظها ابلشن سبحان
 يكت ايدر آيا مراع خوش رو سكا ظلم ايرن ملعوندر بو
 بنم با با مدي اول ملعون بدين علي يه ايلدي بفضيله كيون
 بو كچه بوزن كلدي حضرت شاه اول ايت دمي يتوردي شيد كره
 يوزيوت شاه بونكه برتبه اورده اولايك يا توردي بر ايو اولدي
 علي ايدر آيا هرص صافقت عز انكدر بصورت سكا لايق
 بنم حجتبه اي سلك مردار سيب نذر قلديك بويله بيزار
 اي كلب شرم ايلدي خلدن او تانكي اخر مصطفي دت
 بولغت

بولغت طوقني بو نيوكه طانك جهنم اودينه چانكي بقدرك
 هزاران لعنت اولسون اي ساق سنك چانك لعنت اولي لايق
 بونطقه ديري حيدر غايب اولي اولمكون كندي بدم عليه تادي
 بوخيردن هاندم كندي عقلم بلم طاعلدي قانادي تارم
 ديدم اي بادشاهر بادشاه بو حاله كيسيه ويرمه ايراي
 جز اسيدرك كلك بولميني قوب ايمان ترك ايتندي ديني
 بجهسه اولسون بو خيرا در طوقب زنجيره بقلدم اي يار
 اكر اولدور رسم بون بونده كور قارم اولدم مرار بنه
 ايا مدي ديدار موالى: حكايه شويه اولدي بل بو حاله
 بو حاله بلورم بن بروخي سن كه بلم نيليم نه قيام بن
 بنم انام سوردى شاه جانان ديمردى سويي صافدي نيزت
 بكا در ايدى اي جان جهانم عليلك ايدر دومي روا نم
 قلو ردي حبت شاهه بن ايشا بو بولك اولدي انام بكا اوتاد
 كلك كيم اناسي مستور اوله انك كوكله علي حبيبه طوله
 اولورسه كوكله ايجم حبت حيدر جهاننه سرور اولرك اي برادر

اكر كوكله حبت شاه اولر بوز جهنم آشنندن اوله سين دور
 علي كوكله جانان قلم تعبير قيا مده عزاب اوليم تحقيق
 كلال مولاك مؤمن ياك قيل اولدوك بولنه چانكي خالك
 اولورسك مصطفي آينه چاكر سكاره اول اول شاه حيدر
 بخت شاه عالم حبت هم بخت شاه حسين كرسلام
 كزين العابدين باو جعفرن كرسلام بوند اولدي سكاره
 بخت كالم و سرور حبت هم نقي بانقي ميران اكرم
 بخت عسكري يعني حسن بيل بولارك بولينه چانك قل قيل
 كرسلام كل مهديدر نوريه بغير كرسلام سري هم شاه غضنفر
 محمدر مرادي هر دو عالم قونك سر ناي مقصودي ادم
 اكر آلي اولاديني انك سورسك نور اولر جسمه چانك
 سجا اول شاهك كتير كرسطان سيد انك رهبر دير
 لقب بقال غاري اسم جعفر بولوره بن فقيره اولري رهبر
 ديلرسك بولسين اوردن چان جمال مصطف يه ويرم بولست
 مرنامه معفي روحاني حقا بغيري و ايات حجت
 وامامت

وامامت و خليفه الله حفرة امان صلوة الله عليهم اجمعين
 و ارايدى برينك بخت نيك دي و اله اولو خاتون كوكره ياك
 كلدي بكون مصطفي نك قانتنه يوزيره قيرى انك حضرتيه
 ديري اي سلطان جمله كاشات بيم سكا بو قهر جهانك شكلا
 برسؤالم و ارسا كدي نور ياك جون سني سون جانان اولر هلا
 سكا سندن صكره كيم قائم مقام بيم اوليسروردي اي شاه خاتم
 بودرسندن سؤالم يا امير بكا بو كدي كرم قيل ايردي وير
 بيم اوليسرورده سن سروره سن اميري دوزكاره و هيره
 بويله ديسجه محمد مصطفي الذي برعاش اليه اول كان سخا
 اول انك اوجنده ماندي حيدر بصدره آكه مهر خاتم اول امير
 ديديكم اي بنه برورد كار كيم قورسه بون بويله اشكار
 بيل كيم اول اولور بكا قائم مقام هم وصيدير بكا هم اولر امام
 ويردي چون اولطاشي انك اينه ديري صافله سكا بو سر بيلينه
 ادي اولطاشي سويته سويته شاد اولوبن كندي عويت اوينه
 كجدي بولنك اوزرينه ماه سال ايردي اولر كجه اهرانيه استقال

در بیان خلافت ابو بکر رضی الله عنه

چون ایشود بون عورت طوور الوب اولطاشی ابابکره کلور
دیبه اشبو طاشی مصطفی مهری قلدی وردی اولنگان سخا
دیبه بدن صکره کیم وصی بکا اولورسه بو طاشی ویرکل آکا
کیم بو طاشی اله اوچنه عیان مومکمی اوله الله بی کمان
سن کرچک وصی ایسک آکا ایله بو شکل ایسی درغان بکا
اوله دیبجه آکا الوطوب تعال ایدر آبی عقل بوایش درحال
بونه محکدوکه اوله مومجی خشم ایروب طور کیت دیبه ای بیچار
طوردی اولدم ایچ اوخا اوزنغا کلدیک یوله یینه اولدی دون
ناکبان سلما نه لوی اولی طوش قالمادی مبر اولدم قلدی جوش
حالی غض ایلدی اولدم آکا دیبه سلما کل واره لم بن سکا
کوستره یم کیمدرر قائم غام اولد رسول برینه مهری امام
دوشدی آنک یا ننه هم کدیله واردر شاه ایشیکنه بندیر
کوردیلر اووره اوتورمش اوله امام دیریلر یا شاه عادل التلام
خودیلر اولطاشی دیریلر یا امیر ایسه النبی طاشی اولدی صبر

مهرچجر

مهرچجر حضرت امام علی کرم الله وجهه

بصدی اولدم خانی مهرین آکا دیریکم صبا قله کرک اولور سکا
الدی اولطاشی دعا ایلدی حق و صیبن دیوبن سوبلدی
شادمان اولوبن کدی اوینه کجری بونک اوستونه جو قدم یینه
تاکیم اول سلطان عالم شاه دین اول وصی رحمة للعالمین
کجری اذن صکره برینه حسن اول امامی دکله ایدی یینه سن
الوب اول طاشی عورت یینه کورتوروبن قوری حسن اوکینه

در بیان حضرت امام حسن رضی الله عنه

دیبه ای سردار جمله اولیسا: اوشن بو طاشه مصطفی و مرتضی
ایلدی مهرای امام المؤمنین: اوله دیبجه حسن الدی هین
الذمه موم وشن اولدی طاشی: قلدی آنه مجزاتی اولورم قاش
اولدی مهر ایلدی اولدم آکا دیبه صبا قله کیم کرک اولور سکا
رهلیله چون حسن بغدی خشت شاه حسین نه دکدی جلد نایب خت

در بیان مهر حضرت امام حسین رضی الله عنه

یینه اول طاشون حسینک قائم طاشی کتوردی دیبه حضرتینه

ای شی سلطان جمله عالمک پیشوئی رهتاسی آدمک
سن وصی مرتضی سین بیکان قبل کرمدن اشبو طاشی نیشان
الدی اولطاشی صین کربلا بی توقف قلدی مهر آنه آکا
یینه اولطاشی آکا وردی امیر کرک اولور سکا بون صفا دیر
الوبن کیردی یوله اول موخته ایدی مقصود یینه واردی اوینه
کجری اوستونه بونک جلا تعان چون حسین اول شاه اولدی نه یا

در بیان مهر حضرت امام زین العابدین رضی الله عنه

اولدی اذن صکره زین العابدین رهتای مؤمنات مؤمنین
برکون اول سرور کلوردی نماز خوت او قبون ایدرکن نیماز
ناگاه اول عورت ایشدی لوان قلدی معلوم کن اول شاه جهان
دیبه اولورمه هه آنکه یا اله باد شاهرا اوزره سن سین پاره یا
اشبو پیر عور شکه کلدی ناکهان دیرم سن دکنک اوله نوجوان
اوله دیبجه امام اول پیروزن نوجوان اولدی بوسری دکله سن
ایاغینه دوشدی کلدی اول شکر دیریکم بون ووردی بکا جری مهرک
مهر قلدی مرتضی و محبت هم آتاک اول شاه شربدی کربلا

استم

استم سندن مهرای سرفراز در کهدن بسن بودر شها نیماز
طاش اوزره مهر قلدی اول اولی اول وصی پاک اول ستری علی
دیبه بدن صکره باقر ججود خلقه رهبر اوله اول صبا جود
یره سین اولدی مهرای آکا تا قیامت کرک اولور سکا
چون الکه بومر محبت اوله بی کمان اول حق سکا همت قبله
سایه عرش اوله یرک اول زمان جاودان آنه قله سین جاودان
نجم مدتد صکره اول تازین دنیادن چون قلدی حلت عابدین

در بیان مهر حضرت امام محمد باقر رضی الله عنه

باقر آنک برینه اولدی امام اقتدا قلدیلر آکا خاصن عام
بعده مدت کلدی اول طاشون آکا دیریکم جانم فردا اولور سکا
ای وصی عابدین ای خوش نهاد مهر قبل برطاشکم اولدر سراد
دیبه مهر ایتری بوکه میرک رسول ششیر و ششیر عتاد ای پادشاه
دیرم سندن دخی ای پیشوا ایه سین مهر ما جتم اوله دعا
بوکلای سوبلیجه اول ولی طاشه مهر ایلدی اول ستری علی
ایردی آنک دخی مقصود یینه جانم تسلیم ایلدی معبودینه

ذی سعادت نوزهی دولتو جان که ایزه مصطفی دارن آکه بونشان
جعفری بیل جتی مؤمنلرک اللره هم نشانی بونلرک
مهرال مصطفی و مرتضی اولی سردر بیگمان روز جزا

یا الهی جمله مؤمنلره
و بر بومهری ایله احشا
الره هو
الله

ازم بیفهمیده محمد کلیمه قد سند لسانی
۷۴۹ هـ (سنة ۱۳۴۹) در تاریخه قد

۱۰۰
۲۰
۸۰

بوقتابک صدیقی هو نظر دم صفتی
بیم هم نوزید بقار ایلی نوزی
باطله مهر آصیر

I

بو کتای صباچی هو نژاد صاف و صاف
 کیم کیم نوزید بقاس ایلی نوزی
 باطلی و آمل
 کیم کیم

علی المرتضی در مد کوش : طریقت اهلینہ سلطان سرور
 تمام اولاد بیلہ اولنیک نور بری برندن اولادی اولر دور
 شهید اولدی قویا امرحان عدوا اولدی منافق اولر نسل اولن
 اکیون اولر بره وارنجی هجرت امام جلدی ایلدی رصلت
 اولوب عبا سیر بنوعز او تو زین خلافت ایدر باری قال بی قبل
 پس آدن صکره جنکین خان کلدی قیوب انری الیک قانن الری
 معاوی قورقدی هر کین خدادن او تاغدی محمد مصطفی دت
 شهید ایدریدی شاکه مرتضاه حقارت ایدر ال مصطفی
 بی سفیانہ کیم اتفرسه لعنت ایکی عالمده مردود مخت
 انک مرشد ارسا دینه لعنت ابا ذاهل دینک ایدر لعنت
 دنی ترتیب ارکانینه لعنت یقین دوستلرینک جانن لعنت
 مکرمه شکلینه یوزینه لعنت لقاسنه اعماکنه لعنت
 عیالنه و مادینه لعنت ازلدن کللی بنیادینه لعنت
 بوکون اولان شهید عشق اولاد هزاران دعت آکه آفرین باد
 شهید اولدر بر اولان شهادت بهشت جاودان اچم سعادت

شهیدک اوجه در قدری عشق شهیدک عرش اعظم اولدغی
 جفا چکدی اولادی محمد سبب بوکیم شهید اولده مؤید
 شهید اولدقن اعلا حضرت اولدی شهید اولان کشتی هر کین اولدی
 شهید عشق برین اولدی چول اولاد انک چون دکر اولور ایدر بیل باد
 جفا کلنر جو محنت عشق اینه اوزین قربان ایدر تفرسینه
 چکرکن حضوری داره دیدر ندر حالک دیوبن سویلدیلر
 دیری عا شقارک معرجه دیو دیکم مختیله ایدر بو
 شهید عشق ایری حضور حلیح پس اولدی اول عهوت اکرم کیم
 نبیدر کرویدر جمه یکسان عدولدن چکوب محنت فراوان
 بری حالندن ایدر شکایت دیدر کیم زهی عین و عنایت
 دعه دیدر که دشمن قلدی محنت دیدر قهری دشمن زهی نعت
 بولنج در در قراچون علاجه نلر نون ایدر بیلر زهر بیلر عاچی
 شهید امامک کللی واری هر مصطفی نیک یاد کاری
 بلده مختیله کدی قامو یقین دنیای دون مؤمنه طامو
 نیه ایدر کوردک دور زعالی حب خانان اولدی نهانی

اولورسه

اولورسه حب اولاد کیم ظاهر منافق عمرین ایدر انک آخر
 علی به غرت ایدر بکیم و سپه شاه ها کیم ایسینه برنج کراه
 او در لر بوینن یا خود اهار لر اوده بقوب انک باشین کسر
 در یفا قالمادی بر حب اولاد بولنج بر علی اسمین کلور یاد
 کوه سین جمله سجاده نشینی اولدر دینکینک هم نشینی
 زمانک جمه اهل خانقاه قوس سفیانہ طابری قوی راهی
 طریقت یوق آندن کورنشاک بیوغش باشی اوزره طلساک
 مر ایدر قول اولمش عوامه کور اولد بد نامی باق نامامه
 در بلور بر اولوشینک مریدی ولج دیر لکح نیطانک مریدی
 صغار زینت ایدر طرار صقان بکدر به بوضفقه یعنی همان
 کوزل بکیم بو غت ایلر لکن دیکونور خدمت ایلر
 کچوب فارشونه ایلر معالر قلور اولادینه مدح شتار
 علینک اوی اکلسه آثار طاش سور سمه دیکسیه ایدر باش
 زغل مردار بلاجی یوزی قانه کور کسوت صتار دینن دیتاره
 غزادر بوینن اوصق غزا در خچر ایلنک اکما سزادر

الهی سن زری اندرون ایتمه : دین دنیا به متاندرن ایتمه
 زری اصحاب ال ایچون زراقل بنی سفیاییدن دورایت میلایم
 زری طالمه هم راه قامه هدایت روزی قبل راه قلمه
 زری شریک اهل مکرنون برقیل قومومین مفسدن کیری قبل
 سنایت مؤمنک قلمه ایلمان حبیب حبیب احمد شاه مردان
 عینی بند اولاد اولیدر علی اسمی اکا اوراد اولیدر
 عین اهلندن ایتمه ندراین بحق احمد طله و یاسین
 قوشلاردینی پیرلر محمد طریق خراجیم درویش محمد
 لقیدر حافظ اوغلو اولاد الهی جلیل اوردن ایلمه اذاد
 دینیه ایلمه مدعی حیدری بند اناسی پیری فرزنی سمرقند
 آذکلندر الهی رحمت کدرت محبت آله لطف ایتمه مروکدن
 قواشیبا سنک لطفه حق فقیهیم جمله شدن یالک واج
 کناهکارم شفیع اولدو احمد قوروی طاموده کسه محکد
 قواشیبا به ایرر رحمت حق حبیب حضرتک لطفینه صدق
 بودگی خضبه حیدردن روایت که نظم ایروب یقین قلم حکایت
 فضیلت نام

فضیلت نامه مجریه بو منظوم : دکلدر قطع بلور اهل معلوم
 صحیح نقل اولدیغنه ایلمه اقرار صقیقین مدبرک ایروب ایتمه انکار
 بودگی نظمی نثره که دوزدم دکرزن قطع دکلدر که یازدم
 کشیدن زره دکلدر تمامت که شرح اولدی بو فضل کرامت
 بنم کی هزاران دره هزاران اکبر جمع اوله جملدن انسان
 بیان ایتمیه لر بیکه برین بیل بازوب دفتر ایدرسه بخیر بیل
 بیل اقرار ایتمه نه بودگی بدر بیان خود اهل نکاره عیشر
 نه در کورنه نلسو قر طبیعت فضیلت آکله مزاهل فضیلت
 اوقیان دون کوفی راهب زبوری نه بلسون کیم ندر قرآن نوری
 اوکیم قومه ایدر نقل توذات نیجه تصدیق ایرر قرآن آیات
 ایتمیان کرامات علی به اول اقرار ایتمی هر کیزوی بی
 ایرشمن بودیق وصفایه نجیرو بار او شرح مصطفی به
 علی آدینه خور بقانه لغت بعید اولد خدان اگر رحمت
 بحق اول ایکی اهل امانت سوزیمز بونص ختم اولسون مت
 کد اسکلی ومسکین حقیرن کمال معرفدن کی فقیرن

ایروب کورکومه عظیم قالی خیرک ایررکن فکریم لیاق برکیرن
 یانورکن دلم محنت ایچم ناکام فرماتنه غریب مستفی نام
 جهالت در دینه هرره اولدیم کزدم زنه الاک اولدیم
 حیات فضل ایمان قلدی ذنک ندر بلدری ارکان اشو دینک
 بکا کوسردی کوزنه کوزی غم وضع ایتمی کوسردی فضوی
 ایرشدی حضرت سمری خدان بحق شوق نوری مرتضادن
 طلب قلبم صفای مری اولاد اوشوقله بو نظم اولدی نییاد
 رسولک حجی تمدن بعد لکل طقوز یوزهم دخی بکری بشی بیل
 کچچک نظمه کلدی بو کرامت محمد مصطفی به بیک صلوات
 دینلن بیتمک عدیق تزیات یری بیک اویوز الفتن تمامت
 اوقوب یازنه نه رحمت خدان ایره یوز بیک شفاعت مصطفی دن
 ایشیدنلر ایشتمسوز حق ندر این بحق هاومی طله و یاسین
 طو تار نظم آکسیکی معذور او مارم اهل ناچی زمخ نور
 سوزیم آکسک سوز اهلینک تشک بیکیم اهل عرفان صحیحند
 دیریم قادر غفار عالم کاندن کز اولدکل آه و نالم
 قبول ایتمه

قبول ایتمه نیازمله دعای : دیسون آمین سون کرجیک آماقی
 ولی برسوزورم دکله کولکلن بولغز استه سک بیک جالرن
 بو قانی نییاده یاری وقادار بولم دیرسک سکایا اول سکایا
 نظم حضرت یحیی
 کی علامتد بو حال ایردی مکر بوم المزید
 بند آیز دینلر کوز کوره اولدی یزید
 خاندان حیدره ایروب آهانت ظلمید
 شافی محشردن اولدیلر بو کفر بلبعید
 یمان دور اولدیکیم اوغول آنا سندن بوز
 اناسی قیزندن ابتر قیز آنا سندن عید
 غنت خدمت بوکون سیم ایلمه زدا اهلندور
 فرداشی قراداشه دشمنان قومشی حق نابید
 انکار الود اولدی قاضی رشوت جملدن
 ظلم الی ایرشدی خلقه کربوایشی اولر حید
 یوزمانه صبا قلیاندر مکر نییادن دین

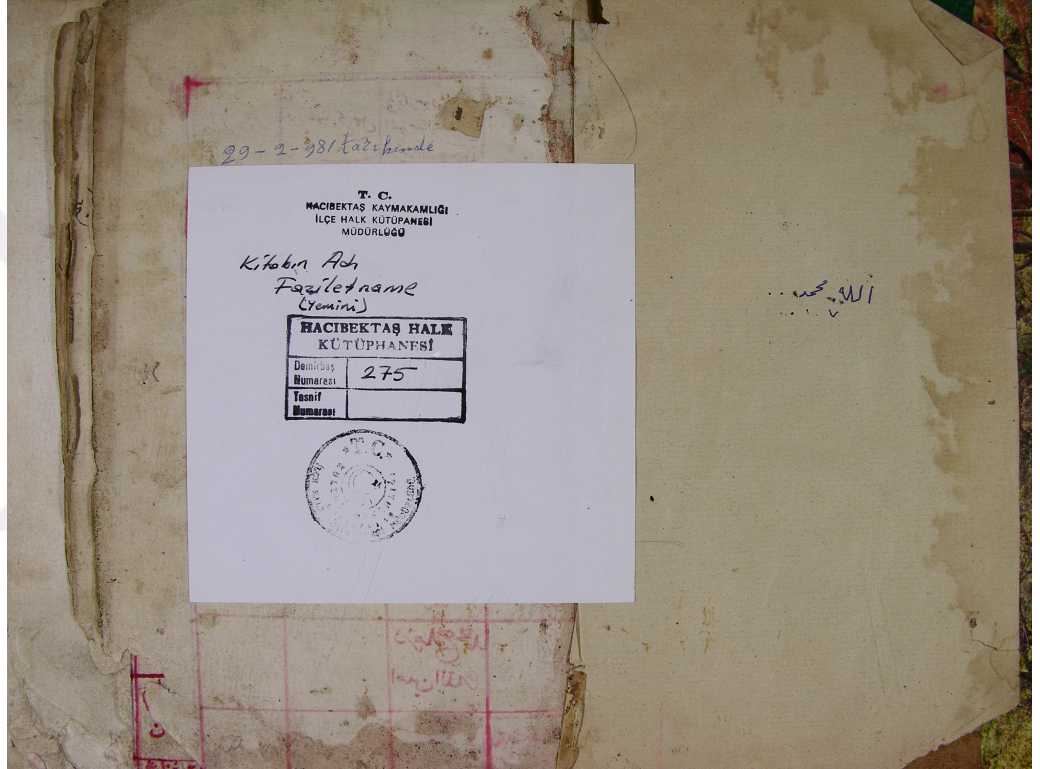
آخرین اول نوجوانه گرا و لور کرجک شهید
اللہ بیک بیل وادی غیاثه قلدی در دیله
چون ابرقر شهادت چون کلور یوم شهید
ادم اولماز ادمیاندن خیرتر دیوسر
دهبرای الینه ال ابرقر مین مسکین فرید
چون هویدا و رکه هوئی زاهد انکار ایله
متعذر آیین ایچند چون کمال اولمغنید
عهدی پیمانک دورلری ذقاری جهاد قلغی
جیف دکاهی دین ایچند مالما ده حق عقید
مرکزی عالی یه ابرقرین هویدا دلدر
ای ایسی حمد الله بخیر اولدی سعید
کت الکتاب بعون الله الملك
الوقایب
تجویری زاده مصطفی افندی غفر الله
ولوالدیه و طبع المؤمنین یا هو
ایوالله

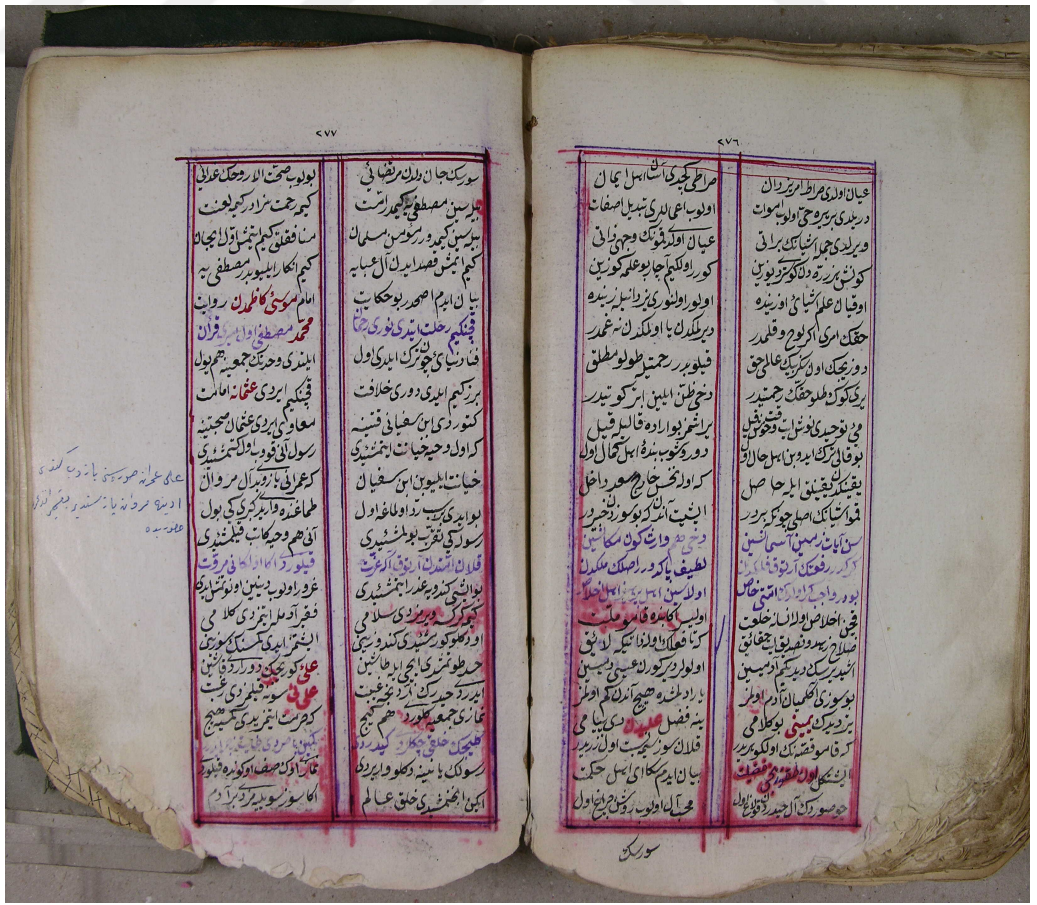
منقبت پنج کشتی بشیخ اوغلی از کرامت امام علی
کل ای مؤمن نیجه بو قیل و قال ایچم نزع ایله
او یان بو قیاب غفلتک جوامع استماع ایله
سکابر نقل ایدم شاه ولایت منقباندن
بوده ک نظر و شی نوش ایله کلاب حیانتدن
دوایت قلدی بو طریقه بر مرد سخن برور
که نقل ایتمیشک تا زمان حرمی کوهس
صبح اخبار ایله بونص که اصلا اختلاقی بود
وی بو نظم کفتم ارم خوارچ بغزینه او قدر
دیدیلر و آری اول شهر چینگ بر شهنشاهی
کتورمش عدلیله خلقک دیلندن ناله واهی
بغایت حدن افزون ایدی اذک عسکری مالی
زبون ایلدی درم ایچم فلور ایدرستم زالی
آکاویشیدی حق لطفله فرزند زین افند
قدی سروری لیلی پری بیکر ملک منظر

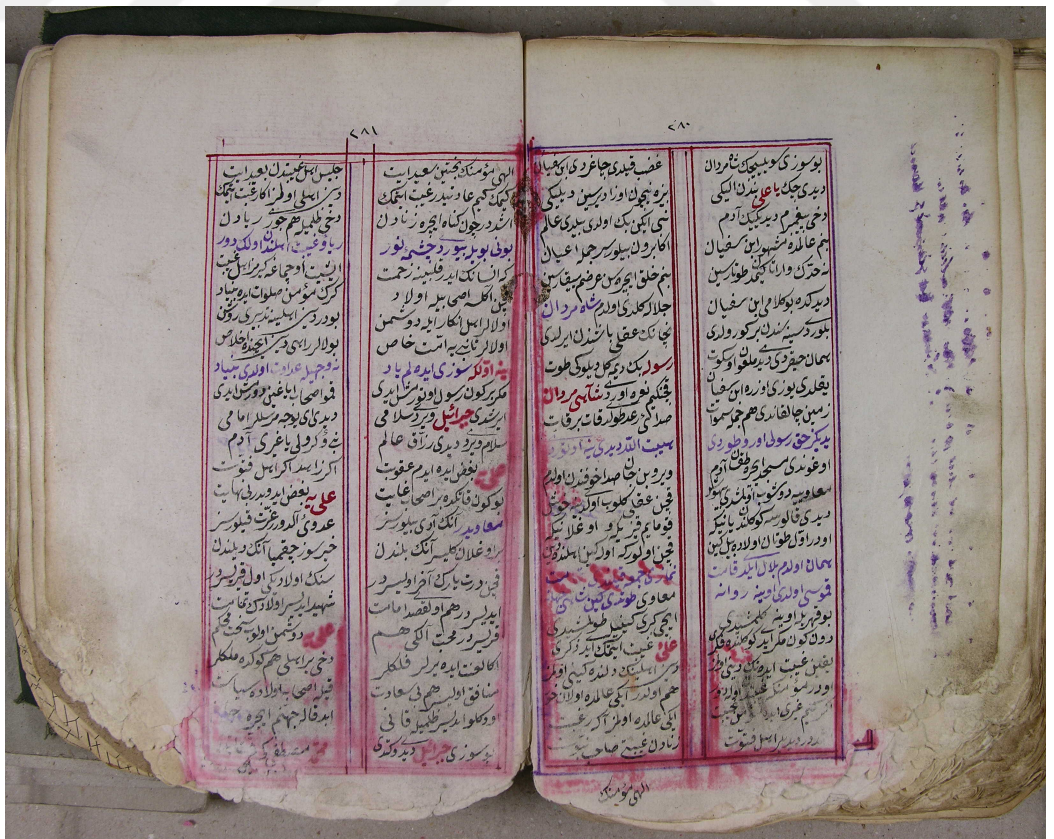
هه کاملدر آنک هر چه بدن جمله اوصافی
که بیکدن برینی وصف ایلمز سعی شبه و صفافی
ولی کتشدی الدن اکتیاری پیروغین بل چون
هلاله دوشیدی قامتی اولم هوش چون
مکر کورشدی خاب ایچم که آشفته خیران
خطا سلطانک قهریز بر قیاری دی جولانی
نه قیر کیم ماه خا و رحمنه اولشیدی مائل
لنی کورسه ایدی برهر کم ایدیری عقلنی زائل
بیومشدی مکانه دفعیله اول شریایه
ننگم طمن ایدیری صورده مرغ زهرایه
ولکن آت ایقن یوک ایدی مابین اول شهرک
سهی دوریا کیم صحا که حد بو قدر در دهک
بر دشان اولدی عشقیله چون اول شاه دانه ناک مال
دویشلر کیم اولور عا شقارک همی عالم
کودوب فرزندینک احوالین چون اول شهی کشور
روان اولدی که بش کشتی اسکله حمد بر کوهس
دعواج

دخی اوچکه بشیخو بیل جوان مرد شیر افکن
نبوب شاه زاده ایله کشتیلر ایچره ایوب بلکن
کیدوب رمیت اتادوشیدیلر بر طرفه کردایه
صوب کشتیلر اول جمله سی غوغا اولدی ایدایه
کچوب بریل ارادن کلدی مژده شهی جینه
طوشندی آتشی فرقت زالی ملت دینه
بازوب هر جانجه فاصد لر ایله نامه لر یازدی
کیمی صحرا یه یوز طوتدی کیمی در یاره صالری
سر کز دینار ملک خطای باد صر تک
بجدوم سعی ایدوب دور ایلدی و راهرتک
نشانی بولما یوب مایوس اولوب یوز طوتدی لر راه
کلوب ماجرای سوزید عض ایدیلر سناه
برغوب تاجین بقاسین چانک ایشی شهی کشور
ازالر طوتدی بو نوعله میرو کرا یکسر

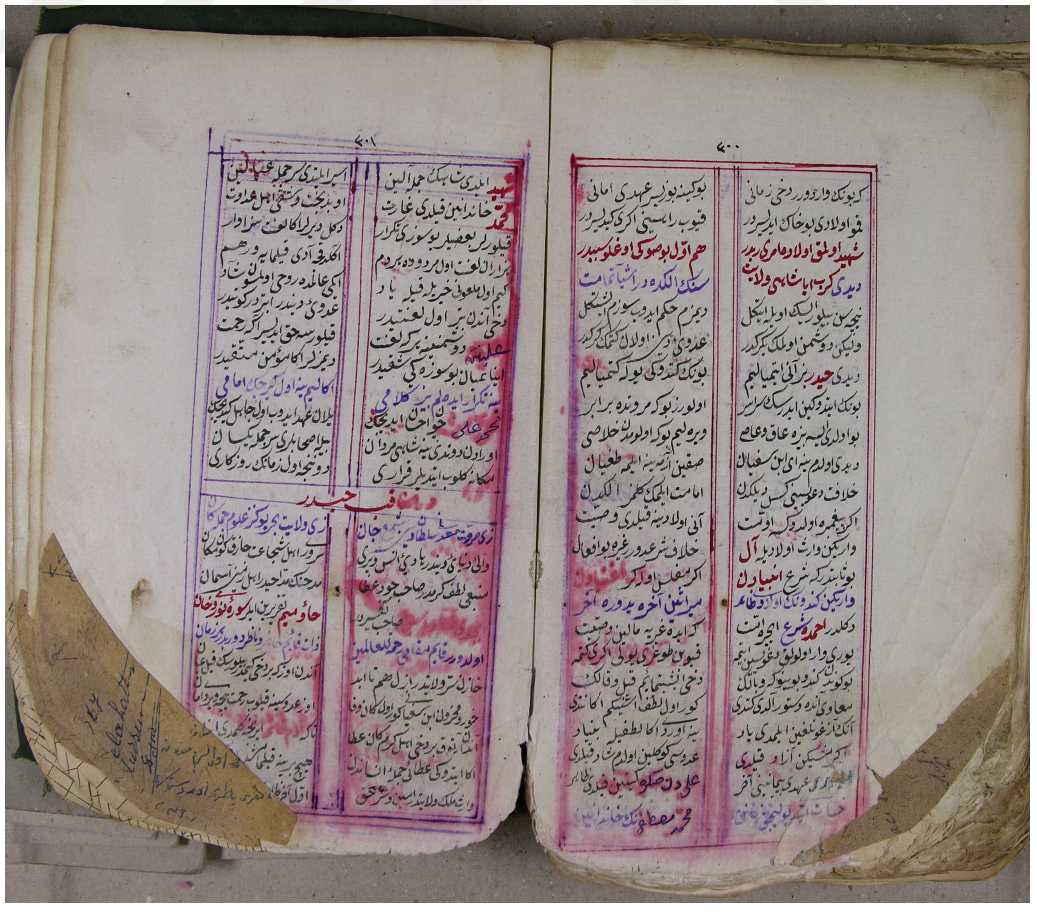

این سخن اما سخن بودی
 دیدی که تو خود سخن مسلمان
 بودی جمع اول خلق عالم
 آنوقت جمله سراسر اولاد کرد
 بول خود را بجزیرت بر سر کار
 اولوم بولار و شرفا نام اولاد
 و یکی سر جمعی اصحاب باقیه
 چون بولار بیک اقرار نشاید
 شهادت این سخن اصحابی که
 پس اول طرفی بود که در
 مخفی بودند و اول طرفی که
 شوی بود یک عدوی و دشمنی
 ایند اولی است بی مردان
 بجهت که اول سر بر سر نشاید
 که می و رسیده چو چو قلدی
 او را ندی است در خفا و در
 آنکه قاری که آید است
 او را اول طرفی است بی مردان
 و سعادتی که اول طرفی است
 در هر یک با یکدیگر بی خیال
 سبب این اول طرفی است
 هر دو آن اولاد او سر بر سر

کاموت و کما سر که سر که
 ز قوت سر ساعت اولاد که
 ای قیامت بلای بی خبری
 یوری وارث بدین جگه ایله
 رعیت مسکین برنجی و قیلد
 بوسه هم بچکان شاه روان
 این یوری دو استغفر الله
 بود که کبر و کرامت کما عاف
 بودم ای که کما بودی که من
 هر اولاد که کما بودی که من
 قیامت اولاد که من بنده بیستم
 در چکان نبود یوری این سخنان
 بود است و در تمام اولاد و هم
 آنکه اولاد که در هر عالم
 قوی و در تمام اولاد و هم
 بلای که در تمام اولاد و هم
 ایند اولاد که در تمام اولاد و هم
 سعادتی که در تمام اولاد و هم
 طوبی که در تمام اولاد و هم
 کما بودی که در تمام اولاد و هم
 سبب اولاد که در تمام اولاد و هم
 در هر یک با یکدیگر بی خیال
 سبب این اولاد که در تمام اولاد و هم
 هر دو آن اولاد او سر بر سر

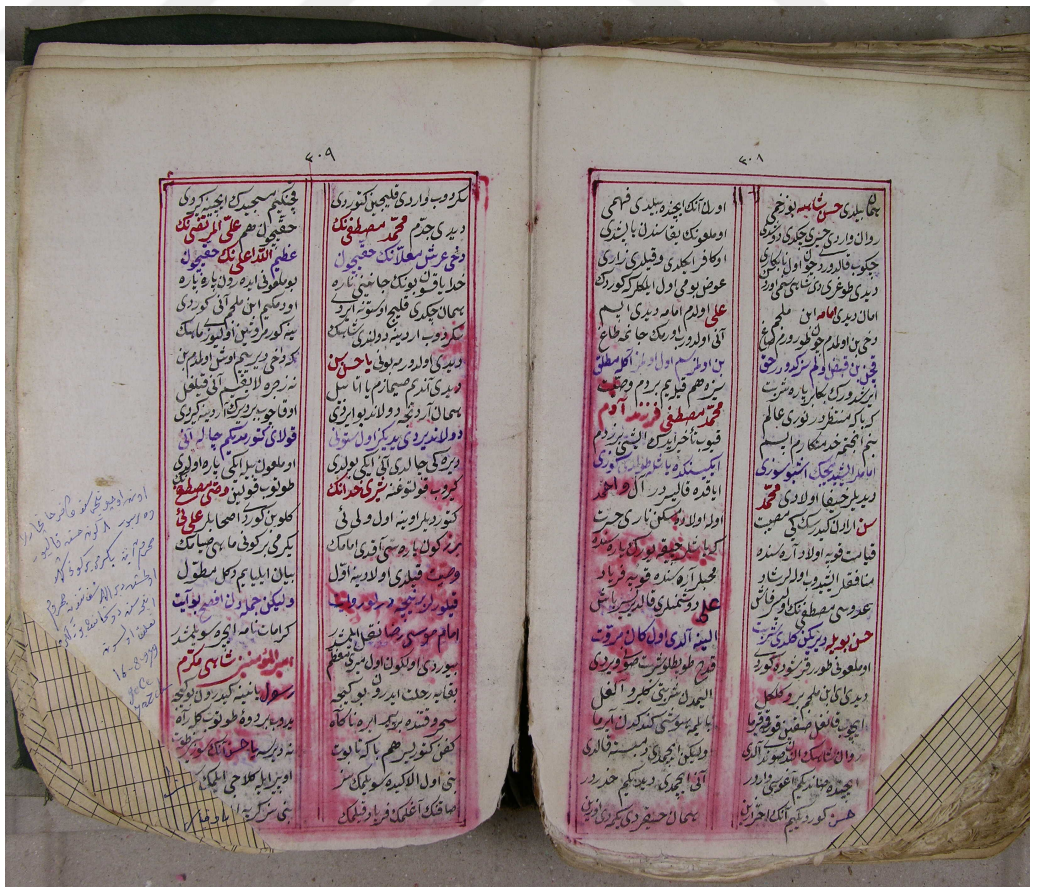
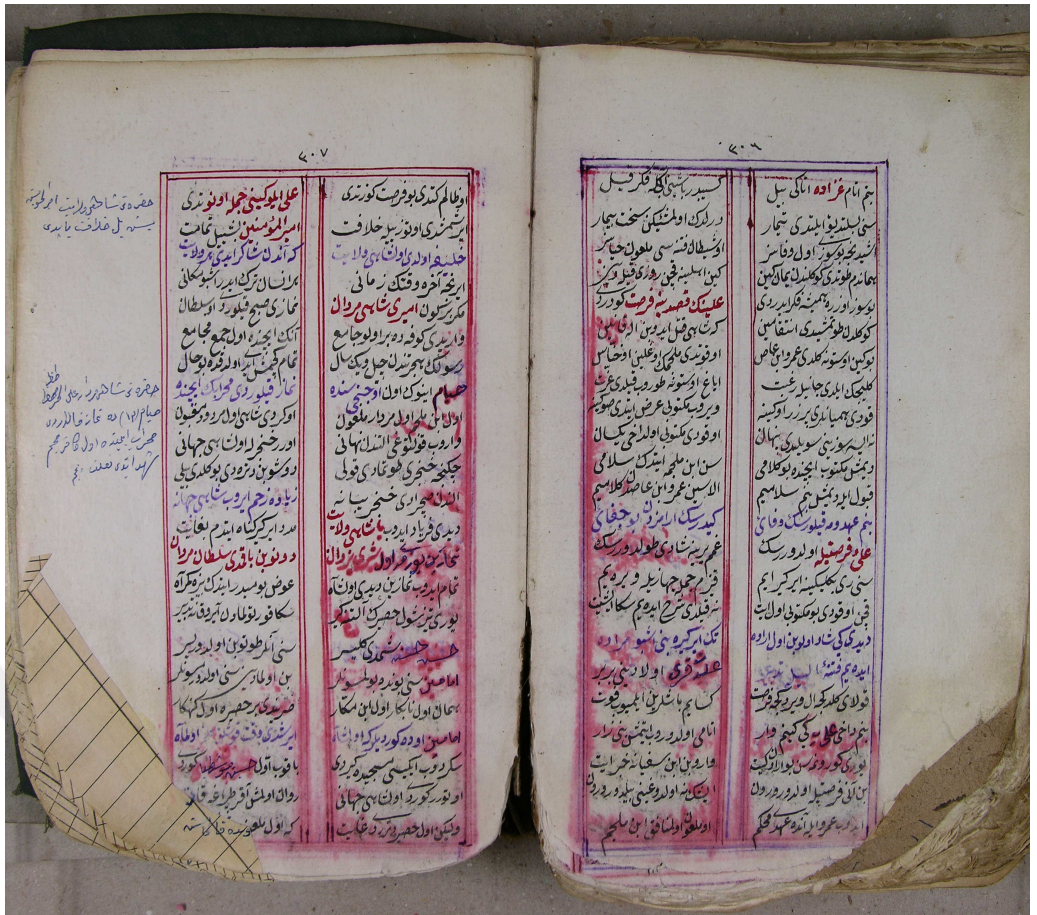
کماروت

کیونکه او روز در سخن زانی
 قی اولاد او بود که اولاد
 شهید اولاد او بود که اولاد
 در هر یک با یکدیگر بی خیال
 سبب این اولاد که در تمام اولاد و هم
 هر دو آن اولاد او سر بر سر

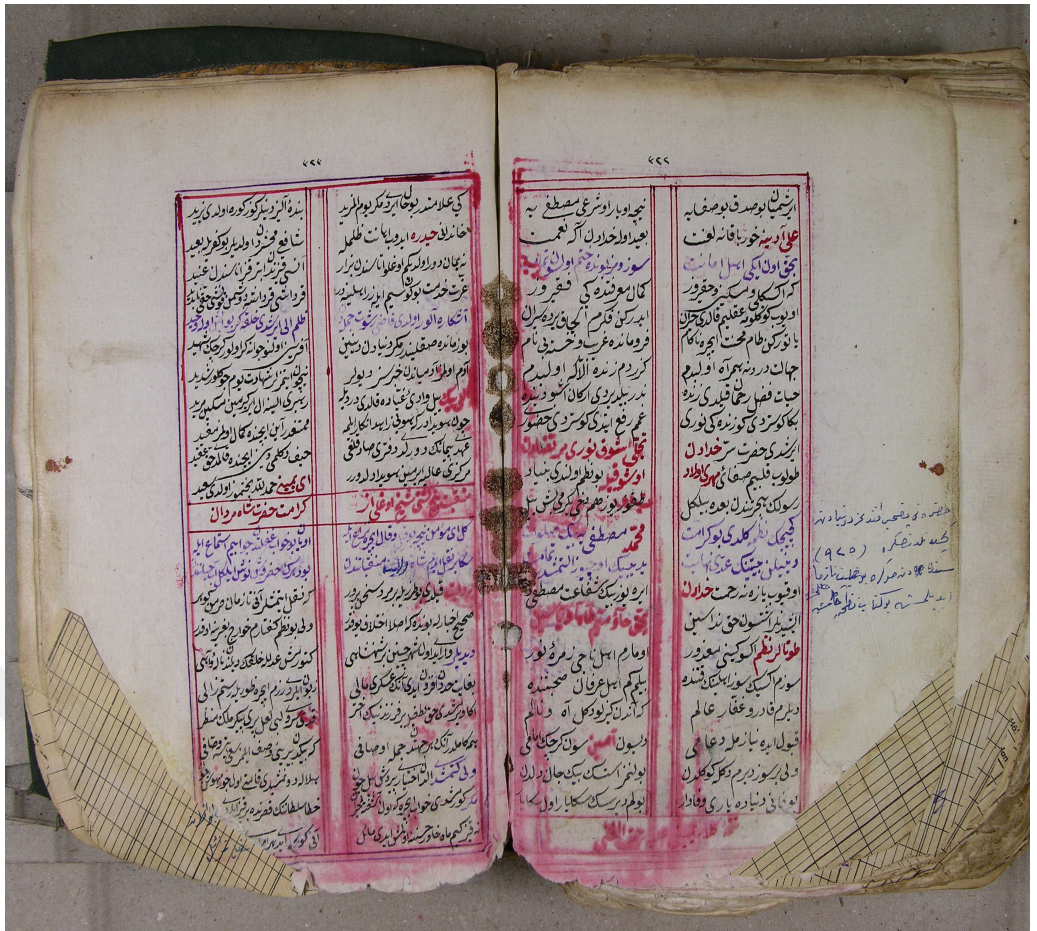
کما بودی که در تمام اولاد و هم
 سبب اولاد که در تمام اولاد و هم
 در هر یک با یکدیگر بی خیال
 سبب این اولاد که در تمام اولاد و هم
 هر دو آن اولاد او سر بر سر

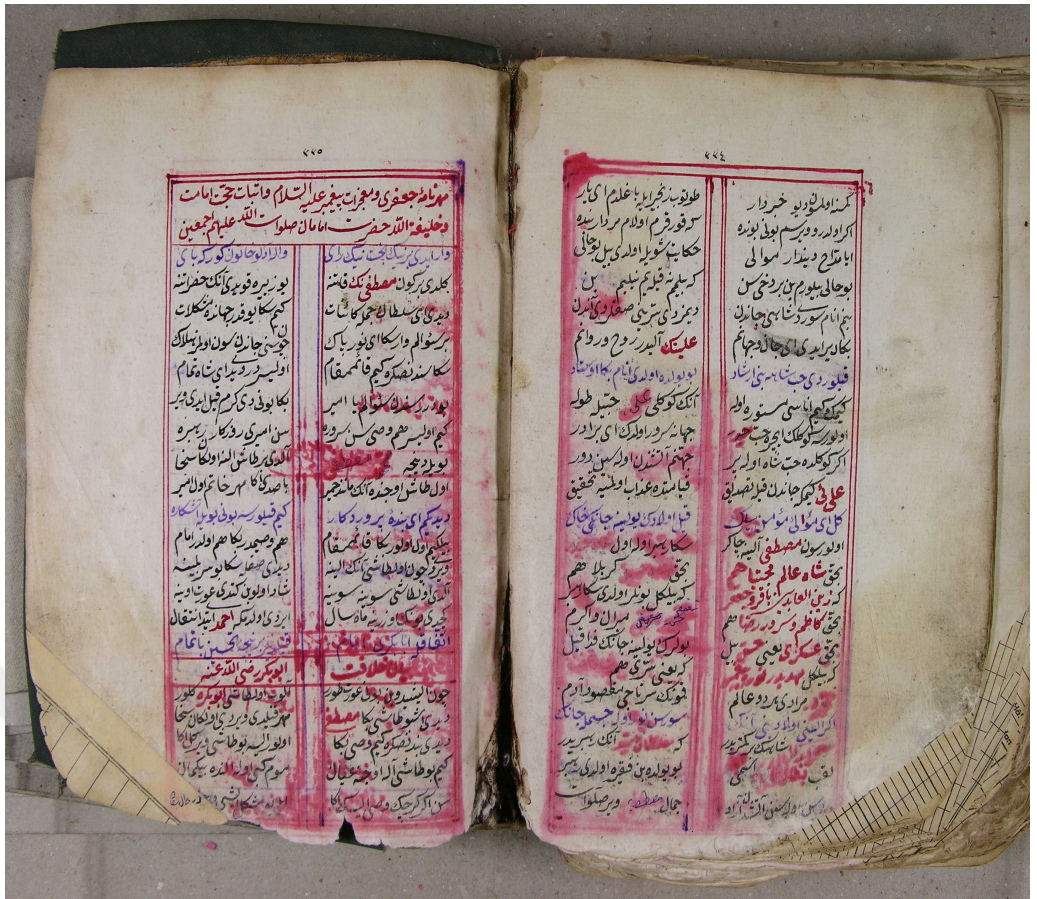

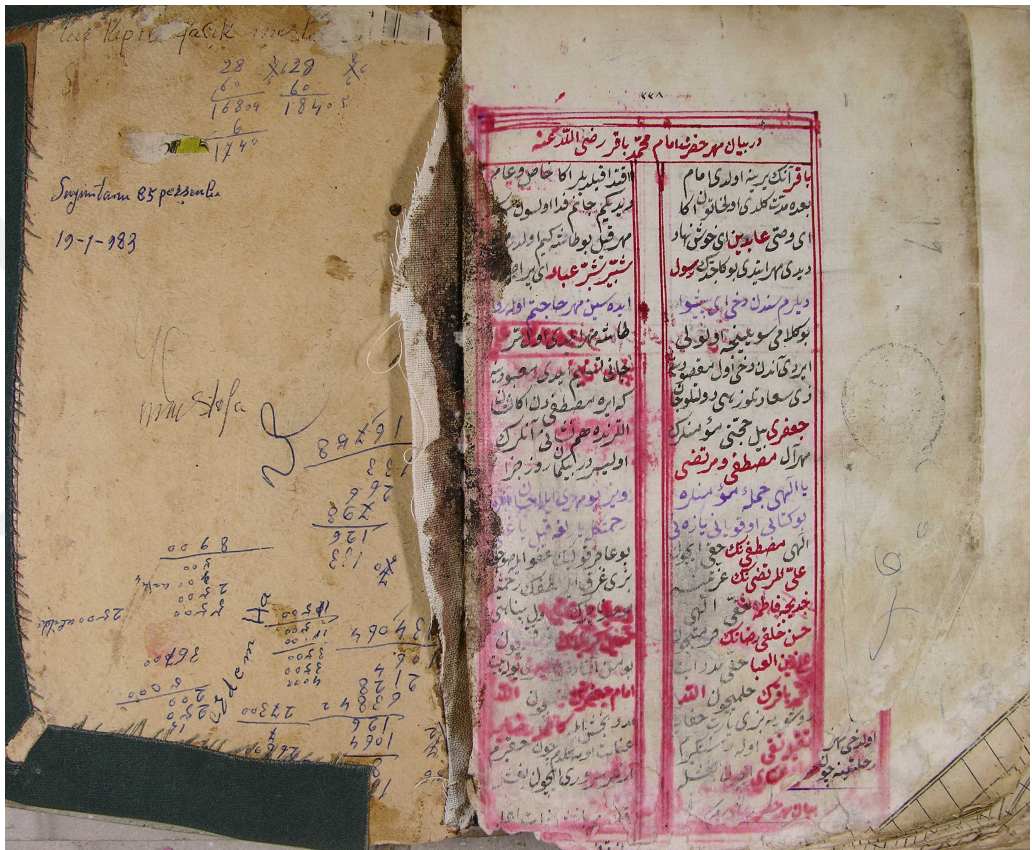

GÖRSELLER

